

અંબાજીના ઇંદ.

(ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫ સાથે.)

ભાવી ભક્ત જે હશે, જશે અંબા દુવારે
જોઈ જાશે અંબા તણા, પામે સુખ અપાર.

સંવત

૧૯૭૩

શ્રીમંતી

સને

૧૯૧૭

પાંચમી.

કર્મિંત

—૬—

૨૪મી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. અમીચ દ મોતીચ દ જવેરી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૦૬૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રા.લા.જી.ન. દં.દ

વિષય ૧૨૫૩:૪૪૭

અંબાજીના છંદ.

(ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫ સાથે.)

ભાવી ભક્ત જે હશે, જશે અંબા દુવાર;
છંદ ગાશે અંબા તણા પામે સુખે અપાર.

શંવત

૧૯૭૩

આટની

કીમત

શને

૧૯૧૭

પાંચમી

૦-૬-૦

૨યી પ્રસિદ્ધ કરનાર

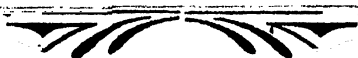
શા. અમીચંદ મોતીચંદ જવેરી.

શા. ખુબચંદ અમીચંદના હી મુરત " જૈન " એન્ડ
પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં પ્રભુશંકર નરસેરામ વ્યાસે છાપી.
ઢેકાણું ખપાટીઆ ચકલા—મુરત.

પ્રસીદ્ધ કરનાર.

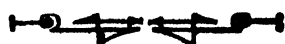
શા. અમીચંદ મોતીચંદ ઝવેરી
પ્રસીદ્ધ કરવાનું ઢેકાણું—આમલીરાન મુરત

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા એકટ મુજબ
રજીસ્ટર કરાવી છે. માટે તેમાંથી કોઇ પણ
ભાગ કર્તાની રજા સિવાય કોઇએ
પણ છાપવો અથવા
છપાવવો નહિ.

મહતજનોને મલામણ.

આ આપણી જગતજનુની આઘ ઈશ્વરી ઇચ્છાશક્તિ સર્વાંગે વ્યાપી રહ્યાં છે. એના વિનાનો સુનો કામ નથી જેમ દોહરો.

અલીલ વૃક્ષ તો એક હે', નિરંજન ઉવાંકો ડાળ.
શાખા જીનોડી બ્રહ્મ હે', સોંપાંત સકળ સંસાર."

તેમાં આપણે બધાએ માયામાં ગુફરડાયા છીએ ને એ માયામાં બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, રૂદ્ર પણ ભુલ્યા છે. અને મોટા ઋષિમુનિ ભુલે છે તો આપણું શું ગણું ?

જીઓ કે ચંડીપાઠમાં પ્રથમ ચરિત્રમાં સુરથ રાજા અને વૈશ્ય એ આ સંસાર છોડી વનવાસ ગયા તો પણ ત્યાં પોતાના બાયડી, છોકરાં, રાજપાટ, ઘોડા, ગાડી, વિગેરે યાદ આવ્યાં ને મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યા કે માફ રાજ કેવું ચાલતું હશે, મારાં બાયડી છોકરાઓ, ઘોડા વિગેરે સુખી હશે કે દુઃખી, તેની ફીકરથી શોકાતુર થઈ ફરતાં ફરતાં સુમેઘા ઋષિને આશ્રમે આવ્યા. પ્રશ્નામ કરી પુછવા લાગ્યા કે હે મહારાજ ! અમે સંસારથી કાયર થઈ સંસાર છોડી વનમાં આવ્યા તોપણ હજી અમારો જીવ પાછો માયામાં કેમ બાય છે તેની અમને સમજણ પડતી નથી. ત્યારે ઋષિ

મહારાજે કહ્યું કે એ માયાનું આવરણ પ્રાણી માત્રને વળ-
ગેલું છે. એની માયાથી કોઈ બચે નહીં, તેથી તમે એ
લેગમાયાની ભક્તિ કરશો તો એની માયાથી એજ બચાવે
તો બચીએ, એ માયા વડે માયા દૂર થશે. એ લેગમાયાની
ભક્તિ કરવાથી સંસારના સુખની પ્રાપ્તિ થશે ને મોક્ષ પણ
આપશે. સુમેઘા ઋષિના વચન સાંભળીને વૈશ્ય તથા સુરથ
રાજાએ અંબિકાના ચંડીપાઠ વાંચવા શરૂ કર્યા ને સાંભળ્યા.
પછી માતાની તપશ્ચર્યા કરી માતાને પ્રસન્ન કર્યા. તેના
વરદાનથી રાજપાટ, સંસારના સુખ લેગવી મોક્ષને પ્રાપ્ત
થયા. કોઈ પંથવાળા કહે છે કે દેવી માતા પાસે મોક્ષ
આપવાની ગતિ નથી. તેનું કારણ એ છે જે માતા પાસે
મોક્ષ મળે નહીં તો પછી ભક્તિ કરવાની કોઈને જરૂર
રહે નહિ ને માતાને માને નહિ, પણ ભાઈઓ, મોક્ષ કંઈ
પદાર્થ નથી કે વસ્તુ નથી કે મોક્ષનો ભંડાર ભર્યો નથી
કે તેમાંથી ખોળલા ભરીને આપશે, વાસ્તે એ બધા મતાં-
નમત્ત ઘણા પંથોને લીધે થાય છે. જેમ દુકાનદારો એક
વખારમાંથી માલ બધા લાવે ને લોકોને કહેશે કે મારો
માલ સારો છે ને બીજાનો નહારો છે. પણ વિદ્વાન
આત્મજ્ઞાની તો સમજે છે કે મોક્ષ તો પોતપોતાને હાથેજ
મળવાનો છે તેનો ઉપાય સત્ય ચાલવું, દયાદાન દેવું, કોઈ
જીવની હિંસા કરવી નહિ, કોઈનું મન દુઃખાવવું નહિ,

પોતપોતાના કર્મથી બંધાયલા બંધ છોડી સત ચાલશે તો
 સંસારમાં પૂર્ણ સુખ લોગવી મોક્ષને પામશે એટલે પોતાના
 સ્વરૂપમાં પોતે ભળશે એજ મોક્ષ. ભગવત્ ને ભગવતી
 એ કાંઈ જુદાં નથી. ભગવત્ એટલે પોતે એકજ છે. ભગવતી
 એટલે સર્વ દેવનું તેજ એજ અંબિકા છે. હવે વિચારો જે એક
 દેવનું તેજ બળ કરે તેથી સર્વ દેવનું તેજ એકદુ' થઇ એ
 અંબિકા પ્રગટ થયાં, તેણે મ્હોટા મ્હોટા હૈત્ય માર્યા ને
 દેવોનાં ગયેલાં રાજ પાછાં અપાવ્યાં. વળી કહેતા ગયાં કે
 કામ પડે સંભારશો તો હું આવીને સાદા કરીશ ને જે
 ભક્ત મારું સ્મરણ કરશે તેનું હું રક્ષણ કરીશ. એ ચંડી
 પાઠમાં માર્કંડ ઋષિ કહી ગયા છે તે સત્ય છે વાસ્તે આ જે
 છે તે સર્વે સાચું, સમજણ વીનાનું લાગે કાચું. એક માલી-
 કને તેની છાંયાં તે કાંઈ જુદાં નથી. એક દીવાસળીને પેટીમાંથી
 એક સળી સળગાવી કોડીઆ સળગાવી હારબંધ મુકીશું તો લોકો
 દીવાળી કહેશે. ચકલા ઉપર ચાર લાકડાં એકઠા મુકી એજ પેટીમાં
 થી દીવાસળી સળગાવી લાકડાં મુકી ભડકે કરશે તો લોકો હોળી
 કહેશે. રાજ દંડે તો હાકેમ કહેવાશે અને વનમાં લુંટે તો ભીલ
 કહેવાશે. હવે સમજો કે—

નાને ભડકે દીવાળી, મોટે ભડકે હોળી,

ગામમાં લુંટે તો રાજ, વનમાં લુંટે તો કોળી.

તે પ્રમાણે આ બધા પંથોની કહેણીછે. જે ઉંડાણ જોશે તો
 કુદરતનું કામ કુદરત કરે છે. કોઈ ન્હાનું નથી અને કોઈ મોટું

નથી હરેકે પોતપોતાના મનથી જેને જે માન્યું તે સાચું. ખરું તો એકજ છે. જ્યાં જોશો ત્યાં પવન, પાણી, પૃથ્વી, વાયુ ને આકાશ આ પાંચ તત્ત્વની માન્યતા ચાલે છે તેથી કોઈ છઠ્ઠાને માનતા નથી. વળી મહારા જાણુવા પ્રમાણે ત્રણતું પૂજન થાય છે. તેમાં ઉભા, બેઠા ને સુતા. ઉભામાં રામ, કૃષ્ણમહારાજ, મહાદેવજી, ગણપતિ, દેવી દેવતા; ને બેઠામાં પારસનાથ; સુતામાં મસીદ, કબરમાં પેગંબરો. આ ત્રણથી ચોથાતું પૂજન થતું નથી. વાસ્તે કોઈની નિંદા કરવાથી ઘણું પાપ લાગે છે. જેણે જે માન્યું તે સાચું છે. એ બધું પોતપોતાના મનનાં કારણે છે.

મારો જન્મ સંવત ૧૯૦૨ માં આશો વદ ૧ એટલે ચંન્ની પડવાને દિવસે થયો હતો, ને સંવત ૧૯૧૭માં મારાં માત પિતા સ્વર્ગવાસ થયાં હતાં તે વખતથી હું મારાં ધર્મમાં મારો ધર્મ પાળતો હતો. હજી પણ પાળું છું, પણ આ સંસારની ઉપાધિને લીધે આધિવ્યાધિ ઘણા વળગવા લાગ્યા તેથી આ મહા માયા માતા અંબિકાને મારા ઈષ્ટ દેવ ગુરૂ કર્યાં ને તેનું સ્મરણ કરી મારાં કાર્યો સિદ્ધ કર્યાં. ઘણી વખત હરકાંઈ સંકટ પડતું હતું તો હું માંજીના છંદ બનાવી એની સ્તુતિ કરતો તેથી મારું કામ સિદ્ધ થતું હતું ને સંવત ૧૯૨૫ થી હર આશો મહિને નવરાત્રમાં ફક્ત ચાર દિવસ

છંદ ગાતો તેમાં ચંડીપાઠના છંદ નિર્ગુણ, સગુણ, આત્મ
 જ્ઞાની છંદ ખનાવી માણની ભક્તિ કરતો. તે વખતે ઘણા
 લોકો છંદ સાંભળી રાજ થઈ મારી સાથે મારી પાસેથી
 છંદ શીખીને માણની ભક્તિ કરવા લાગ્યા તેમાં ઘણા
 લોકો વેપાર રોજગારમાં વધ્યા, ને નાના છોકરાઓ હતા
 તે પણ માણના છંદ ગાઈ ભક્તિ કરી માણનું સ્મરણ
 કરતા માના પ્રતાપથી ભણીને ધંધે રોજગારે લાગી ગયા; તે
 ઉપરથી લોકોને શીખવાને વાસ્તે ઘણો આશ્રહ જોવાથી એક
 એક ભાગના ચાર ભાગ સુધીના છંદની ચોપડી ચાર
 આવૃત્તિ સુધી છંદો છપાવી બહાર પાડેલી તે બધી બધી
 જવાથી હવે પાછા ચારે ભાગના છંદો એકઠા કરી રાહેરાહ
 ગોઠવી છપાવી છે ને તેમાં પાંચમા ભાગના છંદ મુકેલા
 છે; એ છંદો મારે જે જે વખતે કાંઈક સંકટ પડ્યું હશે
 તેજ વખતે વખતનો સમો ચોપડીયું જોઈ એક ચિતે ધ્યાન
 ધરી માણનું સ્મરણ કરી માણના પ્રાક્રમના ગુણ ગાઈ
 છંદ ખનાવી ગાતો કે મારા આવ્યાં વિદ્ય માણ દૂર કરતાં
 ને હજી પણ કરે છે. તેથી આ છંદ મંત્ર જેવાં છે તેથી
 સર્વે ભક્તને સૂચના છે કે આ ચોપડીમાંથી સમે સમાના
 છંદો છે. જે વખતે હરકાંઈ સંકટ આવે ત્યારે તેજ સમાના
 છંદ ચોપડીમાંથી એક હીલે, મન સ્થિર રાખી, માણમાં
 ધ્યાન રાખી છંદ ગાશે તો તમારાં સર્વ કામ સિદ્ધ થશે;

વળી એક બીજી ચોપડી ચંડીપાઠની કે જે પ્રાદ્વલો સંસ્કૃતમાં વાંચે છે તે ચંડીપાઠના અર્થ કરી ગુજરાતીમાં હોદરા ચોપાઈની રાહ મુકી બનાવેલી છે. તે આ સર્વ લોકોને તથા સંસ્કૃત નહીં જાણતા હોય તેને આ ચંડીપાઠ વાંચવો બહુજ ઉત્તમ છે. વળી હરકોઈ ગ્રંથ માણસને પીડા કરતો હોય અગર કંઈક પણ જાતનું સંકટ માણસને માથે આવી પડ્યું હોય તો તે વખતે ચંડીપાઠ પ્રાદ્વલ પાસે વંચાવે છે. તેનાજ અર્થ કરી ગુજરાતીમાં બહાર પાડ્યા છે; તે જે ધણી વાંચશે, વંચાવશે અથવા આ ચોપડી વેચાતી લઈ પ્રાદ્વલને દાન આપશે તો તેને મોટો ફાયદો થશે ને સર્વ કામ માજી સિદ્ધ કરશે. ચંડીપાઠની કીમત રૂ. ૦૮ આના રાખી છે. આ ચંડીપાઠની ચોપડી તથા છંદની ચોપડીના પૈસા ધર્માદામાં વપરાય છે.

ઉપલી બીના મેં મારા અનુભવ પ્રમાણે લખી છે. આતો એક પ્રેમભક્તિથી ધ્યાન ધરી છંદ ગાવાથી મને લાભો મળ્યા છે તેમાં જે મોટું આનંદનું ઘર મળ્યું તેમાં હું ધણો આનંદી થયો છું. મારા જે જે સંશય હતા તે ભાંગી માજીએ મને નિર્ભય બનાવ્યો તો કોઈ પણ જીવ આ છંદ ગાઈ માજીનું સ્મરણ કરી અનુભવ મેળવશે તો તે આનંદનું ઘર પામશે. તે પરમાર્થ ધારી આ લખી જણાવ્યું છે.

હોહરો.

જો જાણવાનો ઉપાય કરો તો તૃષ્ણા જેય થાય
મનની વૃત્તિ વિરામ પામે તો અલેક રૂપ ઓળખાય.

તેથી જે માણસ શ્રદ્ધા રાખી બેસશે તો તેનાં કામ
સરવે માણ બુદ્ધિ રૂપે બળ આપી મોક્ષની પ્રાપ્તી
કરશે. કંઈ નજર દોષથી કંઈ શબ્દ કાનો માત્રા પડ્યો
હોય તે સુધારી વાંચશે. એવી મહારી નમ્ર અરજ છે.
બોલો અંબેમાતકી જે. સંવત ૧૯૭૩ના અસાડ સુદ ૨ ને
વાર ગરેઉ.

લી૦

મુા૦ સુરત, } શા. અમીચંદ મોતીચંદ જવેરી.
ઠે. આમલીરાનવાડી.

વિષયાનુક્રમણિકા.

આલ્લ ઘન પરિબ્રહ્મ તું....	....	....	....	....	૧
જગતકર્તા જનુની તમે....	....	....	....	....	૨
ગવરી સુત ગણેશ તું....	....	....	....	....	૨
સમરૂં શંકર સુત પ્રથમ પુત્રું ઘન દેવા, સાખી-૧					૩
ભજન કર ભજન કર ધર ધ્યાન અંબે, સાખી-૨					૪
ભક્તિ કરો ભક્તિકરો ભક્તિનું ફળ મળશે. સાખી-૩					૪
જગતારૂણી અંબા ધણી માલીક અંબા આપણ સાખી-૪					૫
જાગી જો તું જીવડા જગ સુખ થાશે નાસજી, સાખી-૫					૫
જગ માતા જનુની તમે જંગમાં તો જશ આપજો, સાખી-૬					૬
પ્રથમ કરૂં પ્રણામ....	....	....	....છંદ ૧ લો.		૭
પ્રથમ નમું ગણપતિ માત	....	....	....	....	૮
સકલ સભામેં સમરૂં આવો ગંન	....	....	....	....	૯
કહે તે ભક્તજન....	....	....	....	....	૧૦
કરી ઉંદરપર અસ્વારી....	....	....	....	....	૧૨
સુરત શેહેરના ધીઆફળીઆમાં....	....	....	....	....	૧૫
જગતજનુની માતા માહાલક્ષ્મી....	....	....	....	....	૧૮
મહાકાળી કરે કલ્યાણ....	....	....	....	....	૨૦
મહાકાળી પાવાવાળી	....	....	....	....	૨૩
મહા માયા રૂપ છે એક નામ અનેક....	....	....	....	....	૨૬

શહેર સુરત આમલીરાન વાઘેશ્વરી માતા....	....	૨૬
આપો આપો ભકતને ભાવે....	....	૩૩
પાવાની પટરાણી....	....	૩૭
આયા આસો માસ....	....	૪૦
સુરત આમલીરાન વાઘેશ્વરી	....	૪૨
ચત્રબુલ માંતું...	....	૪૩
સુષુ અંબા મારી મા....	....	૪૫
સુષો અલખેલી....	....	૪૭
ભજું મહાકાળી....	....	૪૮
માની વાડી ખની ગુલજરે	....	૪૯
જીવ તું ચાલ જરા રે વિચારી	....	૫૧
ભકત જનને સમજી લેવું....	....	૫૪
મહાકાળી દયાળી....	....	૫૬
આવો આવો મહાકાળી....	....	૫૭
મારી માજી વાઘેશ્વરી....	....	૫૯
જરા અરજ અમારી સાંભળો (ગાતાં અશુદ્ધ બોલાય તે વીશે)	૬૦	
મારી અરજ સુષો...	....	૬૨
ઓ જગત જનુની....	....	૬૩
મેં માજી નામસે જપતા....	....	૬૫
માજી જોતાં જાણ્યું....	....	૬૭
મારા સાથા શુર....	....	૬૯
બેઠે સિંહાસન	....	૭૨

ચઢી રણુ : સુરે	....	....	....	....	....	૭૪
ચાલો ચાલો ચાલો ચાલો મહારાજ....	....	....	....	....	....	૭૭
સુર્ય પુત્રી તાપી માત....	....	....	....	....	....	૭૬
ઉઠો અંબા જમવા માઇ (થાળ)	....	....	....	....	....	૮૨
સુરત તો સુનેકી સુરત....	....	....	....	....	....	૮૬
રહીઆં રહીઆં શુ' કરે...	....	....	....	....	....	૮૬
માતા માતા મુળથી માતા...	....	....	....	....	....	૯૧
હુકમ થયો માતાનો એકદમ (મોટી અંબાજીનો છંદ)	....	....	....	....	....	૯૨
કોને વખાણું કોને વખોડું....	....	....	....	....	....	૯૪
સખ રૂઠે તો રૂઠે અંબા...	....	....	....	....	....	૯૫
કાળી અંબા એક રૂપ....	....	....	....	....	....	૯૭
અઘોર ગતિ માણ છે તમારી....	....	....	....	....	....	૯૯
અંબે ગરીબ નીવાજ...	....	....	....	....	....	૧૦૩
તુંહી તુંહી એક આપ નિરંજન	....	....	....	....	....	૧૦૪
તુંમ તુંમ.....બ્રહ્મા વિષ્ણુ....	....	....	....	....	....	૧૦૫
તુંમ તુંમ.....તુમ તો અમમાં....	....	....	....	....	....	૧૦૭
કલ્યાણકારી જકતાધારી...	....	....	....	....	....	૧૦૮
ખપરવાળી તું મત બાળી....	....	....	....	....	....	૧૧૨
સમજ શાણા મન તું દિવાના	....	....	....	....	....	૧૧૫
વારે વારે વાડ મન તું માન....	....	....	....	....	....	૧૧૮
સમરૂં શ્વાસો શ્વાસ....	....	....	....	....	....	૧૨૨
સુણ મેરી માતા...	....	....	....	....	....	૧૨૫

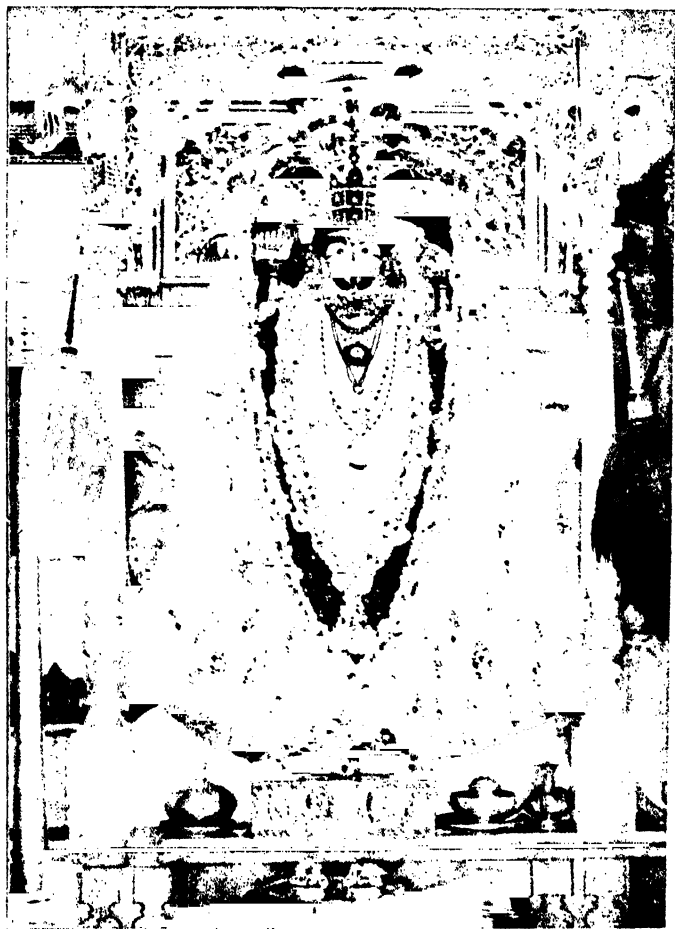
તું માતા ચંડી, દૈત્યોડી ભીંડી કાઢેનવખંડી ખરપરધારી.	૧૨૭
આએ આસો માસ....	૧૨૮
તુંજે નમું ચરણ....	૧૩૦
મહારે આજે ધન પુનેમનો દિન....	૧૩૨
મહારી કરો ંહાર....	૧૩૪
છોડી ખટપટ ભળે અંખા....	૧૩૭
મોટું સુરતમાં છે ધામ....	૧૩૯
સત ગરૂ વાણી....	૧૪૧
આઘ અંખા જાણી વેઢ વાણી મા વખાણી....	૧૪૪
છે સત નામ ...	૧૪૭
જન્મો ત્યાંથી જાણું છું જે (છોકરો અશુદ્ધ બોલે તે)	૧૫૦
આવો અંખા અલબેલા ...	૧૫૧
આવો આવોરે માણ ...	૧૫૨
ગરજ વિના જઈ ગુરૂ કરેથી ...	૧૫૩
અંખા મા મારી વારે ધાળે ...	૧૫૪
છુટા નાલીથી વાઘ પકડ મન ...	૧૫૫
ચોગરદમ મા વંની લાઇગો (પ્લેગનો છંદ)	૧૫૭
નીરમળ નામ અંખા મા તમારું...	૧૫૮
કકા થકી કહું છું કચોડી ...	૧૬૦
અંખા મા તારું દર્શન...	૧૬૧
જીઓ માણ હું કહું તે સાંભળો ...	૧૬૨
જલણીન તલપે મછલી...	૧૬૪

સાચું સમરણ અંબામાતૃ...	...	...	૧૬૫
અનેક નામે અંબા લખું...	...	...	૧૬૭
આજફીરી બસ ગઈ...	...	...	૧૬૮
મરવું હકે અંબામાતા ...	...	...	૧૬૬
મહાસાગર દરિયા વહે...	...	...	૧૭૧
ધારી વાત નહીં થઈ...	...	...	૧૭૩
ચેત ચેતન ચોખ્ખા...	...	...	૧૭૪
શમાલ મન મસ્તાન ...	...	...	૧૭૫
ગાવું હોય તો ગાઈ લો ભાઈઓ	...	...	૧૭૭
શીળ્ય કહે શીરનામી સત ગુરૂને...	...	...	૧૭૮
મંગળકારી મંગળવાર છે	...	...	૧૮૦
શતગુરૂને ઉપદેશ બતાયા	...	...	૧૮૧
જાતે બનાવી નથી ગાતો મા	...	...	૧૮૩
આપો આજ્ઞા અંબામાતા	...	...	૧૮૪
ગુરૂ કહે સાંભળરે ચેલા (જોગણીનો છંદ)	...	...	૧૮૬
અધર છંદ ગાતા આનંદે આજ...	...	...	૧૮૭
અંબા મા સંસાર સમુદ્રમે	...	...	૧૮૯
લક્ષિત લક્ષિત સૌ જન કહે છે	...	...	૧૯૦
પ્રાણીમાત્ર મારા દેશી બંધુ	...	...	૧૯૧
બુલે બુલેરે હો મુસાફર બુલે	...	...	૧૯૩
કર સત સંગત મન માણ લજ	...	...	૧૯૫
એક દહાડો ભરવો છે હમારે	...	...	૧૯૬
સમજ રે તું મનવા મેરા	...	...	૧૯૭
અંબામા તારે શરણે આવી	...	...	૧૯૮

સારમાં સાર માણતું નામ ...	...	...	૧૬૬
જાળે બાઈ માણ નામ હે ખરા...	...	...	૨૦૦
અરે તું કયું ગફલતમે પઠાં ...	...	...	૨૦૦
અરે તું કેમ જાય જુલ જુલ ...	...	...	૨૦૧
કઠણુ લખ ચોયાંસી હે ફેરા ...	...	...	૨૦૨
મુખમન કાયર થઈ કેમ કળે ...	...	...	૨૦૩
સમજ મન તારી ટેવ ના મટી...	...	...	૨૦૪
જન મન તુંહી તુંહી જગવતી...	...	...	૨૦૪
ત્રીગુણ માયા મા તાહેરી ...	...	...	૨૦૫
ધનરે અંબા મા તું માહેરી ...	...	...	૨૦૬
સમજ મન મારારે ...	...	...	૨૦૭
આરાસુરવાળીરે ...	...	...	૨૦૮
ગુણીજન ગાળેરે ...	...	...	૨૦૯
કેણુ ઉતારે પાર ...	...	...	૨૧૦
કહું છું વારંવાર સમજ મન...	...	...	૨૧૧
કથની છોડોને આંહી ...	...	...	૨૧૨
મઈઆ હુ વંદુ વારમવાર (કંવાલી)ભાગ પ	...	...	૨૧૨
જયજયસૌ જોલો ...	...	...	૨૧૪
આણુંદ જયો હુઈડા વીશે ...	...	...	૨૧૫
શહેર સુરત ધીઆફળીઆમાં ...	...	...	૨૧૬
મુસાફર પર મહેર કરી...	...	...	૨૧૯
ધીરા રહીને ધ્યાન ધરો સૌ ...	...	...	૨૨૦
સતગુરુ શબ્દ મેં શીર ચઢાવી...	...	...	૨૨૨
ખમા ખમા માહારી મંમાયાને...	...	...	૨૨૩

પ્રણામ કરી સતગુરુ કહું તમને...	...	...	૨૨૫
બુલા નહીં બુલાવે ...	...	...	૨૨૬
અહલ આવી દોરી ટુટી પ્રેમકી...	...	...	૨૨૮
દેખા ખેલ કુદરતકા ...	...	...	૨૩૦
ઓ મહારા બહાલા મીત્ર ...	...	...	૨૩૧
જરા નજર કરો બાળક ઉપર ...	...	...	૨૩૨
ગુરુ ઉપદેશે જ્ઞાન થયું મને ...	...	...	૨૩૪
ધન બહીહારી માતા શારદા ...	...	...	૨૩૫
સમજ મન માંજી (કંવાલી) ...	..	...	૨૩૬
ગુણી ગુરુ જ્ઞાનથી બુજે (કંવાલી)...		...	૨૩૭
નિરંજન તુડી મ'માયા(કંવાલી)...		...	૨૩૮
પુંજી મહાલક્ષ્મી માત શરણે રાખોનીરે (ગરબો)...		...	૨૩૯
કરવા સેવકને સ્હાય (ગરબો) ...	...	...	૨૪૦
સખી આજ આનંદ મારે અંગેરે (ગરબો)		...	૨૪૧
સદા ગણપત લાગું પાએરે (ગરબો)		...	૨૪૨
આ સંસાર મોહની જાળ માનોરે (ગરબો)		...	૨૪૩
જગતમાં એક પ્રહ્લ જાણો (ગરબો)		...	૨૪૪
દર્શનની બહીહારી (ભજન)		...	૨૪૪
આતમ શક્તિએ ભગવતી (ભજન) ...	...	...	૨૪૫
આદ્ય ઇશ્વરી અંબા તું માત માહરી (ભુજંગી છંદ)...		...	૨૪૬
જય ખરખર ધારી (આરતી) ...	...	...	૨૪૬
જયજય જગકરના (આરતી ..	...	—	૨૫૦
અમે જઈએ ઘેર(છંદ)...	...	...	૨૫૨

સુરતના અંબા માતાજી.

The Surat Jain E. Press, SURAT.

છંદ તથા ચંડી પાકના કર્તા.

શાલ અમીચંદ મોતીચંદ જવેરી. (હાલ ઉમર વર્ષ ૭૩)

દોહરો.

આઘ ઘન પરિબ્રહ્મ તું, સમરૂં વારમવાર;
 આઘ ઇશ્વરી અંબીકા, જગત તણે આધાર—૧
 શરણે આળ્યો તાહેરે, મળી વસ્તુ મૂજસાર;
 કીરપા થઈ મા તાહરી તો છંદ થયા તૈયાર—૨
 અમૂલ્ય નામ મા તાહેરૂં, સર્વ સારનો સાર;
 સમે સમે જોઈ સમરે, તો જોડો ઉતરે પાર—૩
 ભક્તજનના આગ્રહથી છપાવી પાડી ખડાર;
 ઉપજ થશે ચોપડી તણી, તે ખરચીશ ધર્મદ્વાર—૪
 સૂરત આમત્રીરાનમાં, છંદ તણા રચનાર;
 ભૂલચૂક માફ કરજો, અમીચંદ કહે વારમવાર --૫

દોહરો ૨.

જગગતકર્તા જનુની તમે; થયા સીંહ અસ્વાર.
 વેણા વગાડે મુખ પરે; શાર્દૂલ કરે થૈકાર.
 રીઢ સીઢ આપો સવને; છો સૌના દાતાર.
 શાસ્ત્ર વેદ વાણી તમે, ઇચ્છાશક્તિ ઓહંમકાર.
 અકળ કળા છે તાહેરી; શેષ ના પામે પાર.
 મીનિટ એક ઘટે નહિ; વધે નહિ લગાર.
 ચંચલ ચેતી ચતુરનર; સેવો અંબા દ્વાર.
 દર્શનથી દુઃખ દૂર જશે; થશે સુખ અપાર.
 મોજ ઉઠે જો મન તણી; છંદ વસ્તુ છે સાર.
 તીવ્ર બુદ્ધી રાખી કરી; છંદ ગાજે વારંવાર.
 ચંતા ટળશે મન તણી; ભોગવો સુખ સંસાર.
 દર્શનથી પરસન થશે; અમોચંદ કહે ઉતરો પાર.

દોહરો ૩.

ગવરી સુત ગણેશ તું, વંદુ વારંવાર;	
સમર માતા શારદા બુદ્ધિ તણે દાતાર.	૧
આરાધુ આઘ ઇસ્વરી, અખંડ ભોવનના ઇશ.	
ગુણ ગાવું અંબા તણા, પ્રેમે નમાવું શીશ.	૨
ધ્યાન ધરી મા છંદ કડું, મદત તમારી લઈ;	
લેદ ભાંગો ભ્રમણાતણો, તો ભાતર ભીન્નુ જઈ.	૩

જ્ઞાને ધ્યાન લાગી રહ્યું, માણ માણ છંદ ગાઈ;
 આત્ર ઘણું ભગતન વણું, બીજા લાગને માહી. ૪
 બીજો ભાગ બહાર પાડીયો; ભક્ત જન લેજો સાર;
 ખરીદ કરો ખુશી થૈ, જશે પૈસા ધર્મ દુવાર. ૫
 નીર્ગુણ શીર્ગુણ છંદ બાંધીઆ, ચડીઉલટ સમાધી મન;
 કાનો માત્ર કાંઈ ભુલ હોએ, સુધારી ગાજો છંદ. ૬
 સુરત શેહેર રળીઆમણું, આમલીરાન મારો વાસ;
 શેવક અમીચંદ કહે, મા પુરો સૌની આશ. ૭

સાખી--૧.

સમરૂં શંકર સુત પ્રથમ પુણું ધનદેવા,
 સિંદુર ચડે શરીર હાથ મોદિક ચોર મેવા.
 ધન છળી તમારી નીરખી ભગત સહુ કરતે સેવા,
 સમરે વારંમવાર સુખ સંસારના લેવા.
 સંકટ સમે હું સમરૂં આળ્યો છું શરણે રહેવા,
 હાથ જોડી અમીચંદ આવી ઉભો છે કહેવા.

ફેકતા.

રંકને રક્ષણ કરો શારદાએ, હાથ જોડીને ભળું અંબાએ.
 સદા સહાય કરજો અંબામાએ, ભગત જન ગુણ તમારા ગાએ;
 આવી કંઠ ઉપર કરો રક્ષાએ, અમીચંદ લાગે તમારે પાળે,
 સમરતાં સંકટ જાય છે દુર, કરે માણ પલમાં ચુર ચુરણ.

સાંખી—૨.

ભજન કર ભજન કર ધર ધ્યાન અંખે માતકા; મગ-
રૂખી છોડ મુર્ખ મન સંગાત છોડા સાથકા; ગુરૂ કહ્યા
નહિ સંગ રહ્યા; તરછોડ ચલા કળતકા; નુગરેકી સોળત
મત કરો કુળત મારે ઝાટકા; મરભદ છોડી જાય દોડી;
મારે ગપાટા વાતકા, શીવલાલ કહે ગુરૂ સંગ રહી,
છંદ ગાઉં અંખે માતકા: ॥ ૧ ॥

શ્રેકતો.

ગુરૂકી ગત ઘણી ન્યારી, મુડે ચેલો ભરોસો હોય ભારી;
પ્યાલા દે ગુરૂ ચેલો ધારી; નુગરેકી નહિ કરવી ચારી; ગુરૂ
કા જ્ઞાનકી બલીહારી; કે ઝોળખા અંખા ખપર ધારી;
શીવલાલ કહે વારંવારી, અમીચંદ ભાઈ સંગ મારીજી: ॥

સાંખી—૩.

ભક્તિ કરો ભક્તિ કરો ભક્તિનું ફળ મળશે; આઘ-
ઈશ્વરી અંખીકા સમરેથી દુઃખ ટળશે; કઠણ જુગ કળ-
જુગનો લોભી પાખંડી મળશે; ફસાવી ફેસલાવસે નીરં-
જન ગુરૂ બતલાવશે; નીરંજન નીરાકાર છે. સાકાર જરે
મળશે; સાકાર નીરાકાર થાય આવાગવન દુઃખ ટળશે;
અજ્ઞાની છે જે મૂઢ મતી, ગુરૂ વિના નહિ વળશે; શીવલાલ
કહે જ્ઞાની જોઈ અજ્ઞાની હોય તે બળશે. ॥

સાખી—૪.

જગતાડણી અંખા ઘણી માલીક અંખા આપણ,
 લક્ષ ચોર્ચાશી ભટકયો ઘણું ત્યાં થયો ઘણો સંતાપણ.
 મનુષ્યા જન્મ આવ્યો હવે ને જપાય તારો જાપણ,
 કરમ તૂટે પાપ પજળે; કરો મહેર તું માળાપણ.
 લાગુ ચરણ આવ્યો શરણ કાપો જન્મના પાપણ,
 અમીચંદ કહે કડણા કરી, ભગતના કષ્ટ કાપણ:॥

શ્રેકતો

ભગત જે કરે ભક્તિ ભાવે, સદા ને સુખ સંપત્તિ
 પાવે, ગુરૂશીર રાખી છંદ ગાવે; બાધ ન તેને કશે નહિ
 આવે; મુર્ખ મન મમત કરી ગાવે આખર તે પુરા પસ્તાવે;
 અમીચંદ શરણે તારી આવે, ગાઈ છંદ સદા સુખ પાવે,
 શરણમાં રાખો અંખા આઈ ફરે તેરી નવખંડમાં દુવાઈ;
 મારી મા.

સાખી (૫)

જાગી ને તું ને જીવડા જગ સુખ થાશે નાસણ
 માને છે તું માહેરૂ નહી રહેશે તારી પાસણ; સ્વપ્નામાં
 રાજ થઈ તે વરતાવ્યો છે ત્રાસણ; જાગી જીવે તો કંઈ
 નહી, થઈ બેઠા ભાઈ ઉઠાસણ, નંદને મુચકુંદ ગયા થયા
 રાવણ સરખા નાસણ; હાથ નેડી અમીચંદ કહે મા
 પુરો સૌની આશણ; ॥

ફેકતો.

સંદેહ ટાળો મારા બાઈ, બજી લો બાવે અંબા માંઈ
સંદેહમાં ગયા ઘણા અથડાઈ; સંદેહથી ફરે ચોયરાશી
માંહી, અમીચંદ કહે છે સુણો મેરે બાઈ; વસે મારા
ઘટમાં અંબા આઈ; મેરીમા.

સાખી (૬)

જગ માતા જનુની તમે જગમાં તો જશ આપને;
દુરમતી હોય માંહેરી કીરપા કરીને કાપને.
સંભાળ સરણાગતની મા સ્થીર કરીને થાપને,
બાનુ તમારું ધરી હૃદયે મા છાપ તમારી છાપને.
સહેજ સમાધી શ્વાસોસ્વાસે નીશદીન જપીએ બાપને;
અમીચંદ કહે આધ્યધશ્વરી તાળો ત્રીવિધીના તાપને:॥

ફેકતા.

દયા કરી દીન વજનમાં સુણ.
લાગી મારે તારા નામની ધુન;
ત્રીગુણ માયા અખંડરૂપ નીરગુણ વસોતમે સઘળે સુન
મહાસુન; અમીચંદ ગાય તમારા ગુણ;
શાસ્ત્ર લેહ શબ્દ લે છે ચુન ચુનજી.

આવ્ય શક્તી છંદ પ્રબંધ.

છંદ ૧ લો.

પ્રથમ કરૂ પ્રણામ, નામ લાંબોદર દુઃખ ભાંજન;
નમુ સરસ્વતી ગીરભનંદન, બને ચઢિયા પર અસ્વાર;
ધન થાંન થાંન બાળે પંજન; લાંબી શુઠ ઉપર શોભે દંતન,
બના ખુબ રૂપ અતિ કુંદન; ખીધન હરણુ નામ ધારણુ
સરણુમે રાખી દેના દરશન. નમુ સરસ્વતી ગીરભનંદન. ૧

કરો કંઠપર સાહે શારદા તમે નીત રક્ષણુ મધુરી
વાણી નીકળે તતક્ષણુ. અલેક પુરૂષ અવીનાશી રૂશી દેવ કરે
તાડ સમરણુ; શારદા સદા રહેજો પ્રસન્ન. આપો સુખ સ પદાં
સમરતા રીધ શીધ સત બચન; નમુ સરસ્વતી ગીરભનંદન. ૨

કરી આનંદ ઉદ્ધાસ હીલમીલ બેઠે સખ ભગ્તન,
છંદ માળના ગાવા મગન, બાળે ઢાલ મૃદંગ શોર કરે
છાંયા ખુબ ગગન, ગાઝિ માં છંદ નવી ધરણુ. આવી
રહેજો સરસ્વતી ભુવચાએ લાગુ તારે ચરણુ; નમુ સરસ્વતી
ગીરભનંદન. ૩

ચૌદ લોક એર એકવીશ બ્રહ્માંડ કરે તાડ રટણુ,
અરાટે વરણુ કરે મથન દરશનથી દુઃખ ભાંજે દરીદ્ર ક્રયા
આએ પાવન, માહા રાજગીર કહે આને ધનધન, અમીચંદ
કહે સાહે કરો હું આવ્યો તારે સરણુ, નમુ સરસ્વતી
ગીરભનંદન. ૪

છાંદ ૨ બે.

પ્રથમ નમુ ગણપતી માત સરસ્વતિનું ધરતાં ધ્યાન,
કંઠ વાણી દો બુદ્ધિ જ્ઞાન, મા કર મનસુબો ધરશે આયા.
મ.જી તમારે ધામ. પ્રથમ જે બોલું તુમારા નામ, ચરણ
શીશ માનીઃ છબી નીરખી કરૂં માને સલામ, તેરી ભગતીસેં
હોવે આરામ, મા હરદીસ તારૂં ધ્યાન ધરી મા કરૂં તારૂં
પીછાન, કંઠવાણી દો બુદ્ધિ જ્ઞાન ચોક ૧

મૂળ સ્થાનથી કહું માજી હું સષ્ટીકા વિસ્તાર, અખંડ
જોત નિરગુણ નિરાકાર. ઈચ્છા શક્તિને પ્રગટ કીએ. બ્રહ્મા
વિષ્ણુ રૂદ્ર તૈયાર, રૂપ પ્રવૃત્તિ કીયા ભરથાર પણ લક્ષ્મી
સાવિત્રી ઉમીયા માતા ત્રીગુણકા મંડાણ. કંઠવાણી દો
બુદ્ધિજ્ઞાન ચોક. ૨

તેરી માયાકા પાર નહિ બ્રહ્માદીક ભુવ જાતા, તેરા
કોઈ પાર નહી પાતા; પણ બ્રહ્મા વિષ્ણુ રૂદ્ર હુકમમે તેરા ગુણ
ગાતા, સકળ ઘટઘટમેં ફેલાતા, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ. કે ચૌદા
ભુવંન ધરે તારૂં ધ્યાન, કંઠ વાણી દો બુદ્ધિ જ્ઞાન. ચોક. ૩

મે હું તુમેરા દાસ ગુનેગારા, બંદગી તેરી કરતા,
તેરે ચરણો પર શીશ ધરતા. તેરે સરણમે જે કોઈ રહેવે
નહિ કીનસે ડરતા, મહારાજગીર તેરા ધ્યાન ધરતા.
અમીચંદ કે છાંદ બનાવી ભજો અંબા જુગ જાન કંઠવાણી
દો બુદ્ધિ જ્ઞાન ચોક. ૪

છંદ ૩ ભે.

(પ્રથમ નમુ ગણપતી એ રાહ)

સકલ સલામે સમરૂ આવો ગાંન, શંકરકે ફરજન,
 દેના દરશણ ગાંન દુઃખ લાંનજાંન, ગાંન કરૂ તમારી પુજા
 એક ચીત રાખી બેઠો તનમન; ઉઠે કુલ ખસબોઈ અતર
 સુધાંન; ધન ધડી ધન દીવસ આજનો થાય તારૂ દરશણ,
 બદન પર સીંધુર ચડે લેપન, જમણી સૂઠ ગણપતી સોલે
 તેરી અંખીઓમે અંજન. દેના દરશણ ગાંન ચોક ૧.

આધ્ય અંતે અંખામાં પ્રગટયા. નિરાકાર નિરંગુણ,
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકર ત્રીગુણ, એ કોઈનામાં ફેર નહીં માયે
 કીધા સરૂપ ધારણ, રચવા સૃષ્ટીને કારણ; એ માયા જાળમાં
 પડી અંધારી ફેલી ગયો શીરંગુણ. દેના દરશન ગાંન. ચોક ૨
 રચ્યો મા સંસાર સાગરનો પાર નહીં જડાંન, દુખી

સૌઓમાં અરાડે વરણ. શેજનથી સંસાર પાર ઉતરવુ બાણું
 કઠણું; કરે એકચીત અંખાનું રટન, એહી નામશે તીરે
 લવસાગર મીટે આવા ગવન દેના દરશણ ગાંન. ચોક. ૩

મહારાજગીર ગયે ભુખણદાસ તે આવ્યા તમારે શર,
 દેને દરશણ થઈને પરસન, જુઠી માયા સંસારની ખોટી
 સાચુ તારૂં રમરણ; હાથ ભેડી કહે છે અમીચંદ. ભગતિ
 ભાવશે ભજુ માણ તને સમરે સૌ જગતન, દેના દરશણ
 ગાંન. ચોક. ૪

છંદ ૪ થો.

કહે તે ભક્તજન, સ્મરું શંકર કે કરજન,
 પ્રથમ પુણું આઘધન, તમે આવોરે.
 તમે આવો ધન માહાજેણ છુમ છનનનનન ધુધરૂ બાજેણ
 એક સમે શિવ શંકર લોળા. બોલે પારવતી સંગેણ.
 મેરૂ પર્વત પર જઈ શું તપશ્યા, કરવા અતિ ઉમંગેણ.
 ઉમિયા કહે ન રહું એકલી, નથી કોઈ મારે સંગેણ,
 આપ્યું શિવે વરદાન ઉતારજો, મેલ તમારે અંગેણ.

ગુલ.

પુત્ર પુત્રિ પ્રગટ થશે નહીં ચિંતા રાખશે મનજ;
 વરદાન આપી શિવજી ગયા. ધરે ધ્યાનવાળી અસનજ.
 પાર્વતી અસ્નાન કરવા, વીચાર કરે છે મનજ,
 અંગથકી મેલ ઉતારી, પ્રગટ કીધા બે કરજનજ.
 ઓખા ગણપતિ દ્વાર ખિરાજેણ, છુમ છનનન—ચોક ૧
 ઓખા ગણપતિ રમજો ઓટલે, ઘરમાં કરૂં અસ્નાનેજ.
 નારદજી જઈ કહે છે શીવજીને, તમે ધરો છો ધાનેજ.
 ઘેર બે બાળક પ્રગટ થયા છે, ઓટલે રમે સંતાનેજ.
 લોળા શંભુ ભૂલી ગયા, આપી :આવ્યા હતા વરદાનેજ.

ગુલ.

ક્રોધ કરીને ઉઠિયા ગયા પોતાને દ્વારજ,
 બાળક બે બેઠા બેઠને ખિજવાઈ ગયા અપારજ.

રીસ કરી ઘરમાં ધસે ઉઘાડવાને દ્વારજી,

ગણપતિ ગુસ્સે થયા લટકડી નાંખ્યા ખડારજી.

જાય ઘરમાં તને નથી લાજેજી, છુમ છનનન—ચોક ૨.

પિતા પુત્ર બે બુધ્ધ કરે લડે ક્રોધ કરે દાંત પીસેજી;

જટા સાહી શિવજીને નાંખ્યા, શંભુ ભરાયા રિસેજી.

ત્રિશુળ મારી ગણપતિ પાડ્યા, પળમાં ઉરાડ્યું શિશેજી;

ગભરાઈઓખા સંતાઈ ગઈ, ત્યાં બીજું કોઈ નહીં દીસેજી.

જુલ.

ઘરમાં ધસી શિવજી ગયાં, પાર્વતી બેઠા ન્હાયજી,

કેશથકી અંગ દાંકયું શિવ આ તે શું કે વાયજી.

ખડાર બેઠા બે બાળક તમ વરદાને ફળ થાયજી,

સુરતા આવી શિવજીને પછી ઘણું પસ્તાયજી.

ઉડી શિશ અંદ્ર રથ છાજેજી,

છુમછનનન

ચોક ૩.

પડ્યા પાર્વતી પૃથ્વી મુર્છા, સૂણી શિવ વચનેજી,

માર્યાં ગણેશમારો કરો સજીવન,

નહીં તો પાડું માફ તનેજી.

મોકલી અનુચર શિવજી કહે કરી લાવો શિરછેદનજી,

મળ્યો માર્ગમાં કુંજર, મારીને શિર લાવ્યા ભૂવંનજી.

ગુલ.

૩ મસ્તક એકઠા કરી કરે સજીવન શિવ તત્કાળજી.

જેઈ પાર્વતી વિસ્મય થયા આ ન્હોય મારો બાળજી.

શિવજી કહે સૂણો પાર્વતી એ જગત તણો પ્રતિપાલજી.

પહેલું પૂજન એનું થશે ગણપતિ દિનદયાળજી.

ગણપતિ વિના એક રાજેજી.

છુમ છનનન—ચોક ૪

માતા પાર્વતીશરણુગાર ધરે શિરમુગટ છત્રકુંડળેજી.

રત્ન જડિતમોતીની માળા માતા પહેરાવે ગળેજી.

જમણી સૂંઠ ગણપતિ ગજનંદ હુમક હુમક ઘન ચલેજી;

શિવજી કહે સૂણુ પાર્વતી ગણપતિ ભજે દુઃખ ટલેજી,

ગુલ.

શુભ કામે સ્મરે સર્વ થાય ગણપતિ પૂજનજી,

સૂણી વચન શિવજી તણું માતા થાય પ્રસન્નજી.

ચંદન લેપન કરી અંગે આંગો મે અંજનજી;

વિઘ્નહરો ધાન ધરી કહે હાથ જોડીને ભક્તતનજી.

અમીચંદની રાખો લાજેજી, છુમ છનનન. ચોક ૫

ગણપતિનો છંદ.

કરી ઉંદર પર અસ્વારી, ઘનરાજ વારંવારી.

તારી છળી લાગે ખ્યારી, ગવરી સુતરે.

ગવરી સુત ગુણ ભંડારેજી, ઘન કરે મોદિકનો આહારેજી..
 ઉમીઆ સજી સણગાર ધરતી, ગળે મોતનકી માળેજી,
 મુગટ છત્ર કાંનોમે કુંડળ, ઓડે સાલ દુશાલેજી.
 કુંડળો દુઃખ ભંજન કહીએ, રતન જડે દંત લાલેજી.
 સૂંઢે ભરીં મોતીની ભળી, શુદ્ધ બુદ્ધ ચમર ઢાળેજી.

મુલ.

બાંધી બાળુ બંધ કરે અંજને પહેરી પાવડી પાંઉપે જંને..
 થેઈ થેઈ નાચ રહ્યા હે ઘંને, જોઈ માતાજી થાયે પરસંને.
 છળી નીરખે વારંવારેજી, છળી નીરખેરે. છળી નીરખે,
 વારંવારેજી, ઘન કરે મોદિકનો આહારેજી. ચોક ૧
 ગણુપતિને કાર્તિક સ્વામિ, બને શિવ ફરજંનેજી.
 શુદ્ધિ બુદ્ધિનું માણું આવ્યું, વિચાર કરે શિવ મનેજી.
 કરી મનસુખો શિવજી કહે, તમે સાંભળે માહારા તંનેજી.
 તીરથ ભત્રા કરી ફરી પૃથ્વી, ંહેલો આવે ભૂવંનેજી.

મુલ.

ંહેલો આવે તે કન્યા પરણે, કાર્તિક સ્વામિ દોડે હરખી મને.
 ગણેશને : ઉંદર વાહને, એમ કહી ઝટપટ કરે દરશંને.
 ઉઠી ગણુપતિ મનમાં ધારેજી, ઉઠી ગણુપતિરે.
 ઉઠી ગણુપતિ મનમાં ધારેજી,
 ઘન કરે મોદિકનો આહારેજી. ચોક ૨
 સર્વ તિરથમાં તિરથ મોટું, માત પિતા પૂજંનેજી.

એમ કહી સાત પ્રદક્ષિણા કરી, માત પિતાને કરે વંદનેજ.
 સર્વ તિરથ ફળ સ્હેજે પામ્યા, સઘળે અડધું અંદનેજ.
 જેજે તિરથ જાય કાર્તિકસ્વામી જીએ ગણેશ પુજનેજ.

બુલ.

એ શિવ પારવતી સમજી મંને, ગણપતિનું કર્યું લગને.
 શુદ્ધ બુદ્ધિનું હરખ્યું મંને, ગણપતિ સંગે થયું લગને.
 ત્યાં થઈ રહ્યો જય જય કારેજી, ત્યાં થઈ રહ્યો રે.
 ત્યાં થઈ રહ્યો જય જય કારેજી,

ધન કરે મોદિકનો આહારેજી.

ચોક ૩

તિરથ જાત્રા કરી કાર્તિક સ્વામિ' આવ્યા ગીરિ કૈલાસેજી.
 ગણપતિનું લગન થયું સુણી, મનમાં થયા ઉંદાસેજી.
 માત પિતાનું મુખ નહીં જોવું, એમ કહી ત્યાંથી નાસેજી.
 દોડે પારવતી પુઠે પકડવા, દોડતા ભરાયા શ્વાસેજી.

બુલ.

આગળ પુત્ર દોડે પાછળ માતા, મારવાડ છોડીમા ગુજરાત
 આતા. ઉંઘડયો ધુમટો મુખ દેખાતા,
 અડધું માથું ખુલ્લું અડધે જતા. ગયા દક્ષિણ દોડતા જ્યારેજી,

ધન કરે મોદિકનો આહારેજી

ચોક ૪

દોડતાં માથું ઉઘડી ગયું ત્યારે, ખાલે નાખ્યું માથે ચીરેજી
 કાર્તિક સ્વામિ ગયા દક્ષિણ દોડતા પહાડ મળ્યા ગાંભિરેજી
 ક્રોધ કરી માર્યું માથું પહાડમા અડધું પેઠું શરિરેજી
 દોડી પાર્વતી પગને પકડ્યા ધીરા રહો મારા વીરેજી

બુલ

અફસોસ થઈ રહ્યા પગને ઝાલી નેત્રેથી જાયે આંસુ ચાલી
જત્રા કરે કોઈ લાએગશાળી માતા કરે સૌની રખેવાળી
અમીચંદને પાર ઉતારેજી, અમીચંદનેરે
અમીચંદને પાર ઉતારેજી, ઘન કરે મોદિકને આહારેજી
ચોક પ

છંદ ૬

સુરત સેહેરના ધીઆ ફળીઆમાં; અંબામાતા ખીરા-
જતી; આરાશુરથી અંબા પધારે ધમ ધનન ધનન
ધુધરૂ બાજતી; રૂમઝુમ કરતી આવી અંબીક. જળહળ
જોત ઝલકતી હે; કાનમે કુંડળમુગટ ખીરાંજે શીરછત્ર
મણી લળકતી હે; લમરકટાક્ષ ખીરાંજે તુમારી હાથચુડી
કંગન ખલકતી હે; ગાંહે બાજુખંધ વેડ વીંટી,
અંગુઠી હીરેકી ચળકતી હે.

બુલ

તેરી શોભા કયા કહું માને ગળે રતનકો હાર;
હીરા માણેક ઝળકી રહ્યા જે સી બીજલી કરે અમકાર;
માને પાઉંમે પાએલ અણુવટ વીછવા અદોઅદો મુખસે
લજતી;

આરાસુરથી અંબા. ૧

ચત્ર ભુજ તાડું સ્વરૂપ ખીરાળે, મમ માયા ખપ-
રવાળી; કરણ કુલ કાનોમે સોભતાં; લટા છુટી નાગણ
કાળી, જમણી બાણુ ગણેસ ખીરાળે, દાબી પાસે બહુચર
બાલી; સંખનપુરથી આઈ અલખેલી કરે ભક્તનકી રખેવાળી..

ઝુલ

અંબા મારી માવડી. તુને સજ્યા સોળે સણગાર;
નાકોમે નથની કમર પટો, તેરી નેણોમે કાજલ સાર;
ચોળી પેહેરી અસમાની, સાડી નાકરવાની ખીર જતી;

આરાસુરથી અંબા પધારે ૨

ચોકીદાર માના ચાર ખીરાળે, પુર્વ દીશા ઇંદ્ર
રહેતા; પશ્ચિમ દશાપર વરૂણ દેવતા; ન્યારે ન્યારેસખકુ
કહેતા. ઉત્તર દશા ધન ઇંદ્ર કહેલા તે, ધનપુરીમે ઓ
રહેતા; દક્ષીણ દશા જમરાળ શીખરપર અંબે અંબે
મુખથી કહેતા.

ઝુલ

ચોકીદાર માના ચાર હે, રે મઠગાકે આધીન;
ખેચરી ભુચરી અગોચરી, સખ ન્યારે નામ લો ગીન.
અપ્રમ પાર હે તેરી માયા;સખ બળખટ તુજકુ ભજતી

આરાસુરથી અંબા પધારે ૩

શીખર બધું માનુ દેહરૂ ખીરાજે, ધબા ફરકતી દેખો ગગન;
 બ્રાહ્મણ વેદ ભણે સહ મુખથી ચંડી પાઠ તો કરને લગન.
 વીજ્યાશંકર કરે આરતી, સદા સરણ મેં રહે મગન,
 ઇંદ્રાસનથી અધીક શોભા. છુટે કુવારા ઉડને લગન.

ઝુલ

હાંડી તકતા શોભી રહ્યા, ઝુમ્મરો ચારો પાસ;
 સુરજ મુખી શલગી રહી, જેસા ચંદ્ર ખીલા. આકાશ
 ગંદ્રપ ય્યાન મીલાવે રાગણી. ગાતા સારંગી ખુબગજતી;

આરાસુરથી અંબા પધારે. ૪

કરજોડી માની કરૂં વીનંતી, અપરમપાર તેરી લીલ;
 નહીં બાલેક નહીં બુદ્ધા જીવાન જેસે દેખો પુનેમકા ચંદ્ર ખીલા.
 મહારાજગીર ઉસ્તાદ હમારે, આજધન તુમારા દરસણ મીલા;
 અજબ તરેહકી વાડી તુમારી, ચંપા કેવડા છે પીલા.

ઝુલ

જીર્ઘ બર્ઘ સેવટો હેં બટ મોગરો ગુલબાર;

સંવત ૧૯૨૬ના, અખાડ શુદ્ધ ૭ ભોમવાર;

અમીચંદ કહે દોસ હમારા વીજ્યાશંકર કરે ભક્તિ;

આરાસુરથી અંબા પધારે. ૫

છાંદ ૭

જુગત જનુની માતા માહા લક્ષ્મી તારો પરતો દુનીઆમાં,
 નવાપરામાં તખત તમારૂં લીમડા નીચે દેરામાં;
 કુવાં અંદર વીસરામ ક્ષીઆથા ગંગારામકું હુવા પરસન,
 બાળક બાણી મન દયા આણી માણ તુમને દીયા દરસન
 તાઢ ધુબરી ચડી કંપારી કંકુ. કુલતો લગે વરશન,
 ક્ષમા ક્ષમા સખ કરને લગે આણુંદ હોગએ સખ કે મન.

રેકતો.

માને હાથે જોડ વીનતી કરૂ નમસ્કારે, જીરે,
 માણ મુકશે ભોલ્યા કાહાડો કુવાથી બહારે, જીરે;
 માના વચન શુણીને ભકત હુવે તઈઆરે જીરે,
 કરી સ્તુતી ઘણી માણની શીર કર ઉતરે કુવામે.

નવાપરામાં—૩

સંવત ૧૯૧૭ આસો સુદ ૮ શુકરવારે,
 સખ ભકતનકી કરવા રખેવાળ કુવામાંથી નીકળ્યા બહારે;
 કોઈકોઈને તો કોઈનો આશરો હમકુ તેરા આધારે,
 નોધરાની તું બેલી છે કર ભકતનકી રખેવાળે.

રેકતો.

માના દેરા ઉપર લીમડો ખીરાળે ઘન ઘારે, જીરે
 ઉડતાં પક્ષી આવતા કરે બુબ શોરે, જીરે

બોલે મોર પપઈઆ કોયલ કરે કલ્લોલ. જીરે
અનેક જાતકે પક્ષી ઉડકર આકાર બેઠે લીમડામેં.

નવાપરામાં—૨

સુરત શેહેરમાં ખળરા પહોંચી સખ લોક દરસણુકું આવે,
નાળીએર ઘાટડી ધીનો દીવો ચંડાને ખાતર લાવે;
દરસણુ કર કર પ્રસન હોવે ભગતનકે મનમેં લાવે,
આઠ પેર એર ચોંસેઠ ઘડીઆ માણ તમારા ગુણ ગાવે.

રેકતો.

માને શણુગાર તણો હું હવે કડું વીસ્તારે, જીરે
માંને પાઉંમે પાએલ ધુગડું કરે ધમકારે, જીરે
માને મુગટ છત્ર એર ગળે મેં નવસેરો હારે, જીરે
સોળે સણુગાર સજકર બેઠે દરશણુ કારણુ આયા મેં.

નવાપરામાં—૩

અપરમપાર હે તેરી માયા અજળ રચી તુમને લીલા,
માણ તુમારે સ્વરૂપ ખીરાજે જેશા પુનેમકા ચંદ્ર ખીલા.
કસખી કોરની સાડી ખીરાજે નવરંગી છે વાગા પીળા;
વાડી તણી હું કયા કહું શોભા તરેહતરેહકા કુલ ખીલા.

રેકતો.

જીઈ જઈ સાહેલી ખટ મોગરા ખીલા, જીરે
ગુલાબ, દાવદી ચંપા કેવડા પીલા, જીરે
ધન ભાગ્ય હમારા દરશણુ તુમેરા મીલા, જીરે

મહારાજ ગીર ઉંસ્તાદ હમેરા અમીચંદ જપતા
તેરા નામે.

નવાપરામાં તખત તુમારા લીમડા નીચે દેરામાં—૪

છંદ ૮.

કાલકામાતાનો છંદ. માહા પલેના છંદની રાહ-

મહાકાળી કરે કલ્યાણુ ધરે સહુ ધ્યાને,
 મારીમાણુ આપતખતે બિરાજેણુ.
 ભક્ત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢોલક બાજેણુ.
 માના ભક્ત કરીને ભાવ રાખે આકીને.
 હરમહિનેમહિને છંદજ ગાયેણુ;
 હાથ જોડી માને અરજ કરે છે કરજો રહાયેણુ;
 આવે બાળક બુદ્ધા જીવાન તમારે ધામે.
 માગે જન્યક થઈને લાગે પાયેણુ.
 બાળક માગે વિદ્યાહુન્નર આપો માયેણુ.

ગઝલ

બિસતે વર્ષે કારતક માસે આનંદ ઓચ્છવ થાયે;
 મારી મા આનંદ ઓચ્છવ થાયે.
 મંદિર મહાદેવ માના દ્વારે દરશન કરવાને બાયે.

ફેકતા.

શહેર સુરત ધીયાફળીઆમાં છે મહાકાળી
 દર્શન કરવાને આવે ભગત સૌ ચાલી
 ધીનો દીવો નાળીએર હાર વેચે છે માળી
 માગશર સુદ પડવે સન્યા સાજેણુ

ભક્ત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢોલક બાજેલ.
 એસતે મહીને લઈ શ્રીફળ માણમાં આવે,
 હાર ધીનો દીવો માને ચડાવેલ,
 શ્રીફળ ચડાવે સફળ કરે કામ મદદ આવેલ,
 માને નાળીએર ઘાટડી ધીનો દીવો બહાલો,
 ભાવે લાવે ભગત પુરણ સુખ પાવેલ,
 ગુણ ગાવા પુરણ સુખ લેવા ભગત આવેલ.

ગઝલ

કાળી તું કલકત્તાવાળી નવ ખંડની ધણીઆણી મારીરે
 મા નવ ખંડની ધણીઆણી,
 અંગાળી સૌ કાળીને માને તારી ગત જેણે બાણી
 ફેકતા.

અંગાળી બજે સૌ કાળીકા મા દેવી
 તેમ આફતે આવી કામ કરે મા બહેલી
 બજે ભકતને કરે રહાય ન જેવી તેવી
 સમરતાં આવી ઝટ શિર પર ગાજેલ

ભક્ત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢોલક બાજેલ. ચોક ૨
 પોષ સુદ પડવે મા શિયાળાના દીને;
 મા ઓઠી ખેઠા છે શાલ દુશાલાલ;
 મુગટ છત્ર કુંડળ છે કાને સુંદર બાળાલ,
 મહા સુદ પડવે છે સહુને આનંદ હેલી,
 ગાય ભક્ત છંદ કરે ઠાલાવાલાલ;
 ફાગણ સુદ પડવે ગુલાલ ઉડે ત્યાં ખીલે ગુલાલાલ.

ગઝલ

ચૈતર સુદ પડવે ઘોડી પડવો નવરાતર કહેવાય મારી
મા નવરાતર કહેવાય
શણ્ણગાર સજી માત્રે વાડી ભરાવે ભકત મંડળ છંદ ગાય

ફેકતા.

વૈશાખ સુદ પડવે ઉનાળો ભરપુરે
ચડે ચંદન અત્તર મુખપર વરસે જુરે
કાલિકા કરે કલ્લોલ બિગન કરે દુરે
મારીમાજી જેઠ સુદ પડવે ગાજેજી
ભકત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢોલક બાજેજી. ચોક ૩
મા અખાડ મહીને આશા સૌમી પુરે;
સુદ પડવે પ્રેમથી શિશ નમાવેજી;
આવણુ વદ પડવે છંદ ગાય ત્યાં મેવસો આવેજી;
ખુબ ઝરમર વરસે મૈધ ગુણી ગુણુ ગાયે,
માનુ સ્મરણુ કરી પુરણુ મુખ પાવેજી;
બાહરવો ભરપુર ગાજે ખુબ ધુન મચાવેજી.

ગઝલ.

પડવે કરી પ્રણામ કાળીને કહે છે કરૂણા લાવો,
મારી મા કહે છે કરૂણા લાવો,
આશો મહીનામાં પડવે નવરાતર કીરપા કરી મા આવો.

ફેકતા.

બાર મંહીનાના બાર પડવે છંદ ગવાયે,
 પાનાચંદ કરી પ્રણામ આગેવાન થાયે.
 હુળીમળી છંદ આય મામે શિશ નમાવે,
 કહે અસીચંદ મા રાખો લાળેછં.
 ભકત મંડળી છંદ ગાય ત્યંઠોલક
 છંદ ૯ મો.

કાળકા માતાની આઠેમનો છંદ. રાહ

મહાકાળી પાવાવાળી અરજ કાન ધરજો,
 અમે આવ્યા મુસાફર ફરતા ફરતાજી,
 દયા કરી દુઃખ હરો સેવક શિર ચરણ ધરત
 માના દરશનથી દુઃખ જાયે પુરણ સુખ થાયે,
 કરે ભક્તિ ભકત જન ભાવે ભળેજી,
 જોઈ ત ખત

પાડંપ૧

જી ભરી કોર લાલ ગળેજી,
 અહંકારી કંઈ હારી ગયા મૂકી ગર્વ તળેજી.
 ગઝલ.

સંસારી જીવ જગત્ તણા તેની તમે કરો પ્રાંતપાળ,
 મારી મા તમે કરો પ્રતિપાળ
 દુઃખ કાપીને સુખરે આપો સદા લો સંભાળ.

રેકતા.

ઘણાં ભક્ત તમારી ભક્તિ કરે છે ભાવે,
હર આઠેમે છંદ ગાવા છોટેલાલ આવે.
ચુનીલાલ ને બળવંતરામ માના ગુણ ગાવે,
મારી માણ માની સૌ ભાક્ત કરતાણ. દયા કરી. ચોક. ૧
માના છંદ સાંભળી બીજા ભગતજન આવે,
મારી માણ આઠેમ આનંદ કારીણ,
મહાકાળીના દર્શન કરી બોલે છંદ લલકારીણ,
માણ કરે કંઠપર સ્થાય કરૂણા લાવી,
મારી માણ ભણું તને ખખ્ખર ધારીણ,
મનના મનોરથ પૂરો સર્વના છો સુખ કારીણ.

ગમ્મલ.

મમ માયા તારા દર્શનથી મને આજ આનંદની
હેલી, મારી મા આજ આનંદની હેલી.
ભક્તિ કરી છંદ ગાવા આઠેમે ભક્ત મંડળી થઈ ભેળી.

ફેકતા.

સુમતિ કરી મને સદ્ગુણિમા આપો
હોય ઉચ્ચ નીચ તમે ભક્તના દુઃખ કાપો
હતા વાલ્મિકિ રૂપિ કોળી રૂપિ કરી સ્થાઈપો
તમે હન દયાળુ સહુના દુઃખ હરતાણ. દયા કરી. ચોક ૨

આ માયા જાળ પડી શિરપર લોને બચાવી,
 મારા માણ આવી અમે શરણે રહીએજી,
 અમે અજ્ઞાની બાળ તમારા ક્યાં જઈ કહીએજી,
 હું ભટક્યો ઠામોઠામ થયું નહીં કામે,
 મારી માણ માયામાં કુખ્યા છેએજી
 સંસાર દુઃખ દુનિયાનું શિરપર કેમ જ સહીએજી.

ગજલ.

સંસારના સૌ પ્રાણી માત્રને શક્તિ રૂપે સ્થાય કરજો,
 મારી મા શક્તિ રૂપે સ્થાય કરજો.

જગત્ માતા જરા મહેર લાવીને ભક્ત અરજ કાન ધરજો

શ્રેકતા.

તમે અંબા કાળી એક રૂપ જો બેનો,
 જ્યારે માયા રચો ત્યારે અનેક થાય છે મહેનો;
 કાળી રૂપે ગોકુળમાં કૃષ્ણે ચરાવી ઘેનો,
 મારી માણ સ્થાય કરો ભક્ત સ્મરતાંજી; દયા કરી ચોક ડ
 આ ભક્ત મંડળમાં ઉંચ નીચ સૌ આવે.
 મારી માણ ઝોળખવાની એક એઢાણીજી,
 વ્યસન કરી જાય દાડૂપીએ મરવાની નિશાનીજી;
 પીને પડે ભોંય નહિં શરીરનું મહે ભાન,
 લોક જીવે. ફજેતી વળી ધનની હાનીજી;
 સમજી પુરૂષને સમજી લેવું કહે ગુરૂ જ્ઞાની જી.

ગઝલ

જી વ

મારી મા પરવશ જીવ નહીં થારો

ફેકતા.

હર આઠેમ છંદ આવી ભગત જે ગારો જુઓ સુરત

એના સેવક પદુભાઈ રમણુભાઈ છે પાસે

મહા પ્રલયના છંદના રાગનો છંદ ૧૦

મહા માયા રૂપ છે

મન મારી મમતાને ત્યાગી બેઠા ભમતાજી.

મૂળ વસ્તુ મળી મારા મનની ભ્રમણા ભાંગી,

રહ્યો તે આધારેજી,

દૃઢ વિશ્વાસ રાખીને બેસે ઉતરે પા જી.

શુરૂ વચને રાખી આધાર મઠ કરે સ્થિરે,

વનય કરી નમન કરી શબ્દ ઉચારેજી,

કહો સત્શુરૂ સાર વસ્તુ બતાવો આ સંસ

મઝલ.

મતલબી ગુરૂને મતલબી ચેલા મતલબી સંસારે,
મારી મા મતલબી સંસારે,
સ્વાર્થ કરી ગુણ માને ગુણીજન તે નર ઉતરે પારે,
રેંકતા.

કાળી અંબા રૂપ છે એક જુદા નવ જાણો
એકથી થયા અનેક મત નવ તાણો
જેવા કર્યા કામ તેવા નામે કરો વખાણો
જ્યારે નહોતી સમજ ત્યારે કરતો મમતાળ, મન

મારી મમતાને ત્યાગી. ચોક ૧
તમે એક ઓળખી એકને રાખા ધારે મારી માળ સકલ
ઘટમે વ્યાપેળ

વણજ કરી વેપાર તોલ ઓછું નહીં આપેળ
કરો ઉદ્યમ ઉદર ભરવાને ખાતરે, ધન મળ્યા પહેલા
કંઈ રાખવું માપેળ

સંતોષ રાખી મુખ સદા ભોગવે, નહી સંતાપેળ
મઝલ.

પરિશ્રદ કરે પ્રેસન્ન થાય સદા લક્ષ્મીનો રહે વાશે
સત્ જોલો અસત્ ન ભાજે, અંબા પુરશે આશે
રેંકતા.

જુઓ હરેક વાતમાં નીમ નીતિ કહેવાયે
જુઓ જીવ આપણો તે પણ માપે ખાયે

જરા વસ્તુ ખાઓ તો પ્રાણિને દુઃખ થાયે .

ભરે લાણું મોટું પણ અટકે જમતાણ મન મારી
મમતાને લ્યાગી. ચોક ૨
તેમ સર્વે જીવને મરવાની છે અવધે, અવધ આવે ક્ષણું
માત્ર ન રહેવાયણ

માફં માફં કરી મૂકી જીવું સંગ ન લેવાયણ
તે થકી સત્ ગુરૂ સાન કરી સમજાવે, મળ્યા પછી
માગે તે લોભી કહેવાયેણ
ધન લોભી ધન મેળવી મરે ન સુખે સહેવાયણ

ગઝલ.

નીતિમાં રહોને નીતિથી ચાલો, નીતિથી નવે નિધ
થાયે, મારી મા નીતિથી નવેનિધ થાયે.
નીતિથી સુખ સંસારતું લઈને, આખર મોક્ષે જાયે
ફેંકતા.

તે થકી પ્રાણી સહુ ન્યાય નીતિથી કરવું
કરી અન્યાય જખરા થઇ આખર તો મરવું
સત્ ચાલતાં પડે જ્યારે દુઃખ તોયે નહીં ડરવું
પડે સંકટ હરિશ્ચંદ્ર રાજ ખમતાણ, મન મારી મમતાને
લ્યાગી. ચોક ૩

મારે એક નીમ છે એક માણ નામ ગાલી, છંદ
કરી ગાઈ માને શિશ નમાવુંજી

ચંડી પાઠના છંદ ગાવા હર વર્ષે આવુંજ
 ઉદતાળીશ વર્ષ થયા માણ રાખે નીમે
 નથી પડ્યું નવરાતર છંદ ગવડાવું
 કીરપા કરી મા હુકમ હશે તો બહેલો આવુંજ

ગમ્મલ.

સંવત્ ૧૯૬૩ માંહી છંદ કર્યા માધ માસે, મારી મા
 છંદ કર્યા માધ માસે
 દીન દયાળી દયા કરીને સહુની પુરબો આશે

ફેકતો.

શહેર સુરત આમલીરાન રહેવાનું ધામે,
 છંદ સાંભળી ભગતજન સર્વે આવે દહેરામે

ડાહ્યાભાઈ સંગે રહી જપે માનું નામે,

ગાયે છંદ અમીચંદ માને ગમતાજી, મન મારી મમ
 તાને ત્યાગી. ચોક. ૪

વાઘેશ્વરી માતાનો છંદ ૧૧ રાહ ઉપરનો—૫

શહેર સુરત આમલીરાન વાઘેશ્વરી માતા,

સોની અમદાવાદી બને ભાવકરીનેજી,

ચક્રભટ કરી પૂજા બેઠા થાળ ધરીનેજી,

સજી શણગાર માને મુગટ છત્ર શિરપરે,

મારી માણ કુંડળ ખુબ કરે ઝળકારેજી,

પહેરી નાકમાં વાળી પાંઉ પાયલકા બહારેજ,
જડાવ હાથે બાળુ બંધ ખુબ શોભે.
મારી માણ મણી . રત્ન કેા હારેજ,
સુંદર સાડી શોભે અંગે કાજળ સારેજ.

ગઝલ.

દહેરૂં સોની અમદાવાદીનું ભાવે કરે દરશને; મારીમા
ભાવે કરે દરશને,
ઉલટ લાવી લાડ લડાવી માને કરે પરસાને

ફેકતા.

ગંગારામ બહેચર ભિલોડીઆ કહેવાએ.
તે અખંડ દીવો બળે ધીનો દહેરામાંયે,
તેમ બહેરાવાળા પણ સારી કરે સેવાયે.
એનું કુટુંબ સેવા કરે ફરી ફરીનેજ,
અકુલટ કરી પૂજા બેઠા થાળ ધરીનેજ. ચોક ૧
પવાસનપર આરસ કરી રહ્યા અમકારે. એમાં આગેવાની કરી
મગનલાલેજ.
ભાવ કરી મોટી રકમ આપી બહેરાવાળેજ, આણી,
ઉલટ ઘેલાભાઈ હરગોવનદાસે, કરી છત્રી ચાંદીની માનાલાલેજ,
તખ્તપર બિરાજે માણ સંકટ ઢાળેજ.

ગઝલ.

વાઘેશ્વરી બેઠી વાઘ ઉપર માના તેજ તણે નહિ પારે.
 મારીમા તેજ તણે નહિ પારે.
 ભાવે ભગતજન સેવા કરે સહુ રાખી માનો આધારે.

ફેકતો.

સૌ સોનીને છે માણ ઉપર પ્રેમે.
 કોઈ આઠેમ ચૌદસ પુનેમનો છે નેમે.
 વારાબાંધી પુંજ કરે સાચવી આવેટેમે,
 ગાય ગાયન ગવૈયા બેસે ઠરીનેણ.

અ

તેથી ભકત મંડળી ભકતી કરી છંદ ગાયે. હું તો રાગરાગણી.
 નથી જાણતોણ.

ગાંડુ ઘેલું બોલી ભજન કરી હું માને મનતોણ.
 માને નામે સદા કલ્યાણ આનંદની હેલી. મારી માણ.
 હું તો નથી મતને તાણતોણ.

૧

ગઝલ.

બાર મહિનાના બાર પડવા માના ગુણ હું ગાઉં
 મારીમા માના ગુણ હું ગાઉં;
 અલ્પમતિ મારૂં ગળું નથી જો કીરપા હશે તો આઉં

ફેકતો.

કબુદ્ધિ કાપી સબુદ્ધિ મને આપો.
 આવ્યા સંકટ કરી દુર પુત્ર કરી સ્થાપો.
 મારા જન્મો જન્મના સાચા તમો માળાપો.
 મારી માણ ચાલુ' હું' ડરી ડરીનેજી
 ચકુભટ કરી પુજા બેઠા થાળ ધરીનેજી. ચોક ૩
 તારી માયાનો નહિં પાર સૂણો અલબેલી
 કંઈ અનંત ભવ કરી આ જીવ ભટકેજી.
 પૂર્વ જન્મના ઉદય થય. ત્યારે ભમતા અટકેજી.
 આ સંસાર સમુદ્રપાર મને ઉતારો-સત્ગુરુ શબ્દ મને;
 ભિત્તર ચટકેજી.
 ગુરૂવિના નહીં જ્ઞાન મળે બેઠા શિરપટકેજી.
 ગઝલ.

મંત્ર માણ તારા નામનો મળીઓ
 જનમ મરણુ ભય ટળીઓ,
 શ્રીમા જનમમરણુ ભયટળીઓ.
 અજર અમર રસ જે જનપીઓ કેાઈનો ન જાઓ કળીઓ.

ફેકતો.

તે ભવજળ ઉતરે પાર મટે ચોર્યાસી.
 છોટુભાઈ ને હીરાભાઈ માને વિશ્વાસી
 માના છંદ ગાયેથી સદા રહે સુખવાસી.
 છંદ કરી અમીચંદ જાય તરીનેજી.
 ચકુભટ કરી પુજા બેઠા થાળ ધરીનેજી. ચોક ૪

અંબા માતાનો છંદ. ૧૨

(મહા પ્રલેના છંદના રાહ)

આપો આપો ભક્તને ભાવે કરી દરશને,
હું તો હું મા તમને ફરી ફરીનેજ,
લળી લળી લાગું પાય ખેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેજ,
આજ પૂરણ પૂનમનો ફોડો છે મા દીને,
મારી માજી આજ આનંદની હેલીજ,
હળી મળી ગાવા છંદ ભક્ત મંડળી થઈ ભેળીજ.
આવી પ્રથમ કરે પ્રણામ ધરે માનું ધ્યાને,
રહાય કરે શારદા કંઠપર બેલીજ,
મધુર શબ્દ શુદ્ધવાણી આપી થઈ જાઓ બેલીજ.

ગજલ.

જે જન પૂરણ પ્રિત કરીને ધરશે માજીનું ધ્યાને
મારી મા ધરશે માજીનું ધ્યાને
પુત્ર જાણી મા દયા આણીને સૌનું કરે કલ્યાણે.

ફેંકતા.

માના દરશનથી દુઃખ જાયે સદા સુખ થાયે
સજી સજીગાર ખેઠી તખ્તપર મારી માએ.
ખીલી કલી કલી વાડીમાં જાળી ભરાયે
જુઓ છત્રી ચાંદીની સુરતા કરીનેજ
લળી લળી લાગું પાય ખેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેજ ચોક. ૧

માને મુગટ કુંડળ શિરપર છત્રો શોભે,
 મારી માણ નેણમે સુરમા ડાલેણ,
 કર કંકણ ખળકે છે ચુડો હાથમે ભાલાણ,
 લઈ ત્રિશુળ બિરજે તખ્તપર મમ માયા,
 છુટા કેશ શોભે જેમ નાગણકાળાણ,
 કોટી ચંદ્રનું તેજ બીરાજે સુંદર બાળાણ.

ગઝલ.

નખ શીખ સણ શણગાર રહ્યા માને મોતી પોરાયે બાલ
 બાલે મારી મા મોતી પોરાયે બાલ બાલે.
 સિંહ વાહન કરી સેતોરે પુરી ભકત વધાવે થાળે,

રેંકતા.

થાય હડપચી પર હીરો ઝાક ઝકાટે,
 માના દરશન કરવા દુર દેશથી આતે.
 કરી દરશન ભકત સૌ મનમાં દુરખાતે,
 મારી માણ નમે સહુ બહુચરીનેણ.
 લળી લળી લાગું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેણ ચોક. ૨
 મા બાર માસની બાર પુનમ કે'વાય,
 મારી માણ પુનેમે કરે કલ્લોલેણ,
 જાત્રા જાયે કાર્તિકી પુનેમે જ્ય જ્ય બોલેણ,
 માગશન મહિનાની પુનેમની બલિહારી,
 મારી માણ આરાસુર માંણ હીચોબેણ;
 આબુપર અંમાની જાત્રા મળે લોક ટોબેણ.

ગઝલ.

પોષ મહિનામાં પુનેમ આવે સૈને આનંદ હેલી,
 મારી મા સૈને આનંદની હેલી.
 સાલગીરી આવે અંખા માતાની સુરતમાં અલખેલી
 શે'કતા.

ભરાય મેળો સુરતમાં અંખાજીને દેહેરે
 થાય આનંદ ઓચ્છવ સૈને ઘેરે ઘેરે
 રાતે ગાયન કમળ થાય ધીના રાત જાય દહેરે
 કહે માહુની પુનેમને માધી કરીનેજી
 લળી લળી લાગુ પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેજી ચોક, ૩
 આવે ફાગણ માસે પૂનેમ રમે સૌ રંગે;
 મારી માજી રમે ચોંસેટે હોળીજી,
 લઈ પીયકારો મારે રંગ ભર કેસર ગોળીજી,
 ચૈત્રી પૂનમની ખીલી રહી ચાંદરણી,
 મારી માજી શંખનપુર બહુચર લોળીજી,
 વૈશાખ જેઠ જગજગાટ પૂનેમ પહેરી ચોળીજી.

ગઝલ.

અશાઠ મહીને અખાડી પૂનેમ વરસાદનો છે ટેમે,
 મારી મા વરસાદનો છે ટેમે,
 જીઓ બળેવે રાખડી બંધાય, શ્રાવણ સુદ પૂનેમે

શ્રેંકતા.

ભાદરવો ભરપુર ગાજે ધનધોરે
 બોલે મોર પપૈયા કોમલ કરે ખુબ સોરે
 થાય આસો માસ નવરાત્રિ મહા કલ્લોલે
 માણેકઠારી પૂનેમે દરશન કરીનેછ
 લળી લળી લાગુ' બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેછ. ચોક ૪

એ બારે પૂનેમે અંબા કે કાળકા ગાઉ,
 મારી માછ સંસાર સ્વપ્ના તુલ લાગેછ,
 ગુરૂ ઉપદેશે જ્ઞાન થાય ત્યારે બ્રમણ્યા ભાંગેછ,
 સેવો સાચા સતગુરૂ જ્ઞાન આપી સમજાવે
 પડે પ્રકાશ ઉઠે ઉદ્ધમાંથી જાગેછ,
 શક્તિ શરણુ જઈ ધ્યાન ધરી મોક્ષ પદ માગેછ.

ગઝલ.

સંસારના સંકટથી ટાળી અંત વખત હાથ જાલો,
 મારી મા અંત વખત હાથ જાલો
 સગા સંબંધી સુખના બેલી ત્રિવિધ તાપને ટાળો

શ્રેંકતા.

તારા નામની પકડી ઢાલ ધરી બચાવો
 જાણી પુત્ર કરીને મદદ બહેલા આવો
 એજે ગયો વખત અમીચંદ્ર કરે પસ્તાવો
 કહે ગુલાબદાશને સાન કરીનેછ
 લળી લળી લાગુ' પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેછ. ચોક. ૫

છંદ ૧૩.

કરી ઉંદર પર અસ્વારી એ ગણપતીના છંદની રાહ,
 પાવાની પટરાણી, માતા કાળકા, ભવાની નવ ખંડમાં વખાણી
 મહાકાળીજી, ॥ મહાકાળો પાવાવાળીજી, ॥
 મા ગરબે રમવા ચાલીજી, ચાંપાનેરમાં રાજ કરે રાજા પટાઈ.
 પરજા પાળેજી, ॥

સુખી સરવ લોક, નહી કેઈ દુઃખી કાળી કરે રમે વાળેજી, ॥
 ઘેર ઘેર મંગળ ઓચ્છવ થાયે આવ્યા સંકટ ઢાળેજી, ॥
 સર જોખન મહમાતી કામીના મોતી પોરાએ બાલ બાલેજી,

ગુલ.

ચલી સખી સજકે સણુગારે ગળે ખીચ નવસેરો હારે.
 નેણોમે કાજળ સારે, પાઉં ખીચ પાએલકા બહારે,
 છુમ છુમ ધુધરું કરે ધમકારે, શણ સખી થઈ તઈઆરેજી
 રેકતા.

ઓ માણ એ ઘર ઘરશે નીકળી સાહેલી,
 ઓ માણ એ તો સણ સણુગાર ગરબે ચાલી;
 ઓ માણ એને પેહેરી સાડી, નાકોમે વાળી.

રાહ ખીજી

સખ સખીયાં હીલ મીલ કર જાતી. જરીકશ ચોળી પેહેરી રાતી;
 ગાય ગરબો કરે મહમાતી. કરે કુદડી મન્ન હરખાતી.
 દોતી હાથોહાથમાં તાળીજી, મા ગરબે રમવા. ચોક ૧

ઘેર ઘેર આણુંદની હેલી નવરાત્રીની રાતેજી, મહાકાળી-
 સણગાર સજી બની નવ, જોખન મા જાતેજી; ॥
 ઓડી ચુંદડી ફરે કુંદડી. ગરબા ગાય સૌ સાંજી; ॥
 સ્વરૂપ જોઈ થયા વીષમે સરવે. આ કોઈ અંબા માતેજી; ॥

સુલ.

બ્રમા વીજી દેખન આયે, કરે પ્રણામ તું છે જીગ માયે;
 મહાકાળી ગરબો ગાયેજી. સુણી ખબર રાજીજી આયે,
 દેખ કલેજે લગ ગયે ધાયે. નહીં દીઠી મેં જીગ માંદેજી; ॥

ફેંકતા.

ઓ માજી એ રાજા મનમાં કરે વીચારે; ॥
 ઓ માજી એ કોણ પુરૂષ હોશે ઘર નારે; ॥
 ઓ માજી થયો બુદ્ધિ બ્રહ્મ રાજીજી જ્યારે; ॥

રાહ બીજી

ઉભો રાજા સૌ લજ્યા ત્યાગી; ॥

લાગ જોઈ નહો રાતે જાગી; ॥

ગરબો ગાઈ સૌ રસ્ત લાગી; ॥

સમજે નહીં મજા મુરખ અલાગી; ॥

જોઈ એકલી પાલવ લીધો ઝાલીજી; ॥

મા ગરબે રમવા ચાલીજી; ॥ ચોક ૨

પ્રસન્ન થઈ કહે માંગ માંગ મુખથી જોડ્યા મહા કાળીજી ॥

મુરખ રાજા સમજ્યો નહી માનો પાલવ લીધોછે ઝાલીજી ॥

મહોલે પધારો કહે મંદિર મારે સાથી કરૂં તું ને વાલીજી ॥

એવું સુણી કહે ક્રોધ કરી તારો પાવો નાંખું પરજાળીજી;

॥ ઝુઝ ॥

કઠણુ વચન સુણીમાં કાને શ્રાપ હઈ થયા અંતર ધ્યાને;
 હાથ ઘસી રહ્યો મસ્તાનેજ;
 લઈ લશ્કર આવ્યો સુલતાને ચાર લાખ ઘોડે નીશાને;
 ઉતારવા રાયનું માનેજ;

રેંકતા

ઓ માજી એણે પાવાગઢ લીધું છે ઘેરી.
 ઓ મજી એતો દાંત પીશો ઉભા છે ઘેરી:
 ઓ માજી એ તો લુટે શહેર ચોટાને શેરી; ॥

રાહ બીજી

પાંચ વન્સ લડી થયા ધુળધાણી:
 કણ કેઠરે ન મળે અન્ન પાણી
 દુઃખી થયો જોડે મુખથી વાણી:
 એળખ્યા નહી મે આઘ ભવાની ॥
 ભર્યા ભંડાર થયા સૈ ખાલીજ;

મા ગરબે રમવા ચાલીજી ॥: ચોક ૩

પાદશાહ પાવાગઢને લુટે રત્ન ભર્યા ભંડારેજ;
 પાંચ પુત્ર રાજના માર્યા જોઈ કરે હાહાકારેજ ॥:
 રણવાશે જઈ ચડયું લશ્કર ઉભું સોળ હજારેજ;
 નવસે નવાણું રાણી રાયની રૂપ તણો નહી પારેજ;

॥: ઝુલ :॥

ઝોળખ્યા નહીં મેં માતા કાળી શ્રાપ દઈ ગયા મા ચાલી
 ભુલ્યો ભુલ્યો લો સંભાળીજી;
 શરણે જઈ ઉભો મહાકાળી દયા કરજો દીન દયાળી નથી
 કેઈ માફ વાલીજી;

ફેંકતા.

ઝો માજી શરણે જઈ રાજા ધરે ધ્યાને
 ઝો માજી પરસન થઈ આપ્યું વરદાને,
 ઝો માજી વૈકુંઠે જાને વૈમાને
 રાહ બીજી

સોળ હજાર સુભટને મારી પડ્યો પૃથ્વી રાજા ભારી.
 શક્તિ શરણુ ગયો થયો સુખકારી.
 હાથાલાઈ કહે છંદ લલકારી.
 જોડી સમરે અમીચંદ કાળીજી, મા ગરબે રમવા
 ચાલીજી; ॥: ચોક ૪

છંદ ૧૪.

આયા આસો માસ આસ મને દરશણુની તારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રીમાં સઉને આણુંદકારી.
 પ્રથમ પહેલું નવરાતર આસો સુદ પડવેશીરે;
 અંગ ઉમંગથી જાએ નહાએ સઉ તાપીકે તરીરે.

કરી નરનારી સ્નાન ધરી ધ્યાન, કરે સુધ શરીરિ;
કોઈ ઘડા કોઈ ઝારી ભરે ચંબુ નીરમળ નીર.
માગણ આવે ગાવે જોગી કરે વીનંતી તારી;

નવ દીવસ નવરાત્રી-૧

ખીજ ત્રીજ આણુંદમે ચાલી ચોથ ગઈ રંગમે,
કરે ડાટા પાંચમે; ખુશી સહ ઉમંગ છે અંગમે.
વાગી રહ્યા વાણંત્ર ભુગળ ધોલક કે સંગમે
ફરે વાગરી તાલ બજાવે પડે થાપ મૃદંગમે;
ખાધે ધુધરમાળ ઘેરીયા રહ્યા પગ થમકરી,

નવ દીવસ નવરાત્રી-૨

કોઈ કરે છે છઠના ડાટા કોઈ કરે અપવાસે;
સાતેમ સહ કોઈને તેજાં અંગમાં ઉલાસે.
ચાચર ચોકમાં આવી દેવિ સહ ખેલને કે આસે;
બહુચર અંખા ફરેકુંદડી કાલી છે પાસે.
ફરે જોગણી ચોસેટ ગાએ ગરબા ખુબ ભારી,

નવ દીવસ નવરાત્રી-૩

આઠેમે ફરાળ કરે સહ મનમાં હરખાતે;
ભગત મંડળી કરે ભગતી ગુણ તેરા ગાતે.
સુરત શેહરના લોક મળે સહ દરશણકું આતે,
મોદી માલણ ખેઠા વેચવા ખાવાના હાટે.
અંખાજીને દેરે સુરત ખુબ મચી ધુમ ભારી,

નવ દીવસ નવરાત્રી-૪

કંઈક લક્ષ્મી ગાએ તમારા છંદ લલકારે,
હરકીશન કહે વીજ્યા શંકર થઈ જાએ તૈયારે,
ડાયાભાઈ બોલે રામશંકર કહે ચુનીલાલ ખ્યારે,
પરશોતમ કે બીજાબુખારાસ છંદજ લલકારે.
અમીચંદ કહે હાથ જોડી સઉ લક્ષ્મી કરે તારી.

નવ દીવસ નવરાત્રી-૫

છંદ ૧૫.

(આએ આસો માસ આશ મને દરશરણની તારે એ રાહ)

સુરત આમલીરાન વાગેશ્વરી માતા ખપ્પર ધારી.

ખડક ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહુપર અસ્વારી;

સજ્યા સોળે શણગાર પગમાં ઝાઝર ઝમકારે,

અણવટ વીછવા પગ પાવડી પાએલકા બાહારે,

હાથ ચુડો જડાવ બાબુ બંધ હીરા ચમકારે,

કલ્લા સાંકળા વેઠ વીંટી માને નવસેરો હારે.

પેરી નાકમાં વાળી કુડળ મુગટશીરપર ભારી

ખડગ ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહુ ઉપર અસ્વારી. ચોક ૧.

જમણી બાબુ બહુચરી તખતપર મંમાય ગાજે,

દાબી પાશે મહાલક્ષ્મી માતા અપે બીરજે,

રંગ મંડપમે જોઈ છત્રી માને સજ્યાં ખુબ સાજે;

દેડે સોની અમદાવાનીનું મળી પંચ ગાજે,

ગાંતી કરવા મરકીની સતચંડી કરી ખુબ ભારી.

ખડગ ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહુપર અસ્વારી. ચોક ૨.

અમદાવાદી શુરવીર શોની સેવે માતા વાગેશ્વરી,
 લગન કરી જોડું પગે લગાડે ભાવે પ્રેમ ધરી;
 સદા કરે રક્ષણ સોનીને ઉભી ધાલ ધરી,
 સેવા કરે ચક્રભટ માણીની ઉભા, આરતી કરી,
 પ્રાદ્યણુ કરે ચંડી પાઠ ગાયન કરે ગાંધપ લેલકારી,
 ખડગ ત્રીશુલ લઈ કરી સીંહુપર અસ્વારી. ચોક ૩
 દીવો બાલે અખંડ શોની ગંગારામ બેચરદાશે.
 સેવકને શરણાંગત રાખી પુરો સઉની આશે,
 સંવત ૧૯૫૩ જેઠ વદ ૧૩ ચંદ્ર વાશે;
 અમીચંદ કહે છંદ કરી મા રહું તારી પાશે,
 વિજયાશંકર મિત્ર હમારા કરે ભગતી તારી,
 ખડગ ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહુપર અસ્વારી.

છંદ ૧૬

ચત્ર ભુજમાં તું, છે આરામુરવાણી; અંબામાં
 તારૂ નામ. ખપર ભરવા ચાલી; ચત્ર ભુજમાતું.
 પગ પાવડી પેહેરી તેં, કરે ઝાંઝર ઝમકારે;
 વાઘે ધુધરૂ ધમધમ, ગળે નવસેરો હારે;
 કાને કુંડળ મુગટ શીષ, પંચ રત્ન ચમકારે.
 કર કંઠણ ચુડો હાથ. નેનોમે કાજલ સારે.

અુલ.

હે સોળે સણગાર સજીઆ, થયા સીંહ ઉપર અસવાર.
હાથ ખપર ત્રીશુળ ધરો, થયા અંબામાં તઈઆર.
અહો અહો બોલો મુખથી, મારે દધત્યોકું જાલી,
અંબામાં તારૂં નામ ખપર ભરવા ચાલી—૧
માયાં મધુ કૈટલ તેં, કરી મોહીત મસ્તાને;
મધ્યમ ચરીત્રમાં તેં લીધા દધતો કા પ્રાણે;
મઈસાસુર પાપી જે, બહુ મુકે છે બાણે;
કરી યુદ્ધજ અપરમપાર, કરી માયા નીરવાણે.

અુલ.

મઈસાશુર પાડો થઈ ઉભો, ચડી માતાને બહુરીસ;
ખડકે લઈ રણમાં ધર્યા માએ છેદ્યુ પાપીનું શીસ.
કરી પુષ્પ વૃષ્ટી દેવતા, ઉભા દેવના દુખ, ટાળી;
અંબામાં તારૂં નામ—૨

ચંડ મુડ પાપીને મા, કીધા રણમાં ચુરે;
રક્ત બીજ રેળ્યો તેં, ઘણા માર્યા અસુરે;
ફરે ત્રીશુળ લઈ રણમાંએ, બળ વાધ્યુ ભરપુરે;
શુભ નીશુભ માર્યા તેં, મારી ભેંસાસુરે;

અુલ

અસંખ્ય દૈત મારી કરી, માએ કીધા દેવના કામ,
શક્તિ રૂપે તું એક છે, તારા જુદા જુદા છે નામ.
જારે પડે દેવને દુઃખ તું કરે રખેવાળી;

અંબામાં તારૂં નામ—૩

કરે મન વાંછીત મા કામ, તું અંબા અલ્લખેલી;
લગ્નનની રાખો લાજ, તું આવજો મા વેલાં;
મને આશા છે તારી, બીજા સૌને મેલી;
કાઢ્યાભાઈ સમરેમા, તું છે સૌની બેલી.

જુલ.

ચુનીલાલ લગ્ન માણના, સદા તારા ગુણ ગાએ
હરકીશન સમરણ કરે, વીજાઆશંકર બજે અંબાએ;
છંદ પ્રે અમીચંદ મા, તું છે સૌની વાલી;

અંબામાં તમારું નામ—૪

છંદ ૧૭. રાહ જુડી

ગુણ અંબા મારી મા, કરી તમે સર્વ દેવને સાહે,
તમારું નામ ગરીબ નવાજે; તમે રાખો હુમારી લાજે.
માએ સન્યા સોળે સણગાર, પાઉંમે ધુધરૂ કરે ધમકાર,
અણવટ વીછવાકા ખુબ બાહારે, માને ગળે રતનકો હારે.
પાટીયા કાળી ગાંઠી ચીણપટી, બાલબાલ મોતી માણ પોરવતી,
શીરપર મુગટ કરે ચમકારે, નેનોમે કાજલ સારે.

રેકતો.

લલા નેનોમે કાજળ સારે,
બની તઈઆરે, થઈ અસ્વારે,
લગ્ન શીર ગાજે.
વમે રખો હુમારી લાજે.

મહીસાશુર પ્રગટયો જ્યારે દેવતા દુઃખ પામ્યાતા તારે
થયા પ્રસન્ન જગત આધારી, થયા સીંહ ઉપર અસ્વારી,
કરી ક્રોધને રણમાં ધાએ. કરી ટંકાર ઉભા રણ માહે,
બની વીકરાળી, મા ખપરધારી. લઈ ખડકને સેન્યા મારી.

રેકતો.

લલા લઈ ખડકને સેન્યા મારી
કરે કીલકારી, જગત આધારી,
ભગ્ત શીર ગાળે,
તમે રાખો હુમારી લાળે.

૨

થયા સુલ રાજની શુભ જ્યારે, દેવતા દુઃખ પામ્યાતા તારે
કરી ક્રોધ ને બની વીકરાળી, મા ખપર ભરવા ચાલી.
રક્ત બીજ કીધો રણમાં ચુર, પડે રૂધીર પ્રગટે અશુર.
એવું દેખી ક્રોધ્યા કંકાળી, મા ફરે રણ મતખાલી.

રેકતો.

મા ફરે પણ મતખાલી
દેતી મા તાળી, અસુરકુંડાલી,
કીધા રણ પ્રાળે.
તમે રાખો હુમારી લાળે.

૩

હાથ જોડી કરૂં અરજ, માણ હું રખું તમારી ગરજ.
અંબા માણ કરો રખેવાલે, હું તો છઉં તમારો બાલે
હું નીરર્ધનીઓ નોધારે, મારાજ ગીર ગરૂં ગએ બીચારે,
તમે જગતનકે પાલણવાલે; અમીચંદ તમારો બાલે.

રેકતો.

અમીચંદ તમારો બાલે, કરે સવાલે
કરે પ્રતીપાલે, અંબામાં આજે.
તમે રખો હુમારો લાજે.

૪

છંદ ૧૮.

સુણો અલખેલી. અલખેલી કહું તમને,
વીસારો શા માટે હમને સુણો અલખેલી.
હસીને બોલો, બોલોને દયા આણી.
માંજ દાસ તારો જાણી, મુરખ મુઠમતીઓ.
છડ મતીઓ અજ્ઞાની, કયો મનખો સૈ ધુળ ધાણી,
પડ્યો પ્રપંચમે પ્રપંચમે, લાગ્યો ભમને.
વીસારો સા માટે હમને સુણો.

૧

કઠણ શ્રવું તમને, તમનેતો નહી લાયક,
પશુ પામરને વીસારો છેક. નથી કોઈ માહારે,
મારે તો નથી અનેક તું તો રાખ હમારી ટેક,
પડે સંકટે, સંકટે સમજ તમને. વીસારો સા માટે

હમને—સુણો ૨

પુત્ર તમારો, તમારો છડ બાલે, જુઓ મેહર દ્રસ્ટી પ્રતીપાળે,
કરોની આજે, આજે લો સંભાળે, કરૂ દરમણ થાઉ નહાલે.
તરૂં ભવસાગર ભવસાગર ઝીતું જમને.
વીસારો શા માટે હમને—સુણો

૩

ઉભો કરજોડી કરજોડી કર રમરણ,
 હું તો લાગુ તારે ચરણ દુઃખ છે મોહું;
 મોહું છે જન્મ મરણ હું તો આવ્યો તારે સરણ
 અમીચંદ કહેછે, કહેછે માજી તમને.
 વીસારો શા માટે હમને—મુણે

૪

છંદ ૧૯

રાહા ઉપરને

લજી માહાકાળી મહાકાળી મારી વાલી; પડે સંકટે આવે ચાલી.
 લજી મહાકાળી. જગતની માતા તું માતા મારી બેલી
 સમરૂ ત્યારે આવે વેહેલી વેહેલી; મંત્ર તાહારા જપતાં.
 ઓમાં મંત્ર તાહારા જપતાં, તારાં જપતાં જપ થેલી;
 લગતને સમરે આવે વેહેલી. દયાળી એવી, ઓમા દયાળી એવી.
 એવી કલકતા વાળી, પડે, સંકટે આવે ચાલી.

લજી માહાકાળી. ચોક ૧

કોને જઈ કહીએ, કહીએતો નથી વળતું;
 કે મનતું દુખ નથી ટળતું, ઓચીંતું આવે.
 ઓ મા ઓચીંતું આવે, આવે દુખજ ઉછળતું,
 કલેજી પલ પળમાં બળતું, કોણ બુજવે;
 ઓમાં કોણ બુજવે, બુજવે અંબા કાળી,
 પડે સંકટ આવે ચાલી, લજી મહાકાલી; ચોક ૨

કાળીદાસ, કીધો કીધો કાળીદાસ કવિ,
 થયો પંડોત અનુભવી, જગતમાં જાહેર;
 એમાં જગતમાં જાહેર, જાહેર જીલે લખવી,
 પડ્યો પ્રકાશ ઉગ્યો રવિ, એવી તું કાળી;
 એમાં એવી તું કાળી, કાળી પાવાવાળી,
 પડે સંકટે આવે ચાલી, લજ્જા મહાકાળી; ચોક ૩
 છોડાવો કુશંગતી, એમાં છોડાવો કુસંગતી,
 સંગતીથી થયો નિરાશ, હારી હવે આવ્યો તમારી પાસ;
 કહેવાયો તારો એ માં કહેવાયો તારો તારા દાસ,
 તણો છું દાસ, કરી મેર દ્રષ્ટી પુરો મારી આશ;
 અમીચંદ સમરે એમાં અમીચંદ સમરે મા,
 સમરે માહાકાળી. ચોક ૪

છંદ ૨૦

રાહ લજનની.

માની વાડી બની ગુલજરે, મહીં ખીલ્યા કુલ અપારે,
 દો ખસખો અપરવાળી, કરી ચુકતી ગયે છે માળી;
 ભરી કમાન ઉપર જાળી, મોગરાની ખુણ્ણો ચાલી.

ગજલ.

તરેહ તરેહના કુલ ખીલ્યા, તેની બની ઘટા ધનધોરે;
 નારંગી ગુલખાસ ગલગોટા, ગજ વેલી ખુણ્ણ જોરે
 મારી મા ઘટા બની ધનધોરે.

તનમનીઆ ત્રણ પાંખડીડ, મા બહેકી રહો ડમરોરે;
નાફરવાની ગુદલાલા ખીલે, ખીલી રહ્યોછે મોહોરે.
માએ સજ્યા સોલે સણગારે, નેનોમે કાજ સારે,—

માની વાડી બની ગુલબરે;—ચેક ૧

જીર્ણજર્ણ ખીલી ગજવેલી, જસુત સેવટી ચંપેલી,
ખીલપત્ર મેહુનવેલી, માલતી ખીલી સાહેલી.

ગજલ.

પારખતીક ધંતુરો તુળશી, ખીલપત્ર ખીરાજે;

મારી-મા

અઘથીઓ ઉમડો કહીએ, તે પણ શોભે આજે;

કેસુડી પદ્મ કમળ કાળાં, રાખો ભગતની લાજે;

મારી-મા

કુલતણી કહીં શોભા ન જાએ, કરજો ભગતના કાજે.

કહું કુલજ ન્યારે ન્યારે, ચંપાની હારો હારે;

માની વાડી બની ગુલબરે—ચેક ૨

ખારમાસી ખોરીઆ રાતા, દાવડી કરેણા મદમાતા;

સદા ગુણ તમારા ગાતાં, થાય દરશનથી સુખશાતાં.

ગજલ.

લાલ લીલા પીળા સફેદ કાળાં, પંચરંગ મીલાડ;

મારી-મા

અરે અરે અંબા અલખેટ્રી, સદા તેરા ગુણ ગાઉં.
સમી સફેત કમળ કસુંબો, વાડીમાં સોહાઉં,
મારી-મા

જમાલ ગોટા જોઈ હરખે મન મહાફ, માને શીવ નંભાવું
તું છે જગત આધારે, હું કહું મા વારમવારે;
માની વાડી બની ગુલબારે— ચોક ૩
ખુબ ખીટી વાડી અનમુલે સુરજ કુલ વચે જુલે.
છે સુવાવેળના કુલે, મારી અરજ કરો કબુલે,
ગજલ.

શતપત્ર કમળ કેવડો, બેંકી રહ્યો અપારે;
આપ નીરંજન ઘટમે રહેતી, ભમર કરે ગુંબારે,
આવિ રહિ દાડમ કળી; માને ગળે ગુલાબનો હારે;
ભુખણુદાસ ગયે ચુનિલાલ, તે આવ્યા તારે દ્વારે,
અમાચંદ છંદ તઈઆરે, મા કીધો તારે આધારે;
માની વાડી બની ગુલબારે— ચોક ૪

છંદ ૨૧.

જે માણસ પોતાના સ્વારથ સાફ જીવની ધાત કરતા દરતા
નથી તે વિષેનો છંદ.

(માની વાડી બની ગુલબારે, એ રાહ.)

જીવતુ ચાલ જરારે વિચારી, તારે સ્વારથે ધા કરે કારી,

મતલબ કરવા દયા નહીં લાવે; જાણી સમજી બીજાને ફસાવે,
ચોરી લાવી એરણુ પચાવે. સોયના દાનથી પાપ ન જાવે,

ગુલ.

સ્વારથ સાડ જુહુ બોલી કરે પોતાનું કામ,
બકરાનો ભોગ સૌ કોઈ દે છે નહી લે વાઘનું નામ,
મારે ભરોસાવાળાને ભારી, તારે સ્વારથે ઘા કરે કારી.

ચોક ૧

રૂપીયા સાડ સોનુ નુકશાને,
કરવા સ્વારથ પાપ ન જાણે,
જીવતુ જાણ હોય કે અજાણે,
કમરા કર્મ ભોગવવા પ્રમાણે,

ગુલ.

લાંચ ખાઈ જુઠી સાખ પુરે હીંમત રાખી મન,
સાચો જુઠો સાખથી થાએ હાકમ દેવે દંડ ॥
જીવતુ જોની મનમાં ધારી, તારે સ્વારથે ઘા કરે કારી,

ચોક ૨

કરવા સ્વારથ પોતાના કામે,
કરે દેવ દેવી બદલામે,
પુત્ર માદો સાજો થાય આરામે,
હુંતો બકરો ચરાવું તારે ધામે,

બુદ્ધ.

આયુસ હોય તો ઉઠે જીવતો મટી જાય સૌ રોગ,
જીવતા જીવ બકરાને મારી મીથ્યા આયપો લોગ,
હત્યા કરીઆ અણુ વિચારી, તારે સ્વારથે ધા

કરે કારી. ચોક ૩

માતા સચરાચરમા વ્યાપી, કરે હંસા તે જાણવો પાપી,
કરો ભગ્તી મન સ્થીર સ્થાપી, આઈવા કષ્ટ લાખે મા કાપી

બુદ્ધ.

સચરાચરમાં માને ગણો તો દુખાય માનું મન ॥
અજ્ઞાની જે સમજે નહી તેને સમજવો ભગ્તન,
રમે ઘટઘટ ખપર ધારી, તારે સ્વારથે ધા કરો કારી;

ચોક ૪

સમજી કરશે નહી હત્યાયે, જેનું જાય તે કરે હાય હાયે,
કરસે માજી દુવારે હત્યાયે, તેથી પાપ થાય અસંખ્યાયે

બુદ્ધ.

કુળ કુળ નીવેદ્ય ચડાવો ઘાટડી સોળ સણગાર;
મન માઈના કામ કરશે માજી ખુશી રહી અપાર,
અમીચંદ કે ચાલો સંભારી, તારે સ્વારથે ધા કરે;

કારી. ચોક. ૫.

છંદ ૨૨ અહિંસા વિશે રાહ-ઉપરની

જીવતું ચાલ જરા વિચારી, એરાહ.

ભક્ત જનને સમજીને લેવું વહેમી સમજે તો સમજાવી કહેવું
મૂળ એક માલિકની છાયા એક થઇને અનેક બનાયા,
શક્તિ રૂપે વસે મમ.યા શક્તિ વિના બને નહીં કાયા.

બુલ.

વહેમ છોડી મત મૂકી માનો શિવ શક્તિ છે એક,
એક થઇને અસંખ્ય ડાંગી પડી રાખે ટેક,
લિત્તર સમજી ધરી ધ્યાન રહેવું, વહેમી સમજે. ચોક ૧
માલિક સઘળાંનું આત્મારામ શક્તિના વીના નથી સૂનો હામ
પશુ પક્ષી જીવો તમામ, મે.ક્ષ જાવા ઘણી રાખે હામ.

બુલ.

ખિકટ માર્ગ માલિકનો દેખો, જુઓ લાંબી ખજુર,
ઉપર ચડે તે તો રસ ચાખે, લોંચ પડે ચાચુર,
તેથી ગુરુનું જ્ઞાન લેવું, વહેમી સમજે. ચોક ૨
પાપ પુન્ય સમજાવે ગુરુ જ્ઞાની, કોઈનું મન દુઃખાવવું
નહિં દ્યો માની
મન દુઃખાવે પાપ દ્યો જાણી, મન રાજીથી પુન્ય
દ્યો માની.

કસાઈ કર્મ ઘણું કસાઈ કરતો રાખી મન અભિમાન,
એક સમે ઘા પડ્યો હાથ પર ઘણો થયો હેરાન,
પડે પીડા દુઃખ કેમ શહેવું. વહેમી સમજેં ચોક ૩
કસાઈ પસ્તાઈ કરે વિચારે, ઘણા જીવનો કીધો મેં પ્રહારે;
પડ્યું દુઃખ હશે રે અપારે રડે પસ્તાઈ વારંવારે,

અંક ૭

નિર્મળ મન કરી સિન થઇને ધરી બેઠો એક ધ્યાન.
પ્રાણી માત્ર હિંસા નવ ક-શો ખુશી થશે ભગવાન,
કસાઈ સ્વર્ગે ગયો શાસ્ત્રે કેવું વહેમી સમજેં ચોક ૪
હલકી વર્ણ હિંસા ઘણી કરતા તેમાં ઘણા ગયારે સુધરતા,
પહેલાં બોકડાનો ભોગ ધરતા હવે કાન કાપી મૂકે ફરતા.

અંક ૮

મતિયા તો મત મૂકે નહીં મારી કુળ દેવી દુભાય
સમજી પુરૂષ તો સમજી બેડા નહીં કન્વી હત્યાય
વેર જાંધી પેલે ભવ રહેવું વહેમી સમજેં ચોક ૫
કુળ દેવી દીન દયાળે, એતો સૌની કરે પ્રતિપાળે
ખીને રૂઢી માર્ગે ચાલે, અઘ શક્તિ સર્વ જીવમાં મહાલે

અંક ૯

શક્તિ રૂપે રામ રમે સર્વમાં કેમ કની ઘા થાય
પશુ જીવની હિંસા કરે તે અજ્ઞાની કહેવાય
અમીચંદ કહે દયાવાન દેવું વહેમી સમજેં ચોક ૬

છંદ ૨૩.

રહ મારી અરજ સુણો અંખામા અપરવાલીની

માહાકાળી દયાળી, સુરત શેહેરમાં ગાળે;
આવી પાવાઘઢથી, ઘીઆ ફળીએ ખીરાળે,
તારા દર્શણ કરી, પરશન થયું માફ મને;
સજી સોળે સજ્જગાર, બેઠા સીંહાશને,
માની જમણી બાબુ, નરસીંહ આપ ત્રીભુવને;
માની ડાબી બાબુ સીરોઈ માતા પરસને,
ઝાડ ઝુમર હાંડી તકતાં સઘળ સૌ સાળે;
આવી પાવાઘઢથી ઘીઆ ફળીએ ખીરાળે,

ચોક ૧.

તારા સેવક પારવતીશંકરના બે બાલે,
મોટા નાનાભાઈ મગનભાઈ સંપથી ચાલે;
કરે પુજા આરતી માને કરે સવાલે,
મારી તુહી તુહી વાલી સદા લેજો સંભાળે;
માના છંદ કરવાનો હુકમ થયો મને આજે,
આવી પાવાઘઢથી ઘીઆ ફળીએ ખીરાળે.

ચોક ૨.

તમે આપે કરતાં આપ, આપમાં રહેતાં,
નહિ સમજે મૂર્ખ તે હું કરું હું કરું કહેતાં;

ખાળ બુદ્ધિ રૂપે ઘટઘટમેં જ્ઞાન દેતા,
ક'ઈ અજ્ઞાની કડી ચોરી ચુન ચુન લેતાં;
કડી છાપ ફેરવેથી નહિં થાયે કાળે,
આવી પાવાઘઢથી ઘોયા ફળીએ ખીરાળે;

ચોક. ૩

તારા ભગતને તારા દરશણથી સુખ થાયે,
તમે કંસારાની કુળ દેવી સદા ગુણગાયે;
તું તો ભગત આધીન સૌ જગતનીછે માયે,
અમીચંદ્ર સેવક તારો છંદ કરી ગુણગાયે;
મારે અંખા કાળી એક અખંડ કરે રાળે,
આવી પાવાઘઢથી ઘોયા ફળીએ ખીરાળે.

ચોક ૪

છંદ ૨૪.

રાહા—ઉપરની

આવો આવો મહાકાળી આપો મને દરસને,
પ્રેમ ભક્તિએ ભળું ભગવતી થાયો પરસંને,
જગ માતા જનુની તમે જગતના કરતાં,
આપ બેઠે સીંહાસન સોળે સણગાર ધરતા,
પગ પાયલ પાવડી પેરી ખપર લઈ ફરતા,
મુખ અદો અદો કહી શત્રુના પ્રાણજ હરતા;
મહાકાળી મહાલક્ષ્મી એક અંખા ભોવને,

પ્રેમ ભક્તિએ ચોક. ૧

નથી અંતર મારે એક, શક્તિ એક એક;
કીધા અનંત કામ તેવા નામ તારા અનેક;
જોયા વેદ શાસ્ત્ર બહુ પોથી પુરાણ છેક,
તુંહી તુંહી રમે આનમારામ રાખો મારી ટેક;
એક જાણી આણી પ્રેમ નીશદીન કરૂં વંદને;
પ્રેમ ભક્તિએ ભળુ ભગવતી

ચોક ૨

મારી અસંખ્ય દૈત દળ રોળી ચારો ચરતી,
જોયરી દૈતને નામ બહુચરામા ધરતી,
કાળી થઈ વીકરાળી રક્ત બીજને હરતી,
મારી દૈત દેવને સદા તું રક્ષણ કરતી;
તું તો કાળી દયળી દયાકરો ભગતને, પ્રેમ ભક્તિ.

એ ભળુ ભગવતી ચોક ૩

હું તો પામર પ્રાણી શું કરું કયાં જાવું,
જ્યારે પડે દુઃખ ત્યારે તારી પાસે આવું,
તારૂં ધ્યાન ધરી એક ચી-તે છંદજ ગાઉં;
મારૂં દુઃખ જાણે થાયે સુખ પુરણપદ પાવું;
અમીચંદને રાખો સુખી તંન મન ધને,
પ્રેમ ભક્તિએ ભળું ભગવતી

ચોક. ૪થો

છંદ ૨૫ મો.

વાઘેશ્વરી માતાનો છંદ; રાહ ઉપરનો.
 મારી મળ વાઘેશ્વરી હાથ જોડી કહું તમને.
 કરી કીરપા કરૂણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને,
 અમે બાળક પશુ અજ્ઞાન અમરો તારો;
 આવી અરજ કરી કહું નીરધનાઓ નોધારો,
 મારે નથી કોઈની આશ દાસ તમારો,
 આપો રોજ રજકબળ બુદ્ધિ પુત્ર સંભારો;
 હું હરધડી કરું સમરણ આવી લાગું નમને,
 કરી કીરપા કરૂણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને ચોક
 અમે તમારા નામની ઢાલ આચરને ધરીએ;
 કરી સદસ્ય નામે સમરણ મત સમરીએ;
 નામ એક રૂપ રોજ માતૃ જોઈએ;
 જેવા કામ કરે નામ પડે ભગત કાન ધરીએ;
 રાખી ભાવે ભજો ભગવતી જવાળ દે જમને,
 કરી કીરપા કરૂણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને ચોક
 હળી મળી મનસુખો કરી આવ્યા છંદ ગાવા,
 કરી ભક્તિ ભજી ભગવતી પુરણ સુખ પાવા,
 અમે અઘોર પાપી આવ્યા કરી કાવાદાવા;
 મે કરી દેહ ધારણ ત્રીવીધી તાપ સમાવવા;
 મારે એક નામની અસ જાણું કાં ભમને,
 કરી કીરપા કરૂણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને ચોક

૧

૨

૩

આપો જ્ઞાન ધાન ધરી માગુ મુક્તિ ફળ આજે,
 તમે બુદ્ધિ રૂપે આવી સિદ્ધ કરો કાજે;
 તમે સચરાચરમા વાપી ઘટઘટ ગાજે,
 ભગતની પુરી આસ રાખો છો લાજે;
 કહે અમીચંદ મા નથી જવાનો ભમને,
 કરી કીરપા કરૂણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને.

ચોક ૪

છંદ ૨૬ મો.

રાહા ઉપરની

ગાતા અશુદ્ધ બોલાય તેની સ્તુતિનો છંદ
 જરા અરજ અમારી સાંભળોંને મારી મૈયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા;
 મેં તો ગાયા છંદ આણદે હરખ નહિ માયે;
 થઈ પરસાંન રડી સરસ્વતી આવી જીભ્યાએ,
 લાગી માજી નામની ધુંડે ભગત મન લાયે;
 જેમ સુરો ચડે રણસુર સેહેસ પડે ધાયે;
 તમ તે વખત નહિ રહે જાન અસુદ્ધ ગવૈયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા,

ચોક ૧

નથી ભણ્યો વ્યાકરણ પીંગળ કવિતા જાણી;
 નથી કર્યો અભ્યાસ વંચકનો મા લો જાણી,
 માફ ગાંડુ થેલું જોખડું જોલાય જે ભાની,
 લાગી માણુ ધુને જોલાય ન જોલું જાણી;
 નથી તમને અજાણ્યું સઘળું જાણી રહેયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા.

ચોક ૨

કરી ભક્તિ ગાતા છંદ વરસ થયા ઉડતાલીસે,
 સંસારી સુખ તમે ભાવે કર્યું બક્ષીસે;
 અહા મહેર કરી રક્ષણ કરને દુરનીશે,
 હાથ ઝાયલો તો પાર ઉતારો કહું નમી શીશો;
 મારા અવગુણ કરને દુર દયાળી હૈયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કવું લાગી પૈયા.

ચોક ૩

નથી વાણી પાણીનો પાર તમારે મન સહેલું;
 તમે બુદ્ધિ રૂપે જોલાવો કાલું થેલું,
 કરી રક્ષણ રખાવે, થીર મન માફ પહેલું,
 તમે પ્રેમ ભક્તિ જોઈ કામ કરો મા વહેલું;
 કહે અમીચંદ મા તું, તો મારી ગવૈયાં,

તમે જાણો છો પણ મારે ચોક ૪

છંદ ૨૭.

મારી અરજ સુણો અંખામા બહુચર બાળી;
 મહા લક્ષ્મી મારી માત કરો રખેવાળી,
 માનું તખત દેખી ફાફડું કે અપરમ પારે.
 માએ નખશીખ સજ્યાસણુગારગણે બીચહારે.
 હાથે કડાં સાંકળા રત્ન મણી ઝળકારે,
 માએ જડી દંતપર રેખ કરે ચમકારે;
 છુમ છનન છનન બાળે પાઉ પાએલ ધમકારે,
 શીર મુગટ છત્ર ઓર નેનોમેં કાજલ સારે.
 દામણી ફુલઅકોટી નાકમે વાળી મહાક્ષ્મી ચોક—૧
 હું બુદ્ધો ભટકતો આવ્યો તમારે દવરે.
 માને દંડવત પ્રણામ કરું નમસ્કારે.
 તું આદ શક્તી મં માયાનો અવતારે,
 કીઆ સ્વર્ગ, મત્યુ પાતાળ કે નવ લખ તારે
 તું નીરધનીઆ નોધારાની આધારે: તે જળસ્થળ
 મેરૂ પ્રગટ કીએ સંસારે, બનબનમે બનરૂપતી
 ખીલ રહી હરીઆડી. મહાક્ષ્મી—ચોક ૨
 જીવ જંતુ પશુ પક્ષીની કરો બરદાસે
 તું ઘટઘટ વ્યાપીક આપરૂપ પ્રકાશે.
 હું અજ્ઞાની અપરાધી તમારો દાસે,
 બુવો મેહર દ્રષ્ટી માડું પાપ પ્રલેકાર થાશે,

તાડું નામ ગરીબ નવાજ પુરો મારી આસે.
કરગરી માગું કંગાળ તમારી પાસે,
મારા મનના મનોરથ પુરોની ખપરવાળી.

મહાદમી—ચોક ૩

આજ આનંદ લયો તેરે દરશણસે સુખ પાયા,
થયુ પાપ નિવારણ નિર્મળ હોગઈ કાયા,
કહે મારા જગીર મોહ મત્સર છોડી માય,
કામ કરોધ તણ તેરે નામસે ધ્યાન લગાયા;
સંવત ૧૯૨૬ મે છંદ બનાયા,
ભાદરવા મુદ આણુંદ ચઉદશે ગયા. •
કહે અમીચંદ મા પાર ઉતારો હાથ ઝાલી.

મહાલક્ષ્મી—ચોક ૪

છંદ ૨૮ ધરતીકંપારો.

(મારી અરજ સુણો એ રાહ.)

ઓ જગત જનુની થયો ધરતીકંપારો જ્યારે,
મા જળસ્થળ મેરું ખલણી ઉઠયું સંસારે;
સંવત ૧૯૨૭ મે સંસારે, થયું ચક્ર મોટું
માહા સુદ નોમને સોમવારે,
તમે આપો ચેતવણી નહી ચેઇતો સંસારે;
થયો ધરતી કંપારો હસેમને ભોમવારે.

થઈ દોલમ દોલા પ્રથવી અપરમપારે
તમે લીધો અચાવી જગત સકળ સંસારે;
રાતે નવ કલાકનો આશરો થયો હતો ન્યારે,
મા જળસ્થળ મેરૂ ખલળી ઉઠયું સંસારે;

ચોક ૧

કેઈ બેઠો ને કોઈ સુતો કે ઘર મારું હાલે,
કોઈ કરે મનસુઓ માળ ઉપર ચોર ચાલે;
કઈ નાઠી અસ્ત્રી ના લીધું મોતાનું બાળે,
કેઈ કે ભુત દોડે ને કોઈ કહે ગાડી ચાલે;
જેઈ ધરતી કંપારો ને પડી પેટમાં ફાળે,
તું અંબે દયાળી લીધો સૌની સંભાળે,
સુણી ધરતી કંપારો ને થયા સોઠિ નાચારે;
મા જળસ્થળ મેરૂ ખલળી ઉઠયું સંસારે.

ચોક ૨.

હાલી હરાડ માર વનસ્પતી બડી ધનધોરે,
બેઠે પંખી ઉડે ખુબ થઈ રહી સોરમસેરે;
બોલે મેના પેપટ ચીમડી બોલે ચીકોરે,
પડી વડ વાઘણ તલવળતી કરે ખુબ સોરે,
બોલે લાલમલ હીરામલ ઠાકા કઠિવા મોરે,
બોલે વાણી મધુરી કોએલકરે ખુબ સોરે,
ડોલ્યા પાહાડ પરવત વહાણ પાણી મોજરે,
મા જળસ્થળ મેરૂ ખલળી ઉઠયું સંસારે.

ચોક ૩

જોઈ ધરતી કંપારોને પડ્યો સઉને ત્રાસે
 છાતી ધડકે ને વાતો કરે ઉભા સઉ પાસે,
 કોઈ કે માણનો રથ ગયો આકાશે,
 કોઈ કહે એક દીન એમ પૃથ્વી ખુડી જાસે;
 ગયે મહારાજગીર ભુખણુદાશને તારી આશે;
 કહે અમીચંદ મા મને તારો વીસવાશે,
 રાખો તન મન ધનથી સુખીઆ અપરંમપારે.
 મહા જળ સ્થળ મેરૂ ખખળી ઉઠ્યુ સંસારે.

ચોક ૪

છંદ ૨૯

(મારી અરજ સુણો અંબામાં જોયર બાળી એ રહ)

મેં માણ નામસે જપતા ફરતા માળા,
 મેં માણ નામસે સદા ફરૂં મતબાલા;
 મેં માણ નામસે ગર્ભે ધ્યાન લગાયા,
 મેં માણ નામસે ઉદરથી બહાર આયા;
 મેં માણ નામસે દુધ સકર ખુબ ખાયા;
 મેં માણ નામસે બાલપણે સુખ પાયા,
 મેં માણ નામસે ઓડે શાલ ડોશાલા,
 મેં માણ નામસે સદા ફરૂં મતબાલા ચોક. ૧

મેં માણ નામસે વિદ્યાબ્યાસ કરતા,
 મેં માણ નામસે ઉદમ કરી પેટ ભરતા,
 મેં માણ નામસે દુર દેશાવર ફરતા,
 મેં માણ નામસે મંત્ર કરી ધ્યાન ધરતા,
 મેં માણ નામસે ગુરૂ કરી પીયા ખ્યાલા,
 મેં માણ નામસે સદા ફરૂં મતખાલા, ચોક. ૨
 મેં માણ નામસે નીરભેપત થઈ રહેતા,
 મેં માણ નામસે મન વાંછીત ફળ લેતા,
 મેં માણ નામસે સંકટ પડે તે સહેતાં,
 મેં માણ નામસે લીધા જ્ઞાનકા ખ્યાલા,
 મેં માણ નામસે સદા ફરૂં મતખાલા. ચોક. ૩
 મેં માણ નામસે દેખા રૂપ તદ્દ રૂપે,
 મેં માણ નામસે દેખા નીરંજનઃ ભુપે,
 મેં માણ નામસે દરસણુ કરી રહ્યા ચુપે,
 મેં માણ નામસે મતખલ કરી રહ્યા છુપે.
 મેં માણ નામસે ગાઈ અમીચંદ ચાલા,
 મેં માણ નામસે સદા ફરૂં મતખાલા ચોક ૪

છંદ ૩૦

મધ ખીંડના છંદની રાહ.

માથ જોતા જાણ્યું, મેં કાળ જગતને શીરે.
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે પ્રીરે. ટેક.
પાળે દયા ધરમ દે દાન આણી ઉદ્ધાસે.
ભાંગે દુઃખીઆરાનું દુઃખ શહેર તપાસે.
ફરે નીરભય થઈ નથી, માથે કોઈનો ત્રાસે,
જોઈ નગર નીસર્યો ખહાર નથી કોઈ પાસે.

ગુણ.

નગર ખહાર રાજા ફીરે, ગુણવંત ગુણી જન,
કૌતક દીકું કારમું વીચાર કરે છે મન
જોવાને રાજા ઠરી ઉભો રહ્યો સ્થીરે,
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે પ્રીરે, ચોક્ક ૧
દીકું સુંદર સરોવર ઠંડી ઠંડી ચાલે લહેરે,
જોયા એક એકના શત્રુ રાખે છે વેરે,
એક ખકરાને વાંદરે જાલ્યો રાખી ઝેરે,
મારી કાળ ઉછળતો વાઘ વાંદરને ઘેરે.

ગુણ.

સીંહ હોડતો આવ્યો મુકી વાઘ પર ડાટ,
થાપટ મારી પાડ્યો મુખમાં ઘાલી કાટ
દેખીને રાજા થર થર ધુન્ને શરીરે,
જોવા ચરચા રાજા નગરમાંહે ફીરે. ચોક્ક ૨

મારી રૈયત બાપડી બકરા જેવી કહાવે,
વાંદર રૂપી ફોજદાર તેને દબાવે.
વાઘ રૂપી વજીર કરી ત્રાસ અમલ બનાવે,
સીંહ રૂપી રાજા મારી આણુ અંદર સહુ આવે,

ગુલ.

રૈયત ડરે ફોજદારથી ફોજદાર શીરવજીર.
વજીર ડરે છે રાયથી, નહીં ધાક રાયને શીર.
રાજા કહે આખર મરવું કાળ માહરે શીરે.
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે ફીરે. ચોક ૩
આવ્યો વૈરાગ મનમાં રાજા છોડી રાજ પાટે.
આ સીંહને બાંદુક મારે જશે જમ હાટે
રાજા છોડી ગયો વનવાસ એકલી જાતે.
છે જીવે જીવનો કાળ મુરખ હરખાતે

ગુલ.

હે શ્વાસો શ્વાસ વાઘ ઉઠ્યો એ વાઘ નહિ મહાકાળ.
સીંહને શીયાળનો કોળીયો મારી રૂપ પર ફાળ.
બચે કહો કોણ ભક્ત રાખી રહે ધીરે.
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે ફીરે ચોક ૪
થયું જ્ઞાન રાજાને સત ગુરૂને જઈ શરણે.
શુધ મનથી જોલ્યો ગુરૂને લાગી ચરણે,
દેહ નથી મારી થયું નકલી અંતઃકરણે.
ગુરૂ મંત્ર મળે થાય અમર ભાગ્યો લે મરણે

સુલ.

કરમળી બાલ્યા વીના ન થાય આત્મા સુધ.
અજર ઝરે ગુરૂ મળે, તો ઝટ ઉઘડે બુધ
આનંદમાંરહીને અમીચંદ ચડે ધીરે ધીરે,
જોવા ચરચા રાજા નગરમાંહી પ્રીરે. ચોક. ૫

છંદ ૩૧

અધબિંદુ સંસારનો રાહ. મારી અરજ સુણો
અંબામા ૧

મારા સાચા ગુરૂ અંબા ગુણ ગંભિરે,
મેંતો સાંભળ્યા શબ્દ ગંગાજળ નિર્મળ નિરે.
એક દ્રષ્ટાંત મૂકી કહું મધ બિંદુ સંસારે
એક ફરતો મુસાફર જંગલકે મોઝારે.
દીઠો વાઘ આવતો પૂઠે કરતો કુંકારે,
ગમરાઈ ચડ્યો વડ ઉપર કરતો વિચારે.

સુલ.

તલપી વાઘ ત્યાં આવીઓ, ભીડી વડ શું બાથ;
મુસાફર ગભરાય ઘણું ત્યાં નથી કોઈ સંગાથ.
ખીએને એનું થર થર ધુળે શરિરે, મેં તો
સાંભળ્યા. ચોક

એ જુઓં તમાસો સાંભળો સુરતા રાખી,
ભીડી બાથ ઉઘેડી વડને દીધો લાખી.
વડ નીચે હુતી એક વાવ સત્ય કહું ભાખી,
ઘણીએ હતો મધપુડો અસંખ્યા માખી.

નુલ.

મુસાફર લટકી રહ્યો. ઝાલો વડ ડાળી;
મુળી પકડી વડની, રડે આંસુ બથ ચાલી
જુવે તો નીચે અજગર નહીં રહે ધીરે,
મેં તો સાંભળ્યા. ચોક

માં પહોંજું કરી જુવે અજગર જીવનો કાળે,
ને પડે મુસાફર ઝડપી મોંમા ઘાલે.
એકબીજું કૌતક દીકું મુસાફર બાળે,
એ ઉદર કાતરે જે પકડી છે ડાળે.

નુલ.

કાળો ઘાળો ઉદર બે, કાપે વડની ડાળ;
દુઃખ દરિયામાં ડૂબીયો, પડી પેટમાં ફાળ.
તૂટે તો મૂળી અજગર ખાશે શરીરે,
મેં તો સાંભળ્યા. ચોક

પડયું મધ જિંદુ મધપુડામાંથી ન્યારે,
માં પહોંજું કરી મધ જિંદુ ઝીલે ત્યારે.
છે નીચે ઉપર કાળ કરો વિચારે,
તમે સમજો સર્વ જન મધ જિંદુ સંસારે

ઝુલ

સમજે મુસાફર મનમાં. વડ મૂળી કતરાય;
તુટે પડી થું વાવમાં, તો નક્કી અજગર ખાય.
સમજે પણ જીવે. મધમાં મોહુ રાખી ધીરે,
મેં તો સાંભળ્યા. ચોક

૪

વડ મૂળી આવરદા દોરી સર્વ લ્યો જાણી,
કાળો ધોળો ઉંદર રાત દીવસ લ્યોને માની.
અજગર રૂપી છે કાળ સમજે સૌ પ્રાણી
આ દ્રષ્ટાંત મુકી સમજાવે છે ગુરૂ શાની

ઝુલ.

સંસાર દુઃખનો દરિયો, સુખ સ્વપ્નાને સમાન;
મધ મિંદુ મુખમાં રહ્યું, દોરી તુટે નીકળ જાય પ્રાણ
ફરે છે સદા કાળ સર્વને શિરે,
મેં તો સાંભળ્યા. ચોક

૫

ખાંધી દોરી આવરદા આવ્યા સૌ સંસારે,
રાત દિવસ કાતરી દોરીનો લાવે. પારે.
એમ કરતા આવરદા દોરી તુટે જ્યારે,
જીવ જશે એકલો છોડી સર્વ સંસારે.

ઝુલ.

કાળ કરશે કોળીઓ અણચિંતવ્યો એકવાર
અસાર વસ્તુ છોડજો સંઘરો વસ્તુ સાર
સમજ્યા તે બેઠા અમીચંદ ઠરી રહે સ્થિરે,
મેં તો સાંભળ્યા શબ્દ ગંગા જળ નિર્મળ નિરે ચોક ૬

છંદ ૩૨

લાવણી જુના રાહ

બેઠે સિંહાસન, અંખામાં ખપ્પરવાળી;
 તારાં નામની પકડી ઢાલ, આપો દરશણ દયાળી.
 સજે સણગારે, ચત્રભુજ ત્રીશુળધારી;
 પાઉ પાએલ કરે ધમકાર કમર પટો છે ભારી
 ગળે ખીચ હારે, રહ્યા રત્નમણી ચમકારી,
 તારી લીખલીખ જાઉ બલીહારી,
 શીરપર મુગટ છે ભારી.

ઝુલ

હીરા રત્નમણી જળકો રહ્યા, હુવા ચંદ્ર સૂર્ય પ્રકાશ;
 કુલવાડી ખીલી રહી, ઉડી અંપાની ખુબ વાસ.
 એવી તારી શોભા મુકીને નહીં જાઉં ચાલી;
 તારા નામની પકડી ઢાલ, આપો દરશણ દયાળી.

ચોક. ૧

ચઉદ લોક કીધા, તેના જુદા જુદા છે ધામે,
 અતળ વિતળ નિતળ સુતળ તળાતળ નામે;
 રસાતળ મહાતળ એવા એવા કીધાં તે કામે,
 એ સાત લોક પાતાળ તેના કહ્યા મેં નામે.

ગુલ.

સાત પાતાળ રચ્યાં તમે, તેના ગુણ ગાઉં મા આજ;
સાત લોક બીજા કહું, મારી રાખો અંબામાં લાજ.

અંબે દયાળી, સંખનપુર બહુચર બાળી;
તારા નામની પકડી ઢાલ, આપો દરશણ દયાળી. ચોક ૨
ભૂલોક પેહેલું, ભૂવર લોક તો ખીરાજે,
શ્વરલોક છે મહા લોક, જનલોક તપ લોક ગાજે;
સાતમાં સત લોક સૌની રાખો તમે લાજે,
ઘટઘટ વ્યાપી માતું, શક્તિ રૂપે ખીરાજે.

ગુલ.

ચૌદ લોક ધાખ્યા તમે, તરી સઘળે ફેલાઈ માં આણ;
શક્તિ વિના સૂનો કામ નહીં, તારા શા શા કડું વખાણ.
ભુવો મેર દ્રષ્ટી, ચાકરપર ચાચરવાળી,
તારા નામની પકડી ઢાલ, આપો દરશણ દયાળી. ચોક ૩
અરે અંબામાં, ચાકરપર રીશ નહિં કીજે,
દાસ જાણીને દરશણ દો, ભુક્ત્યુક સાંભળી લીજે;
આખરની ઘડીએ, તું વીના વાલી નહિં બીજે,
ત્રણ ભવની ખખર તમે આપી આવ્યોહું જવું ભવ ત્રીજે.

બુલ.

અહ્ય આયુશ આવી રહ્યું, પડીશ લક્ષ ચોર્યાશી માંહી,
જમ બાંધી મારશે જીવને, તે કેમ સેહેવાશે તહી.
અમીચંદ કહે છે, ઉતારો પાર હાથ આલી;
તારા નામની પકડી ઢાલ આપો દરશણ દયાળી. ચોક ૪

છંદ ૩૩ મો.

ઉપલો રાહ.

ચઢી રણ સૂરે, બની અંબામાં વિકરાળી;
રાવણ મારવાને કાજ, ખપ્પર ભરવાને ચાલી.
કરી છાયાં રૂપ, સીતામાં ધર્યું નામે;
પરણા દશરથ સુત રામ, કરવા ભક્તનના કામે.
ગયા વનવાસે, છોડી અન્નેધ્યા નગરી ધામે;
રામ લક્ષમણ સીતા માત, કીધો વનમાં વિસરામે.

બુલ.

જાગ બનાવી કુલ વાવિઆં, સીતામાતા રમે છે ત્યાંય;
લક્ષમણ ગયા અગ મારવા, આવ્યો રાવણ ભેગી થઈ તાંહા.
સીતામા આવ્યા, ભિક્ષા આપતાં લીધા આલી;
રાવણ મારવાને કાજ, ખપ્પર ભરવાને ચાલી. ચોક ૧

પાપી લઈ ચાઈલો, આઈવા લંકાની માંયે;
 રામ લક્ષ્મણ સાંભળી વાત, પડ્યાં પૃથ્વી મુરછાય.
 સીતાને સોધે રામ લક્ષ્મણ રડે વનમાંય,
 આવ્યાં પંચવટી માંચે, વાંદર બેઠા છે જ્યાંચે.

ૐ.

નળ નીળ જાંબુવંત બોલે, હનમાન સુગ્રીવાત;
 વાળી વાંદર મારો તમે, સોધી લાવું સીતામાત.
 સાત તાડ વિંધી, રામે માર્યો વાંદર વાળી;
 રાવણ મારવાને કાજ, અપ્પર ભરવાને ચાલી. ચોક ૨
 સોધે સીતાને હનમાંત ધીર બડા બંકા,
 ગયા સમુદ્ર કુદી પાર મળ્યા સીતા ઘઢતંકા;
 ખખર સુણી રામે લઈ સેન્યા ચડ્યા અસંખ્યા,
 બાંધી પાણી પર પાજ, ઉભા લંકા દઈ ડંકા.

ૐ.

વિભીષણ ભક્ત છે રામના, તેતો રાવણ કેરા ભાઈ,
 ખખર સાંભળી રામ આવ્યા, હુરખ્યા સીતા માઈ.
 કોએપા હનુમાને એક પળમે લંકા બાળી;
 રાવણ મારવાને કાળે, અપ્પર ભરવાને ચાલી. ચોક ૩
 મચાયાં જુદાં, લડે રામચંદ્ર મહારાજે;
 તોડા લંકા માર્યો કુંભકરણ, આવી ઇંદ્રજીત ગાજે,
 ચડ્યા લક્ષ્મણે કીધો ઇંદ્રજીતને પ્રાજે;
 હૈ મૈ રાવણ પાતાળ, મારી મકર ધ્વજને આપ્યું રાજે.

સુલ.

લંકામાં આવી જુદા માંડીયું, અદાર પદમ વાંદર રામની સાથ,
દશ મસ્તક વીસ ભુજ રાવણ માર્યો મળ્યા રામચંદ્ર સીતામાંત.

વિભિષણ થાપ્યો, લંકાની કરો રખેવાળી;
રાવણ મારવાને કાજ, ખપ્પર ભરવાને ચાલી ચોક ૪.
વિભિષણ થાપી સીતામાં લીધા સંગે,
રામ લક્ષ્મણ છે હનુમાન, ચાલ્યા અજોધ્યા ઉમંગે,
માર્ગમે જતાં, રહ્યા રાતે વાસો રંગે;
ગયા ફરવા ખીર ખજરંગ, દીઠો રાવણ અડખંગે.

સુલ.

સહજ સુખી રાવણ દીઠો, બોલ્યા હનુમંત જઈને ત્યાંય;
લંકા બાળી રાવણ માર્યો; તે રામ લક્ષ્મણ આવ્યા આંય
એવું સુણી બોલ્યો, તારા રામને પટકું ઝાલી
રાવણ મારવાને કાજ ખપ્પર ભરવાને ચાલી ચોક ૫.
હનુમાન કહે છે અલ્યા બોલ મુખ ત્રિચારી;
એક મુક્કીએ લેઉં પ્રાણ ખીજ માડું તો જાઉં હારી.
રાવણ કહે માર ભાઈ, રઘુવીર કહી મુક્કી મારી;
રાવણને ચઢે જેમ કુલ અલ્યા ખા મુક્કી એક મારી.

સુલ.

મુક્કી માડું તો મરી જશે, જા કહી મારી એક ધોલ;
ગડદા પેચ થઈ નાશી ગયો, અમીચંદ્ર કહે બોલ્યા બેલ
નાસો રામ નાસો, પેલો રાવણ આવશે ચાલી;
રાવણ મારવાને કાજ ખપ્પર ભરવાને ચાલી ચોક ૬

છંદ ૩૪ મો.

ચાલો ચાલો, ચાલો ચાલો મહારાજ હાં રહેવાનું નથી કામે;
 મેં શેઠમુખી, રાવણ જોયો તેનો ધામે
 એવું સુણી, એવું સુણી, બોલ્યા રામ લક્ષ્મણ બંને બાઈ;
 તમે કેમ શુરવીર થઈ બોલ્યા ગભરાઈ કહે હનું,
 કહે હનુંમાન મેં કંઈક રોલ્યાં રણ માંહી,
 હાલો બળવાન બળીઓ દીઠો ના કાંઈ, હજી સાલે,
 હજી સાલે, માહારા હાડકાં પાંસળા બાઈ;
 કહે રામ સીતાને ચલો અજોધ્યા માંહી. કરી ક્રોધ,
 કરી ક્રોધ, સીતા મા કહે કરું સંગ્રામે;
 મેં સહસ્ર મુખી રાવણ જોયો તેનો ધામે ચોક ૧
 ચલ બતાવ, ચલ બતાવ, ઉઠ મારા માંડી જાયા વીરે
 તારા મારનારને મારી આજ પીઠે રૂધીરે.
 એમ કહી, એમ કહી, ચાલ્યા સંગે લીધા બજરંગ બીરે
 લીધા ધનુષ બાણ હથીઆર, ભાથા ભરી તીરે.
 તમે રામ, તમે રામ લક્ષ્મણ બેસો ધરીને ધીરે.
 એમ કહી ઉભા જ્યાં રાવણનો પહાડ ગંભીરે.
 આઘા રહી, આઘા રહી બતાવે પેલો જીવો રાવણ એનું નામે
 મેં સહસ્ર મુખી રાવણ જોયો તેનો ધામે. ચોક ૨
 કરી ટંકાર, કરી ટંકાર, ધનુષનું બાણ માણ્યો લીધું,
 સુણી શબ્દ ગયા ગભરાઈ, જગત સૌ બીધું

મારી બાણુ, મારી બાણુ, તોડી પહાડ રાવણુને દુઃખ લીધું;
 થયા કોટન કોટી રાવણુ રણુ ઘેરી લીધું.
 કર્યા પંચ, કર્યા પંચ મુખી હનુમાન બળ બહુ લીધું;
 કોઈપાં ખપ્પર ધારી સ્વરૂપ જીહામણુ કીધું.
 બેહોઠ બેહોઠ જમીન અસ્માન ફાડી મોહડામે;
 મેં સજ્જ મુખી રાવણુ જોયો તેને ધામે, ચોક ૩
 માણુ મારે માણુ મારે, બાણુ રાવણુને ચાલે લોહિ ધારે
 પડે લોહી રાવણુ ધધ આવી માણુને મારે,
 લયંકર લયંકર સુણી ટંકર રામ વિચારે;
 ચાલો લક્ષ્મણુ રણુમા, અબળાના શા ભારે.
 થઈ ખખર, થઈ ખખર, માને આવે રામ લક્ષ્મણુ વાહારે;
 આવું જોશે સ્વરૂપ તો નહીં માંડે સંસારે,
 બાંધી ઝેળી પૂઠે હાથ લાખા કીધા સામે
 મેં સહસ્ત્ર મુખી રાવણુ જોયો તેને ધામે. ચોક ૪
 કરી છછ, કરો છછ, મહીનાના બાલ જોળીમાં ઘાલી;
 કરી ક્રોધ લડેમાં ફરે રણુ મતબાળી.
 માએ મુખ, માએ મુખ પસારી માર્યા મોડામાં ઘાલી
 કંઈ નાઠાને પકડી મુકે મોડામે ગાલી.
 મારી દુબટ મારી દુબટ, પાપીને રણુ કીધું સૌ ખાલી,
 ઝોળી છોડીકે. નાઠા રામ લક્ષ્મણુ ગયા ચાલી
 રૂપપળતી રૂપપળતી, લઈ હનુમાન આવ્યા મુકામે;
 મેં સહજ મુખી રાવણુ જોયો તેને ધામે. ચોક ૫

ક્રોધ નેત્ર ક્રોધ નેત્ર, રાતા જોઈ રામ લક્ષ્મણ ડરીયાં,
 જોગ માયાનો અવતાર ખપ્પર એને ભરીયાં.
 જોઈ યુદ્ધ જોઈ યુદ્ધ, રામ લક્ષ્મણના ગર્વ ઉતરયાં,
 પછે આબ્યા અયોધ્યા માંહી કારજ સૌ સરીયાં.
 ચાર યુગ, ચાર યુગ મા ધરી અવતાર દેવના દુઃખ હરીઆં,
 કેહે અમીચંદ માએ માયા કરી રૂપ ધરીયાં
 રાત દીવસ, રાત દીવસ, ફરે માનુ' ખપ્પર ભરવા કામે,
 મેં સહસ્ર મૂખી રાવણ જોયો તેનો ધામે. ચાક ૬

છંદ ૩૫ મો.

હરી દવારદાદાસે ધાયે ભગ્નને ખાતર ડોકોર આયે એ રાહ.

સૂર્ય પુત્રી તાપીમાત તમે સાંભળો મારી વાત.
 રેલે કીધો છે ઉત્તપાત કર્યું બળ ભારી,
 આબ્યુ પ્રાણપુરથી પાણી દુનિઆ ઉંઘમાં રહી અબાણી;
 તેને લાવી ખેંચી તાણી કીધા તારમ તારી.
 ૧૯ સેં ઓગણ ચાલીસે જેઠ વદ તેરસને દીસે,
 રેલ પાડતી આવી ચીસે આપો ઉતારો દીન ચાર;
 ચાર દીવસ પરોણા રહીશું પાછા આંથી ઉપડી જઈશું,
 જઈને સમુદ્રમાં મળીશું એ તો નક્કીને નીરધાર.
 તાપી માતા સાંભળી કાને આપ્યા રેલને બહુ માને,
 રહો સુખે કરો મીજબાની કહે વારંવાર;

એવી તાપી તું ક્યાળી આવે રેલની છેળો ચાલી,
એતો ફરતી મતબાળી નહીં કંઈ કરતી વિચાર.
રેકતો.

શુભદેવી ભેઈ રેલનું પાણી માત ગભરાણી હવે કેમ કરીએ,
શુભદેવી હડમજલ આવતી રેલને કરતી ગેલ ક્યાં ઉતરીએ.
શુભદેવી કીનારા ભરપુર વાઘ્યું શુર શહેરમાં ફરીએ,
ખાડી કોટરડા ભરાઈ રેલ માતા ઉભરાઈ તે તો કોઈથી ન
રહેવાઈ કરે કીલકારી.

આઈવું ખાણપુરથી પાણી દુનીઆ ઉંઘમાં રહી અબાણી,
તેને લાવી ખેંચી તાણી કીધા તારમતારી ચોક. ૧

રેલ તો બ્યાપી ચોગરદમ મુકી સૈાની સરમ,
તાપી માતા ખાઈને ગમ બેઠાં આધા ખસી;
ઢીકું વીકરાળ આવતું પાણી, આવી રેલ મેં નબાણી,
કીનારા કરતી ધુળ ધાણી પાણી આવે ધસી.
ચઢિદેશે તો ખારે બબર, ચઈ રથો હાહાકાર,
પાણી ચઢતું બચ ઢોકાર લોકો રહ્યા ફસી;
જે ગહાં હતું તાંનું તાઢે તે તો પોણીમાં કહાં બાએ,
પાસે હોય તે બેઠા ખાએ, વાતો કરતા હસી.

રેકતો.

શુભદેવી સારા શહેરમાં ફરે ને ચારો ચરે રેલ છે ભુખી.
શુભદેવી. આવી દુરથી ખાતી નહીં ધરાતી કરતી બહુ દુખી;

શુણ્ણદેવી રેલ જાયતા નુકશાનને લેતી જાન નહી કોઈ સુખી,
કંઈ ગામ ગયા તણાઈ એની ખબર નહી જણાઈ.
તળીઆ ઝાટકથી વણાઈ થયા નાચારી,
આઈવું પ્રાણપુરથી પાણી. ચોક ૨.

સુરત શેહેર ઉઠ્યું ગભરાઈ રક્ષા કરજો અંબા માઈ,
હુનિયા તમારી કહેવાઈ કડું વીનંતી વારંભવાર.
રક્ષા કારણ આવો તમે હાથ જોડી કહીએ હમે,
રેલ માતા હમને દમે હવે આથી તું ઉગાર.
શક્તિ રૂપે રહી તું વ્યાપી ગંગા, જમના તું છે તાપી,
દ્વદ્વમાં વ્યાપી તારી લીલા છે અપાર.
રેલે દુઃખી થયા કંઈ જન કંઈના જે ત્યાં લોનન,
કંઈતો સોંપી તંન, મન, ધન, ગયા છોડી ન સંસાર.

રેકતો.

શુણ્ણદેવી-જોઈ સૌનું કલપાંતને સાંભળી કાનને રક્ષણ કીધું,
શુણ્ણદેવી રેલ પરોણા ગયા કાલવ પડી રહ્યા જગત સૌ બીધું;
શુણ્ણદેવી મુંબઈથી મહદ મોકલી ઝટ દ્રવ્ય બહુ દીધું,
નુકશાન જઈને જે નોંધાવે તે તો રૂપિઆ લઈને આવે,
પૈડાં ઘરો પણ બંધાવે એવી આકૃત ગઈ ભારી.

આઈવું પ્રાણપુરથી પાણી. ચોક ૩.

એકવીશ કલપના પુરાણી અરજ સાંભલો દયા આણી.
કરૂણા કરીએ દાસ જાણી હાથ જોડી કે ભકતન, સુરતની.

હુનિયાછે દુઃખીઆરી આગ પાણી વારંભવારી. એવી આયકૃત
ભારી ભારી આવે અણચિંતા ભોવન, કણચિંત માત્ર કહું છું
હું બાકી દુઃખ પડે છે બહુ તે તો જાણો તમે સૌ સુરત છે
નિરધન. એવું સમજીને સાહાય કરજો, આવી આયકૃતે;
ધાલ ધરજો મસ્તાન પરોણા દુર કરજો; કંઈ જીવ પામેછે મરણ.

રેકતો.

સુણદેવી શક્તિ રૂપે. તું એકને રાખો ટેકઃ અરજ કાનં ધરજો,
સુણ દેવી સુરતમે અમીચંદ જોડી, કહે છંદ માને સમરજો.
સુણદેવી-સેવકને શરણાંગત રાખી, મા ઝટ કામ સીધ કરજો.
તું આઘ્ય શક્તિ, અલખેલી, આયકૃત વખતે વહેલી વહેલી
તમે થાવો સઉના ખેલી કીરપાછે તારી આબુ ધ્રાનપુરથી પાણી
ચોક ૪

છંદ ૩૬ મો.

(રાહ ઉપલો.)

ઉઠો અંખા જમવા માઈ, થાલ કંચનકી ધરાઈ;
સુંદર રસોઈ બનાઈ, અણકુટ ભારી. મુકયું જળજમુનાનું પાણી,
નહાવણ કરો, હેત આણી, કીધી જુક્તિ મનની જાણી, કીરપાતારી;
આદાચીરી મૂકી પહેલી, રાયતી, મેથીયા કેરી વહેલી, કેરા કરમદા,
સહુ મેલી, રાયતા લીધાં દરાખ કંઠજીના લઈ આવે,

ચીલડા અંદર રાખ મિલાવે, તેતો માણને બહુ ભાવે.
 દુધી ખારેકના કીધા, રાયતાં લીધા વિણીવિણી,
 કાકડી મુકી છે મા છીણી, રાય હઈને લાવે ફીણી,
 હેતભાવથી કીધા, ક્રોધમી મુળાને સકરીયાં;
 સૂરણ પુરણ તાળ કરીયા, લઈને માની થાળમાંધરિયાં, કારજ સીધાં.

બુલ.

મોગરી મોરસનાં રાયતાં, ખીર બાકળાને મગચણાળ.
 ચોંસેઠ ખંડ ચોંસેઠ દીવડાં, કરી જીક્તિની નહિ મણાળ;
 ફેકતો.

લડચી લીમડાની છે ભાળ, મુલાપણી તાળ, વધારી માણળ,
 પાલખ મેથી ચોલાઈ, સહુથી સવાઈ કુબાની ભાળળ;
 મોરલીધર ખંશીવાળા કૃષ્ણ છોગાળા થયા તારાળળ,
 કણ્ણયો ચોર કલેમ, રાખી મા પ્રેમ લેને મારી માણળ.
 ક્ષમા કરને આદ્યભવાની, ભાળ બે રહી ગઈ અન્નાણી,
 લુણી સુવા ચુકાની આણી, દામો કહું નાહારી, મુકયું જળ
 જમનાનું પાણી. ચોક ૧.

કોણું તુરીયાં છે રસાળ, દુધી અંદર ચણાદાળ;
 તેનો ખુબ બેઠો મા તાળ, લાયખો મશાળો ગરમ.
 ચાર ચીરી વેગણની કરી ધાણા જૂઝ મરી ભરી;
 માણ લેને ફરી ફરી, હોઠ થાશે ઝમાઝમ.
 ગલકાં તાળ લાવી મોળી, માંહે લાખી શિયાળું ચોળી;

તાલ તાલ પાપડી છેલી, લીલવા તીખા તમાતમ-
ભીંડા કરેલા વધારી, ચીભડાં કાકડી છે બહુ સારી;
ખાલા મુકયાં હારોહારી, માંહે શાક નરમ.

ગુલ.

મોગરી ગુવારશિંગ, પંડોળાં થાળમાં,
ધરી વાલોળ સફેદ લીલી કુનઝારણ;
તીનશરા કાજિંગડા અલુખડા કંટોળા, સાંગરી સારણ.

ફેકતો.

કંટોળા સાંગરી સાર, પરવર ગીલોડા ફંસી સૌ કરીયાણ;
પાપડ પાપડી છે નીકા કરકરવડી; ને પતળવડીયાણ,
કાચલી કોઠીમડાં સાર લણ્યાં ભાત ભાતનાં તળીયાંણ;
ફેળા મેથી રતાણ વેગણ, પોઈ ગલકાના ધરીયાણ.

પાકી કેરીનો છે રસ, શેરડી દાડમ નારંગી ફસ;
ખીજ મેવા લોધાં મસ મીઠાઈ ભારી, મુકયું જળ
જમુનાનું પાણી. ચોક. ૨

વેડમી લાડુ લાપશી, પહેલાં ખીર લેંચી રોટલી,
ફેળાં શીરો શિખંડ બાસુદી, પહેલાં ધરી મલાઈ પુરી;
માલપુરા મગદળ સાર, ગુંદર પાક મગજ તૈયાર,
થાપડાં સુવાળીનો; બહાર, ઘુઘરા સંજુરી દળ હલવો ને છે ધારી.
ઠેર કચેરી સેવા ઇસારી સુખડી લીધી ભારી ભારી.
નહી રહિ અધુરી, મોતી ચુરનાલાડુ તાજ
સુતરફેણી ગેભર ખાજ સકરપારા હઢીથરા ગાજા છે ફરસી પુરી.

ઝુલ.

જલેળી અમ્રતપાક, થાલમાં કળીના લાડુ,
મેસુરપાક બરશી પેંડા કોપરાપાક, આરોગો સુંદર શાકલ.

રેકતો.

આરોગો સુંદર શાક, ચોસેંઠ જોગણી અંખા સાથેલ,
મેવા મીઠાઈ પકવાન, ચોર મધુપાન લીધાં માએ હાથેલ.
જમો ભાતભાતની સુખડી માં દહીંવડા દહીંમાં આથેલ,
માવો મોડીયાનો મુકયો ચારોળીના લાડુ સાથેલ.
સરવે હાજર છે તૈયાર, માલ લેજો વારંવાર;
ગંગાજનુ પાણી સાર, ભરી મુકી આરી. મુકયું જળજમનાનું.

ચોક ૩

ખીરંજ દુધ ઉના કરિયાં, હાળ ભાત થાળમાં ધરીયાં,
પ્યાલા કઢીના માં ભરીયાં, સેવક ઉભો સન્મુખ પાસ.
ભરી જળકંચનની આરી, મુખડું ધ્રુવે વારંવારી;
ચોસેંઠ પાનનું ખીડુ ભારી, માલ કરજો મુખવાસ.
સંવત ૧૯૩૮સે માગસર મુદ્દાં અને દિવસે પુરો અણકુટ,
નમાવી શિશે અંખા પુરે આશ, ભારી બૂલ કરજો મા માફે;
નહિ ખમાય તમારો તાપે; તમે છે સૌના મા બાપે.
હાથ જોડી કહે હાસ.

બુલ.

અપાર વસ્તુ છે અણકુટમાં, લીધી સાર વસ્તુ છંદ માંહેણ,
કરી દર્શન આનંદ થયો, વિન્યાશંકર સેવક છે ત્યાંહેણ.

ફેકતો.

વિન્યાશંકર સેવક છે ત્યાં પુરી અણકુટ ઉભા માની સામાણ,
કરી જીવિતથી ગોઠવણી ગોઠવી; ઉભા સેવક સેવામાંણ.
દરશણ અણકુટના કરવાં, સુરતના લોકો આવે દહેરામાંણ,
અમીચંદ કહે છંદ કરી, સાર વસ્તુ મેં લીધી આમાણ.

સુરત શહેર આમલીરાન માહરૂં રહેવાનું મકાન;

સદા ધરૂં તમારૂં ધ્યાન આશા તાહારી,

મુકયું જળ જમનાનું પાણી. ચોક ૪

છંદ ૩૭ મો.

(લંગડી.)

સુરત તો સુનેકી સુરત, ઘીઆ ફળીઆમાં ને રહીયાં;
અંબામાંનું માનું તખત, દેખી સખ મોહ રહીયાં.
પ્રથમ પોળમાં પેઠો તમારી દરવાજામાં આ રહીયા;
બાર પગથીયાં, પગથીયાં ચડી સન્મુખ ઉભા રહીયાં.
હાથ નેડી માને શીવ નમાવું ગુણ તમારા ગા રહીયાં;
કરી દરશન તમારા, તમારા મેરા દીલ હરખાં રહીયાં.

બુદ્ધ ભજન ધીરાની રાહનું.

માના મુખડાં ઉપરરે, કોટી કોટી ચંદ્ર તેજ ખાલાં;
કયા કહું તમારી શોભારે, અપરંમપાર રચી લીલા,
મુગટ તમારો હીરે જડયોરે; મહીં પંચ રત્ન પોખરાજ પીળાં.

રેકતો.

કાંનોમે કુંડળ ઝળકી રહ્યાં જેસી ખીજલી કરે છે ચમકારે;
કાળીગાંઠી પાટીઆ ખીરાજે, ગળેમે નવશેરો હારે.
કડાં સાંકળાં ખાંહે બાબુખંધ; વેઠ વીંટી કરે ચમકારે;
સુંદર મુખપર વાળો શોભે, નેનોમે કાજલ હો રહીયાં.

અંબામાનું માનું તખત દેખી—ચોક ૧
પાઉમે પાએત્ર તોડા ગંઠોડા, અણુવટ વીછવાં ગાળ રહીયાં
છલ્લાં છવીંટીઆ છવીંટીઆ છનન છનન બાળ રહીયાં.
ચીણુપટી ચમકલી શોભે, શોળે સણગાર સળ રહીયાં;
અંબામાનું માનું કરી દરશન રાળ રહીયા.

બુદ્ધ.

માની જમણી બાબુરે ગીરજનંદન ગણેશ ગાજે;
ડાબી બાબુ શંખન પુરિરે, માતા બહુચરા આપે ખીરાજે.
મા સુંદર તમારો ધમારો રે, મહીં ધનનન ઘડીયાળો બાજે;

રેકતો.

માને ઘભારે ચાર કમાન છે, કમાને કાંચાખારે;
અકેકી કમાને ત્રણ ત્રણ હાંડી, ચારે ખુણે સળગી ચારે.
વચે ઝાડ દીવાલગીરી ફરતી, તકતાની શોભે હારે;
છત્રી જોઈ માફ દીલ હુરખ્યું, શીર પર તોરા હો રહીયાં.

અંખામાનું માનું, તખત દેખી-ચોક ૨

બની ઘટા ઘનઘોર દેરામાં, જેજે સખ્દ વરસી રહીંઆ;
સૌ સેવક તમારા તમારા દરશણકું તરસી રહીંઆં,
પ્રાદ્ધણ કરે ચંડી પાઠ વેદી વેદ ધુન સરસી રહીંઆ;
અંખામાને, માને હાથ ચક્ર ફરશી રહીંઆ.

બુલ.

ચાર સેવક છે તમારા, વારા બાંધી કરે સેવા;
દુરગાશંકર જ્ઞાનીરે, ભાવે નીત ધરે મેવા,
મોતીરામ ને વીણયાશંકરે, શોભે છેલ છબીલા જેવા.

રેકતો.

વારા બાંધી સઉ કરે આરતી, ભાવ ધરી તારા દાસે,
ભદ્રાશંકર ને છોટેલાલમા ચમર ઢાલે ઉભા પાસે;
નોખત ગગડે ઘડીઆળ વાજે, ભગ્તનકી પુરે આશે,
લાલુભાઈ ને હરીશંકર મા, તેરે ચરણ દુધ ધો રહીંઆ.

અંખામાનું, માનુ તખત દેખી-ચોક ૩

રંગ મંડપમેં રચી રચના, તાલ અંગ બાજી રહીયાં;
 ઉડે રાગ રાગણી, રાગણી સારંગી ગાજી રહીયાં.
 ઝરમર ઝરમર છુટે કુવારા, ઇંદ્ર સભા લાજી રહીયાં;
 માનુ હરબાર દેખી, દેખી સખ ખળ ખટ રાજી રહીયાં.

સુલ.

માની વાડી મારે, ચંપા કેવડા ખીલ્યા અપાર;
 જીર્ણ જર્ણ સેવટી નાફરવાનીરે, ખટ મોગરા ગુલહનર.
 ગજવેલી ને ગલગોટારે, ગળે મોતી ચુડનો છે હાર.
 રેકતો.

સંવત ૧૯૨૭, માગસર સુદ ૧૫ પુષ્કર;
 મહારાજગીર ને ભુખણદાસ, મા ધ્યાન ધરે છે તમારું;
 અમોચંદને વીજ્યાશંકર કહે, કામ કરો મા હમારું.
 ચત્રભુજ ચિંતા દુર કરજો, દરશણથી સુખ હો રહીઆં,
 અંબામાનુ માનુ તખત દેખી-ચોક ૪

છંદ ૩૮ મો.

(રાહ લંગડી)

રહીઆં રહીઆં શું કરે પ્રાણી ભર જીવાની તો હો ગઈયા,
 આવી જગતમાં, જગતમાં મનખા અવતાર ખો ગઈયાં.
 અંબા માતા ભગત તમારા આવી દરશણ કરી ગઈયાં,
 અંગ ઉમંગથી ઉમંગથી ચરણે શીષ ધરી ગઈયાં.

અંતઃકરણે લાગી ચરણે અંબા નામ શમરી ગઈયાં,
 પોત પોતીકા પોતીકા કારજ તો સરી ગઈયાં.
 ભાવે કરી નહીં બળ્યા માણને મુખડું જે ન ભેગઈયાં,

આવી જગતમાં. ચોક ૧

દૈત્ય દળ દળ્યું માએ ત્યારે સીંહ પર સ્વાર થઈને ગઈયાં,
 રાખળે ધીરજ ધીરજ એમ દેવને કંઈ ને ગઈયાં.
 અપર ત્રીશુળ બરછી ભાલો બાણ ભાઠા લઈને ગઈયાં,
 એહી રણમાં રણમાં દઈત્યે મરઈને ગઈયાં.
 બની વીકરાલી ફરે મતબાલી ક્રોધે નેત્ર લાલ હોગઈયાં;

આવી જગતમાં ચોક ૨

લઈ ચોધાડું ખડક માણ, રણમે તો ફરતી ગઈયાં
 કરી કીલકારી, કીલકારી કરી અપર ભરતી ગઈયાં
 મધુપાન કરી ભક્ષ કરે મા દઈત્યે સેન હુરતી ગઈયાં
 ફરેમત બાળી બાળી દઈત્યે ચારા ચરતી ગઈયાં
 શુભ નિંશુભ મહીસાસુર માર્યો દેવના કારજ હો ગઈયાં

આવી જગતમાં ચોક ૩

કંઈક પુરૂષ થઈ ગયાં પૃથ્વી પરં માણ ધુન લાગી ગઈયાં.
 કરી પ્રસન માને. માને વરદાન તો માંગી ગઈયાં.
 ભક્ત મંડળી બેઠી ભગતીમાં, વીવાદથી આગી ગઈયાં.
 કંઈ આવે વીવાદી વીવાદી આખડું ખોઈ ભગી ગઈયાં.
 અમીચંદ કહે હાથ બેડી તારી ભગતી મા હું મોહો ગઈયાં.

આવી જગતમાં ચોક ૪

છંદ ૩૯ મો રક્ષણ કર્તા વિષેનો.

રાહ લંગડી.

માતા માતા મૂળથી માતા, કુળદેવીમાં કામો કામ,
 ગોત્રજ પૂજી, જીઓ ફેઈ પગે લગાડી પાડે નામ.
 હવે લજ્યો ગોત્રજમાં સૌ કહે, કુળ દેવી મા કરશે રહાય,
 આશીશ દઈને, ગયા ગોર પૂજા કરાવી થયા વિદાય.
 માતપિતા ગોર સાથે રહીને, ગોત્રજ પૂજી લગાડે પાય,
 તે આધારે, ચાલ્યો હું માયા રૂપ છે એ અંમાય.
 પાંચ વર્ષે નિશાળે મૂક્યો, ગુરૂ દ્વારમે કરી સલામ,
 ગોત્રજ પૂજી, જીઓ ફેઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૧
 ગુરૂ ખેલાવી પાસે બેસાડે, કરો ભાઈ શારદા પુજન,
 મંત્ર ભણીને, આશીશ દે સદા શારદા રહો પ્રસન્ન.
 માતા સરસ્વતી પ્રસન્ન થાય ત્યારે, તે નર થાય છે ત્રિલોચન,
 બંને જ્ઞાની, વાંચી પુસ્તક તપાસે છ દર્શન.
 વેદ ભણે શાસ્ત્ર ભણે, પછી પંડિત થઈ ફરે ગામે ગામ,
 ગોત્રજ પૂજી, જીઓ ફેઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૨
 મૂળ તો ધુળમાં દટાઈ ગયા, જીઓ ડાળ પાંતરે વળગ્યા કુલ,
 તે જોઈ સર્વે ખુશી થાય કેવી શોભા બની અનમૂલ.
 ડાળ પાંતરે પાણી સીંચે, ફળ પ્રાપ્ત ન થાય બીલકુલ,
 મૂળમાં સીંચે, થાય ફળ જીઓ કેવો આ મોટી ભૂલ.
 મૂળ તો માતા ઈચ્છા શક્તિ, એક થકી થયા અનેક નામ,

ગોત્રજ પૂજી જીઓ ફેઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૩
 એક સરસ્વતી પ્રસન્ન હોય તો, મૂલકો પર થાય તેનું નામ,
 અભ્યાસ કરેથી, જોળખે પડિત કહી સૌ નમે તમામ.
 મારે મૂળથી માતા માતા માતા થકી થયું માફ કામ,
 સંસાર સુખ લઈ, થયો તૈયાર માગું હવે મોક્ષ ધામ.
 અમીચંદ કહે આકીન રાખો, એક નામથી હોય આરામ,
 ગોત્રજ પૂજી, જીઓ ફેઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૪

છંદ ૪૦ મો.

મોટી અંબા માતાનો છંદ લંગડી રાહ.

હુકમ થયો માતાનો એકદમ, આવો ભક્તજન દરસને;
 આરાસુરમાં, તખતપર બેઠી અંબા થઈ પરશને.
 સંવત ૧૯૫૬ આશો વદ ચોથને શનીવારે,
 ચાર વાગતે અમીચંદ ભગત મંડળી થઈ તૈયારે.
 વીજાશંકર હતા હરકીશન શીવલાલ નાથુભાઈ ખ્યારે,
 વીજભુખણદાસ, આણંદમાં ઘેલાભાઈ સંગ પધારે.
 ડાહ્યાભાઈ અગાડી ગય તાં મનથી કરવા દરસને,
 આરાસુરમાં તખતપર બેઠી અંબા થઈ પરસને. ચોક ૧
 ચાર વાગતે બેઠા ગાડીમાં, બીજે દહાડે હતો રવીવાર,
 ઉતર્યા ખરેડી, સવારે હતા મજુર ઘોડા તૈયાર;
 કોઈ ઘોડે કોઈ પગે ચાલે છે, એક માનો રાખી આધાર,

આલે રસ્તે, આવે નદી ઘણી સૌ ઉતરે પાર.
 ભાથું છોડી ખાવા બેસે સૌ તંન મંન એક થઈ ભગતને,
 આરાસુરમાં તખતપર બેઠી અંખા થઈ પરસને. ચોક ૨
 સમી સંજ્યાએ પહોંચ્યા આરાસુર, મુડકુ આપી ગયા માને ધામ,
 અંગ ઉમંગથી, કરી દરસન માને સૌ કરે સલામ;
 ધન લાગ્ય મા આજે અમારૂં, જપતા હતા તમારૂં નામ,
 કીરપા કરી તો, કરી દરશન થયું આતમાનું કામ;
 ત્રણ રાત રહ્યા આરાસુરમાં સમે સમાના થયા દરસને,
 આરાસુરમાં. ચોક ૩

સુખ સાતથી કરી જાત્રા માન સરોવર સુંદર નીર,
 અસ્નાન કરે સૌ, બોલે અંબે અંબે થાય સુદ્ધ શરીર;
 કોઈ કોટેશ્વર, જાય કુંભારીઆ ગબર ઉપર રાખી ધીર,
 કાન ધરી સૌ, સાંભળે જુલો હીચકે ગુણ ગંભીર.
 મહારાણા ત્યાં હતા દાંતાના, કુંવેર બેઠાતા ત્રણે;

આરાસુરમાં તખતપર ચોક ૪
 ગરબા ગવાએ લવાઈ થાયે, છંદ ગાતા કોઈ ભક્તજન,
 હાથ જોડી કહે, માણ સદા રહેજો અંમ પર પરસન;
 સંસારી સુખ પુરણ આપ્યા કીરપા કરી હીધાં દરસન,
 અમીઅંદ કહે, ભગતપર માણ રહેજો સદા પરસન.
 દરસન કરી સૌ વેર આવ્યા પોત પોતાને લોવને,
 આરાસુરમાં. ચોક ૫

છંદ ૪૧ મો.

શીવ શક્તિ નીંદા કરે તે વિષેનો.

કોને વખાણું કોને વખોડું માતા શક્તિ બાપ ભોળાનાથ,
રણ સંબંધે, મલ્યા ભાઈ ચાલો કરો સ્વદેશનો સાથ;
કથની કરે નહિ કારજ થાએ કામ કરે કામ નીથી જાએ,
હળવે હળવે; ચાલતાં દુર પંથ હોય તોએ કપાય;
હીંમત રાખી થાએ સંગાથી સરલ પંથને લાગે કદાએ,
એક નામનો, મારે તો બાલપણથી છે અંબાએ;
મુળ એક નામ જુદા જુદા છે; અજબ માયામાં રચ્યો ઠાઠ.

રણ : સંબંધે. ચોક ૧ લો.

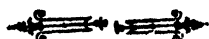
ભગલીંગથી ઉત્પત્તિ દેહની; સોહમ શ્વાસો શ્વાસ ચલે.
માત પીતાથી, થાએ ઉત્પત્તિ એકથી નહિ વળે;
નથી દ્રષ્ટીએ જોઈ જે વસ્તુ તર્ક બાંધી બોલે અટકળે,
કરતા પુરૂષ તો, કરી રેહે ન્યારા, વળી સઘળામાં લળે;
અમતમમાં નહિ જુદા જાણવા, સર્વે દોરી માલિકને હાથ.

રણ સંબંધે. ચોક ૨ જો.

આદિઅંત જાણી શું કરવું, ક્ષણભંગુર દેહ પડવાની;
કુથલી કરે કંઈ, વળે નહિ પડી ટેવ બડબડવાની.
માને વખોડે પીતા દુભાશે. પીતા વખોડે મા લડવાની;
કોઈને દુભો નહિ. કરો ઉઘમ શિખર ગઢ ચડવાની,

સજન કરેથી ભવ જળ તરશે, માલિક આવી ઝટ જાલે હાથ;
રણુ સંખ'ધે. ચોક ૩ મે.

શૂન્ય શિખરગઢ કઠણ ચઢવું, એ મારગ છે ઘણો કઠણ;
ખેળતા ખેવાયાં, જડયો નહિ પાર મુઆ કાંઈ કરી મથન,
હીલમીલ ખેસો સુણો સુણાવો, એક માલિકનુ કરો રટણ;
તરો તરાવો, ગાઓ છંદ હુળી મળી ખેસો ભગતન.
અમીચંદ કહે મારે શિર તો સદા રહે અંખાનો હાથ,
રણુ સંખ'ધે. ચોક ૪ થો.

છંદ ૪૨ મો.

રાહ લંગડી.

સખ રૂઠે તો રૂઠે અંખામાં તુમ રૂઠે સંતાપ હુવા.
વમળ વસીના વસીના દેરા જલ બલ ખાખ હુવા.
વમળવસી નામે એક શ્રાવક બાપ મુવે ખેબર હુવા,
તેની માડી પરઘેર, પરઘેર ભરે પાણીના ચાર હુવા.
પાંચ વર્ષનો વમળ બાળેક દુઃખીઆ અપરમ પાર હુવા,
મોસાળ જઈ વસીઆ, વસીઆ નીર્ધનીઆ નોધાર હુવા.
જઈ નીશાળે લણ્યો નહી કંઈ પેલા જનમના પાપ હુવા,
વમળ વસીના-ચોક ૧

મામા ઘેર જઈ લાણેજ વસીઆ, ગાએ ચારી ગોવાળ હુવા,
 વમળ વસીના, વસીના માણ એવા હાલ હુવા.
 એક સમે ગુરૂ ચરણે લાગો ગોર કેહે શ્રાવક બાળ હુવા,
 તમે સુણો વમળજી, વમળજી કરને ધરમ તમે નહાલ હુવા.
 વમળ કહે કહેશો તે કરશું ગુરૂ તમે માખાપ હુવા.

વમળ વસીના-ચોક ૨

આરાસુરમાં અંબા માતા વમળ પર પરશન હુવા,
 માની ગાએ ચરાવી, ચરાવી વમળ તો તનમન હુવા.
 સઉસઉની તો ગાયો સોંપી વમળ વીચારે મન હુવા,
 આ ગાએજ કેની, કેની કહી અંબા ભુવન હુવા.
 ગોવાળ બાણી કરી કરૂણા દરશણ આપો આપ હુવા,

વમળવસીના-ચોક ૩

અંબા માતા જગત જનુની તું જુગજુગ દાતાર હુવા,
 વમળ વસીકું, વસીકું દોલત અપરમપાર હુવા.
 ગુરૂ કહે બંધાવો દહેરા માણકા આધાર હુવા,
 જઈ કહ્યું માણને, માણને રતોવાઈ તૈયાર હુવા.
 દેરાં બાંધી કેણ પ્રતાપ પુછ્યું, વમળ કહે ગુરૂ પ્રતાપ હુવા,

વમળ વસીના. ચોક ૪

એકસોં આઠ તો દેરા બંધાવ્યા, આરસ પહાણ ચમકાર હુવા,
 ગુરૂ પ્રતાપ સુણી, સુણી માને ક્રોધ અપાર હુવા.
 નાસ વમળ કહી છુટી જવાળા, દેરા પ્રલેકાર હુવા,

મા પ્રતાપે કહીને કહીને નાઠો વમળ હાહાકાર હુવા,
ભુલ્યો માણ મને માફ કરો એ દેરા માણ પ્રતાપ હુવા,

વમળ વસીના. ચોક ૫

ગદગદ કંઠે કરે વીનંતી હવે માણ મને બાન હુવા,

હુઃખીઆરો જાણી, જાણી તમ થકી આશાન હુવા.

મા પ્રતાપે પાંચ દેરા રાઈખાં ગરીબ નવાજ મેરખાન હુવા.

માહારાજગીરકું, ગીરકું માણ તુમારા ધ્યાન હુવા,

અમીચંદ કેહે છંદ હરફ કડી બંધ માણ પ્રતાપ હુવા.

વમળ વસીના. ચોક ૬

છંદ ૪૩ મો.

કાળી, અંબા, એક રૂપ વિષે.

રાહ લંગડી.

કાળી અંબા એક રૂપ, નહીં અંતર કોઈ રાખો મનમાં,

આર જુગમાં, જુગમાં રમી રહી અપને તનમાં.

સતયુગમાં તુળજા ભવાની ત્રેતા જનકી જનક ધરે,

રાવણ રોળી બાળી લંકા રામની દુવાઈ ફરે.

એકલક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નારી કુંભકરણ ધરણી ધરે,

એક પલકમાં બળીઆ ઈંદ્રજિત જોતામાં મરે.

કાળી ફરે કાળ રૂપે કોળીઓ કોધે કરે માં મારે રણમાં,

આર જુગમાં૦ ચોક ૧

હુવાપુર દ્રૌપદી કહાવે પાંચ પાંડવ ઘેર હતી સતિ,
 બોતેર દહાડે, નહાતા અગ્નિ કુંડ કરે બીજે પાતે.
 વારા ફરતી પાંચ પાંડવ ઘર જાય એ પાંચે સતિયા છે અતિ,
 કૌરવ પાપી, દુર્યોધન કરે સતિપર કુર મતિ.
 સતિ ચીર ઉતારવા માંડયાં કોધે જવાળા ઉઠી રહી તનમાં,

ચાર જુગમાં ચોક ૨

શ્રાપ દઈ કહે દુર્યોધનને ભીમ ગદા તારી જંઘા પર,
 સાંભળી દુર્યોધન, સતિ શ્રાપ સૂણી ધ્રુજ્યો થરથર.
 અઢાર દહાડાનું યુદ્ધ થયું તેમાં ઘણા મહારથી મુવા રથ પર,
 એ જોગ માયા, ફરતી ફરે સદા ખપ્પર ભરભર.
 કૃષ્ણ રૂપે કાળી કહાવે, કાળી કૃષ્ણે રૂપ મધુવનમાં,

ચાર જુગમાં ચોક ૩

કળીયુગમાં કાળકા ભવાની, કાળ રૂપ એ કંકાળી,
 જન્મ વખતે, જનુની આવી કરે છે રખવાળી.
 સંસાર સુખ સંસારના આપી, મારી થપ્પડ લે મતવાલી,
 ભક્ત જનને, કરી સહાય સહેજે કરે મા રખવાળી.
 અંભીચંદ્ર કહે છંદ ગાઇ હું સદા રહું છું પ્રસન્ન મા,

ચાર જુગમાં ચોક ૪

છંદ ૪૪ મો.

માતા સર્વાંગે વસે છે તે વિષે છંદ.

લંગડી રાહ ઉપરનો.

અધાર ગતિ માણ છે તમારી, કોઈ જીવે છે સ્થળે સ્થળે;
હું દેખું મા, દેખું મા સચરાચર મા પળે પળે.
તુંહી તુંહી મા સઘળે વ્યાપી, તારા વિના નહીં સૂનો કામ;
નહીં સમજે તે, સમજે તે શરિરમાં જીવે માનો ધામ.
ટચા આંગળી લલાટ ખતાવે, મોટા ધામના લઈને નામ;
ખાકી રહ્યા જે, રહ્યા જે તેમાં કહો કોણ કરે આરામ.
બ્રમણા ભાંગી થાઓ અનુરાગી, દ્રષ્ટિ ભરી જીઓ કળે કળે;

હું દેખું મા. ચોક ૧

મોટા ધામના નામ ખતાવો, સૂક્ષ્મને કોનો આધાર,
કેનાર પુરૂષને, પુરૂષને તે વાતનો કરવો વિચાર.
માના ધામના નામ ખતાવો, હજી વસ્તુ શરિરમાં અપાર;
કોઈ ના દેખે, દેખે સઘળે રમે છે જગદાધાર.
અદ્વાંડ બનાવી પીંડમાં રહી છું, માની માયામાં ચળે ચળે;

હું દેખું મા. ચોક ૨

તારો પાર ન જડે અદ્વાને, મહેશ માયામાં થયાં શુભતાન;
કંઈક વખતે, વખતે વિજ્યુ ધરે અંખાનું ધ્યાન.
લીમ પાસે મંખાવ્યું કૃષ્ણ, દ્રૌપદી લીમ કરતા અસ્નાન;

વસ્ત્રાન માગી, માગી હું કહું તે માગે નિરવાણુ-
એના અપરથી બચે નહીં, દૈપદી બોલે તે ફળે ફળે-
હું દેખુ મા. ચોક ૩

પાંચ પાંડવ ને છઠ્ઠા નારાયણ, તે તો તારા અપરમાં નહીં,
એમ કહી બુડકી, બુડકી મારી નાઠા લીમ પાણી મહીં,
નીળી જ્વાળા દૈપદી નેત્રે, પાણી ઉકળી ગયું તહીં;
એમ મમમાયા, મમ માયા કાળ રૂપ રમે ઘટ ને મહીં.
મારે જીવાડે પાળે મમમાયા, અમીચંદ કહે લલે લલે;
હું દેખુ મા. ચોક ૪

છંદ ૪૫ મો.

આદ શક્તિ મંમ માયા અંબીકા તેરે ચરણે શીશ નમાવીંગે,
તેરે નામસે નામસે ભવસાગર તીરનવીંગે.
લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા ફરતા અબ મનષા અવતાર આએ,
તુમ એતોને પ્રાણી, પ્રાણી ભગતીસે મુકતી પાએ,
નવ માસ ઓધરમાં રખા મુજે પકડ જકડ કર બંધવાએ.
મેં કરી ત્રપસ્યા ત્રપસ્યા કરી બંદગી તેરા ગુણ ગાએ.
રેકતો.

પ્રાણી ગદગદ કંઠે કરે વીનંતી અપારે. જીરે કરે અપારે,
કરીશ ધરમ ધ્યાન પુનઃદાન આપો અવતારે જીરે આપો અવતારે.
કરીશ તપજપ જીતી જાઉં જગત સંસારે. જીરે જગત સંસારે,
ઉંધે મસ્તકે ધ્યાન ધરી તેરે નામકી માળા જપાવીંગે તેરે
નામશે. નામશે ભવ ચોક ૧

એસી સરતમેં જનમ્યો પ્રાણી, ખુદ બંધ દુનીઆમે આએ,
માત પીતા સૌ પીતા સૌ કુદુંબ કળીલા હરખાએ
તેરી માયાકી બલ પડી સૌ કલા બચન એ ભુલવાએ,
જનમ લીઆકે, લીઆકે બિંઆ તુંતા બતલાએ.

રેકતો.

મારી બાળ અવસ્થા ગઈ રમત મોબરે. હરે, રમતમોબરે
ફીર આઇ જુવાની દીલમાં કરૂં વીચારે. હરે, કરૂં,
ચોરી ચાડી ચુગલી ખુંતી ભરૂં ભંડારે, હરે ભરૂં,
પરનારી પરધનકુ હરતા ઓ નર ગોથે ખાવીંગે.

તેરે નામસે નામસે ભવ—ચોક ૨

ગઈ જુવાની આયા ખુદાપા થરથર ધુજને લાગ્યું શરીર,
નાક ગળે જઠ, ગળે જઠ નેનોમેસે વહેતા નીર.
અંતકાળકી વખત હુઇ, પ્રાણી ઘભરાતે નહીં રહેતી ધીર,
જમડા આયા, આયા લીઆ હવ પડ્યું રહ્યું શરીર.

રેકતો.

જમ હવ લઈ જાતા માર મારગમા મારે, હરે, મારગમે,
ધરમરાજ લેતે હાજરી કરે ખીચારે, હરે, કરે,
ફરો લક્ષ ચોર્યાસી પીછા ધરો અવતારે હરે, અવતારે,
જેસા પ્રાણી કરમ કરેગા એસી નસીએત પાવીંગે,

તેરે નામસે નામસે ભવ—ચોક ૩.

એસી હકીકત હોઈગી હમારી, મંમમાયા મુણલો અરજ,
 તુમજુગ જુગ દાતા, દાતાર ધ્યાન ધરૂ તેરા બહુચરજ,
 મેતો તમારે દુવાર ખડા આજ સીદ્ધ કામ મેરા કરજ,
 હુતો તમારી, તમારી કરૂ બંદગીમાં છઉ ગરજ,
 રેકતો.

મારા મનડા તણી બહુચર મા પુરજો આસે, જીરે પુરજો,
 મા હાથ જોડી માગુછું તમારી પાસે, જીરે તમારી,
 મા આખરી વખત નહીં નામત મારૂ દેવાસે, જીરે નહી
 કરૂ આવી મારૂ કંઠ રૂંધસે અબુલ ગફલત ખાંવીજો
 તેરે નામસે નામસે ભવસાગર-ચોક ૪
 સંસાર રૂપી સમુદ્ર વેહેતા ઉસ્મે ડુબે કંઈ તપ ધ્યાની
 તેરી મયા જાળમે, જાળમે પડે ગફલત કંઈ મુની ય્યાનિ,
 તારા નામ રૂપી મે હોડી બનાઈ પાર ઉતારો દયા આણી,
 બુડેકું તરાવો, તરાવોમાં લક્ષ્મન તારો જાણી
 રેકતો.

માં હાથ જોડી કહું અરજ મારી સીકારો, જીરે મારી
 હું ગાંડો ઘેલો પશુ થયો ભગ્ત તમારો, જીરે ભગ્ત,
 નથી કેઈ મારૂં હું નીર્ધનીઓ નોંધારો, જીરે નોંધારો,
 અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તેરે નામકી માળા જપાવીંગે,
 તેરે નામસે ભવસાગર તીર જાવેંગે-ચોક ૫

છંદ ૪૬ મો.

અંખે ગરીબ નીવાજ આજ તું મેરી મહત રહેના ચઈએ,
 સકળ સભામેં, સભામેં મુજે ય્યાન દેના ચઈએ.
 મેતો ખડા હજુર તુમારા મજુર સાહે કરના ચઈએ,
 માણ હમારી, હમારી અરજ કાન ધરના ચઈએ.
 મે કગરૂ કંગાળ તુમારા બાળ દુઃખ હરના ચઈએ,
 આદલવાની, ભવાની હમકુ તેરા સરણા ચઈએ.
 તુમતો માણ આવો હમકું બચાવો, સંભાળ લેના ચઈએ,
 સકળ સભામેં, સભામેં મુજે ય્યાન દેના ચઈએ. ચોક ૧
 આવી તમારે ધામ જપુ મુખ નામ, ગુણગાના ચઈએ;
 હમકુ માણ, માણ તેરા દરસણ પાના ચઈએ.
 કોઈ કોઈને અનેક હમારે એક ટેકા આના ચઈએ,
 માણ તુમારે, તુમારે મારી વારે ધાના ચઈએ.
 સંકટ દુખમાં, કાપ તમે મા બાપ તમકુ કહેના ચઈએ,

સકળ સભામેં, સભામેં—ચોક ૨
 માત તાતને બ્રાત તમે છો, તેરા નામ સહના ચઈએ,
 ગુણ ગંભીરતું, ગંભીરતું તેરા મન માના ચઈએ.
 નોધારો નીરધન તારૂ કરજન દયા લાના ચઈએ,
 મુજ બાળકપર, બાળકપર માણ તુમને આહાના ચઈએ.
 મારૂં નથી મા કોઈ એકલો જોઈ મહત રહેના ચઈએ,
 સકળ સભામેં, સભામેં મુજે ય્યાન દેના ચઈએ—ચોક ૩

એ માયાકા સંસાર તેરા આધાર, જસ દેના ચઇએ,
 તેરા દાસકું, દાસકું તેરે શરણુ રહેના ચઇએ.
 બીડ પડે ત્યાં આવી અમકું બચાવી ઝટ લેના ચઇએ,
 માણ અમકું અમકું સખુદી દેના ચઇએ.
 અમીચંદ કે છંદ બનાવી અંબે અંબે કેહના ચઇએ,
 સકળ સભામેં, સભામેં મુજે આન દેના ચઇએ—ચોક ૪

છંદ ૪૭ મો લગડી સાદી.

તુંડી તુંડી એક આપ નિરંજન ફકત તેરા આધાર મુજેઃ॥
 તેરે દાસકું ॥ ઊતારો ભવસાગરસે પાર મુજે;
 ધુંડત ધુંડત યોત શીરે નહિ રૂપરંગ દેખાયા મુજે;
 છદર શીરવાં; દેખા નહી પીતમ હમારા પાયા મુજે;
 કહોણ અખ મે કીદર હું હું પકડ ઝકડ ગીરયા મુજે;
 ડાલી જગત મે; ફાંસી ગફલતમે અથડાયા મુજે;
 દેશ અમારા દુર નહિ તુંમ દેશી બેઠે વિસાર મુજે;

તેરે દાસકું ઊતારો ભવસાગરમેં ચોક. ૧

સાંન સીકલ ભુલ ગયે તુમારી, અબયાદ કછું ન આતી મુજે;
 પડી અંધેરી, ગફલત માયા બળ લપેટાતી મુજે,
 તમતો અમારી મૈયા પડુ તેરે પૈયા કયું તરસાતી મુજે;
 દુર નીકાલી; ફેરા લખ ચોચરાશી ખીલાતી મુજે;
 ઇદર ઉદર આનાં ચોર બના યોત દુઃખ સંસાર મુજે,

તેરે દાસકું: ॥ ઊતારો ભવસાગર સે ચોક ૨

ગંગા તમે છો જમના તમે છો તીરથ વહેતાં તાપી,
 તુંમ, તુંમ, નવસે નવાણું, નવાણું નદી વહેમાં આપી.
 તુંમ, શેષ તમે છો સાગર તમેછો ખાખોચિયામાં વ્યાપી,
 તુંમ, તુંમ બેઠે નિરાળી, નિરાળી સખ સૃષ્ટીને સ્થાપી,
 તુંમ, તન તમેછો મન તમેછો શબ્દ તમે નિર્ખાણી.

તુંમ, તુંમ જળ સ્થળ મેરૂ. ચોક ૨
 સહસ્ર નામે તું છે અંબિકા આરાસુર મતખાલી,
 તુંમ, તુંહી તુળજ, તુળજ મહાલક્ષ્મી મહાકાળી તુંમ;
 નવદુર્ગા તું વાલેશ્વરી તું ચંડી બહુચર ખાલી તુંમ,
 તુંહી હીંગળાજ, હીંગળાજ હરસિદ્ધ ચાચરવાળી,
 તુંમ, શુભનિશુભ મહીસાસુર માર્યા દેવે ત્યાંરે વખાણી.

તુંમ, તુંમ જળસ્થળ મેરૂ. ચોક ૩
 અંત્રિક્ષ તું અંખા અલબેલી સર્વ દૈત સંહારણ તુંમ,
 સર્વ દેવના, દેવના દુઃખ હરી દૈત મારણ તુંમ.
 હાથ બેડી કહે સેવક તમારો, કરો સંકટ દુઃખ નિવારણ તુંમ,
 તુંહી જનુની, જનુની સખ સૃષ્ટીને તારણ તુંમ.
 અમીચંદ કહે આવી કંઠપર બોલો મધુરી વાણી તુંમ,

તુંમ જળસ્થળ મેરૂ. ચોક ૪

છંદ ૪૯ મો.

તુ'મ તુ'મ તુ'મ તુ'મ તુ'મ તો અ'મમાં, અ'મ સત ગુરૂ
સંગ કરતે અ'મ;

અ'મ સતગુરૂ સંગમાં, સંગમા માણ નામ સમરતે અ'મ,
તમતો સૃષ્ટિ રચી રહ્યામાં અ'મ બ્રહ્મણ્યામાં ભમતા અ'મ.
તુ'મ અખંડ નીરંજન, નીરંજન માયા લેહમાં રમતાં અ'મ,
તમતો પુજનીક બેઠે સીંગાસન, અ'મ પુણ શીર નમતા અ'મ.
તુ'મ અખંડ જમેલા; જમેલા અ'મ ભુવખા નીલ જમતા અ'મ,
તમતો અમર અખંડ અખંડા, અમતો પલકમે મરતા અ'મ.

અ'મ સતગુરૂ સંગમાં. ચૌક ૧

તુ'મતો રકાર મકાર મહામાયા મોક્ષપદને વ્યાતા અ'મ,
તમ સાગર અ'મ લહેરા, લહેરા સાગર માંહી શંભળતા અ'મ;
હું છોડી તું આપે આપમામાણ માણ મુખ ગાતા અ'મ,
તુ'મ સોહંશાસા; સાસા અહોમ માહે સમાતા અ'મ.
એકવીસ હજાર છસેં આપ જપાતા તુંહી તુંહી તુંહી મા કરતે અ'મ,

અ'મ સતગુરૂ સંગમાં. ચૌક ૨

મોજ મળ સંસારની છોડી રમતા આણુંદમાં રહેતા અ'મ,
અ'મ તમ જાણી,

જાણી માણ માણ મુખ કહેતા અ'મ,
અ'મ તમને ઓળખ્યા માણ આપ આપ મેં ચેતા અ'મ,
અમ હતા અનણ્યા, અનણ્યા પંચમાં ભુત કહેલાતા અ'મ,

તત્વ તેજમા તેજ મીલાવું પ્રજ્ઞાણાભાંગી ધ્યાન ધરતે અમ.
અમ સતગુરુ સંગમાં ચોક ૩

તુમ તુમ તુમ તુમ અમ તો કેતા,
અમ તમથી નહિ જુદા અમ; જો જુદા જાણું તો,
જાણુતો પાછા સંસારમાં છુડા અમ,
અખંડ પ્રજ્ઞાંડમાં તમતો રહેતા પીંડ પ્રજ્ઞાંડથી ઉડા અમ,
અમ મીલા તમમાં તમમા મીલા અમ ઉવા રૂડા અમ;
અમ તમમા મીલા અમીચંદ સદા આણુંદમાં ફરતે અમ,
અમ સતગુરુ સંગ. ચોક ૪ થો

છંદ ૫૦

(ત્રણ કાફીઆની લંગડી)

કલ્યાણકારી જકતાધારી માતું હમારી કર પ્રતીપાળ.
તુંતો દયાળી; ક્ષમા કરી પાછી પુત્રની લો સંભાળ.
મતલબ કરી નહી મનમાં ડરી પરતાયો ફરી કહો
કરવું કેમ ॥

માયા ફસાવે, બોલાવી જુહું વળી સુકાવે નેમ ॥
કંઠણ કળી સુકાવે વળી, માયામાં બળી જીવ જાએ તેમ.
તુંતો બચાવે, જાણીને પુત્ર આણીને મનમાં રહેમ,
જુલ.

ગુનેગાર નુગરા હમે નફટ છર્ધએ નાદાનજી ॥
પામર પ્રાણી અજ્ઞાન જાણી તે પર રાખો ધ્યાનજી;

નીમીત મુકી સંસારમાં લખીત કીધું પ્રમાણુલ;
વહેવાર રૂપે વરતવું ગુરૂની માનવી સાનલ.

ગજલ.

ગુરૂ કહે કરો ભકિત રાખી આણી મનમાં ટેક ॥

ત્રીગુણ માયા આદ્યશક્તિ બ્રહ્મ રૂપ એક ॥

જળ ભરી કુંભ મુકો એકઠા અનેક ॥

પડે પ્રતીબીંબ સરખો સુર્યનો વિવેક ॥

ભુલાના ભટકો ગુરૂનો ફટકો લગાવે ચટકો મુખ

બાળ, તુતો દયાળી;

ક્ષમા કરી પાછી પુત્રની લો સંભાળ. ચોક ૧

જકત્ત પતી શું કહું અતિ ભગવતી કરૂં મા

તારૂં રટણુ ભવજલ સાગર. ॥

ઉતરવું પાર વિકટ છે ઘણું કઠણુ ॥

ગંદી કાયા ફસાવે માયા કાંઈ ભુલે ડાઘા બહુ કરી મથન,

અદ્ય મતી હું ॥

મુર્ખને પુત્ર જાણી મા કરો જતન. ॥

ઝુલ.

અજ્ઞાની અભણ હું ન જાણું શાસ્ત્ર લેદલ ॥

જ્ઞાનીને અજ્ઞાન કરી રાખે મનમાં ખેદલ ॥

સાચા ગુરૂ સંસકાર વિના ન સમજે ચારે વેદલ ॥

વેદ વિના નહીં લેદ સમજે બાંકી વાત લખેદલ ॥

ગજલ.

તર્ક શક્તિ બાંધી સાંધી જોડી બોલે છંદ ॥
 મરમ લેદ જાણે નહિતો જાણુવા પાખંડ ॥
 બીતર બીજી સમજે તો પીંડે સો બ્રહ્મદ ॥
 મુર્ખ ઢુંઢી ઢુંઢી મરે જમ દેવે દંદ ॥
 ગુરૂની સંગે, બેઠા ઉમંગે લગાવી રંગે કુમતી ટાળ ॥
 તુતો દયાળી. ચોક ૨ જો

અજર ખ્યાલા પી મતબાલા ખુલ ગયે તાલા,
 પડે પ્રકાશ ॥

પીંડ બ્રહ્માંડમાં, જોયાતો સર્વોંગે શક્તિનો વાસ ॥
 તારી છાયામાં ફરૂં માયામાં છંદ ગાયા માં
 તમારી પાસ ॥

નીરલો પત થઈ ॥ ઉડી રહી ખીલી કળી
 ચંપાની બાસ ॥

ઝુલ.

ભમર ભોગી બાસના છંદ ભોગી ભક્ત જનજી,
 સંકટ સહી બેસી રહી માણમાં રાખી મનજી,
 ભાવે ભણ કામ ક્રોધ તણ માણ કરવા પ્રસન્નજી ॥
 ચંદીપાઠના છંદ ગાંઠિ નવરાતરમાં ચાર દીનજી ॥

ગજલ.

ભાવી ભક્ત જાણી આણી દયા દીલ ધરો ॥
 અપરાધ ગુનો માફ કરી સંકટ હરો ॥

કાયા કષ્ટ કાપી સુખ આપો દુઃખ - ઝરો :||
 મુરખ ઉપર મેહેર લાવીમા દયા કરો :||
 જીવો વિચારીદુઃખછે ભારીઆશા હુમારી કરેછેકાળ :||

તું તો દયાળી :|| ચોક ૩

અરજી શીકારી ખપરધારી માતું હુમારી આવી મદત,
 અંત વખતે, ખચાવી લીધો આવી અંખાંતે' ઝટ :||
 ભક્તિ કરે નહિ મનમાંડરે ધ્યાન ધરેઅંખાંતું હર વખત,
 વિપત પડે તો :||

આવીને મદત કરી મા રાખે પત.

મુલ

આકીન એક રાખી રહે ન ભટકે ઠામો ઠામજી :||
 બ્રહ્મણા ભાંગે મન તણી તો થાયે સિદ્ધકામજી :||
 મુલ વસ્તુ મોઘી ઘણી નહિ મળે ખરચે દામજી,
 સત જુર સમા ગમ વિના ન થાયે કદુ આરામજી.

ગજલ

ઓગણીસસે' છવીસ સાલથી માં મે' ભક્તિ કરી;
 અજી ભાવ મનમાં હું જેસું ધ્યાન ધરી :||
 સોતા વક્તા જનના લો દુઃખ મા હરી.
 પ્રેમ ભક્તિ કરી જાવું ભવ સાગર તરી :||
 વરસ કઠણ માફ ગયું પંચાવન કહે છે અમીચાંદ

અંખાના લાલ :||

તું તો દયાળી :|| ચોક ૪

છંદ ૫૧ મો. રાહ ઉપરનો.

ખપર વાળી તુંમત બાળી ભદ્રકાળી અંખા લબ્ધ,
આઘ ઇશ્વરી; માથું હું તારી ભક્તિમાં રહું રબ્ધ;
તારી ગતીમા સૌથી અતિ ભગવતી લબ્ધેથી સૌ દુઃખ ભય;
તાડું નામતો :|| જગતમાં દુઃખ લંબન માતું કહેવાય.
દૈતાને મારી દેવ ઉગારી કહું વારંવારી તારી કૃપાય,
પડે કામતો; આવે તું એક પલકમા કરે તું સાદ્યઃ||

ઝુલ.

સર્વ દેવ સમરણ કરે પડે વીપત જ્યારે શીરણ,
જગત વંદન મા ઇશ્વરી આવીને આપે ધીરણ;
નરસીંહ રૂપે નરસીંહ શક્તિ નખ વડે લાખ્યા ચીરણ,
હરણા કસબને માર્યા પ્રેહલાદને આપી ધીરંણ :||

ગજલ.

અનેક રૂપ કીધા લીધા દૈતોના મા પ્રાણ;
અંડમુંડ મારી માયરો સુંભને મસ્તાન.
પુષ્પ વ્રષ્ટિ કરે દેવ આંધ્રવ કરે ગ્યાન.
કામ પડે સંભારણે કહી થયા અંતર ધ્યાન;
આવશે ફરી અવતાર ધરી ઇશ્વરી દૈત બહુ થશે હબ્ધ :||

આઘ. ઇશ્વરી ચોક. ૧

એવી કલ્યાણી તુંને વખાણી નથી અનાણી જગમાં બહેર,
આલસવાની અખંડ તું અગમ અગોચર સધળે શરીર;
મુનીતું રક્ષણ અમુરતું ભક્ષણ કરી તતક્ષણ આપે તું ધીર;
હવે હીમાચલઃ ॥ આણુંદમાં સદા રહે મા ગુણ ગંભીર.

અંક.

અશ્વત માયા તમ તણી ન જડે કાંઈને પારણ;
બ્રહ્મા સરખા ભુલી ગયા ને ભુલ્યા દેવ મોરારણઃ॥
મોહીણી રૂપમાં મોહી ગયા નેઈ ભીલડી શીવ નિરધારણઃ
તપસી કંઈ લપસી ગયા તમે નેયા સૌના સારણઃ॥

ગજલ.

મનમાં સમજો તમે અમે બુદ્ધીને આદ્ધીનઃ ॥
જેવી બુદ્ધિ આપો તેવા તેમાં રહે છે ચીન્હઃ
નીમીતરૂપે ફરીએ હરીએ અમે રાત દીનઃ
લગામ તારે હાથ બેઠી ઘોડે લાખી જન,
ખેંચી ખેંચાયે તું મારી માયે કરે તે થાયે બેઠી હજુઃ॥

આલ ઇશ્વરી. ચોક. ૨

દુઃખ ભંજન મા તું છે નિરંજન કરૂં હું વદન ઘડી
ઘડી; ખલખત સારી; આવી મા તમને કહે છે. પાયે પડી
આવે દુઃખી તે થાયે સુખી નહિ રહે ભુખી તારે નામે
કહી; જગત જનુનીઃ॥ જગતને કાળે આવે મા સીંહે ચઢીઃ॥

ગુલ.

અનેક દૈતને માર્યા નામ ધયુઃ જોયર માતલ
નારીનો તે નર કયરો સઘળો છે પ્રખ્યાતલ.
આંખ આપી મા અંધને ધન આપ્યું નીરધન જાતલ,
કાળકા અંખા એક છે. નવચંડી જોયર માતલ;॥

ગજલ.

માનું ધરી ધ્યાન કરું ભક્તિ ભાવે એમ,
કેમ વિસારી આધા બેસો આવો રાખી રહેમ;
મારું નથી કોઈ જોઈ વારે ચઢો જેમ,
સીંદે બેસી વહેલા આવો જેમ અવાય તેમ;
સંકટ સહીએ બેસી મા રહીએ કહો કોને કહીએ

પ્રાણુ તણુઃ॥ આધ હૃદયરી ॥ ચોક ૩
કરતા કરમ ન જાણે મરંમ મુકીદે સરમ કુલની મરજાદ
પાપી પ્રાણી, બોલે જુહું કરે મીથ્યા વિખવાદ;
દુઃખ પડે બેસીને રૂંડે મન સાથે લડે તારો છે બગાડ,
ભજમન માણ; યશે દુખ દુર કરો અંખાને યાદઃ॥

ગુલ.

મન સમજી સમરણુ કરે ધરે અંખા કેરું ધ્યાનજી;
અણુ સમજણુ અજ્ઞાનથી રહ્યો માયામાં મસ્તાનજી;
પડયું દુઃખ પીંડ ઉપરે બુલી ગયો સઘળું બાનજી;
ધરી ધ્યાન તારું રહ્યો તારે નામે છે કલ્યાણજી.

ગજલ.

હયાણુ હયા લાવી આવી કીરપા મા કરો.
 આધાર મારે એક તારા નામનો ખરો;
 સેવક જાણી આણી હયા દુઃખમાં જરો;
 કહે છે અમીચંદ માણ તારો આસરો;
 રાખો ટેક મારે માણ એક નથી અનેક મે બચાવો
 હજી આઘ ઇશ્વરી ચોક. ૪.

છંદ પર મો.

ત્રણ કાફીઆની લંગડી.

સમજ શાણા મન તું દિવાના, હજી ન જાણ્યા. માણ દ્વાર;
 જગકર્તાને, બૂલે કેમ હજી સ્મરતું કરી વિચાર. બૂલી.
 ગયો, ગર્ભમાં રહ્યો, સંકટ સહ્યો, નવમાસ લગી,
 કોઈ નહીં તારૂં, માલિક એક આઘ ઇશ્વરી તારી સગી.
 યુરી ગતિ, ગર્ભમાં હતી. તપ કરી અતિ નહીં જરા ડગી;
 કોલ કરી તું, આંચો બહાર અકલ તારી ગઈ ભગી.

ગુલ.

અદ્ય જીવ અજ્ઞાન તું, આંચો પતાવવા દેનજી. તેનો કર
 વિચાર તું, કેમ પડે તમને ચેનજી.

મસ્તપણામાં મહાલતા. જશે દિવસ પડશે રેનજી, શંશાર
 સુખ સ્વપ્ન ગણો. પસ્તાશો આવશે ટેનજી.

મુજબ.

તે માટે સમજી હજી તમે અંબા ધ્યાન ધરો, ભક્તિ
કરે મુક્તિ મળે ભવજળ તરો.
જીવતા જશ માણ નામે મુખે પેટ ભરો. જન્મ. સ્થાપી
ઘટમાં વ્યાપી સઘળે મા ફરો.
કેવી દયાળી. થઈ મા વાલી, પયપાન આલી કર્યો
ઉપકાર; જન્મકર્તાનિ—ચોક ૧

અરજ કરી ધ્યાન ધરી કહું, જોયરી અંબામા કરજો સ્હાય;
જન્મ આપી તે, છોડાવ્યો ગર્ભવાસથી કરી દયાય.
રંક પશુ, માયામાં ફરું. નહીં સમજું કશું, જો મારી અંબાય.
તારો આસરો, આવીને સંકટ પડે ત્યાં કરજો સ્હાય.

મુજબ.

કાયા કષ્ટ દુર કરી કરો પોષણ અમારું માતજી, માયા
તારી કારમી કરી વસ્તુ અપાર જાતજી;
બ્રમણમાં બૂલી ગયો કરી ગર્ભે હતી વાતજી, આશતારા
નામની તમે છો માતને તાતજી.

ગમજબ.

અપરાધી પાપી પુરો હું તો કેવળ અજ્ઞાન, મૂર્ખ મૂઢ
મતિ નથી મારામાં કંઈ ભાન.
એળે ગયો મનખો મારો હું ઘણો નાદાન, પુત્ર ઉપર
મ્હેર કરી આપો મને ભાન.

આપો જ્ઞાન, હું મરું ધાન, માનું આશાન, બહુ
વારંવાર, જગકતાનિ-ચોક ર
ધ્યાન ધરી કહું ફરી ફરી, મામ્હેર કરી માડું કામ કરો,
બુદ્ધિ બળ દો, આપી જ્ઞાન હાથ મારે શિરે ધરો;
ગુરુ તમે માન્યા છે અમે, મા આવે સમયે આલી,
જ્ઞાન ભરો. ગુણ સાગર તું સૂક્ષ્મ રૂપે સમાઈ સઘળે ફરો.

ગુલ.

અનેક નામે એક તું, બેસી રહે આસનજી,
જલસ્થલ મેરૂ પવન રૂપે સમાઈ રહે તનમનજી.
અદ્ભૂત લીલા તમતાણી, મા થઈ અમપર પ્રસન્નજી,
મેહેર કરી માતૃધરી મા આપોને કર્શનજી.

ગઝલ.

દહેરી અંબા મહેર કરી ભક્ત તો બાણી,
તન મન ધન આપે મા હયા આણી.
પુત્ર કરી પાસ રાખે, માની મહેરબાની,
ધ્યાન ધરી જ્ઞાન કથો બળે ભવાની.
સંગત બલે સારાની મળે, ગુરુ કરે વળે ઉતરે પાર.

જગ કતાનિ. ચોક. ૩

ગુરુ શોધ, જઈ લીધો બોધ, છોડી ક્રોધગુરુ કહ્યું કરે,
પ્રસન્ન થઈ કહે, આપી બોધ ગુરુ હાથ શિર પરે ધરે.
પ્રેમ રસપાઈ ધુન લગાઈ મંત્ર બતાઈ આસન પરે, સૌ
હંમ સાંધો, જપો બપ અજપાના ભવજલ તરે,

સુલ.

માયા માયા સૌ કરે, માયા જે પ્રકારજી,
અમુરી માયા કારમી ખવડાવે આખર મારજી.
કૈવ માયા હાતાર છે હિતારે શવુને પારજી,
તે માટે પ્રાણી તમે કરજો મન વિચારજી,

ગઝલ.

માયા રાખી માજી સાથે જાણી એક રૂપ,
શુણુ ગાયા છંદ કર્યા દર્શન અનુપ.
જગત્ સ્થાપી જનુની તું છે નિરંજન
ભુપ. સચરાચરમાં વાસ તારો સઘળો સ્વરૂપ
ખોળતા ખોવાયે કોઈને ન પાયે,
અમીચંદ ગાયે માને આધાર;
જગ કર્તાને ચોક ૪

છંદ પડ મો.

ઝડપી લંગડી રાહ.

વારે વારે વાડ મનતુ માન કહ્યું મારૂં.
આ છે ભવ તરવાનું ખારૂં.
પક્તાસો ફરી, ગુરૂ શરણુ રહી, જપો જપ આઘ
અંખાનું ધ્યાન ધરી

જીવતું જોની જાગી જોગી લોગી તપસી ત્યાગી.

ગયા રાગીને વૈરાગી

છોડી માયા, એક પલક મા. હો ગઇ ખાખ પડી કંચન કાયા

મુરખ માને માફ અંત કાળે નહિ તાફ

લાગે પામરને પ્યાડું સંસાર આયા ફાકટ ફેરા,

કર્યો તું લક્ષ ચોરાશી ભટકાયા

ગઝલ.

મનસા દેહ. મોગો મૂલ, તેને કેમ કરે ધુળ. માયા
કાયા કારમી. કુલાઈ ફેરે કુલ. કુલાઈ ફેરે કુલ કુલાઈ ફેરે
કુલ ભમર લોગી ખાસ લેતા ખીજાય કમળ કુલ.

ગુલ.

સંસાર સુખ સ્વપનું ગણે, અજ્ઞાની જાને સારજી.

સુતવીત દારા મુકી જવું, કંઈ કરને મન વિચારજી,

તું તો સમજી લે વિચારી, હું તો કહું છું વારંમવારી.

તારા મનમાં તું ધારી. હવે બેસ થરી. ગુરૂસરણ રહી ચોક૧

ભમરો કમળમાં ઘેરાઈ પછી રહ્યો પસ્તાઈ જીવડો

ગયો જીગ માંહી.

કર્યો ચોઈશી રહ્યો ગરબમાં પડ્યો ગહાર પડી

માયા ગફલત ફાંસી.

જાજતું માતાનું નામ કર આતમાનું કામ મમતા મુકી

દે તમામ

થાય સુખ વાસી મટે ચોરાશી, સમજ મન નહિતો થાસે
તારી હાંસી.

મઝલ.

સાર માણ નામનો મેં દીઠો જગમાંય દુઃખ તળે
સુખ મળે બહુલો અંબાએ, બહુલો અંબાએ બહુલો
અંબાએ સંસે મનનો કાઠી લાખો સંસે જગને ખાય

ઝુલ.

કરતાનું કર્યું કેા ન ઉઠાપે, પામે નહિ કેાઈ પારણ
અનંત જુગ એમ વહી ગયા નહિ જડયો કેાઈને સારણ,
સંસે મનનો તાળો પીઓ સતગુરૂનો પ્યાલો ઢાલ માણ
નામની ઝાળો. શીર ગુરૂ, કરી ગુરૂ શરણ રહી ચોક ર
તુંતો સમજ પામર પ્રાણી અનુભવ અંતર આણી,
સચી અંબા લો જાણી એ છે ત્રિપુરારી,
દુનીયા સારી બજન બીન કંઈ નર ગયે મનખો હારી
જાયું તે તો જાસે, નામ રૂપ ગુણનો નાસે,
... બીજા જાસે ચાલો વીચારી,
કાટી કલ્પથી છે જન્મ મરણ અવતાર ધારી.

ગઝલ.

આ સ્વપ્ના જેવું સુખ, સાને શાયરે માનો;
ફસાઈ ફંદમાં ફાંસી ખાઈને; મીઠ્યા મત તાણો. મીઠ્યા મત તાણો.
મીઠ્યા મત તાણો. આઘ અંબાની ગહન ગતી કેાઈએ ન જાણો.

ગુલ.

ફેકટ ફંદમાં ફસાઈ રહી. ફરે લક્ષ ચોરાશી મંદીલ
જ્ઞાન કઠો ગુરૂ સંગ રહી. ઝટ મુક્તિ થાયે તંદીલ
દુઃખ સુખ સ્વપના માંદી થાય. જીવ જમણાથી ભોળવાયલ
જાગે જોતાં જુઠું થાય. પસ્તાસો ફરી. ગુરૂ સરણ રહી.

ચોક ૩

શરીર વાહળની છે છાયા નથી કોઈની અમર કાયા.
તજે દેવ સરખા ડાયા કંઈ ભોમી પડે. જીવો બળી સુત,
બાણાસુર કૃષ્ણજીની સાથે લડે ભલા બીસ્મપિતા સુરા.
કર્યા પાંડવે જીવ પુરા. થયા અરજીનથી ચકચુરાચે
કૃષ્ણ અડે. રાવણ રામે રોળી બાળી લંકા અનોખ્યા ખડે.

ગઝલ.

ચેત મન ચેત માણ. બંને ગુરૂ સંગ. મમતા ત્યાગી
થાયો રાગી. રહો સદા ઉમંગ, રહો સદા ઉમંગ, રહો
સદા ઉમંગ. પડી કાયા તુટી દોરી ઉડ ચલા પતંગ.

ગુલ.

ઠાળ ફેરી ઝાળ જબરી, હકૂતી કરો ત્યાગજી. મમતા
મારો મન તણી, પડી કાયા જલાદે આગજી.
ગયા સાંભળી, શીવલાલભાઈ, અમીચંદ ખોલે આંહી સામા
એકા અંબા માઈ, ભવ જશે તરી, ગુરૂ સરણ રહી. ચોક ૪

છંદ પદ મો.

વારે વારે વાડ. એ રાહ.

લંગડી.

સમજું શ્વાસો શ્વાસ, માણ પુરો મારી આશ,
 મને તારો છે વિશ્વાસ, બવજલ તારો. પાર ઉતારો.
 કંઠણ પંથ ખીકટ મારગ, સૌથી ન્યારો;
 માયાનુ મંડાણ, નથી રહેતું અમને જ્ઞાન.
 ધરી જનમ્યો હતો ધ્યાન, તે ગયો બુદ્ધી, મોજમજામાં.
 ગયો ફસાઈ રહ્યો હીચોળે બુદ્ધી,
 ન જાણી અગમ વાત, રમ્યો જીવાની સ્ત્રીઆ તાથ;
 સ્વપ્ને ભોગવી રાજપાટ, મન ગયું કુદી,
 જાગી જોતાં જાસે જુદું બાદશાહી ગઈ કુદી.

ગજલ.

વીચારી જોને જીવ તારી, શી ગતી થશે;
 જમીન જોડે જર મુઠી એકલો જશે,
 એકલો જશે, એકલો જશે,
 કાયા તારી પડી રહેશે સંગે ના થશે

બુલ.

કોટી કલ્પધી સુખ દુખ ભોગવે, ન થાયે જીવ તરપતજ;
 વીશે વાસના દ્વાર નર્કનું, તું સમજી લેને જટજ.

ઉત્તમ આબ્યો મનશા દેહ, તેને ઝોલખીને તુંલે;
જઈને ગુરૂ શરણુ તું રહે, કંઈ વિચારો; પાર ઉતારો. ચોક. ૧.

ગાડી ઘોડે બેસી કરો, નહી પાપ કરતા ડરો;
ક્યાંથી ભવજળ તમે તરો, જીવો વીચારી;
દુનીઆ સારી, ધરો ધ્યાન કામ ક્રોધ મમતા મારી,
નારી ધનમાં જીવ લપટાવે તારી સંગે નહી કોઈ આવે;
મીથ્યા ભુલી જીવ ભટકાવે. વારંભવારી,
લક્ષ ચોરાશી કરશે તું જશે તારો મનખો હારી.

ગઝલ.

અનંત ભવ કીધા પ્રાણી, વેઠી ઘણું દુઃખ
જનમ મરણ કંઠણ વખત સ્વપ્ન જાણે સુખ;
સ્વપ્ન જાણે સુખ. સ્વપ્ન જાણે સુખ,
સુદૃઢ રૂપે સમાઈ રહ્યો હતો માની કુખ.

ઝુલ.

નવ માસ ગલે રહ્યો; ધરી ઉઘે મસ્તક ધ્યાનજી;
દુઃખ અનંતા લોગવી; જનમ્યો કે ભુલ્યો જાનજી,
માયામાં લલચાઈ ગયો જીવડો ફસાઈ; બુધી આપે અંબા મા
આસરો તારો; પાર ઉતારો; કંઠણ પંથ બીકટ મારગ
સૌથી ન્યારો ચોક ૨

સ્વાતી બુંદને આતક ચહાય; તેવા પ્રેમે બને અંબાય
મેગ વરસે મહાર ગાય; તેવા થઈ જાવો લીન; ગુરૂ સંધ

થાવો સજ્ઞાન ઘોડા પર લાખી છન;
 સર્થ ક્ષમા ખડગ તત્કાળ ખાંધી ખીરજની ઠાલ
 લંઈ સતસુરાની ચાલ; આ ભક્તના ચિન્હ; ભજન
 ભડાકે ઉડાવો કામ ક્રોધ તો મીલે ખાવીન;

ગમ્મલ.

પ્રેમની લાખી પાખર બખતર બુદ્ધિનું તું આપ;
 ખાંધ્યો ફેટો કરુણાનો હોલાય તનનાં તાપ;
 હોલાય તનનાં તાપ, હોલાય તનનાં તાપ,
 દીન ક્યાળુ ક્યા કરજો જપાય તારા જપ,

બુલ.

ગુરુ થઈ જ્ઞાન આપજો નથી કંઈ આધારજ;
 આધાર તારા નામનો ઉતારો હમને પારજ;
 સર્વે રૂપમાં સરખો થાય; પોતે પોતામાં ઓળખાય
 જીવ દશા બુલી જાય; કરો મુધારો;

પાર ઉતારો; ચોક ૩

વીચારે પ્રાણી પોતે ગયો જન્મારો જોતે તોએ હજીતું જોતે;
 જીવો વીચારી, જમણા ભાંગી; જોનીતું રમી રહ્યો ઘંટમાં તારી;
 મૃગ ભમે છે બન બનમાં રહે છે કસ્તુરી તો તનમાં
 ખખર વીના ભટકે રણમાં; તમે જીવો ધારી;
 તનમાં તપાસી; ગણી સમાન મુકો તારી મારી;

ગઝલ.

હું માફ પાપ મુલ મને ફકાવે છે ધુળ;
પ્રીતમ રહે છે પાસ મને મુઝે નહીં બીલકુલ;
મુઝે નહીં બીલકુલ, મુઝે નહીં બીલકુલ
ભક્તિભાવે છંદ ગાયા ભાગ્ય ગયું ખુલ.

સુલ.

માણના પ્રતાપથી મલી વસ્તુ મુજને સારણ;
આસો આસ સ્મરણ કરું ઉતારો બેડો પારણ;
કાપી કર્મ કરો ચુરા બાકી નહીં રહે કંઈ અધુરા
માણ ભક્ત અમીચંદ પુરા કેહેવાય તારો;
પાર ઉતારો; કઠણ પંથ બીકટ મારગ સૌથી
ન્યારો; ચોક ૪.

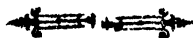

છંદ ૫૫ મો.

(સીકસતો લાવણી એ રાહ)

સુણ મેરી માતા, ભક્તનની વાતા, તેરા ગુણ ગાતા, જડસુખ પાતા;
અંબે દયાળી, બહુચરખાળી, કર રખેવાળી તું જુગઢાતા.
પેરી મા સાડી, બેઠા મા ગાદી દોલત બદી તેરાહુબાલે,
પકડકે આયે આરોકું લાએ તુજે દીલાએ કરકે સવાલે;
કામે હે કોધે લોભોકું સોધે મુજેના હોધે લાયાહુ આવે,
મોહમદ આગે દેખકે એલાગે જાવેગા ભાગે અબ તુમ સમાલે;

સખી તોફાને કરતે હેરાને મુકતે ધાને જાપ ઝપાટા,
 અંખે દયાળી બહુચર ખાળી કર રખેવાળી તું જુગઢાતા. ચોક ૧
 ચારૈશે હારે હુવે નાચારે કરકે પોકારે અંબામાં,
 કેહુ ઝટપટસે આવો મુજે બચાવો ચોરૈકુસાવો; બતાતે મેં હું;
 લોભેહે ખુરે કામી, અંધપુરે મોહમદ હજુરે બતાકે દેવું,
 ક્રોધ એ ધેડો લેછે મા કેડો ઉતારો બેડો પારે મા કહું;
 એતેરી માયા કાચી હે કાચા પાલવ સાચા ધાન લગાતા,
 અંખે દયાળી બહુચરખાળી કર રખેવાળ તું જુગઢાતા. ચોક ૨
 આકીન તેરા ઉંવાની કોઇ મેંરા મીટાડો ફેરા લખચોરાશી,
 ભટકકે આયે પાલવ સાહે તીરથ પાયે ગંગા તું કાશી;
 મેરી તું મઈઆ જુગમે ગવઈયા સરણમે રહીઆં હું! વસવાશી,
 તુજે સમરતે ધ્યાનજ ધરતે સંસારથી સરતે જતે મે નાશી;
 ચોરૈ જે છુટે મુજે તો છુટે કરમ કુટે નહીં સંધાતા,
 અંખે દયાળી બહુચરખાળી કર રખેવાળી તું જુગઢાતા. ચોક ૩
 દોની મા દરશણુ, થાઓની પરસન કંઠજ સમરણુ અંખે તું મેરા,
 તેરા મે દાશે, પુરોની આશે પાપજ થાશે પ્રલ્લે હમેરા;
 ઘટઘટ મેં વાપો દરશણુ આપો પાપજ કાપો ચોરાશી ફેરા,
 તમે મટાવો મદતે આવો દયાજ લાવો ભક્ત તુમેરા;
 કે અંમીઅંદે માજકા છંદે રેહતે આનંદે ગુણુ તેરા ગાતા,
 અંખે દયાળી બહુચરખાળી કર રખેવાળી. તું જુગઢાતા ચોક ૪

છંદ પદ મો.

(શીકસ્તાની રાહ) સુષુ મેરી માતાની.

તું માતા અંડી દૈતોકી બીંડી કાઢે નવ ખંડી ખપર ધારી
 લઈ ત્રીશુલે મારી માહુલે નિકાલે મુલે દૈતોકુ મારી;
 અંખે દયાળી પાલનવાળી ભદ્રકાળી ખડી ભેરાવર;
 હાથ ઝટકકે દૈતો પટકકે મારી ઝટકકે ઉત્તર ચલીતર;
 શરૂપ ધારણુ કર કર મારણુ દૈત સંહારણુ ખપર ભરભર;
 આંખોમે લાલી ફરે મતખાલી ખની વિકરાળી લીયા ચારાચર;
 ચારા તુંચરતી ખપર ભરતી દૈતોકુ હરતી કરી કીલકારી;
 લઈ ત્રીશુલે, ચોક ૧.

કરી કીકીઆટી અસુરકુ ખાતી ફરે મહમાતી કરી મધુપાને,
 રૂધીર માંસે ખાકર તપાસે કાયર નાસે જાતે સેતાને;
 દૈતોકુ પ્રાજે કરી રણુ તાજે દેવતાને રાજે આયપા તેં માને;
 એવી હાતારે જગત સંસારે શક્તિ આધારે છે સૌના પ્રાણે;
 નહિ કઈ અબળણુયો શક્તિ વિનાનો ઠામજ સુનો, એ ખલીહારી, લઈ
 ત્રીશુલે ચોક ૨.

એવી કીરપાળી અંખે દયાળી લોને સંભાળી આજે મા અમને,
 પડયું સંકટે આવોને ઝટે અંત વખતે કહું મા તમને;
 સંકટ કાપો ફતેજ આપો તમે માખાપો ક્યાં જાઉં ભમને;
 હવે ના છોડું હાથ મેં જોડું કરમખંધ તોડું જીતાએ જમને;
 ભગત કારણુ દૈતોકુ મારણુ ભવજળ તારણુ લે તું ઉગારી;
 લઈ ત્રીશુળે ચોક ૩.

નામનિરંજન જેઠે સીંહાસન સભ દુઃખ ભંજન કરે તું પલમે,
 જમ અપાવે તું મારી માએ લાગુ હું પાએ ધારી અકલમે,
 રાખું આકીને યોલો હસીને અંબા ભણને તરૂં ભવ જળમે,
 એ ડાહ્યાલાલે છંદ વિસાલે કહી ચુનીલાલે જેઠે ડંગલમે,
 લગાવી ધુની અમીચંદ ગુણી કહે છે તબું નહીં ભક્તિ તમારી,
 હઈ ત્રીશુલે ચોક. ૪

છંદ ૫૭ મો.

ત્રણ કાશીયાની ખડી-રાહ.

આએ આસો માસ આનંદ ઉલ્લાસ દરશનકી
 આસ અંબાતારી. નવરાત્રી નવ મળી શક્તિ સર્વ ઈર્ષ
 ત્યોકા ગર્વ ઉતાર નારી. હીલ મીલ મનસુખો કરે
 આનંદમાં ફરે ધરે સોભતા સણુગાર, પાંઉમે પેજન નાકો
 મે નયન ચમકે છે રત્ન કરે છે ઝખકાર, ગલે મેઢાળ
 મોતનકી, માળ કાનોમે જાલ શોભે છે અપાર; ઓડી
 કસળી સાલ, ચાલે હંસકી ચાલ અદો અદો સવાલ
 બોલે છે અપાર.

રેકતો.

આવી અંબાસણ સણુગાર શોળે સર્વ શક્તી મળી છે ટોળે;
 અદો અદો શબ્દ મુખથી બોલે ચાચર ચોકમાં ચાલી,
 દેતીમાં તાળી કાળી ખપર ધારી. નવરાત્રી નવ મળી
 શક્તી સરવ, ચોક ૧

આવી માત્ર અનુરણા, તેમાં શી મણા, વેણા વાગે મુખપર;
હીંગળાજ આજ ખુબ સજ સાજ વાજ'ત્ર વાગે છે પાઉ ઝંઝર,
સાચી દેવીસંગ શીતળા ઉમંગ ઉડાતી રંગહાથ મે છે ખપર;
શીકોત્રા માત હરસીધ સાથ દેત્યોકા ડાટ વાળે છે જખર.

રેકતા.

આશાપુરી તરપના લવાની, ત્રણ લોકમાં તુંને વખાણી,
તારી માયા કોઈએ નહીં જાણી, મળી દેવી સઉ આતી;
ગરબા ગાતી રાતી અખીયા તારી, નવરાત્રી નવ મળી શક્તિ સર્વ.

ચોક. ૨

ચાચર ચોકમાં આવે, ધુન મચાવે ભાવે મુખથી ગાતી,
વાળે વાજ'ત્ર સંગ વેણા ઉપંગ બાળે મૃદંગ ફરે હરખાતી;
ફરે માજી કુદડી પસીને બુડી પદલી ચુંદડી જાતી;
ચાતી મગન બોલે વચન ગાયે રાગ રાગણ ફરે મદમતી.

ફેકતા.

થઈ સોને આનંદની હેલી, ગાય ગરબો અંબા અલબેલી,
જગત મદદ તું આવજો વેહેલી. હાથો હાથ લેતાળો
બહુચરબાળી વાલી અંબા મારી, નવરાત્રી નવમળી

શક્તિ સર્વ. ચોક ૩

સીંહ કરે થઈકારે વેણા લલકારે જગત આધારે.
શેખા થઈ અનમુલે, કરગરી કહું હાથ બેડી રહું તારૂ

નામ લઈ નહીં બેઠું બુલે, ગરબા ગાઈ રહી, માનકે
ગઈ તહીંથી બીલકુલે. મારા કાપો પાપ, સબુદ્ધિ આપ
તારા જપું બપ, કરો કબુલે.

ફેકતા.

તું સૌની માણ છે વાલી, અંબામા તું બહુચરબાલી
જગત માયામાં મોહિની ઢાલી અમોચંદ્ર કહે, ધરૂમાત
સમરૂ; કરૂ. આશા તારી, નવરાત્રી નવમળી શક્તિ
સર્વ ચોક ૪

છંદ ૫૮ મો.

તુંજે નમું ચરણુ, આયા શરણુ, બીધન હરણુ કરદાલો તુમ;
તુંજે નમુ આજ, રખો મેરી લાજ, શિષ કરો કાજ દુઃખ ટાળો તુમ.
આયા તેરે ધામ, શિદ્ધ કરો કામ, મુલકો પરનામ, કરતી હે તુમ;
ચુની ચમકાર, ગલેમે હાર, સોળે સણગાર ધરતી હે તુમ.
દેખી તેરા મુખ, હો જાવે મુખ, મેરે તનકે દુઃખ હરતિ હે તુમ;
જપુ તેરા નામ હોવે આરામ, સિદ્ધ કરવા કામ, કરતિ હે તુમ.

રેકતો.

સિદ્ધ કરો ભગતનકે કાજે, શિષ શખ્દ રણુ તુંરિ બાજે,
અસંખ્ય ઈધતિ કર દીએ પ્રાજે.

દુશ્મનકુ માર કરતી પોકાર, કર ધરી હથીઆર લઈ બાલો તુમ;
તુંજે નમુ આજ-ચોક. ૧

ફરેમનકુ ફર, કીયા ચુર ચુર; અસંખ અમુર માર ગાલુ તુમ,
કીયા કડૂ બીસ્તાર; નહી આવે પાર; બન કર અસ્વાર ધાર્ધ
માલુ તુમ.

સત્રુકુ માર કીઆ તાર મતાર; દેરા મોબર, બીરાલુ તુમ.
પાએલકા બહાર; ધુધરૂ ધમકાર; સળ સળ સણગાર મેરી
માલુ તુમ.

રેકતો.

જળહળ તારી નેત ઝળકતી, હામણી ફુલ અકોટી લલકતી;
દો હંતન પર ચુની ચળકતી.

તુમ દીન હયાળ, કરે પ્રતીપાળ, હું તારો બાળ હાથ,
આલો તુમ, તુજે નમુ આજ-ર

સંસાર ખાડેકી ધાર, ઉતારો પાર; માલુ હાથ આલી તુમ,
મીથ્યા સંસાર, સળ પરીવાર; કયા કડૂંવીસ્તાર મતબાલી તુમ.
આઈબંધ માત, બેહેન તરીઆ તાત નહીં આવે સાથ મેરી
વાલી તુમ.

કલબુગમે આજ, શક્તીકા રાજ; સીદ્ધ કરને કાજ મા ચાલી તુમ.

રેકતો.

બાળાપણુ રમતામે ગુમાઈ, ચડા નેબન બુવાની આઈ,
કામ કરોધ મમતામે ગુમાઈ;

અળ ધરૂ તેરા ધ્યાન, મુજે મીલો આન,

મુજકુ આશન, અળ આલો તુમ. તુજે નમુ આજ.-૩

મેરી અંબે માત, જપુ તેરા બપ; મુજે છુદી આપ કંકાળી તુમ.
 એસેં ટકુ પ્રણામ સખકુ વરણામ; રહ્યાં શીય નામ મતવાલી તુમ.
 કરનેડી પાસ, ઉભો તેરા હાસ; પુરો મેરી આશ ખરપરવાળી તુમ.
 હોબ પ્રસન્ન દેના હરશન; મેરા હરખીલન બહુચરમાળી તુમ.

રેકતો.

એક ચીતસેં તેરા ધ્યાન લગાઉં આઠ પેહેર તેરા ગુણ ગાઉ,
 ભગતી કીએ ખીન કહાં ફળ પાઉં, કહે અમીચંદ માણિકા છંદ
 સદા રહે, આનંદ સખ ગાળો તુમ. તુજે નમુ આજ-૪

પુનેમનો છંદ પદ મો.

(તુજે નમુ ચરણની રાહ)

મ્હારે આજે ધન, પુનેમનો દિન, સદા કડં ભજન, ભવજળ તરવાન,
 ભજવતી ભજનું, કામ કોધ તનુ આવી રહું રજુ, ભક્તિ કરવા;
 જપી તાડં નામ, કડં પ્રણામ; મને થાય આરામ અંતઃકરણે;
 સૌ ભક્ત સર્વ, ભજે મુકી ગર્વ, માગે જ્ઞાન દ્રવ્ય, લાગી ચરણે,
 ગુણી માગે જ્ઞાન તેથી ધરાય ધ્યાન, તેની અરજ કાન, સૂણી
 તારો ભવજળપાર, સ્હેજે થાય ઉદ્ધાર, કહું વારંવાર, લાગી ચરણે.
 રાખો શરણે;

ફેંકતા.

અરજ કરી કહે તારા બાળ. (૨). હયા લાવી મા સૂણે
 સવાલ. (૨). બાળકની કરજો પ્રતિપાળ (૨) મુંદર સ્વરૂપ
 તારી છબી અનૂપ, ત્રણ લોકના બુધ, બળુ દુઃખ હરવાં;
 ભગવતી બળુ. ચોક ૧

સૂણો સવાલ, જોડી કસળી શાલ, ગળેમેં ડાલ મોતન માળા,
 કર કંકણહાર, પાયલકા જહાર. ધુલરૂં થમકાર, મુરમા ડાલા.
 શિર મુગટસાર, કુંડલકા જહાર, શોભા અપાર, જોડે દુશાલા;
 નાકેમેં નથન, રહ્યા ગળકી રતન, પાંઉં મ્યાને પેજન, બેઠે
 મતખાલા.

ફેંકતા.

થનથન માણ તારી લીલા (૨) ચંપા કેવડા શોભે પીળા. (૨)
 તરેહ તરેહના ફુલજ ખીલ્યા (૨). મા અરજ સૂણ,
 તારી લાગી ધુન, કરૂં બજન, પાપઓસરવા. ભગવતી બળુ.
 ચોક ૨

તારા નામની હાલ, ધરી બેઠો હાલ, સૂણને સવાલ;
 બાળક બણી, નહીં માગું મુખ, તમે બણો દુઃખ, મારી
 લાંગો બૂખ, તમે હયા આણી. એક જોળખું આપ, મારા
 કાપો પાપ, તમે મા બાપ, રહ્યો પિછાણી; ઘટ ઘટમે રમે,
 તમે સમજે ભમે, ક્યાં શોધું અમે અજ્ઞાન પ્રાણી.

ફેંકતા..

આપુ સંત જંગલમાં રહેતા, (૨) સંકટ પડે શરીર પર રહેતા (૨)
 ધ્યાન ધરી પૂરણ પદ લેતા. (૨) માફ ગભુ નહીં; ખડકડું અહીં,
 જંગલકે મહીં. નહીં બાવું ફરવા; ભગવતી બભુ. ચોક. ડ
 કું કેવળ અજ્ઞાન. નથી જરા જ્ઞાન, શરોદા જ્ઞાન, નહીં બાણું સાધન;
 પ્રેમ ભક્તિ કરી, તારૂં ધ્યાન ધરી, કહું ફરી ફરી, સોંપુ તન મન.
 વાળી આસન બભુ નિરંજન, મને થઈ પ્રસન્ન, કેળે કર્શન;
 ચરણનો હાસ, મને રાખે પાસ, તારો વિશ્વાસ, મા થાયો પ્રસન્ન.

ફેંકતા.

આથા પૂરણ પાડે માણ. (૨) ભક્ત ભજનમાં રહે છે રાણ (૨)
 પ્રસન્ન થઈ મા આપે નિવાણ. (૨) અમીચંદ તો માર્ધ,
 રહ્યો તમને સ્હાઈ,
 નહી જરા લલચાઈ, કંઈ ગયો ફરવા; ભગવતી બભુ,
 કામ કોષ તણુ, આવી રહુ રણુ, ભક્તિ કરવા. ચોક ૪

છંદ ૬૦ મો.

મારી કરો બહાર, જગદાધાર, સમુદ્ર સંસાર,
 પાર ઉતારો; નથી જરા મુખ, દીકું દુઃખ દુઃખ,
 બાળકની રૂખ તમે વિચારો. બાળપણે શુદ્ધ,
 જરા નહોતી બુદ્ધ માના યાનમાં દુષ્ઠ,
 ભરી કીધું પોષણ; જ્યારે લાગે બુધ્ધ,

ન બોલાય મુખ, ન વેઠાય દુઃખ, ત્યારે ઠ રૂં રૂં
બહાર માતા બાય, બોલી બીની થ
મૂતરમાં ન્હાય, સૂતા પળલે તન;
કેઈ આવી બુવે, કહાડીને લુહે,
પડયો બાળક રૂએ, કરે દુઃખે રૂદન.

રેકતો.

બાળપણુ' તો જેમ તેમ જાયે (૨) બુવાનીમાં બુરાહાલ થાયે (૨)

સમજ્યા પછી પૂરો પસ્તાયે (૨) ત્યારે માગે રહાય, સમરેઅંબાય,

હયા લાવી ધાય; લાવે આરો નથી જરા મુખ. ચોક ૧

સંસારમાં લિન થઈ જાય મલિન, મુખ નથી ક્ષણ સમજે મનમાં,

જેવું બુદ્ધું સ્વપ્ન, સમજી લે મંન, સ્ત્રી ફરજન, લપટાય ધનમાં.

રહયો સંસાર બોઈ, નથી કેઈનું કેઈ, મુવે બેસેરોઈ, પડે કાયાવનમાં;

જીવ ચાલ્યો ઝટ, ગયો ઉડી તરત, ન કર્યો મત બુઠા કુંદમાં,

રેકતા.

જીવ ગયે નહીં કાયા તારી. (૨) મુરખ માની કહે મારી મારી. (૨)

સમજી પુરૂષ તમે બુવો વિચારી. (૨) મૂઠી કરમ કુટ, નહીં બોલો બુઠ,

પૂરે માતા પુંઠ, માને સંભારો; નથી જરા મુખ. ચોક ૨

સૌ ચાલેા સત્ય, મૂઠી અસત્ય, રહાય કરશે ઝટ,

અંબા આવી; સતિયાને મુખ, નથી જરા દુઃખ,

સ્મરતાં મુખ, લે બચાવી; કરે સારા કામ,

જપે માનુ નામ, સદા હોય આરામ બકતો બાવી;

હોય મંત્ર હાય, બોધએ ક્રિયા સાથ

બધા મળે ઠાઠ, લાવે લખાવી.

શ્રેકતા.

ક્રિયા પાત્ર જે હોય અધિકારી(૨)ગુરૂ કીલી દે બેઈ સંસ્કારી.(૨)
 ભલી બુરી ન કેવી નઠારી(૨)બ્યાંથી મળે જ્ઞાન, ગણી ગુરૂ સમાન,
 ધરી બેસો ધ્યાન, મનને મારો; નથી જરા સુખ. ચોક ૩
 મને વિશ્વાસ, પુરે માણ આશ, સંસાર નિવાસ,
 વળગી છે જખર, ન બચે બચાય કરે માલિક સ્હાય,
 છુટી કર્મ જાય, તો તો થઈ જાય સર.
 છુટવા ઉપાય, મન દયા થાય; શુભ દાન દેવાય,
 સમજી ભિતર; મૂકી મમતા માન, એક રૂપ જાણ,
 ધરી બેસો ધ્યાન; નિરંજન પર.

શ્રેકતા.

ભજ મન તુંહી તુંહી આપ નિરંજન. (૨)
 મુરતા સાંધી વાળી બેસો આસન. (૨)
 તદ્રૂપ થઈ મહી થઈ જાઓ લીન (૨)
 અમીચંદ મથન, કરી કહે કથન,
 માણ પ્રસન્ન કરો સુધારો; નથી જરા સુખ,
 હીકું દુઃખ દુઃખ, બાળકની રૂખ; તમે વિચારો, ચોક ૪

છંદ ૬૧ મો.

રાહ ત્રણ કાફીઆની ચીકડી.

છોડી ખટપટ લળે અંબા ઝટ કરશે મહદ ખપ્પરવાળી;
 મન રાખી દહ બેસો પકડ એ મૂળ થડ લેળે આલી.
 તું ખડું મસ્તાન મન સાચું માન જરા રાખી ભાન તમે બેસો ઠરી.
 ફરી લક્ષ જોજન લમી નવે ખંડ તૃપ્ત મન નહીં થયું ફરી,
 આદિ અનાદ તું કરતો વાદ મમતાથી, નાદ કરો ક્રોધ કરી;
 મરવાથી ડર નથી થયો અમર શું ફરીત કર બાવું છે મરી.

રેકતા.

શરિરમાં મન તું છે વાધ. (૨) ઝટ પેસી જાય જોઇને લાગ (૨)
 નિદ્રા નહિરે અખંડ ભાગ (૨) નહીં નિદ્રા આહાર તારી ગતિ અપાર.
 મન કરી વિચાર સમરો કાળી, મન રાખી દહ. ચોક ૧
 કાયામે બાણ; જીવનું રહેઠાણ, મન આગેવાન; ફરે ચોપાસે,
 પહેલા હોડે મન જીવ કરે પ્રસન્ન, કામ કરે તન; રાખી આશે.
 એ બુઠી આશ; આખર નિરાશ, નહીં રહેસે પાસ; એકલો જાશે;
 મન લગામ હાથ; વીંધી રાખો નાથ; તારી રહેશે સાથ, પુરશે આશે.

રેકતા.

સમજી મન તું સીધું ચાલ (૨) ઘડીકમાં તો થાય છે ન્યાલ. (૨)
 તેજ વખતે થાય કંગાલ (૨) સમજીને ઠરી બેસ ધ્યાન ધરી;
 મરવાથી ડરી; રહો સત્યે ચાલી, મન રાખી દહ. ચોક ૨
 સત્ શુદ્ધ સંગ, ખુબ જામ્યો રંગ, બાળે મૃદંગ, માજી દહે લાગી;

માના ગાવા ગુણ, લાગી રહી ધુન, રહ્યા ભક્ત યુન, ભમણા ભાંગી.
 તે વખત પસ્તાય; હું કયો અન્યાય; માણ કરજો રહાય;
 કહું મુખ માગી;
 તારા વિના નહીં; કોઈ વાલી અહીં; માણ માણ કહી; થયો હું રાગી.

ફેકતા.

માણ અરજ ભક્ત તની સૂણ(ર)મને લાગી તારા નામની ધુન.(ર)
 શાસ્ત્ર શબ્દ લઉં છું યુન યુન. (ર) હોય માણ મદદ,
 મળે કડી ઝટ ભેઠતી વખત.

કરે રખેવાળી; મન રાખી દ્રઢ. ચોક. ૩
 મન રાખે વશ, ભાંગે તરસ સૌથી સરસ,
 ભક્તિ મોટી; ગયા ભક્ત તરી, નહી જનમ્યા ફરી,
 ગયા ધ્યાન ધરી; નહી વાત ખોટી; પૂરે શાસ્ત્ર શાખ,
 નહી સંશય રાખ; પ્રેમ ખ્યાલા ચાખ,
 સત્યચર ખુટી; થાય નિર્મલ મન;
 સદા રહે આનંદ; માણ ભજન, હરદમ હોતી.

ફેકતા.

ભજમન તુંહી તુંહી માણનામ(ર)વિશ્વાસ રાખ મા કરશેકામ(ર)
 હરદમ સ્મરતું આઠે ભમ.(ર)છે જવું નિરધાર, છોડી સંસાર;
 અમીચંદને પાર; લ્યો સંભાળી, મન રાખી દ્રઢ. ચોક ૪

છંદ ૬૨.

(હરી દુવારકાસે ધાએ ભકત ન ખાતર ડાકેર આએ ઝોરાહ)

મોહું સુરતમાં છે ધામ, અંખામાતા તારૂ નામ;
 કીધો ધીઆ ફળીએ મુકામ, તારી છળી ન્યારી.
 દેહરૂ શીખર બંધુ ખીરાને, જમણી બાણુ' ગણેશ ગાને;
 ઘંટા નોખત ઘડીઆળ બાને સોર ચલા ભારી.
 દુનીઆ દરશણ કરવા આવે માને ચરણે શીશ નમાવે,
 મંમાયા ના ગુણ ગાવે ખલખત સારી,
 ડાળી પાશે બહુચરમાત તમે સાંભળો મારી વાત,
 ભેડી ભેડી કડું હાથ વિનંતી તારી;
 આવે ક્યાં ક્યાંના લોકચાલી દરશણ કરે કઠેરો આલી,
 મુખડું બુવે નિહાળી નિહાળી તારી બલીહારી,
 કરે દરશણ સારી ખળકે હીરો મુખડા ઉપર,
 જળકે માના શણગાર સોલે ચળકે શોભા ભારી;
 બાને પાઉપાયલ પેજન તારી આંખોમે અંજન,
 ચુડા ખલકે ખન ખન ખખ્ખર ધારી.
 દેહરૂ શીખર બંધુ ખીરાને. ચોક ૧

કંઠે રત્ન કરે ચમકાર, માણેક મોતીનો છે હાર,
 તીલડી શોભે અપરમપાર નાકમેં વાળી,
 પેર્યા કુંડલ કાનો માંહી શીર મુગટમાં મણા નહીં,
 શોભે છુટી લટા રહી નાગણ કાળી;

શીર પર છત્રી છે અણ્ણમુલ ન રહી શોભાની કંઈ બુલ,
ખીલ્યાં તરેહ તરેહનાં ફુલ ભરી ખુબ જાળી.
ખાંધી તકતાની છે હાર હાંડી શોભે અપરમપાર,
સળગ્યાં ઝાઠનો છે બહાર જુઓ સૌ ન્યાળી,
ખાણ્ણ વાંચે ચંડી પાઠ લોકો ઉભા જોડી હાથ,
સૌ સમરે અંબે માત ખલખલ સારી.

દેહરૂં શીખર બંધુ ખીરાજે. ચોક ૨
છુટે કુવારાની સેહેરો ઠંડી ઠંડી ચાલે લેહેરો,
જગત ઉભા ઘાલી ઘેરો કરવા દરશને,
મુખડું જોવા ઘડી ઘડી લોકો કરે અડા અડી,

માતા જોઠા સીંહિ ચડી થાઓ પ્રસન્ને;
મુખડે કોટી સૂર્યનું તેજ દેખી ઇંદ્રાસન લાજેજ,
માગ્યાં મન વાંછીત આપેજ કરી પાવને,
ખાજે સારંગી સીતાર ખાજે તંબુરાનો તાર,
આજે ધન મારો અવતાર થયાં દરશણને;
તું આદ્ય શક્તિ છે એક કીધો માયામાં વિવેક,
પંથ નિકળ્યાં છે અનેક છાયા તારી,

દેહરૂં શીખર બંધુ ખીરાજે. ચોક ૩
કહું કરજોડી જોડી નહીં આવે, સાથે કોડી જવું
માયા સર્વ છોડી કહું સત્ય વચન.

માત પીતા જહેનીઆત નહીં કોઇ આવેઆરી સાથ,
 જોડી જોડી કહુ હાથ માણ કરો પાવન,
 મરવું આણુચીંતા એકવાર હું તો છઉં માણનાહાર,
 તારા નામનો આધાર પડયું રહેશે આ તન;
 તારી આશાએ જીવ કુદે તારે નામેકબુ નહીં બુડે,
 થયું ભાગ્ય માત્ર ઉદે સદા રહો પ્રસન,
 એવી અરજ કરે ભગતન ઘટ ઘટ આપે નીરંજન
 જોડી જોડે અમીચંદ છંદ લલકારી.

દેહરૂ શીખર બંધુ બીરાજે. ચોક ૪

છંદ ૬૩ મો.

આઘ અંબા બાણી વેદ વાણીમાં વખાણી એ રાહ.
 સતગુરૂ વાણી, મેતો ઘટમાં સમાણી,
 માતા શારદા ભવાની બહુચરમાળી.
 રહી કંઠપર કહ્યાણી આપો અવિચળ વાણી,
 જરા નહીં રહે અબાણી, રહ્યો છું ઝાલી.
 ગુરૂ ચરણે શિશ, નમી સ્મરે છે હરનિશ;
 ગુરૂ કરે છે બક્ષીશ, પ્યાલા પ્રેમના ભરી.
 એતો સર્વે હરખે લીધા, હેત ભાવ કરીને પીધા,
 મંત્રબાણી આશિશ લીધા, ભાઓ જઠતામા તરી,

ગુરૂ બતાવે છે જ્ઞાન, તમે સર્વે ધરો ધ્યાન,
કરો આત્માનું કલ્યાણ, થાક્યા ફરી ફરી,
પુરૂષ પદ્ધતિ કહેવાય, એકના અનેક થાય,
આદ્ય શક્તિ છે અંબાય, ફરે અપ્પર ધરી.

ફેકતો.

સુષુ દેવી તેં હયા કરી ભગતનપર કરતી છાયા,
સુષુ દેવી તારા ગુણ ગાએથી નીરમળ થાય છેકાયા.
સૂષુ દેવી તારી અધોરગતિમાં પાર જરા નહીં પાયા,
હાલ સાચું માને. માફ કરી મત તાણે,
મરતી વખત જુઠું બાણે, પડે કંટાળી,
રહી કંઠપર કલ્યાણી ચોક ૧

તે ઉપર કહું દષ્ટાંત, ગુણી સાંભળી દ્યો કાન,
છુટે શબ્દોના બાણ, લાગે ભિત્તર
ઉભો નદીતીર, તરસે પિલાયે શરિર કહાં,
તો સૂકાયું હોય નિર હોય આળસુ અગર,
કલ્પવૃક્ષ તળે ફરે, વળી ભૂખે પ્રાણી મરે,
ખેઠો ખેઠો વિચાર કરે, મનની અંદર.
નહીં કલ્પતરૂ આવળીઓ, કયાં તો ભાંગ્યનો નહીં
બળીઓ. સાચો સંજોગ ન મળીઓ, સમજો ભિત્તર,

ફેકતા.

સૂષુ દેવી મળે સદ્ગુરૂ સેવેન મળ્યું ચેલાને જાને,
સૂષુ દેવી એ ચેલો મૂઠ કે ગુરૂ હોય અજાને;

સૂણુ દેવી મળે સદ્ગુરુ સમજે સાચો ચેલો તો શાને,
ભક્તિ કરતા ભયદુઃખ આવે. તોએ ધીરજ લાવે,
હીંમત રાખે તે ફળ પાવે રમરે કાળી.
રહી કંઠપર કલ્યાણી. ચો ૨

ચિંતામણી જાણી લઈને જોઠો એક પ્રાણી,
તોય ચિંતા ન ઓલાણી. નહીં એ ચિંતામણી,
પરખ્યા વિનાં લીધો પહાણો, વગર સમજે મત તાણો,
ખરી વસ્તુ પિછાણો, મળે આપ ધણી.
મળ્યું ધન ન વાપરી કોડી જોઠો દમડી દમડી જોડી,
મૂકી જવાનો છોડી, જેવી હોય કરણી
ક્યાં તો ભાગ્ય કોઈનું ભળ્યું ખોટી કમાણીનું રળ્યું,
અગર હરામનું મળ્યું, ખનવાની બની.

ફેકતા.

સૂણુદેવી, અમરત પીધું પણ અમર ન થયો પ્રાણી,
સૂણુદેવી ક્યાં તો ભૂલ્યો નહીં પીવાની જુક્તિ જાણી,
સૂણુદેવી નહીં ગયું મુખ કે પિવામાં આળ્યું પાણી.
ધરમ કરમ ભક્તિ જાણી, ભેદ વિના ધુળ ધાણી,
મળે સાચાગુરુ જ્ઞાનીલે સંભાળી, રહી કંઠપર કલ્યાણી. ચો ૩
ગુરુ કરે સાન, ચેલો સમજી ધરે ધ્યાન,
મૂર્ખ કરે અભિમાન, નહીં દીલમાં ડરે;
ગુરુદેવથી અધિક, ગણી ચાલે ચેલો ઠીક,
જાય જમરાયની ખીક, ભવજળ તરે.

મંત્ર સાથે ક્રિયા બાણે, હોય સરેલા જ્ઞાને,
 મૂળ વસ્તુ પિછાણે, હીલ અંદરે.
 ઘાટ કંચનના અનેક, ભાંગી બ્રમણ ગણે એક.
 ગાળે કંચન છેકા છેક, શક્તિ સચરાચરે
 રેંકતા.

સૂણ દેવી તું બ્રહ્મ જગત્માં રચી માયા સંસારે,
 સૂણ દેવી તમે કર્તા છો અકર્તા સૌથી છો ન્યારે;
 સૂણ દેવી છો પાસે દેખે કોઈ દૂર બ્રમણતા ભારે.
 મારા મનનું સમાધાન, માણ બજતાં થયું જ્ઞાન,
 અમીચંદ પર રાખી ધ્યાન, લ્યો સંભાળી;
 રહી કંઠપર કલ્યાણી, આપો અવિચળ વાણી, જરા નહીં
 રહે અબાણી રહો છું ઝાલી. ચોક. ૪

છંદ ૬૪ મો.

રાહ ઉપરનો.

આદ્ય અંબા બાણી, વેદવાણી મા વખાણી; માએ માયા ફેલાણી;
 ખપર ઝાલી; પૂરે દેવતાની આશ; કરે દૈત્યોનો નાસ; રાખે
 ભકતને પાસ; કરે રખેવાળી. રોજ્યું દૈત્ય દળ; તારું અંપાર
 બળ; તમે વસો હિમાચળ; અંતર જામી; હું કહું ભગવતી;
 તારી અઘોર ગતિ; શુદ્ધ કરો મતિ; કહું શિરનામી. તારા
 અનેક નામ, કર્યા તેવા તમે કામ; કીધો રણમાં સંગ્રામ,
 નહીં રહી ખામી, દેવ કરે વખાણ; તોડે શત્રુના માન; કંઈ
 યડે સેતાન દૈત્ય હરામી.

ફેકતા.

સૂણદેવી; દૈત્ય દળ રોળી ને પરાજ્ય કીધું,
 સૂણદેવી કરી સૂરાપાન ચંડમુંડનું રૂધિર પીધું.
 સૂણદેવી શત્રુને મારી રાજ ઇંદ્રને દીધું. કરી શત્રુ સંહાર
 માણ કરે તારંતાર; તારી લીલા અપાર, કરે મતવાલી;

પુરે દેવતાની આશ. ચોક. ૧

ઉઠ્યો ઓહમકાર; તારી લીલા અપાર; રચી પલમે સંસાર
 તું રહી ન્યારી; ત્રિગુણાતમાં ફેલાઈ, વસ્યા ઘટ ઘટ માંહી
 નવખંડમાં દુવાઈ કરે છે તારી, લીધું તમે રૂપ કીધું મોહિની
 સ્વરૂપ, તારી છબી અનૂપ, જાગી બલીહારી શુંભ:નિશુંભનો નાશ,
 કરી વર્તાવ્યો ત્રાશ, કોઈ આવે નહિ પાસ ખખ્ખર ધારી.

ફેકતા.

સૂણદેવી તું સહસ્ર હાથ કરી રૂપ ધરે વિકાળે.
 સૂણદેવી માર્યો રકત બીજ રણમાંહે મારીને ફાળે.
 સૂણ દેવી કંઈ રોળ્યા દૈત્ય રણમાંહે આણીને કાળે.
 એવી તું કૃપાળી માર્યા દૈત્યો આલી, આલી.
 કરી દેવની રખેવાળી તું નીરીયાળી પૂરે દેવતાની આશ.

ચોક ૨

કળિબુગ વ્યાખ્યો પુર, તમે માર્યો લેંસાસુર, કરી શત્રુ
 ચુર ચુર, નાંખ્યા પટકી;
 ક્રોધે બની વિકાળ, ગળે મસ્તકની માળ, મારી શત્રુ
 પર ફાળ, રણ હાથ ઝટકે

રણમાં કરી ઉભા હાસ, કરવા શત્રુનો નાસ. કોઈ આવે
 ન પાસ. જાય છે છટકી;
 જોઈ સ્વરૂપ તારૂં ડરે; કાળ ખાઈને તે મરે; માણ સદા
 ખપ્પર ભરે. લગ રહી ચટકી.

શ્લોકતા.

સૂણ દેવી તેં મારી દૈત્ય, બહુચરી નામ મા ધર્મ,
 સૂણ દેવી તમે આપી રાજ દેવતાનું કારજ કર્મ.
 સૂણ દેવી તમે શરણાંગતને સ્થાય કરી દુઃખ હર્મ;
 એવી તું દાતાર માણ કહું હું વારંવાર તારી લીલા
 અપાર. કહું કંકાળી; પૂરે દેવતાની આશ. ચોક-ક
 રચ્યો તેં સંસાર. તારી માયા છે અપાર,
 મને તારો આધાર; કહું પાયે પડી;
 શિર ગાળે મારે તું, પાય પડી કહું હું,
 સદા ભક્તિ કરું છું, મા ઘડી ઘડી,
 સંકટ મારૂં કાપો, મને પુત્ર કરી સ્થાપો,
 માગ્યા મન વાંચિછત આપો, આવે સિંહે ચડી;
 જ્યારે જપું તારૂં નામ, તમે કરો મારૂં કામ,
 તારે નામે આરામ, જપું કડી કડી.

શ્લોકતા.

સૂણ દેવી સંસાર પાર ઉતરવું છે મા અમને
 સૂણ દેવી જન્મ મરણનું દુઃખ કહું મા તમને.

સૂણુ દેવી મને ભય લાગે, ફરી લક્ષ ચોર્યાસી ભમને.
 ટાળેા તેનો ભય, હાથ જોડી સેવક કહે,
 અસીચંદને લાગી દહે, માને રહો ઝાલી,
 પુરે દેવતાની આશ, કરે દૈત્યનો નાશ,
 રાખી ભકતોને પાસ, કરે રખેવાળી, ચોક ૪.

છંદ ૬૫ રાહ ઉપરનો.

છે સત નામ, સ્થિર ખેસી એક ઠામ;
 જાપ જપુ' આઠે જામ, આસનવાળી;
 ખુબ જાગ્યો છે રંગ કામ ક્રોધ આવે સંગ,
 તેની ગતિ કરો ભંગ, લ્યો સંભાળી.
 અનાદિથી શત્રુ આવે, લક્ષ ચોર્યાસી ભટકાવે,
 તોયે ભૂલી છવ જાયે, કોઈ સાન કરો;
 રહ્યો કર્મથી બંધાઈ, છુટવા જાય છે પરતાઈ,
 પાછો પડે છે લપટાઈ, સૌ ધ્યાન ધરો.
 તમે સર્વ દેશીજન, કરો એકનું ભજન,
 સોંપી તન મન ધન, સંસાર તરો;
 તે તો ખરો છે સ્વદેશ, આતો આવ્યા છો પ્રરદેશ,
 જેવો નાટકનો વેશ, તમે જોવા ફરો.

ફેકતા.

સૂણુદેવી સંસાર રૂપી નાટક કરે ગુલતાને,
 સૂણુદેવી જો ગુરૂ મળે તો સેજે થાય પીછાને.

સૂણદેવી ન પડે બાન અશાની જીવ મું જાણે.
 માનો એટલું મુખ બાકી દુઃખ દુઃખ દુઃખ કહું.
 પોકારીને મુખ, પાડું તાળી; ખુબ જામ્યો છે. ચોક
 જાણે પ્રાણી સૌ, મોક્ષ જવા રાજી બૌ.
 માર્ગ ખોલતાં જાંઘળી ખોલું, કરી શિરપટક;
 તેં કારમી માયા રચી, જીવ ઘાલ્યા ખચી ખચી,
 કોઈ જાય વીરલો જચી તે જાય છટક.
 કોણ જીવ મોક્ષ જાય, જેને માલિકની રહાય,
 કરી ભક્તિ છંદ ગાય મન રાખી અટક.
 જેવી છંદની કહેણી, તેવી રાખે પોતે રહેણી.
 ધ્યાન ધરી તું લેની, મન રાખી અટક.

ફેકતા.

સૂણદેવી નિર્મળ મન રાખી દુર કરો ઉપાધિ
 સૂણદેવી ઉપાધિથી વળગે છે આધિ વ્યાધિ,
 સૂણદેવી કરી પદમાઆસન બેસો ચોઘડિયું સાંધી,
 લઈ ગુરૂજ્ઞાન, તમે ધરોને ધ્યાન, છોડો મનનું અભિમાન,
 સદા ભયટાળી, ખુબ જામ્યો ચોક. ૨
 ગુરૂકા વચન, કોઈનું દુખાવું નહી મન.
 કરી ભાવે ભજન ચાલો સત રીતે;
 કરો પરમાર્થ કામ, પંચવિષય તમામ,
 છોડી કરી બેસો કામ. રાખી પ્રીતે.

સૌ ધરી ખેસો ધ્યાન; ગણી સરવેને સમાન;
 ઓળખી આત્મજ્ઞાન ઈંદ્રીજીતે; ત્યારે જાયે દીલના ડાઘ;
 છોડાય સંસારના રાગ; મનથી કરી ખેસે ત્યાગ, રાખી ચિત્તે.

રેકતા.

સૂણુદેવી જીવ આવી પડયો પરદેશ ગયો ફસાઈ.
 સૂણુદેવી મહાજાલ છે કાળ ગયો ઘેરાઈ.
 સૂણુદેવી હવે મારે જવું સ્વદેશ જતાવો કાંઈ.
 આતો દેશી આડા આવે, મને મમતે ચડાવે,
 પોતે પડે ને પડાવે; રહું તમને ઝાલી; ખુબ જામ્યો. ચોક ઝ
 મેં તો દીકું અહીંઆ દુઃખ; વેદ વાણીમાં છે સુખ;
 સમજે ભાંગે મનની ભૂખ; કહું કરજોડી;
 જ્યારે મનનો સંશેશય જાય, ત્યારે એક રૂપ થાય,
 પોતે પોતામાં ઓળખાય; જાય કરમ તોડી;
 મનની માની માયા, ખાકી જીડી છે આ કાયા રૂપ અરૂપમાં સમાયા;
 મળી જાય દોડી. ગુરુ કુંચી આપે જ્યારે; પલમાં કામ થાય ત્યારે;
 રહેજે થઈ જાયે ઓઢારે રહે માયા છોડી;

રેકતા.

સૂણુ દેવી ત્યાં અખંડ જ્યોત ઝળકી રહી છે.
 અપારે. સૂણુ દેવી ત્યાં સદા સુખ છે નથી દુઃખ લગારે.
 સૂણુ દેવી વેદ શાસ્ત્ર પૂરે છે શાખ કરી પોકારે.
 જે પ્રાણી આલે સત્ય; તેને મુક્તિ મળે જલ્દ;

અમીચાંદની રાખે પત, સીધો જાય ચાલી;
પુખ જામ્યો છે રંગ; કામ ક્રોધ આવે સંગ,
તેની ગતિ કરો ભંગ; દ્યો સંભાળી ચોક-૪.

છંદ ૬૬ પ્રથમ નમુ ગણપતીની રાહ.

છોકરો અશુદ્ધ બોલે તે માતા શુદ્ધ કરીને માને છે.
તે વિષેનો છંદ.

જનમ્યો ત્યાંથી જાણું છું જે માતા કરે પોષણ,
બાળકનું તંન, મન છે મા ધન; પુત્ર જોલીમાં રડતો જાણી,
માતા કરે વીચાર, આવી ધવડાવે આપે આધાર,
દુઃખથી રડે તો ઓસડ પાઈને સુખી કરે હોંશીયાર;
બોલી ન જાણે બાળક લગાર, બાળ સમસ્યામાં સમજે,
માતા વરતે પુત્રનું મન; બાળકનું તન મન છે મા ધન ચોક-૧

જરા સમજણ પડે બાળકને બોલવાનું મન કરે;
બાબો કહી રોટલીમાં ચિત્ત ધરે; મં મં કહીને ભાત
માગતો પાણીને ભુ કરે; સમજી મા ખવડાવી પેટ ભરે,
કાલુ ઘેલુ બોલે પુત્ર જોઈ, માતા રહે છે મગન. બાળકનું
તન મન છે મા ધન ચોક ૨.

એ તો માતા સંસારની કહીએ તમે માતા જગતન
મટાવો ફેરો આવાગમન; ભક્તિ કરી ધ્યાન ધરી છંદ
ગાવું રાખી માણમાં મન; પરસન થઈ આપો તમે

દર્શન; આણુંદ આણુંદ મારા અંગમાં વાહેધો આવું તમારે
લોવન. બાળકનું તંન મન છે મા ધન ચોક ૩ ને

માફ માગી મા કહું છું તમને સાંભળે સૌ ભગતન
છંદ સાંભળી થાય મગન; અશુદ્ધ વચન પડ્યો કાનુ
માત્ર હોય સમજે તમારું મન; શુદ્ધ માની કરી લેજો
પાવન, માફ જોલવું સમજો તમે મા કહે છે અમોચંદ.
બાળકનું તંન મન છે મા ધન ચોક ૪.

છંદ ૬૭ રાહ ઉપરનો.

આવો અંબા અલખેલા વેહેલા મા મને વિસારો કેમ;
ઘટે નહીં તમને માણ એમ. કાંઈક ભકતની લાજ રાખી,—મા
કીધા સ્વરૂપ ધારણુ રચવાં સૃષ્ટીને કારણુ,
આપ નિરંજન નિરાકાર સર્વ હૈત્ય સંહારણુ,
એવા તમે છોણ જગત તારણુ,
નમું તમારે ચરણુ સરણુમાં રાખો આણીને પ્રેમ,
ઘટે નહીં તમને માણ એમ. ચોક ૧
ત્રણુ ગુણુ ત્રણુ સ્વરૂપ તમે જોગ મધ્યા બુગદાતા,
તેરા ગુણુ એક ચિતસે ગાતા પિતા જગત કે શિવણુ
લોખાં દમરૂ બળતા,
તમે જનુની જવાળા માતા.

હું અદ્ય આયુશનો ધણી કરી મેર દ્રષ્ટી રાખો માં રહેમ.
ઘટે નહીં તમને માણ એમ, ચોક ૨

નઠારો પણ તારો કહેવાયો, પુરો આશ માહારી, મારા
અવગુણ દો વીસારી; છઉં તમારો દાસ આશમાં મને
મોટી તારો. તમે જગતનકે આધારી, હું મુંઢ મતી અજ્ઞાન
જ્ઞાન મને પડતું જશે જેમજેમ, ઘટે નહીં. તમને
માણ એમ ચોક ૩

વ્યાપી માયા દેગંબર તું મારી, સઘળે ફેલાઈ, ફીરે
તેરી નવખંડમે દુવાઈ; પરભવની જોઈ કરણી. વીધાત્રા,
લખે ક્રમેનિ માંહી, આવી તે ભોગવું જુગમાઈ, અમીચંદ
કેહે ચાલીશ હવે તમે જુદી આપશે તેમ, ઘટે નહી
તમને માણ એમ. ચોક ૪

છંદ ૬૮ મો.

(રાહ ઉપર પ્રમાણે.)

આવો આવોરે માણ સીંહુપર જેસી, કરવા સેવકને
સાદ્ય વિને કરી વિનવું અંખામાય. આજ આણુંદ મારા
મનમાં વાધ્યો. આવ્યો તમારે દ્વાર, મદદ દો કહું છું
વારંમવાર; કંઠ ઉપર રહી સાહય કરજો જુદી તણા દાતાર
મળે મને શાસ્ત્ર લેહનો સાર; લુણ વિના અંજ પ્રીકું હોય,
તેમ ભેદ વિના છંદ થાએ; વિને કરી વિનવું અંખા
માય; ચોક ૧

જુદી બળ દો કંઠ વચનમાં તમે દીન દયાળ આવી
હરધડી લેજો સંભાળ, આધી વ્યાધી સંસારના વળગ્યા

પડી માયાની જાળ; અરજ કરી કહેછે તમારો જાળ; મન
વાંછીત ફળ સદા આપજો. આયવા વિધન દુર થાય; વિને
કરી વિનવું અંબા માય. ચોક ૨.

દ્વાપુરમાં કૃષ્ણે સમર્યા વૈરાટ નગરની માંહી. અભિ-
માન પશુવા બેઠો તહીં; અંબા માતાએ પુછ્યું કૃષ્ણને,
કેમ સમર્યા અહીં; ઓત્રા અભિમાનને દેખે નહિ. માયા
કરી માએ આંખ દુખાવી, અભિમાન ઓત્રાની તાંચ;
વિનેકરી વિનવું અંબા માય. ચોક ૩

ઓત્રા અભિમાન નજરે જોતતો, યુધ્ધે ચડતો નહિ;
કૃષ્ણને દમતો જીવતો રહી, કળાકરી માએ માર્યો અભિમાન
કેઠા જીવને મહિ અનેક દૈત માર્યા કૃષ્ણસંગ રહી; અમી-
ચંદ કહે દીન દયાળી સમરેથી સુખ થાય, વિને કરી
વીનવું અંબા માય. ચોક ૪.

છંદ ૬૯ મો. રાહ ઉપર પ્રમાણે

ગરજ વિના ગુરૂ કરે તે વિશેનો છંદ.

ગરજ વિના જઈ ગુરૂ કરેથી, જ્ઞાન નહિ આવડે,
ભાવ વિના ભક્તિ ભેદ ના જડે; પ્રેમ વિના નહી નેમ રહે
જાઈ, કોઈકાળે ના પળે, અપણ ચિત્ત જોતામાં તો
અળે, અર્કવીના જે રાત તણું હોય, તીવ્રતા ના ટળે, વરસે
મેઘ છીપ છુંદ ના ગળે, સીધુ છીપ હોયે સ્વાતી

નક્ષત્રમાં મોતી પાકે ખુંદ પડે, ભાવવિના ભક્તિ લેદ ના
જડે. ચોક ૧

શોધ વીના નહી જ્ઞાન યોધ થાય અજ્ઞાનતા નહી
ટળે, કર્મબીજ ત્યાં સુધી ના બળે, મારી કુટીને માળે
ચઢાવે, તેમાં કામ શુ' વળે, સિંધુ નીર કાપે નાવ જ્યારે
ચલે, ગુરૂ મળેથી જ્ઞાન આવડે, બંકનાળપર ચઢે; ભાવ
વીના ભક્તિ લેદ ના જડે. ચોક ૨

સાચા ગુરૂથી જ્ઞાન આવડે દુષ્ટતા તેની ટળે; પાપ
કોટી જન્મો કેરાં બળે, લોહ પારસની સંગતી થએથી
હેમ થઈ હેમમાં બળે; ચીંતા મણી ચડયો હાથ સૌ
મળે, પોત રંગમાં કસર એકની નહી તો રંગ ખુબ ચડે;
ભાવવિના ભક્તિ લેદ ના જડે. ચોક ૩

કામ ધેન હોય ઘેર પોતાને મન કામના કરે, અનુ-
ભવી આત્મ દોષને હરે; ટેક રાખી એક માણ સમરે;
મુકે હાથ શીરપરે; અમીચંદ ભક્તિ ભાવે છંદ કરે, પ્રેમ
ભક્તિથી જાયે વીમાને વાગતે નગારે ચઢે; ભાવવિના
ભક્તિ લેદના જડે. ચોક ૪

છંદ ૭૦

(પ્રથમ નમુ' ગણપતી એ રાહ)

અંબા મા મારી વારે ધાળે; આજ જમકી ફેાજ છુટી,
લેશે ભવ જાશે જમ છુટી ॥

ધાન દોલત સહિ માલ ખજાના રેસે જુગમાઈ ॥
એકીલા બહિ આખર ભાઈ ॥

માત પિતા સહિ કુટુંબ કબીલો રહેશે હાંને હાંઈ,
આવે નહીં સંગ સાથ કાંઈ, આખરી વખત અળગા સહિ
રહેશે; કેહેશે અદલ ખુટી, લેશે જીવ. ચોક ૧
પડે દુઃખ તે શહેશે જીવડો, ટગમગ સહુ જોસે; બેઠા દુસકે
સગારોશે, વાહાલાં સગાં વીમાસી બેઠાં કરમે દઈ દોષે,
પડ્યો જીવ બોલાયે નહીં મોંસે, હોંસકોસ જશે ઉડી પલકમાં
રહેશે કાયા સુતી. લેશે જીવ. ચોક ૨

અંબામાં તારી ગેંગટ ન્યારી, ખખર નહીં પડતી, કોય-
થી ન થાય તારી ગતી, આખર વખત અળગા નારેશે
માતા મારી શકિત, કરી ભકતો માગુ મુકતી; અણુચીંતા
અલકારા આવશે. અદલકી દોરી તુટી. લેશે. ચોક ૩
માયા છોડી જીવ જશે કાયા ને દેશે સર્વ બાળી
નહી કોઈ ત્યાં જીવનો વાલી. વાહારે ધાળે અંબા
અલબેલી, લેજે સંભાળી અમીચંદ કહે તુહી તુહી વાલી.
કાયા નગરી ગગરી પાણીકી જાએ જેમ કુટી લેશે
જીવ જશે. ચોક ૪

છંદ ૭૧ મો.

રાહ ઉપરનો.

છુટા નાબીથી વાઘ પકડમન ઘોડા કીયા પેયમાલ પડેજીવ
સવાર સે ગયે કાળ

મન ઘોડે ઘણું કઠણ બેસવું લગામ હોયજો હાથ.
 ગુરૂ સંગ રાખી વળાવું સાથ.
 ધીરજ ઢાલ રાખી માણ સ્મરવા જૂઠા ન કરવા ઠાઠ,
 ગુરૂ કહે ન ભીડવી કોઈથી બાથ.
 ઉમાણ પેસી અધખિચ ફસાવું કેણુ લેશે સંભાળ,
 પડે જીવ સવાર. ચોક ૧.
 મન ઘોડે, ખવરાવે માર એ તો ભટકે ઠામો ઠામ,
 કલ્પના કરી કરે એ કામ.
 જુઠી કલ્પના મનની રચેલી સાચું માણનું નામ,
 સ્મરતાં આવી કરે મા કામ.
 સિદ્ધ કામ કરો જ્ઞાન ઘોડો લો ખુબ બેસી બચ તાલ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૨
 જ્ઞાનરૂપી ઘોડો ગુરૂદ્વારે ભક્ત લઈને ફરે,
 મારે કાળ ફેરા ભક્ત નહીં ડરે.
 મન મારી વશ કરી પલકમાં ફેડ ચલે ભિત્તરે,
 સાંધી સુરતા ચિત્ત તો ઠરે.
 સ્વગુણ નિર્ગુણ સંશય તળિયાતૂટ ગઈ મહાબળ.
 પડે જીવ સ્વાર. ચોક ૩
 ઓહંમ સોહંમ ઉવા એકઠા છુટ ગયા ફંદા,
 ઉસખીચ મુવા મન ખંદા.
 ગેખી ધુન લાગી રહી ગગનમે નિર્ગુણ નિર્ભય અંડા,

નિરંતર પૂરણ આનંદા.

લેદ અલેદ કહું નહીં અમીચંદ માણ મદદ ઉવે નહાલ.
પડે જીવ સવાર. ચોક ૪

છંદ ૭૨.

પ્લેગ રૂપી તાવનો છંદ.

સંવત ૧૬૬૦ માં ઘણા પ્લેગના ભેરથી મરકી થતી હતી, તે વખતે શાંતીનો છંદ બનાવી માણની સ્તુતી કરી હતી તે છંદ.

પ્રથમ નમું ગણપતી, માત સરસ્વતીના ધરતા ધ્યાન એ રાહ.

ચોગર દંમ મ્મ વંની લાઇગો વચ્ચે તમારા બાળ;
મદદ કરી લેજો માણ સંભાળ, જવાળા રૂપી શક્તિ તમારી
શાંતી કરી સમાવ. પ્લેગ રૂપી નામ ધરાઈવું તાવ;
નામ તાવ પણ કાળ જીવનો ત્યાં થકી બચાવ; કરૂણા
લાવી માણ તું આવ. પીંખાઈ જાએ જેમ માણે પક્ષીનો
તેવા થશે હવાલ; મદદ કરી લેજો માણ સંભાળ;
ચોક ૧.

કહાં જઈ ને કહું કોહને નથી જરા આધાર; કચ્ચા
વાડ ભેશે નહીં લગાર, હજી નથી મારે કહેવું પડ્યું મા
મનમા કરી વિચાર, આઈવા દુર કર્યા વિગન અપાર, મારી
પ્રીતર હુસે ઘણી તમને. હું ના સમજી બાળ, મદદ
કરી લેજો માણ સંભાળ. ચોક ૨.

અદ્ય મંતી મારો જીવ અધીરો, તેથી ના રહેવે ધીર,
તું તો મારી માતા ગુણ ગંભીર, સંસાર દુઃખનો દરીઓ
વહે, મા નેત્રે ચાલે નીર, સુખનું સ્વપનું જીવું શરીર સુખ
સાતામાં લેજે ઉપાડી જાણી તમારો બાળ, મદદ કરી લેજે
માજી સંભાળ. ચોક ૩

આઈપાં સુખ સદા કાયમ રાખજે, માગે તમારો
દાસ, મુઠી સુખ આવું તમારી પાસ; નકકી માફ ધાર્યું
કરશે મને તારો વીરવાસ, અમીચંદ શમરે સ્વાસમ
શ્વાસ શાન્તી કરો શેહેર સુરત દુખી, યોગણીસે સાઠને
સાલ, મદદ કરી લેજે માજી સંભાળ ચોક. ૪

છંદ ૭૩ મો.

[અંબામા તારૂં દરબણુ દુલ્લભ એ રાહ]

નીરમળ નામ અંબા મા તમારું, ધ્યાન ધરૂં મા લેજે
સલામ; શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસોછો ત્યાં ત્યાં
તમને કરૂં પ્રણામ, નમું નીરાકાર ઇચ્છા શિક્ત ને પ્રદા
વિષ્ણુ શંકર ત્રીગુણ, નમું હોમ શબ્દ ધુન ધુન કાર જ્યાં
શક્તિ છે સુનમાં સુન; નમું જમ ઇંદ્રમાં શક્તિ પાણીમાં
છે રાજા વરૂણ, તે શક્તિથી રાજ ભોગવે હરનીશ ગાય
અંબાના ગુણ; નમું શક્તિથી સૃષ્ટી રચી તમે કંઈક ભગતના ક્રીધા
કામ શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસોછો, ત્યાં ત્યાં તમને
કરૂં પ્રણામ. ચોક ૧

નમું શક્તિ રૂપે તું જ્યાં છે, નમું શક્તિથી રહ્યો.
સંસાર. નમું નવદુર્ગા નવખંડ પૃથ્વી, નવ કુલ નાગ કરે
કુંકર; નમું શક્તિ જે શેષ નાગમાં ફેણપર પૃથ્વીનો ઝીલ્યો.
ચાર, નમું શક્તિથી માર્યા દૈત્યને. વિધ્યુ સંગતો ધરી
અવતાર, તનમાં રમે તું મનમાં રમે તું સઘળે વ્યાપીક
ઠામોઠામ, શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસોછો. ત્યાં ત્યાં
તમને કડું પ્રમાણ ચોક. ૨

કળી કાળમાં સાચી, દેવી ચંડીકા ચાચર વાળી, નમું
નરખદા ગંગા જમના; તે શક્તિથી જાય ચાલી; નમું ચંદ્ર
સુરજમાં શક્તિ. કરે દુનિઆની રખેવાળી, નમું નમું નીચો
વલી વલીને. અંખામાં બહુચર બાળી. હવે અંતર ન રાખો
અંખામાં, મારે તારા દરશનનું કામ. શક્તિ રૂપે તમે
જ્યાં જ્યાં વસોછો ત્યાં ત્યાં તમને કડું પ્રણામ ચોક. ૩

એક ત્રીશુંળ ખીજો ધીનો દીવો, ત્યાં જોતા માણ
તમારો વાસ; આજ આનંદ ભેર કડું સ્મરણ મને
દરશણ દો મારી પુરો આશ. તનમનમાં રમ રહી મંમાયા
તેરે દરશણ ખીન રહું ઉદાસ, અંખા નામ લખું મુખ
જ્યાં જાઉં ત્યાં. કર જોડી કહું તારો દાસ; અમીચંદ
કહે હાથ જોડી, મને દરશણ આપો હાંને કામ; શક્તિ
રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં તમને કડું
પ્રણામ. ચોક. ૪.

છંદ ૭૪.

(અંબા મા તારૂં કર્પણ દુલ્લભ, એ રાહ)

કકા થકી કહું છું કરનેડી, ખત્રીશ હરકમાં સાતે-
 વાર; ખખા ખુસામત કરી કહુંમાં, હું રંકને તારો આધાર.
 ગગા ગણી રવીવારની શોભા જ્યાં દેખું ત્યાં લાલમલાલ
 ઘઘા ઘણા માણેક મુગટમાં રત્નમણી છે આકર્ષમાલ. નના
 નારાએણી બેઠી તખતપર, લાલ સાડી પેરી છે રૂપાળ ચ-
 ચા ચાચરવાળી ચંડીકા ચત્રબુજી ચીંતાને તાલ. છછા છા-
 ચામાં બેઠો તમારી; હું નીર્ધનીઓ છું નાચાર. ખખા ખુ-
 સામત. ચોક ૧.

જળ જગત જાણે સોમવારે, માણ પેરે સફેત સાળુ;
 અઝા આળ જાણુકે મોતી, પુનેમચંદ્ર મુખ રૂપાળું. નના
 નાના વિધના આલુષણ મંગળનું છે પરવાળું. ટટા ટેકજ
 રાખો હુમારી સીંધુરીયા પેર્યો સાળુ. ઠઠા થાનકે અવી
 માણને સેવક સઉ કરે નમસ્કાર; ખખા ખુસામત ચોક ૨.

ડડા દોડી દુનીઆ સઉ આવે બુધવારના પાના લી-
 લા, ઢઢા ધર્યાં આલુષણ લીલા, ધન્યભાયગ દર્શણ મીલા,
 બુઅણ મુલ પોખરાજ બ્રહ્મપતિ, ગુરૂવારે સાળું પીળાં.
 તતા તમારી લીલા ભરપુર થયા ઠીક છંદ આનમીલાં;
 હદા દર્શણ કરૂં માણના સેવક સઉકરે નમસ્કાર. ખખા
 ખુસામત ચોક ૩.

ધધા ધુનમાં બેઠો તમારી અઢંગ બાળે છે ચોતાલ
નના નમુ' નવદુર્ગામાને પપ્પા પ્રેમથી કરું સવાલ; ફફા ફીરે-
માંની દુવાઈ નવખંડ અંબા માતા દીન દયાળ; બબા
બીરાળે હીરો હંતપર સુકરે દેવતાં ઝાકઝમાલ. લલા
ભાનુ' ખીલી રહ્યો, મમા માના મુખડા ઉપર તેજ અપાર;
ખખા ખુસામત ૪

યયા આદ્ય લવાની અંબીકા, સદા તમારું કરું સમ-
રણ; રરા રાખો લાજ હુમારી, લલા લાગું માણને ચરણ.
વવા વલખુ માના દરશણીન; છંદ ગાવું નીત્ય નવી
ધરણ, શશા શનીશર રાહુ કેતુ નવ ગ્રહ કરે માનુ સમરણ
સસા સેવંક હયો અમીચંદકે લવસાગર ઉતારો પાર.
ખખા ખુસામત ૫

છંદ ૭૫ મો. (રાહ ઉપરનો)

અંબામાં તારૂ દર્શણ દુર્લભ દર્શણથી દુઃખ ભાગે છે;
અરજ કરી માને શીશ નમાવું ધનભાગ્યેગ મારૂ આળે છે.
લક્ષ્મીચાંચી ફેરા ફરી મનષા અવતાર ધરાવ્યો છે;
ગુલામ તમારો આવ્યો મુસાફર માયામાં લપટાયો છે.
કામ કરોધ મોહ મચ્છર માયા દુર્મતીપર ધાયો છે,
લોભ લહેર એક નદીઆ વહે છે ઉસમે જીવ દુખાયો છે.
તુમ ખીન પાર ઉતારે કોણુ મા ભકતનકે શીર ગાળે છે.

અરજ કરી માને-૧

કોઈએક વખત જીવ જાએ ધરમપર માયા પાછી
લપટાવે છે.

આકીન હમારૂં રહેતુ નથી મારૂં પાપ મને અથડાવે છે.
હવે ઉપાએ શું કરું માતાજી હમકું કાંઈ બતાવે છે ?
આકર પેઠા ચીંતા મા તું મારો દીલમે બહુ ઘભરાવે છે.
મારી હકીગત સઉ તું બાણે ઘટઘટમા ખીરાળે છે.

અરજ કરી માને-૨

નામ નીરંજન તું દુઃખ ભજન, નિર્ધન ને ધન આપે છે;
વાંઝીઆદોશ વાંઝીઆનો ટાળી તેને ફરજન આપે છે;
ભગત કરેમાં ભગતી તમારી તેને દર્શન આપે છે;
જનમ જનમના પાપ નીવારણ એક પલકમાં કાપે છે.
બહુચર બાલી અંબે દયાલી ભગતન કે શીર ગાળે છે.

અરજ કરી માને-૩

મારી હકીગત કહી, મંમાયા તુમખીન કોણ મટાવે છે;
અદ્વા વીંનુ રૂદ્રને કહીએ તે તારા ગુણ ગાએ છે.
સર્વ દેવના દેવ તમેછો તેરા નામકું ધાએ છે.
મહારાજગીર કહે સત્ય સજ્જ તે અમરપદને પાવે છે.
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તારે હાથ માં લાળે છે.

અરજ કરી માને-૪

છંદ ૭૬ મો.

(રાહ ઉપલો.)

જુઓ માજી હું કહું તે સાંભળો બહુચર અંબા દીન દયાળ,
સંકટ દુઃખ મારૂં કરો નીવારણ કરજોડી કહું તારો બાળ.

જુલ્યા બટકતા પ્રીત્તું જગતમેં છોડી અમેરા દેશ બતન,
 તુમળીન મેરા કોઈ નહીં વાલી જીવ કાયાકા કરો જતન.
 સતસંગત સખુદી આપને કરનેડી કહું સતવચન,
 કામ કોષ કબુદી ટાળને, નીરમળ અંગ માડુ કરને મન.
 ઘણું ઘણું સું કહીએ અંબા મા રાખી ફીકર કરને રખેવાળ,

સંકટ દુઃખ માડુ—ચોક ૧

ખીજી અરજ એક સુણને અંબામા રણ સંખધે આયા અહી,
 ખંડગી કરી માડુ દેણ મટાવી ઝટ પટસે ફીર જાના તહી.
 મુહત બાંધીને આયા જગતમે, ઉસ દીનકી મુજં ખળર નહીં,
 કરનેડી મા સવાલ કર મહારા મનનાં મનોરથ પુરને સહી.
 આન અચાનક પડશે કાયા જમ જીવ લઈ જશે તતકાળ,

સંકટ દુઃખ—ચોક ૨

ઉસીદીન મેરા યુરા હાલહે કરનેડી કહું પાએ પડી,
 ઉસખાતર સખુદી આપને તુમકુ કયા કહું ઘડી ઘડી.
 ગર્ભ વાસમાં રહી કરીજે વાતો કરીતી બડી બડી,
 ખુલ્લા બંધ દુનીયામેં આયા ગફલત માયા જાળ પડી.
 તારણ તરણ તુમતો જુગમાતા તેરા નામકી પકડી ઢાળ,

સંકટ દુઃખ—ચોક ૩

હવે માજી મારી પ્રીકર તમને કરનેડી કહું છું કંગાળ,
 જશ અપજશ માજી હવે તમને હું અજાની તારો બાળ.
 જેવી તરેહથી ખુદી આપશે તેવી તરેહથી ચાલીશ ચાલ,

તારા ભકતની નીંદા કરશે તે નરદે પડશે ચંડાળ.
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી ઠસી કરણા સખુદી આલ,
સંકટ દુઃખ—ચોક ૪

છંદ ૭૭ મો.

જળ ખીન તલપે મછલી અંખા મા. દરસણુખીન તલપે તેમ નેન;
નેન નીરખસે નખસીખ છખીમાની જદ કાયામાં હોવે ચેહેન.
ચેહેન પડે ચશમેસે દેખે, ચત્રભુજ મા ગુણ ગંભીર;
ભીડ ભાગો મારી સારદા ભવાની, દરસણુ ખીન નહી રહેતી ધીર.
ધીર ધરે નહી જીવ હમારો, નેત્રથી વહે ચાલે નીર;
નીર જમનામે તલપે ગોપીકા કૃષ્ણ કદમ લે બેઠે ચીર.
ચીર ખીના જેમ તલપે ગોપીકા દર્શણુ ખીના તલપે તેમ નેન;
નેન નીરખશે—ચોક ૧

ચેહેન પડે નહીં દરદીકું તેમ દરસણુ ખીના મુજકુના મુખ;
મુખ સમરણુમાં રખુ તુમેરા જેમ બુખેકી ભાગો બુખ.
બુખ રખુ દરસણુકી તુમારી, નખસીખસે નીરખુ માતુ મુખ;
મુખભરી ચશમેસે દેખું, જદ કાયાકા જાવે દુઃખ,
દુઃખ દુર કરો દિન દયાળી, અંધે કું તુમ ચાલો નેન,
નેન નીરખશે—ચોક ૨
ચેહેન પડે નહીં ચાચરવાળી સેવક તમારો કરે ટળવલ;
ટળવલ કરી દરશન માંગું, મારી આન અચાનક આવશે અદલ,
અદલ આવી જદ પડી રહે કાયા, ઝટપટસે હમચલા નીકલ;

નીકલ ગએ જમ લેગએ બાંધી મનશા અવતાર જશે અફલ.
અફલ હોય દરસણથી સફલ, જીવ અ'ધિકુ' મીલ જાવે નેન,
નેન નીરખસે' નખસીખ—ચોક ૩

ચેહેન પડે નહીં સીતા બીના જેમ, રામચંદ્ર રઘુવીર પ્રીરે;
પ્રીરે હનુમાન સોધ નીકાલે, કુદી સમુદ્ર લંકામે' ગીરે;
ગીરે હનુમાન અશોક વાડીમે', રામનામદે માહવીરે;
વીર શબ્દ સુણી સીતા માને, ત્રતક્ષણુ આવી ધીરે;
ધીર આવી જોઈ રામ મુદ્રીકા, તેમ દરસણથી સુખ પામે નેન;
નેન નીરખસે.—ચોક ૪

ચેહેન પડે નહીં તેરા ચાકરકુ'; લક્ષ ચોર્યાશીકી પ્રીકર બડી,
બડી હકીગત માણ તમારી, ગફલત માયા જાળ પડી,
પડી કાયા ફીર લક્ષ ચોર્યાશી, આ કૈવ નહી આવે ઘડી ઘડી;
ઘડી પળકી ખખર તુ'મકુ'. આવો માણ તમે સીંહ ચડી,
ચડી આવો કહે અમીચંદ મા, મેહેર દ્રષ્ટીથી મીલાહો નેન,
નેન નીરખસે નખસીખ છબીમાની જદ કાયામે' હોવે-
ચેહેન—ચોક ૫

છંદ ૭૮.

રાહ ઉપરનો.

સાચુ' સમરણ અંખામાનુ' આ સંસાર સઘળો ખોટો,
છે છે છે છે નથી નથીમા જેમ પાણીનો પરપોટો; કચી કાયા
ઘર ભાડુતી; પંચતત્વનુ' થયુ' તૈયાર, જીવ મુસાફર આવી

રહ્યો મોહી અવધ બાંધીને ધર્યો અવતાર. કાયા શેહેરમાં
મન સોદાગાર પ્રવૃત્તી નીરવૃત્તી બે નાર, પ્રવૃત્તીના પાંચ
પુત્ર કામ ક્રોધ-લોભ-મોહ-મદ નિરધાર. તે પાંચો એ વેપાર
કીધો તે વેપારમાં લાગ્યો ટોટો. છે છેછેછે. ચોક ૧

તુટી પેઠી લુટી કાયા, નશી જમડાનું વાયધું નેરુ,
નાહી પ્રવૃત્તી નાહા પુત્ર પાંચ કામ ક્રોધ જે ચોરના ચોર,
કરનારા તો ખશી ગયા પણુ જીવ બાપડો પડ્યો અચોર
ચોર કરી જમે બાંધ્યો જીવને માર માર કરી શોરબકાર.
પડે મારને રૂઢન કરે જીવ નીવૃત્તી સામુ નેતો, છેછેછેછે
ચોક ૨.

નીવૃત્તી કહે સુણો રાજા પ્રવૃત્તી તમારી ખશી ગઈ;
નીવૃત્તીના પુત્ર ધસ્યા બે દયા ધરમ હીરદેમે વસી. તપ
જપ કરે ધરમધ્યાન તેને બીજી વાતની નુન્ય કશી; આખર
વખતે વેમાન આવ્યું અંબા નામસે ગયા બેસી, નીવૃત્તીથી,
સ્વર્ગે ગયો જીવ પ્રવૃત્તિથી રાતોતો, છેછેછેછે-ચોક ૩.

પ્રવૃત્તી મારી દૂર કરી નીવૃત્તીનો કરાવબો સંગ
જેબન જીવાની જતી રહેશે જેમ ઉડી બાજે ગુલાબી રંગ;
મહારાજગીર ગયો બુખણદાસ તેને જીતી જગતમાં કરી
સંતસંગ. અમીચંદ કહે છંદ બનાવી ગીઠગીઠતાલ બાજે
છે મૂકંગ, જનમ લઈ જનુની નહી જાયો મીથ્યા
અવતાર છે ખોટો. છેછેછેછે-ચોક ૪.

છંદ ૭૯.

અનેક નામે અંબા લગ્ન, મા મુખશે તજી તારૂં નામ
 નહિ. સદા શરણમેં પાસ રખો મારે તુમ જી ન કોઈનું
 કામ નહીં, કચી કાયા જુઠી માયા કોઈ કોઈનો સંસાર
 નહીં. માત પીતા જોર લાઈબંધ જે પરણી સીનાર નહી.
 ધન દોલત જોર માલ ખજાના કોઈ કોઈનો પરીવાર નહીં.
 કામ કોઈ સઉ તજોને પ્રાણી મન કરવો હંકાર નહીં. ઘટ
 ઘટ વ્યાપી રહી મંમંયા. તેરે જીના સુના ઠામ નહીં; સદા
 શરણમે પાસ. ચોક. ૧

અંબામાં મારી અરજી શીકારો તુમ જીન કોઈ હાતાર
 નહીં ધન દોલતના સગાં સંબંધી તેરે જીન કોઈ આધાર
 નહીં. સકળ વ્યાપી રહી મંમંયા. તેરા પાયા કોઈ પાર
 નહીં. મુજ બાળકપર કરજો કડ્ડણ, ફીર આપશે અવતાર
 નહીં. બંદગી કરવા આ દેશ આવ્યો, આ કંઈ અમારૂં
 ગામ નહીં. સદા શરણમે પાસ. ચોક. ૨

મે ગુનેહગાર બંદગીકુ આયા બંદગી તમારો કરી નહીં.
 પુરવ જન્મને પાપે કરી મા રતી હમારી ફરી નહીં, પર
 નીંદા પરનારી લોગવી ભક્તિ માણની કરી નહીં, રાગ
 તાંનમે જનમ ગુમાયા મારી ગરજ કંઈ સરી નહીં. હવે
 તમારો પાલવ પકડ્યો છોડુ તમારૂં ધામ નહીં. સદા
 શરણમાં. ચોક ૩

છોડ કછોડ થાય માતીજી, સુમેકું એમ લાયક નહીં.
હુતો તમારો ગુલામ કેવાયો, મને વિસારો છેક નહીં; જી-
વતાં જશ આપો દુનીઆમે, જાય હુમારો ટેક નહીં હાથ
ભેડી કહુ સેવક તમારો. મારે કોઈ અનેક નહીં; અમીચંદ
કહે છંદ બનાવી, ચુકું તમારું નામ નહીં સદા શરણમાં.
ચોક. ૪.

છંદ ૮૦ મો.

(અંબા મા તારૂં દરશણુ દુલ્લભ એ રાહ)

આજ ફકીરી બસ ગઈ તનમે મનમે ખાખ રમાવીંગે
ધુની લગા કર બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવીંગે.
કફની કંઠા શેલી બતવા તનપર નહી શોહા વીંગે, અલેક
જગા કર પ્રીડ બસ્તીમે બિસમે નફા નહિ પાવીંગે, ધન દોલત
ઓર માલ બજના ધર પ્રથવીપર જાવીંગે માત પીતા
ઓર કુટુંબ કબીલા સંગ સાથ નહી આવીંગે, તનકે
તકીએ મનકે ગલીયા ધર આસન જમાવીંગે. ધુની લગા
કર બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવિંગે. ચોક ૧.

ભેગી હોકર જંગલો ફીરતે જળજમના તિર નાવીંગે
કલકતા મદ્રાસ દીલી ઉજ્જનમે અલેક જગાવીંગે; કાશી
કાશમેર કરણાટક ફીર ફીર પીછે ધર આવીંગે, અમ સખ
તીરથકુ પ્રમાણ કરતાં ઉવાંસે શીસ નમાવીંગે. ભેખલીઆ
ઓર ટેક રખા નહીં; બુઠાં મુક મુકાવીંગે; ધુની લગા કર
બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવિંગે; ચોક ૨

ખાખ લગાઈ ખાખી ખાવા ઝોલી ઝુંડાંદે જાવિંગે,
ગંગા જમના ગોમતી ગોદાવરી નરખંદાં તીર નાવીંગે, એક
દીલ એક ચીતે બને તને એ નર એ ફળ પાવીંગે,
નીચે તુંહી તુંહી એક રૂપ નહી બુલા મન ભટકાવિંગે.
એક લેહ મધંયા લગી તમારી લક્ષ ચોર્યાસી મીટાવીંગે
ધુની લગા કર બેઠે, દંગલમે અંખાસે ધ્યાન લગાવીંગે
ચોક ૩.

ગુરૂ અમારે તુંહી ઘટ મ્યાને જ્ઞાનસે ધ્યાન મીલાવીંગે,
જે કોઈ બીરલા સમજે ગુરૂજ્ઞાન એ તેરા ગુણગાવીંગે,
આપ અખપકે મનશે સમજના એર કીયા સમજાવીંગે,
આખર મરના સખકુ માંલમ બુલા ફીર પરતાવીંગે અમી-
અંદ કેહે છંદ બનાવી, તેરે નામોકી માળા જપાવીંગે ધુની
લગાકે બેઠે દંગલમે અંખાસે ધ્યાન લગાવીંગે ચોક ૪

છંદ ૮૧ મો.

(અંખા મા તારૂ દર્શણુ દુલ્લભ એ રાહ)

મરવુ' હક અંખા માતા, મારે સાચુ' હુમારૂ એજ
વતન; લખચોરાશી ફેરા મીટાવા, કરી આવ્યો છું કેલ
બચન, લક્ષ ચોરાશી ભટક્યો પ્રાણી, તાંતો ધણુ' જીવ પાર્યો
ફુલ; કરગરી કંગાળ બોલ્યો પ્રાણી, ધરમ રાજ બેઠાં સન
સુખ; હાથ બેઠી કે આપો આજ્ઞા મનસા અવતારની મારે

સુખ, રજા હરો ત્યાં સુધી રહીશું, એટલી હમારી વીચારો
રખ; હુતો મુનેગારણું તમારો પ્રથિવર જઈ કરું બજન
લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી આવ્યો છું કૈલ ખચન
ચોક ૧

તે વખત ત્યાં દેહે શીખામણ, સાંભળ શ્રવતું ધરીને
ધ્યાન; મુસાફરી એ ઘણી કઠણ ત્યાં કળબુગ વાખ્યો છે
મસ્તાન, અંધાર પીછોડો લાખ્યો જગતમાં, માયાનું સૌ
છે મંડાણ, તે થકી ચેત ચેતજે પ્રાણી આગળ થકી તુને
કરું છું જાણ; સુખ દુઃખ જાઓ ભોગવો પ્રથિવર એક
નામનું કરજો બજન લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી
આવ્યો છું કૈલ ખચન ચોક ૨

નવમાસ ધરી ધ્યાન જન્મો, ખાળા પણ તો ગયું
અજાણ; બની બુવાન ફાંકડો મુસાફર ભર જોખનમાં થયો
પેલવાન; કરી દુનીઆમાં સેલ મોટા મોટા મેહેલ ગેલ કરે
છે રાગ તાન હોલત દુનીઆ દેખી કુલાય પ્રાણી કામ ક્રોધ
કરે છે અલીમાન. ચાર દાહાડાનું ચાદરણું તેમ ગઈ
બુવાની થયું ઘડપણ, લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી
આવ્યો છું કૈલ ખચન ચોક ૩.

હડમજલ ફોજ છુટી જમની અહલ હુકમદે રાજ
ધરમ, પડ્યો ગેરો જઈ કાયા ઉપર નવસે નાડી પડી
નરમ; ટગમગ બુવે સગા ભાઈખંધ ટવળે પ્રાણી નહી
પડતી ગમ, કર અટક્યા કરામત ઘટી ગઈ દશ દરવાજે પેલ

જમ, અગમ વાત પેલી મુજી ઘુજી જીવ થર થર કાંપે
ને કરે રૂઢન લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી આંચો છું
કાલબચન ચોક ૪,

પડ્યો પડ્યો વીચારે પ્રાણી પડી અંધારી માયા બળ;
આંચો છોડવા ને બાંધ્યો ગાંસડો ઉલ્લટું પાપ વળગ્યું
જંઝાળ; પડ્યો જીવ અધોર વીમાસી એટલામાં આંચો
અંતકાળ, અધર ઉંડયા જમ લઈને જીવડા ત્યાં તેના થયા
ખુરા હવાલ તે નરક કુંડમાં લાખ્યો પ્રાણી પડે દુઃખ ને
કરે રૂઢન; લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી આંચો છું
કાલ બચન ચોક ૫.

નહી જગત જીતાયું કોઈથી પાપી પેટ જુઠી માયા.
સ્વારથી સૌ સગા દ્રવ્યના ધન દોલતપર કરે ચાહા; પડ્યું
હશે જે તે તહાં રહેશે કુંડી દેશે કંચન કાયા અમર
નામ એક રહેશે જગતમાં માણ નામ જે ગુણગાયા
અમીચંદ કહે હાથ જોડી મારા અંબામાં થાને
પ્રસન, લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી આંચો છું કાલ
બચન, ચોક ૬.

છંદ ૮૨ મો.

(રાહ ઉપરનો)

મહા સાગર દરિયા વહે સંસાર રૂપી બાય નીરમળ
નીર; ખેઠા નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો પેલે તીર;

ચંદી રેલ લોભ લેહેર નદીની તે અંદરથી ઉતરવું પાર;
કાંમ કોષ મોહ રૂપી વમળ ફરે, તે અંદરથી તું ઉગાર
મગર મચ્છ થઈ વળગ્યાં છોકરાં ખેરી સઉ કુટુંબ પરીવાર;
જાળ પડી માયાની તુમારી, તે આગળ સઉ છે નાચાર
પવન રૂપીમાં પાપ ડુબાવે, નથી રહેતી છાતીને ધીર,
ખેઠો નાવ કરી એક નામની, અંબા ઉતારો પેલે તીર.
ચોક ૧

સુકાન ફરે તેમ મન ફરે મા થઈ રહ્યું ડાલમ ડાલે,
ધમરી ખાઇ પડશે, શડ લાંગી ધર્મ ધન ફરફર ખોલે;
જીવ ગલરાઈ અથડાઈ પડશે પૃથ્વી મુકુ શીશ અંબા ખોળે
બુકુ બુકુ થઈ રહ્યો જીવડો લોભ લેહેરની વાગે છોળે,
તું માતા મારી જીગ જીગ દાતા અંબા માતા ગુણ ગંભીર
ખેઠો નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો પેલે તીર. ચોક ૨

લઈ મુકોમા દેશ હુમારે હું ખેઠો તારે વિશવા
શે તુંહી તુંહી કરી કરૂં છું સ્મરણ તરવાની મારે આશે,
કરી મહેર દેશમાં લઈ જાઓ આવવું પરદેશ મીટી જાશે,
લક્ષ ચોર્યાશી બુલા ભટકવું મીટાવ કહે તારો દાશે, બુલ
પાડી ભટકાવશે નહીં સદા રાખો મન માડું થીર; ખેઠો
નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો પેલે તીર. ચોક ૩.

સંસાર સમુદ્રમાં પડ્યો પૃથ્વી અંબામાં સાંભળજો
સવાલ, ચોગરદમથી ગયો ઘેરાઈ ઉપર પડી માયાની જાળ;
હજી માજી થઈ કીરપા તમારી અંબામા તું દીન

દયાળ, રાખી નામનો આશરો તારો હું તો બેઠો માતઃ
મને બાલ. અમીચંદ કે પાર ઉતારો આખર આખ
થશેરે શરીર બેઠો નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો
પેલે તીર. ચોક ૪

છંદ ૮૩ મો.
(રાહ ઉપરનો)

ધારી વાત નહીં થઈ હમારી મનકી રહી મનમા માણ
હુકમ થયો નહીં રહ્યો જય જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ;
કોડી કોડી ધન જોડી મેળવું; પ્રપંચ બહુ કરતો માણ,
કાવા દાવા કરી જગત્તો પાપી પેટ ભરતો માણ. થન
થન વાચા ઠગાઈ કરતો દયા નહિ ધરતો માણ મુરખ મન
નહિ સમજો પ્રાણી શીરપર કાળ કરતો માણ; વણજ કરી
વેપારી બન્યો લપટાયો ધનમાં માણ, હુકમ થયો નહિ
રહ્યો જાણે જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ, ચોક ૧

મેડી માળીઆં બાંધી બેઠો જીવ ગર્વ કરી રહેતો મા
ણ, માત પીતા ભાઈબંધ સગા સૌ સાથને એમ કહેતો
માણ; ખાવો પીવો ખરચો ધન દોલત સત વાત નહીં લેતો
માણ; દગલે દગલે પાપ થયું નહીં ધરમ દાન દેતો
માણ; આજ કાલમાં જીંદગી પુરી થઈ નહીં રહ્યું મન
સમરણમાં માણ, હુકમ થયો નહિ રહ્યો જય જીવ જમ
પેઠા તનમાં માણ, ચોક ૨

ગયા સ્વાસ સૌ છોડી આશમાં આખર છે મરવું માણ,

‘કયાં કર્મ લોગવવા પૃથ્વીપર ચોરાશી કરવું’ માણ; કામ
ક્રોધ લોભ મોહમદ એ પાંચેથી ડરવું, માણ, કઠણ મહા
સંસાર સમુદ્ર ભવ સાગર તરવું’ માણ. ચડયો લશ્કરી
લડવા ને તું ઉગારજો રણમાં માણ, હુકમ થયો નહીં રહો
ભય છવ જમ પેઠા તનમાં માણ. ચોક ૩

ચાર દીશા ચોર અડચેઠ તીરથ બહુ લલા લટકે માણ,
આખર પડયો અડબડીઆ ખાધને કંઠે પ્રાણ અટકે માણ
કરે અદલની બદલ નહીં છોડી કાયા પ્રાણ છટકે માણ,
મરણ વેળા મુરકેલ અંબા દો જ્ઞાન રૂપી અટકે માણ,
અમીચાંદ કહે હાથ જોડી રહું પરસન દરસણમાં માણ,
હુકમ થયો નહિ રહો ભય છવ જમ પેઠા તનમાં માણ,
ચોક ૪.

છંદ ૮૪.

(રાહ ઉપરનો)

ચેત ચેતન ચોખદાર સ્વાર દઠ મજલ ફેળ જમકી
છુટી; લજમન અંબા માત સમર છવ જમે કાયા નગરી
લૂટી શહેર તમારું થયું ખેરાને મનરાજી શું કરે વિચાર;
ચઢી અણચિંતુ લશ્કર આવ્યું પડયો પડાવ જઈ દસે
દુવાર. ગેખી ગોળા આવ્યા ઉછળતા કામ ક્રોધ નાઠા અહ-
કાર; સુર સિપાઈ લગે લાગને છુપ ગયે નેકી ચોખદાર;
પછી છવ સંકેલવા ખેઠો આવી આપણી અદલ ખુટી; લજ
મન અંબા માત સમર છવ. ચોક ૧

ફતેહ થઈ જમ રાજની શ્રવ હારી ફરે છે થઈ નિર-
ખળ, ધન માણએ માયા તમારી ખુબ ભુક્તિથી કરી
અક્ષલ; નવસોં નાહી બોતેર કાટડી વ્યાપી રહ્યું જમનું પા-
ચદલ; શ્રવ કરે ગભરાઈ મનસુબો જાવું અક્ષાંડે થાઉં અ-
અવિચલ; નાભી કમળથી છટકયો શ્રવ તેવો જમ બેઠો
કરી મજબુતી; ભજમન અંબા માત સમર ચોક ૨

નાભી કમળથી છટકયો શ્રવ તેવો જમ બેઠો તે દ્વાર
ઘેરી; નથી ગતી અક્ષાંડે જવાની એ માણ લીલા તેરી;
ધમણુ આલે શ્રવ ગભરાયે ચઢ ઉતર કરે ફેરાફેરી; કંઠ
આગળ જઈ રહ્યો શ્રવ જમે માંચધો શ્રવને લઈ ઘેરી;
નથી ચલણુ ત્યાં આગળ કોઈનું આવી અદલ દોરી તુટી;
ભજમન અંબામાત સમર ચોક ૩

કાયા નગરિ હારી ગયો શ્રવ ધન દોલત રહ્યાં પૃથ્વી
પર; પાપ પુન્ય બે સાથે રહ્યાં શ્રવ જમ ચાયલા ઉંચકી
અધર; અરે મનડા તુંતો મારા માણ નામનું સમરણુકર,
અંતકાળની વખત ખુરી મારો સાંભળી શ્રવ ધુજે થરથર;
અમીચંદ કહે જશે શ્રવ જેમ પીંજરથી ઉડી તુટી; ભજ
મન અંબામાત. ચોક ૪

છંદ ૮૫ મો.

(રાહુ ઉપરનો)

શમાલ મન મસ્તાન મેરા દીલ માયામાં કયું ગયો
ગલક, અલગ રહેશે તારી કાયા સુતી દેખે તમાસા સારી

ખલક, તું તારૂં તપાસ મન હવે મનુષ્યા અવતાર નહિ
હશે; સમરી સવ સુર શરણે રહેજે અંખા તારી આશા
પુરશે; અનુભવ સુરજ ઉઠે કરો તો સહેજે અંધારૂ મટી
જશે; આ અવસર ગયો ફરી નહિ આવે પછી પસ્તાવો
પુરો થશે; જાત જીવની જોઈ નહિ ગયો મનખો હમારો
અજી તલક, અલગ રહેશે તારી, ચોક ૧

રત્ન મણી મનુષ્યા દેહ આવ્યો માટે મારગ સીધા
ચાલો; અમૃત આવ્યું હાથ તમારે તેને ઝડપ પકડી જાલો;
ક્યાંથી આવ્યાને ક્યાં જવું તેની પરખી પ્રીત પુરવ
લાગો, આઘ શકતીનું સમરણ કરી મે હાથ લીધો પ્રેમનો
ખાલો; કાયા માયા છે કારમી પડે કાયા જીવ રહે નહી
પલક, અલગ રહેશે તારી ચોક ૨

અનુભવ મારા ઉરમાં આવ્યો સુથળ સુક્ષ્મ લેદ
જાતલાયવો; ચોહું સોહું નાલીથી ઉપડે સુનમાં જઈને
સમાયવો; દુરજાણ્યોતો દેવ હમારો પ્રીતે પાસ મને
પરખાયવો; બ્રાંતી ભાંગી લેદ ભરપુર જાણ્યો ગુરૂએ
શાનમા સમજાયવો; ઉઘડ્યો અનુભવ થયું અજવાળું
કોટી સુર્ય તેજ રહ્યા જળક. અલગ રહેશે તારી
ચોક ૩

પ્રેમ ખાલો પીધો માજી નામનો કોટી જન્મ કુમતી
કાપી. અમરમંત્ર અવીનાશીનો આપી અમર પટો વળી
લાખી આપી; આણંદભેર માએ હાથ જાલ્યો પુત્ર કરી

રાખ્યો થાપી,

આવાગમન દુખ સેજે મટાડે, સચરાચરમાં રહી વ્યાપી,
અમીચંદ કહે માણ નામની ખાંધી ઢાલ સદા રહે ઢળક
અલગ રહેશે તારી ચોક. ૪

છંદ ૮૬ મો.

ગાવું હોય તો ગાઈ લો બાઈઓ, લજન કરો સૌ ધ્યાન ધરી,
ધ્યાન ધરી કેઈ ગાતું હોય તેમાં, તલપ મારી નહીં ગાવું ફરી.
ફરી જાય તેની મનની વૃત્તિ, તેનો તું કંઈ કર વિચાર,
વિચાર કરી વિવેકથી બોલો; કરો સમાગમ ગુરૂ દ્વાર,
ગુરૂ દ્વારની ગુરૂ ગમ ન્યારી. ગુરૂ જ્ઞાને તરીએ પાર,
પાર ઉતારે લવ જળ તારે, મોક્ષ માર્ગ બતલાવે દ્વાર,
દ્વાર દુર છે કઠણ માર્ગ, તપસ્વી મુની રહ્યા ધ્યાન ધરી.

ધ્યાન ધરી ચોક ૧.

ફરી હવે હું નથી કહેવાનો, ધરી બેઠો અંબાનું ધ્યાન,
ધ્યાન ધરી છંદ ગાઉં અંબાના, સર્વ જનનું કરે કલ્યાણ,
કલ્યાણ થાય આત્માને ઓળખે, તદ્રુપ બનીને વર્તે સમાન;
સમાન દ્રષ્ટિએ સૌને વર્તે, હું મારૂં મૂકી અભિમાન.
અભિમાન મૂકીને સાંભળો, આદ્ય અંબાનું ધ્યાન ધરી,

ધ્યાન ધરી ચોક ૨.

ફરી વખત આવો નહીં આવે, બળી ખાખ થશે આ તન,
આ તન મારૂં આ લવનું છે, મિથ્યા મારૂં કરી માને મન,

મન માર ખવાડે જગતમાં, માફં માફં કરી મેળવે ધન,
 ધન માલ સૌ રહેશે જગતમાં સાચું ધન માનું દર્શન,
 દર્શનથી પ્રસન્ન થાય માણ, લકિત કરો સૌ ધ્યાન ધરી,
 ધ્યાન ધરી ચોક ૩.

ફરી ફરીને થાક્યો આ જીવ, જન્મ મરણનું મોઢું દુઃખ,
 દુઃખ દરિયામાં ડુબી મૂઓ જીવ, નથી જરા સ્વપ્નામાં સુખ;
 સુખ જીવે જીવ સ્વપ્ના જેવું, જાગે જીવું ના ભાંગે ભૂખ;
 ભૂખ ન ભાંગી લયો લવલમ્બ્યો, લજન કરે માનું નિરખ્યું મુખ.
 મુખ નિરખ્યું અમીચંદ કહે, શ્વાસો શ્વાસ માનું ધ્યાન ધરી,
 ધ્યાન ધરી ચોક ૪.

છંદ ૮૭ મો રાહ ઉપરનો.

નીરંજન ગુરૂ વિષેનો છંદ.

શીષ્ય કહે શિર નામી સત ગુરૂને એક પ્રાણી એમ કરે ઉચ્ચાર,
 માયા રહીત લેપન નહી જેને ગુરૂ કરવા કહે નીરાકાર;
 ગુરૂ કહે સાંભળ ચીત્ત ધરી, મારી દુઃક ખુદ્ધિ હું અલ્પ મતી,
 સહેજ સાધારણ કહું દાખલો, જીઓ શાસ્ત્ર નહિ જીઠ રતી,
 આદ્ય શક્તિનું સ્મરણ કરી કહું ખુદ્ધિ આપે મારી સરસ્વતી,
 નિરાકારના શિષ્ય કેણુ છે સાકારના ખતલાવું અતિ;
 નિરવિકાર નિસ્પત નહિ જેને શું કરવા જન્મે સંસાર,
 માયા રહીત લેપન નહી. ચોક ૧.

માયા વિના સંસાર નહી, સંસાર વિના નહિ પાર મળે,
શિવ બ્રહ્માના સાકાર ગુરુ છે, નારદ ગુરુ પાર્વતીના ભળે,
વસિષ્ઠ ગુરુ રામચંદ્રના ગુરુ વિના નહિ જ્ઞાન મળે;
સુકદેવે ગુરુ જનક કર્યા વાલ્મિકી સીતાના નહિ ટળે;
નિરાકાર જો ગુરુ થાત તો, મહાત્મ પુરુષ કેમ કરતે વિચાર;

માયા રહીત લેપન નહી. ચોક ૨.

મતલબી સંસાર સઘળો, બીન મતલબી કોઈ ભતલાવે,
મતલબ ત્યાં માયાનો પસારો માયા છોડી કહી નહિ જાવે;
આગે માયા પીછે બ્રહ્મ એમ નીરમળદાસ ભજન ગાવે;
અસુરી માયા દુર કરી દૈવ માયામાં દીલ લલચાવે;
સંશે મનનો કાઠી નાંખવો બીન સંશેથી ઉતરે પાર;

માયા રહિત લેપન નહી ચોક ૩.

સ્વગુરુનું શોધન શોધી આત્મ જ્ઞાને ધ્યાન ધરો,
ગુરુ ઉપદેશ લઈ જાપ જપી ને શુદ્ધ દિલથી ક્રીયા કરો;
રૂપ મટી અરૂપમાં ભળસો, ગુરુ જ્ઞાને ભવ જળ તરો;
નીરાકારને ગુરુ કરી પછી કહો ભજન તમે કેાનું કરો;
અમીચંદ કહો પરીબ્રહ્મ પરમેશ્વર, નિરંજન નીરાકાર;

માયા રહીત લેપન નહી. ચોક ૪.

છંદ ૮૮ મો. '

મંગળકારિ મંગળવાર છે, સદા મંગળ મા કરતા રહો;
 મંગળ મુર્તિ પુજે સર્વજન, મંમાયા દુખ હરતા રહો;
 સેવક સાધે મંગળવારમાં, શુભ કામ સિદ્ધ કરવાને,
 મેષરાશીના ગુરૂ મંગળમાં હુતો બેઠો ધ્યાન ધરવાને;
 જોગ સાધી ચંદ્ર જોગણી, સદા સંકટ દુઃખ હરવાને;
 ભવ જલ તારો પાર ઉતારો, મટે ચોર્યાશી ફરવાને;
 ધુન લગાવી બેઠો મા, આવી સેવકપર ધ્યાન ધરતા રહો;

મંગળ મુર્તિ પુજે સર્વજન ચોક ૧.

જોગ સાધવો સહેલો નથી મા, પૂર્ણ દ્રષ્ટી જો હોય તારી;
 મહેર વિના માડું કાંઈ ન ચાલે, કૃપા કરો કલ્યાણ કારી;
 સાંધા વાંધા ઘણા આવે મા, હુપદમાં કંઈ ગયા હારી,
 સેવકજન સૌ ધ્યાન ધરજો, ન કરશો તારી મારી;
 સતગુરૂની સંગત કરજો, તુગરાથી સૌ ડરતા રહો;

મંગળ મુર્તિ પુજે સર્વજન ચોક ૨.

ભક્તિ કરવી ભાવે ભક્તજન, કોઈની ન રાખવી દરકાર;
 સાધન સાંધો એ છંદ મંત્ર છે, શુભ મુર્તિમાં થયા તૈયાર.
 એક ચિત્ત સ્થીર સ્થાવર રાખી, સમરી લીધો મા તત્ત્વ સાર;
 શાસ્ત્ર લેઈ મુકી છંદ ગાઉં, મારો બેઠો ઉતારો અંખા પાર;
 એક એક મારે તુંડી તુંડી અંખા, રક્ષા કારણ ફરતા રહો;

મંગળ મુર્તિ પુજે સર્વજન ચોક ૩.

મંગળ વારે માણને સમરે, મનમાયના સુખ આપે એ,
બાલકને બળ બુદ્ધિ આપે, પુત્ર કરીને સ્થાપે એ;
રીઢી સિઢી કરે વંસની વૃદ્ધિ, આવ્યાં સંકટ કાપે એ,
એ કહું તે તુંહી તુંહી અંબા, સચરાચરમાં વાપે એ.
અમીચંદ કહે મંગળ કરો સૌ સત શબ્દ આચરતા
રહો; મંગળ મુર્તિ પુજે સર્વજન ચોક ૪.

છંદ ૮૯ મો.

(રાહ ઉપરનો)

શત ગુરૂને ઉપદેશ બતાયા, ચેલા ચેતવણી કર કરલો;
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડકર. માણ નામ સમર કરલો;
જનમ લીયા જદ કયા લે આયા, કયા જગતંનમે આકર લો;
બની સોદાગર આયા જગતમાં કરબંદગી સોદા કરલો;
બડી ફજરમેં અસ્નાન કરના, માણ નામ ભાવલા કરલો;
ધર્મ ધ્યાન તો સંપત પરહે દયા દાનસે નફા કરલો;
દયા દાન છે સૌથી મોટું કરી હોરત ફર ફર કરલો;
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડ કર માણ નામ સમર કરલો

ચોક ૧

સાત પાંચકુ છોડ ગુરૂકે માણ નામકા ખપ કરલો;
એકી નામસે ભજ લો અંબા ધ્યાન ધરી તુમ જપ કર લો;
કામ ક્રોધકુ દુર કરી પ્રીર, માણ નામકા ખપ કરલો;

હોઈ નામસે તરો ભવસાગર ગુરૂજ્ઞાન તે' અપ કરલો;
કર્મ કુટતા જન્મજશે ભાઈ, માણ નામ ધ્યાન ધર કરલો;
કુથલી છોડી સાર વસ્તુ પકડ કર, માણ નામ સમર કરલો;

ચોક ૨.

મારું મારું શું કરે મુખા, પ્રાણી તુંમ ખટપટ કરલો;
પાડ પલકી ખખર નહિ કરના, સુકૃત ઝટપટ કરલો;
ખરી વસ્તુ અપ કરી સંઘરજો, ખોટા સંગ તુંમ મત કરલો;
કાયાકા મત રખો ભરોસા, ગુરૂ જ્ઞાન તે અગત કરલો;
માના સણુગારનો પાર ન આવે, મોટી વસ્તુ ધ્યાન ધર કરલો;
કુથલી છોડી સાર વસ્તુ પકડકર માણ નામ સમર કરલો.

ચોક ૩

કાયા કંચન મન રતન ભાઈ, સમજ દીલમે જતન કરલો;
આન પડે સંસારસમુદ્રમે તીરનેકા તો મથન કરલો;
ફીરો શહેર વસ્તી જંગલોમે' અંખા નામસે રટણ કરલો;
ભલી ખુરી બે રહેશે જગતમે' ચેતી ચીત ચેતન કરલો;
અમીચંદ્ર કહે છંદ બનાવી અમકુ ચેલા તુમ કર કરલો;
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડકર, માણ નામ સમર કરલો;

ચોક ૪

ભલા શિષ્યની યાદી.

કંઈક માણસો થોડા ઘણા છંદ શીખે તક ખાંધી
જાતે છંદ બનાવી ગાય છે. પણ આ શીવલાલભાઈ ઘણા

વરસના જુના અનુભવી છે. છતાં એક ટેકથી ગુરૂની વાણી. ગુરૂ તરીકે માની તેનીજ વાણી પર ને તેનાજ બનાવેલ છે. પર પ્રેમ રાખી માણના છંદ ગાતા ત્રીસ અથવા બત્રીસ વરસ થયાં પણ પોતાનો ભાવ છે તેવોને તેવોજ રાખી તેના તેજ છંદ ગાય છે. પોતામાં બનાવવાની સત્તા છે તે ઉપરથી આ નીચે લખેલા છંદ બનાવી ગુરૂની વાણી પર ભાવ બતાવ્યા છે તે વિષેનો છંદ. એ શિવલાલભાઈ શાંત સ્વભાવના ને ઉદાર મનના હતા સન ૧૯૬૬ ના બાદરવા વદ ૫ ને શનીવારે માણ શરણ થાય છે.

છંદ ૯૦.

અંબામા તારૂ દર્શણુ દુર્લભ એ રાહ.

જાતે બનાવી નથી ગાતો મા, ગુરૂની વાણીપર રાખી પ્રેમ. ગુરૂ મંત્રમાં છંદ માણના, હરદમ ગાઈ હું રાખું નેમ. ટેક. તારા લકતની લાજ રાખે તું, અનુભવી તારા જાણે ગુણ. શુદ્ધ કરી સમજાને શોધી, છંદમાં શબ્દ રાખે ચુન ચુન. સર્વ શાસ્ત્રનો સાર લઈ તમે કર્યા કામ પર રાખી ધુન, વૈરાગ્ય વિવેકમાં રહી કરી જુએ, ભીત્તરસમજી શુન્યમાંશુન્ય. જાત્રત સ્વપ્ન શુશ્રુષિત તુરીઆ, ચાર અવસ્થા સમજે જેમ, ગુરૂ મંત્રમાં ચોક. ૧ આળીસ વરસ થયાં ટેક રાખી કરી, લકિત અનુભવ મેળવ્યો સહી. હર નવરાતર આસો મહિને, છંદ ગાએ અંબામાં જઈ.

લકિત કરતા લકત કહેવાયા, પડી છાપ જગતનને મહી,
આનું ધર્યું એને માણ નામનું આકીન મુકી નહિ લટકયા કંઈ,
વેદ પુરાણ શાસ્ત્ર સાંભળી સત સમાગમ કરે છે તેમ,
ગુરૂ મંત્રમાં, ચોક ૨

એવા અનુભવી સ્થિર મનના, લકિત કરી લજ્યા માણ,
સંકટ સમે સમરેથી આવે, ઝટ દરશન દે અંખાણ.

ભય દુઃખ ભાંગે ભવ જળ તારે, શરણાંગતને શીર ગાણ.
માણ ભણ માણ રૂપ બન્યા તે, છંદમાં ખામી રહે કેમ,
ગુરૂ મંત્રમાં. ચોક. ૩

આવા લકતને ગુરૂ કરી લઈ, છંદ ગાઈ હું કરું ભજન.
હાથે જોડતા બાધક આવે, ગુસ્સે થાય તો કરે વીધન.
મુખત્યાર બારિષ્ટર લાપણુ કરે તેમાં, બારિષ્ટર પર રહે વજન
તેવા તમારા ભગત અમીચંદ ગુરૂ કર્યા મેં સાંભળી છંદ.
એ છંદ ગાતાં આનંદ થયો શીવલાલભાઈ રંગીલદાસ કેમ.
ગુરૂ મંત્રમાં ચોક ૪ થો

છંદ ૯૧ મો.

(અંખા મા તારૂં દરશણુ દુલ્લભ એ રાહ)

આપો આજ્ઞા અંખા માતા, હાથ જોડી માગુ છું રજા,
વિવાહ થકી જ્યાં ગાનું થયું ત્યાં, નહીં લક્ષિતની રહી મજા,
મારૂં ચીત મા હવે હમણાં તારા ઉપરથી ખસી ગયું,
કરી અરસ્યા છંદ બોલે, તે છંદ પર છંદ કેહવામાં રહ્યું,
ધ્યાન ચુકાવી દીકું મારે, નહીં સેવાયું જાય સયું,

જ્ઞાની તો મા ધ્યાન લગાવે, અજ્ઞાની તો કરે કબ્બ; વીવાહ થકી જ્યાં !

ગાનું થયું. ચોક. ૧

ભક્તી કરવી એક દીલે જેમ, તારો મારો જીવ મળે,
ચેતન ચુકી જાય નહીં તો આવાગમનનો ફેરો તળે,
કરી અરસ્યા છંદ બોલું આ તેમાં માફ કંઈ નહીં વળે,
તે કરતાં એક ચી-તે સાંભળું તો, તેનું ફળ તુરત ફળે,
અતુર ચેતી ચીંતામાં પડશે, અજ્ઞાની મન પડે મબ્બ, વીવાહ થકી જ્યાં

ગાનું થયું. ચોક. ૨

સલામ કરી ખેસું આ તમને તો કોઈનો ગાંધળો ના જાવું,
મા પ્રતાપે બાળક તમારો, બેઠા છંદ બનાવી ગાવું,
તમે કંઠપર આવી ચડો તો, હાં બેઠા હું ધુન મચાઉં,
છંદ પર છંદ બનાવી ગાવું, હુકમ હોય તો નહીં અચકાઉં,
રબ વીના નહીં ઉલટે સમુદ્ર, અજ્ઞાની નુંગરા બાંધે ધબ્બ,

વિવાહ થકી જ્યાં ગાનું. ચોક ૩

એમાં કોઈનો વાંક નથી, મારે પેલા જન્મનું પાપ નડે,
પ્રેમ થકી મા છંદ ગાઉં છું, તેમા વચે આવી અડે,
એતો માજી માયા તમારી, બ્રહ્માંદીક તો ભુલા પડે,
મોટાદેવ મહાદેવ ભૂલ્યા, રૂપિમુની કંઈ બડે બડે,
અમીચંદ કે રેને મદદમાં સૌ છોડી મેં તુને બબ્બ

વીવાહ થકી જ્યાં ગાનું થયું ત્યાં નહીં. ચોક. ૪

છંદ દર મો.

જોગણીનો છંદ.

(રાહ ઉપરનો)

શુર કહે સાંભળરે ચેલા સુધળે શક્તિ સચરાચર,
સાંધી જોગને આસન માંડે કરે જોગણી રક્ષા પીઠપર,
રાખી જોગણી પીઠપર બેસે કરે અંબા તેના સિદ્ધ કામ,
લાભ કરે સનમુખ ચંદ્રમાં રહેવાના બતલાવું ઠામ;
પ્રથમ ઘર કહું જોગણીના જે પંદર તીથીમાં બદલે ઠામ;
પડવો નામ રહે પુર્વ દીશાએ માતા જોગણી કરે મુકામ,
બીજને દસેમ ઉત્તર દીશાપર છે માતા જોગણીનું ઘર;

સાંધી જોગને આસન માંડે. ચોક. ૧.

ત્રીજ તથા અગીયારસે રહે અગ્નિ ખુણે જોગણી નિરધાર,
ચોથને બારસ નૈરૂત્ય ખુણે પાંચેમ તેરસ દક્ષેણે દુવાર;
છઠને ચૌદસ પશ્ચિમ દીશાપર સાતેમ પુનેમ વાવ્યે મોબાર,
આઠેમને અમાવાસ્યાને દીન ઇશાન ખુણે સમજી લો સાર.
એ તો ઘર કહ્યા જોગણીના હવે ચંદ્રમાના ચેલા સુણું ઘર,

સાંધી જોગને આસન માંડે. ચોક. ૨

મેષ સીહને ધનના ચંદ્રમાએ પુર્વ દીશાએ ઘર છે સહી,
વશખને કન્યા ચંદ્ર મકરના જઈને રહે દક્ષણને મહી,
કુંભને તોળા ચંદ્ર મીથુનના પશ્ચિમ દીશાએ રહે છે જઈ,
મીન કર્ક વૃશ્ચિકના ચંદ્રમાં જઈને રહે ઉત્તરને મહી.

ચંદ્ર જોગણીના ઘર સાંધો સાચી વાત જોશી શાસ્તર,
સાધી જોગને આસન માંડે. ચોક ૩

એ પણ માણ માયા તમારી ચારે વેદ અરાડે પુરાણ,
તર્ક શક્તિ ચાલે જ્યાં સુધી ત્યાં તે જઈ અટકે નીરવાણ,
સ્થીર કરી પછી જોસે મનને તે તો માણ તારૂં ધરીને
ધ્યાન, મારે મન તુંહી તુંહી સૌ એક છે સઘળે શક્તિ
ઠામોઠામ; અમીચંદ કહે હાથ જોડી મારે શીરપર અંખા
જોરાવર સાધી જોગને આસન માંડે. ચોક. ૪

છંદ ૯૩ મો.

(અધર ગાતા હોટે હોટ અડકે નહી)

રાહ ઉપરનો.

અધર છંદ ગાતા આનંદે આજ લાજ રાખ સરસતી;
અરજ કરી શીર ચરણ ધરતે; સંતનકે કારજ કરતી.
અધર આસન નરસીંગીકા નખસીખ સજતી સણગારે;
કડા સાંકળા કાળીગાંઠી દાલા ગલે કંચન હારે,
ઘાલી નથની નાકે કાને કાંટા કરણ લાલ ચળકારે;
કરી આડ તીલડી તતક્ષણ સજ્યા સારા સણગારે;
અરસીધી કરજે સીધકારજ નહીં જાણી કંઈ તારી ગતી.
અરજ કરો શીર ચરણ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી.

ચોક ૧

કળી કાળ હે કઠણુ દીનસે દીન ધસ ધસકે આતાહે
 ઘટે દાન દક્ષણા દયા દીલ અસત દેખી હુરખાતાં હેય,
 નીચ કરે સંગતી સારાની સાર નરશાને આહાતાં હે,
 અત્રસીંગી અંતાને ટાળજે આજ અધર છંદ ગાતા હે.
 લખ્યા લેખ જે છઠ્ઠીના તે અંદરથી નહિ ઘટે રતી,
 અરજ કરી શીર ચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી.

ચોક ૨

અધર જળ જળ અધર ધરતી અધર દેખાતા સારા ગગન.
 અધર આના અધર જાના, અધર રહ્યાં સારા જગતન;
 આણુંદકારી હુરસીધી કરગરી કે તારા સંતન,
 આય જાયા અધર અઠડાયા નહીં કીયા તેરા દરશન,
 નહીં નીરખી નારાયણી, નીરાકારી ઇચ્છા શક્તિ,
 અરજ કરી શીરચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી. ચોક ૩.
 રખના દયા તે દીલકે અંદર અકળ કળા તેરી ન્યારી;
 અધર નાદ અણુચીતા ગરજતે રાજા ઈદ્ર કરે કીલકારી,
 ધરતી અંદર ધાન કરતી દેખ રહી ખલખલ સારી,
 સારી ખલખલ શરણે રેતી, હુરનીશ કરે રટણું તારી,
 અચાંદ કહે છંદ અધર ગાતાં કંકાળી સણુગાર ધરતી.
 અરજ કરી શીરચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી. ચોક ૪.

છંદ ૬૪

(રાહ ઉપરનો.)

અંબામાં સંસાર સમુદ્ર મે માહ જળ લાખી માયા
 કોઈ કીસીકા નહી જગત મે ચલા જીવ છોડી કાયા;
 જુઠી કાયા જુઠી માયા જુઠા હે સખ સંસારે
 જુઠી દોલત જુઠી દુનિયા જુઠાહે શખ પરીવારે,
 જુઠી મેડી જુઠા માળીઆ જુઠાહે સખ વિસ્તારે,
 જુઠા સુના જુઠા રૂપા જુઠાહે સખ ભંડારે,
 અજળ તરેકી બાજી રચાઈ જુઠા ખેલ સખ રચાયા

કોઈ કીસીકા નહી જગત મે. ચોક ૧.

જુઠી મોખત જુઠી પ્રીતી જુઠા હે સખ વીસ્તારે,
 જુઠી મોહેણી જુઠી મમતાં જુઠાં હે સખ પરીવારે;
 જુઠાં ભાઈબંધ જુઠી ત્રીયાં જુઠા હે સખ હંસારે,
 જુઠા લોભ હે જુઠી લલુતા જુઠા હે સખ હંકારે;
 પાંચ તત્ત્વનું બંધનું પુતળુ, ઘટઘટમે તારી છાયા

કોઈ કીસીકા નહી જગતમે ચલા જીવ છોડી કાયા. ચોક ૨.
 અવધ બાંધી અવતર્યો જગતમા ધરમધાનં પુન કરવાને
 મોહમાયા મા ધન મેળવ્યું પાપી પેટજ ભરવાને;
 લેણું કરતા દેવું થયું મા લખચોર્યાશી ફરવાને
 ધર્મ ધાન તે કંઈ એ કર્યું નહીં આખર પડ્યો મરવાને;

પુરી મુહતે પૃથ્વી પડ્યો, કરી ઝટપટ જમડા આયા;
 કોઈ કીસીકા નહીં જગતમેં ચલા જીવ છોડી કાયા; ચોક ૨
 લોકે કુંડી દીધી કાયાને નહીં રહી કાંઈ એધાણી
 દિનસે ગણતાં માસ વર્ષ જુગ સ્વપ્નેમેં કંઈ ન જાણી;
 મીલે પવનમેં પવન તેજમેં તેજ પાણીમેં મીલે પાણી;
 મીલી મીટીમેં મીટી મહારાજ ગીરકે લજે અંબા એવું જાણી;
 અમીચંદ કહે સાચા જગતમેં, અંબા નામ મુખશે ગાયા;
 કોઈકીસીકા નહી જગતમેં; ચલા જીવ છોડી કાયા. ચોક ૪

છંદ દ્વય મો.

રાહ ઉપરનો

લક્ષ્મિ લક્ષ્મિ સૌ જન કહે છે, ખરા લક્ષ્મી તો રાખે ટેક;
 ટેક રાખીને નહિ ડરે જગતથી, બ્રમણા ભાગીને ઓળખે એક.
 એક નિરંજન આપ સ્વરૂપ છે, અખંડ પ્રદ્વાંડમાં મમમાયા;
 માયા છોડી રૂપ પલટી રહ્યા છે, ઘટ ઘટમેં તારી છાયા.
 છાયા હોય જેને દેવ ગુરૂની, અમર પદને તે પાયા;
 પાયા અમર પદ શુરવીર ટેકી, ખરા લક્ષ્મી તે કહેવાયા.
 કે'વાયા કાળીદાસ કાળીના, ભોજ સભામાં રાખી ટેક;

ટેક રાખી. ચોક ૧

એક ઓળખે ખરા લક્ષ્મી જે. પાંડવ પ્રદ્વાદને બળીરાય;
 રાય અંખરિય જુઓ વિભિક્ષણ, જનક વૈદેહી જે કહેવાય.

કહેવાય ભક્ત વલ્લભ ધોળા; માતા બહુચરી કરતી સ્હાય;
સ્હાય કરી જુઓ અંડી પાઠમાં, સુરઠ વૈશ્ય પર પ્રસન્ન માય.
માય સ્હાય કરે ભક્ત જનને, ખરા ભક્ત તો રાખે ટેક;

ટેક રાખી ચોક.

એક ગુરૂ જેને શિરપર સાચા, ખરો માર્ગ તો બતલાવે;
લાવે શાસ્ત્રનો ભેદ બતાવે, વિના ગુરૂ ગોથા ખાવે.
ખાવે માર સંસારનો ભારી, પછી પુરો જીવ પસ્તાવે;
પસ્તાવે પછી સ્વગુરૂ શોધે, મોક્ષ માર્ગ તે બતલાવે
બતલાવે પાળો દયા ધર્મ, કરી ભક્તિ ભજન રાખીને ટેક

ટેક રાખી. ચોક ૩

એક અખંડને સૌ કોઈ શોધે, અખંડપુરૂષ પોતાની પાસ;
પાસ રહ્યો છુપાઈ દેખો; જેવું દુધમાં ધૂત કરે છે વાસ.
વાસ વસે સદા દુધની અંદર, દહીં કરી વલોવો છાસ;
છાસ ઉપર રહે માખણ તાવો. બને ધૂતને થાય વિશ્વાસ
વિશ્વાસ રાખી શ્વાસો શ્વાસ સમરે. અમિચંદ કહે રાખી

ટેક. ટેક રાખી. ચોક ૪

છંદ ૯૬ મો.

અંખામા તારૂં દરશણુ દુર્લભ

એ રાહ.

પ્રાણી માત્ર મારા દેશિ બંધુ, ગયો વખત નહિ આવે ફરિ,
જાવું દુર રહ્યો દવસ થોડો, કરો ભક્તિ સૌ ધ્યાન ધરી.
ટેક,

અનંત ભવનેઃ આ જીવ દુઃખી, તરવાનું છે આ ખાડું,
 મનુષ્ય અવતાર ખારણું મોક્ષનું, સ્વદેશ લાગે સૌને ખ્યાડું.
 ઈચ્છા કરે પણ નિષ્કળ જાય જીવ સદ્ગુરુ મળે કામ થાએતાડું,
 પ્રથમ સારદા માત સમરી, ગુરુ મલે જાય હું માડું.
 ગુરુ જ્ઞાન આપે ત લેવું, સંસાર સમુદ્ર જાવું તરિ,
 જાવું દુર. ચોક ૧

ગુરુગમ વાણી કોઈ ક્ષે વીરલા ખરા ભકત જે હોય શુરા,
 ગુરુ શરણુ જઈ શીશ નમાવે તારો પાર ગુણના પુરા.
 ગુરુ કહે ભાઈ તરવું હાથે, કરમ ખપાવિ કરો ચકચુરા,
 મનમારી મમતાને ત્યાગો, અખડ જયોત વરસે નુરા.
 ભકિત કરી તરી જવું જગતને, સદ્ગુરુ શબ્દને અનુસરી
 જાવું દુર ચોક ૨

ઉઠ્યા વેહેલા ને ભુલા પડ્યા ભાઈ, થયું અસુર અંધાડું ઘોર
 પર વારતામાં આવી પહોંચ્યા, કાળ કઠણ લુટારા ચોર.
 બાંધી મારશે લઈને જાશે, રોશે સગા કરી શોર ખડોર,
 જીવ જાશે જમ પુરી એકલો, માથા ઉપર જમનું જોર.
 ભકિત આગળ ન ચાલે જમનું, સંસાર સમુદ્ર જાવું તરી,
 જાવું દુર. ચોક ૩

જાગી જોતાં જીવું લાગે, આ સંસાર છે સ્વપ્નાતુલ.
 માયા માર ખવડાવે જગતમાં, કામ ક્રોધ છે પાપનું મૂલ.
 દૈવ માયા ભકિત કહીએ, અસત્ય નહિ ચાલે ખીલકુલ,
 ભકિત કરો સૌ આકીન રાખી, મલે મોક્ષ જાય લાગ્ય ખુલ.
 અમીચંદ કહે પાર ઉતારો, જન્મ મરણથી ગયો ડરી.
 જાવું દુર રહો દિવસ થોડો, કરો ભકિત સૌ ધ્યાન ધરી. ચોક ૪

છંદ દ્વિ.

રાહનવી

ભુલે ભુલેરે હો મુસાફર ભુલે; તારો મારગ તું પીછાન,
 ચાલ્યો ઉખાન, ગર્વમાં દુલેરે; ઓ મુસાફર ભુલે ટેક.
 આ અગમ વાત પીછાન, ધરોને ધ્યાન, વાત કહું સાચી, ॥
 તું કરી રહ્યો કલ્લોલ, ચાથી તારા ચોર, નહિ
 જાઓ રાચી ॥

તમે માની રહ્યા જે માફ, નથી તે તાફ, શીઠ
 રહ્યો નાચી, ॥
 હવે સમજ નેમ અટક, રંગજશે ફટક, પ્રીત ગણુ કાચી, ॥

ફેંકતા.

ખોટાને સાચું માની રાખી ઉમંગે, ॥
 કામ ક્રોધ લુટારા ચોર ભમે તારી સંગે, ॥
 લોલ મોહ માયામાં ચઢી રહ્યો ખુબ રંગે, ॥
 ફરે મહમાતો થઇ દમે સૌને અડ બંગે, ॥
 એક દીન હો જાવે ખાખ ઉડગી ધુળેરે, ઓ

મુસાફર ભુલે. ચોક ૧ લો

જરા સમજ સમજ તું હોલ, આખર પાયમાલ,
 અસતના કરતાં, ॥
 સતીઆને સદા રહે સુખ, જરા નહિ દુઃખ, સત
 ઓચરતા, ॥

અણે સુખ દુઃખ સમાન, ધરે એક ધ્યાન, પાર ઉતરતાં, ॥
જ્યારે તૂટે માયાની બળ. માય ત્યારે ન્યાલ, પાપ
ઓશરતાં, ॥

ફેકતા.

નહિ મળે ગુરૂ બીન જ્ઞાન, મુસાફર ભાઈ, ॥
તું તો કુલ્યો મન મકલાઈ, અલધી હાથ આઈ; ॥
નહિ બન્યો ગાંધી ભર કરીયાણા મેરે ભાઈ; ॥
જુઓ બહારની વસ્તુ, મહીં ધ્યાન લગાઈ, ॥
ને મળે ગુરૂકી કીલી તાલા ઝટ ખુલેરે, ઓ
મુસાફર બુલે. ચોક ૨ ને
થઈ પ્રસન્ન ગુરૂજી કહે, ચેલો સુણી સહે, ધ્યાન લગાઈ, ॥
ખરો મારગ તો છે એક, રાખીને ટેક સદા રહો સહાઈ, ॥
ચોરી ચાડીને અહંકાર. તજી પરનાર, ભળે મારા ભાઈ, ॥
તજી મીઠીને વળી શુરા, કરો ચક ચુરા, છએ મન લાઈ, ॥

ફેકતા.

ગુરૂ કૃપા હોય તો ત્રીવિધી તાપ સનાવે; ॥
ઝટ ઉઘડે સ્વર્ગ દ્વાર મારગ હાથ અ.વે, ॥
શંભ હંમ પરતીતી તિક્ષા રાખે ફળ પાવે, ॥
વળી શ્રદ્ધાને સમાધાન એવા ગુણ આવે, ॥
એ તો બંક નાલ પર ચઢે, આનંદમાં ખુલેરે. ઓ
મુસાફર બુલે. ચોક ૩ ને

એ નિત્ય નીમિત્ત પ્રકૃતિ કહેવાયે અત્યંતી; સમજીને આલે, ॥
 પાંચ પ્રલયને વિચારી, ભજે મન ધારી, સત્ય સંભાળે, ॥
 રૂપ શિયળને વળી ધન કુળ જોળન ને મદ ટાળે, ॥
 તપ વિદ્યા રાજ્યનો ગર્વ, મુકી દે સર્વ, સ્વર્ગમાં મ્હાલે, ॥
 શ્રેકતો.

વૈરાગ વિવેક ખટ સંપત્તિ મનમાં યાએ, ॥
 તેની જીવન મુક્તિ તૃષ્ણા તૂટી જાએ, ॥
 ત્રણ અવસ્થા ત્યાગી સોહંગમાં એ સમાએ; ॥
 મુલ વસ્તુ મળે તો જીવ મટી શીવયાએ, ॥
 સેવે માજી અમીચંદ સદા ભિતરસેદ ખુલેરે, એ
 મુસાફર ભુલે. ચોક ૪ એ

છંદ ૯૮.

ભજન રૂપી

કર સત સંગત મન માજી ભજ;

પીએ વીખ ખ્યાલા અમરીત તજ. કર સત સંગત
 મન માજી ભજ-ટેક.

એ અંખા નામ અમૃત રસ; તે તો પીઈ લે ખ્યાલા

પ્રેમ આણી મસ;

અંચ ઈંદ્રી સ્વાદ છોડો અડસ; ચલ શિવો પ્રાણી

પડશે લપસ;

કર સત ગુર ચરણે લગાદો રજ, પીએ વીખ
 ખ્યાલા—ચોક ૧
 એક ચીત મન ધર અંબાનું ધ્યાન; કર પરખ નીરખ
 અંબા પીછાન, હિરા રત્ન મણી અંબાને જાણ, બીજી
 સર્વ ગણ પથ્થર સમાન;
 જાજ અંબા નામ રાખી ગરજ પીએ વીખ ખ્યાલા.
 —ચોક ૨

સંસાર સેહેલ માયાની જાળ, તેને મોહી મોહી
 કેમ આણે વહાલ,
 નહી આવે સાથ કોઈ અંતકાળ, મુક કથીર પ્રાણી
 કંચનને જાલ;
 કહા બુલે પ્રાણી મનડાં સમજ, પીએ વીખ ખ્યાલા—૩
 તુતો સમજ મન કરલે કબૂલ, એ માયા જાળ
 આંખર ધુળ;
 કહું બહેર બહેર કરલે કબૂલ, રહેશે વાસ જાસે
 કરમાઈ કુલ;
 કહે અમીચંદ શુણ્ણે અરજ, પીએ વીખ ખ્યાલા—૪

ભજન રૂપી છંદ ૯૯.

(તુજ બીના મોરી કોણ બખર લે ગોવરધન ગીરધારીરે
 એ રાહ)

એક દાહડો ભરવો છે હમારે તેહની ફીકર મા તાહારેરે,
 દેશી હમારા આવશે તેડવા, હુકમથી તમારેરે,

તેડા આપશે બહુ અકળાવશે પડીશ ઘડી નાચારેરે,
પીડા પડશે આંસુ ઢળશે પડશે જેળી મારેરે,

એક દહાડો ભરવો છે. ચોક્ક ૧.

ધમણ ચાલી કોઇ નહીં વાલી, મીઠ્યા સૌ સંસારેરે,
માતે પીતા લાઈખંધ સગા સૌ, રોશે ધરની નારેરે,

એક દહાડો ભરવાનો છે. ચોક્ક ૨.

કફ્ર આવી મારો કંઠ રૂંધશે, કહું મા વારંવારેરે;
એ તો ઘડી ઘણી કઠણ કાહાડવી, ત્યાં તો તું ઉગારેરે,

એક દહાડો ભરવો છે. ચોક્ક ૩.

જે જે મેહર દ્રષ્ટીથી અંખામાં, રહું વીશ્વાશે તાહારેરે;
અમીચંદ કહે તુંહીં તુંહીં વાલી તારો ભવજળ પારેરે.

એક દહાડો ભરવો છે. ૪.

છંદ ૧૦૦

(રાહ ઉપરનો)

સમજરે તું મનવા મેરા, કીંઈ ફરે મસ્તાનારે—ટોક.

અલખેલીતું સમરણ કરલે, છોડને જુઠા ગુમાનારે.

કુએલો કુએલો શું ફરે છે, આખર મન પસ્તાનારે.

સમજરે ૧.

સેવા સમરણ માળા લઈ બેઠો, ધરવાને તું ધ્યાનેરે;

મન તુરંગી ઘોડા ઉપડ્યો જદ ગચું સેવાનું ભાનેરે;

સમજરે તું. ૨.

લક્ષ્મી જોજનપર ફરે મનવા તું માળાના દે ખાંનારે,
ધ્યાન ચુકી કરે ખોટા મનસુખા, આખર હે મરજનારે;

સમજરે તું. ૩

એમ વીચારી જ્ઞાનમેં સમજો, જ્ઞાનશે ધ્યાન લગાનારે,
અમીચંદ કહે મનવા મેરા, ગાવો સદા ગુણ માનારે,

સમજરે તું. ૪

છંદ ૧૦૧

(રાહ ઉપરનો.)

અંખામા તારે સરણે આવી ઉભો શીશ નમાવીરે-ટેક.
સરણાગતને સરણે રાખી, લો ને માણ બચાવીરે;
જગત પાળણુ જગત જનુંની, કરો કરૂણા દયા લાવીરે.

અંખામા તારે. ૧.

હું સેવક માતાણુ તમારો; ઉભો ધુન લગાવીરે,
મેહેર દ્ષ્ટીથી દરશણુ આપો, દો આવા ગમન મટાવીરે.

અંખામા તારે. ૨

જનમ મરણનું હુબ છે મોટું, આ ભવમાંએ આવીરે,
આત્માં કરમથી રહો બંધાઈ, તે લાખો છોડાવીરે.

અંખામા તારે. ૩

આતમ જ્ઞાનની આપોમાં બુદ્ધી, આખરની વાત બતાવીરે;
અમીચંદ કહે જ્ઞાન પ્રગટે તો. છંદ ગાવું તાલ બળવીરે,
અંબામા તારે સરણે. ૪

છંદ ૧૦૨

(ભજો ભાઈ માણુ નામ હે ખરા એ રાહ)

સારમાં સાર માણુનું નામ, નામથી થયું હમારું કામ,
સારમા, બાળાપણથી માણુ સેઈવા. આંચો અંબાને ધામ,
કરી વિનંતી વીનવા માણુ, જપી માણુનું નામ.

નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૧.

આસન વાળી સાંધી ચોગડીયું, કડી બેસાડી ઠામ,
સાહસ લેઈ શુભ મંત્ર લણીને, છંદમાં ઘાલ્યું નામ,

નામથી થયું હમારું કામ, ચોક ૨.

શુભ મુરત શુભ ચોગડીઆમાં, છંદ કરવાનું કામ.

શ્રોતાં વક્તાનું કલ્યાણ થાએ, છંદ ગાએ આરામ,

નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૩

કીરતન ભજન થાએ કુળુ દુવારે; છંદ માણુને ધામ,

નાટક ગાયન નાટકશાળામાં શોભે ઠાંમે ઠાંમ;

નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૪,

નામ માણુનું ગાયનમાં પણ વરતી નહી રહે ઠામ,

અમીચંદ કહે છંદ ભજન ગાવો. દેવી દેવને ધામ,

નામથી થયું હમારું કામ. ચોર ૫

છંદ ૧૦૩

(રાહ ઉપરનો.)

ભાળેભાઈ માણ નામ હે ખરા, ભટક લખ ચોધરાશી મે કરા;
ખાલાપણુતો જશે રમતમાં જીવાનીમે નહીં ડરા;
વણુજ કરી વેપારી બનશે, પછી આવશે જરા.

ભાળે ભાઈ ૧.

થરથર થરથર ધુન્જશે કાયા નયણે આસુ' ભરાં.
સુધ સાંન ઉડી જશે તનકી, નરમ પડશે સરા.

ભાળે ભાઈ. ૨.

ધન દોલત ઓર માલ ખબ્બના રહે પ્રથ્વીપર ધરા.
અંત કાળે છોડી સૌ માયા. જમડે પ્રાણ હરાં;

ભાળે ભાઈ ૩

અંખા નામ જેને મુખથી ભઈજા તે ભવ સાગર તરાં,
અમીચંદ કહે નીરમળ વાણી સત સખ્દ ઓચરાં;

ભાળે ભાઈ ૪

છંદ ૧૦૪

(રાહ ઉપરનો.)

અરે તું ક્યું ગફલતમે પડાં. સમજ મન માણ નામહે બડાં,
સુભ નીશુભ મહીંસાસુર પાપી. દેવતા પૂઠે અડા;
અક્ષા વિષ્ણુ' ઇંદ્રને જીતી, ગીરી કૈલાસે ચડાં,
અરેતુ ક્યું ગફલતમાં પડા. ચોક ૧.

અહા વિષ્ણુ' ફર દેવ સૌ, હિમાચળ પર ખડા,
મહ મહ કંઠે કરે વિનંતી માણને પાઉં પડા.

અરે તું કયું ગફલતમાં પડા. ચોક ૨.
ક્રોધ કરી અંખામાં ધસ્યા, જઈને રણમે ખડા,
શુભ નિસુંભ મહિસાશુર માર્યો, રક્ત ખીજ રણ પડા,

અરે તું કયું ગફલતમાં પડા, ચોક ૩.
હંસા હોય શો મોતી ચુશે, બગા માસ ખાએ સદા,
અમીચંદ કહે લજમન માણ. બાજે અંગ ચોગડાં;
અરે તું કયું ગફલતમે પડા. ચોક ૪.

છંદ ૧૦૫

(રાહ ઉપરનો)

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ, મારને માણ નામકી હુલ,
અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ.

ત્રેતા જુગમાં સીતા માતા લંકા હતી અનુમુલ,
રાવણ મારી લંકા બાળી, ત્યાં તો ઉડતી ધુલ.

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ, ચોક. ૧
દ્વાપરમાં હરજોધન રાજા ઘણો ફરે કુલ કુલ,
તે પણ રણમાં ગયો રોળાઈ; જીત્યા બીમ નીકુલ,

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ. ચોક. ૨
આ પૃથ્વી પર કંઈક થયા કંઈક થશે હજી અનુમુલ,

સહા ફેરે ખૂપર માતાનું, સોલે હાથ ત્રીશુલ;
 અરે તું કેમ જાણે ભુલ ભુલ. ચોક. ૩
 ભવ જળ પાર ઉતારો માણ, અરજ કરો કમુલ,
 અમીચંદ કહે જીવો મેહર દ્રષ્ટી, જાણે લાયેગ ખુલ,
 અરે તું કેમ જાણે ભુલ ભુલ. ચોક ૪.

છંદ ૧૦૬

(રાહ ઉપરનો)

કઠણ લખચોર્યાસીહે ફેરા, મટાવે માણ બીન કાણ મેરા;

કઠણ લખે ચોર્યાસી હે ફેરા. ૧

જનમ મરણ ધણું કઠણ માણ, વચન સુણો હુમેરા.

નવમાસ પકડ જકડ રાખ્યો, કાળા ગૃહમાં ઘેરા;

કઠણ લક્ષચોર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૨

ઉધે મસ્તક રહ્યો માણ, મે ગુનેહગાર તુંમેરા.

મેહર દ્રષ્ટીથી જન્મ આપ્યો; મા ખાપે ઉછેરાં.

કઠણ લક્ષચોર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૩

મોહોમાયામાં ગયો ઘેરાઈ. પડી ગફલત અંધેરાં;

માણ નામ નહીં મુખથી લઈજા, ખાંધા જંગલમે દેરા.

કઠણ લક્ષચોર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૪

અંત સમે અંધારી આવશે, જમડા લરશે પેહેરા;

લાગ જોઈ લઈ જાશે જીવને પડે કાયા ખાઈ લેહેરા.

કઠણ લક્ષચોર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૫

એટલી અરજ મા સુણો હમારી, હું છું દાસ તુમેરા.
અમીચંદ કહે અરજી શીકારો, મારી આપોમાં શેરા.
કઠણ લક્ષ્યોચાંશી હે ફેરા. ટેક ૬

છંદ ૧૦૭

(રાહ ઉપરનો)

મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે, માણ બજ,
આવાગવનં દુઃખ ટળે; મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે;
નીશ્ચેના ઘરની વાત કરીને વેવાર રૂપમાં બળે,
જે ચેલાને સતગુરૂ શિર નહિ, તેની હીમત નહિ ચલે,
મૂર્ખ મન કાયર થઈ ચોક ૧

કરતાની કારીગીરી આગળ કોઈનું નહિ ત્યાં ચલે,
આદ્ય શક્તિ મા જગત જનુની વૈશા હીમાચળે;
મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૩

દૈત મારી દેવને રાજ આપ્યા ભક્તિનું ફળ મળે,
કરમરેખ પર મેખ મારે સતી વચન નહિ ટળે,
મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૨.

ઉંચ નીચ મૂર્ખ મન બાણે ગુણીજન ગુણમાં બળે,
દત્તાત્રીને કીયા સતાવીસ ગુરૂ કરે ગુણ મળે,
મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૪.

સુરવીર થઈ કરો ભક્તિ ભાવે અંખા નામે દુઃખ ટળે,
અમીચંદ કહે સદા આણુંદ રહે ભક્તિ ભાવમાં બળે;
મૂર્ખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૫.

છાંદ ૧૦૮

(રાહ ઉપરનો)

સમજ મન તારી ટેવ ના મટી, ભટકમાં ભજલે તું ભગવતી;

સમજ મન તારી ટેવ ના મટી;

ખાળા પણુ ગફલતમાં કાઢ્યું ભઈજા નહી મા રટી;

ભરજોખન ત્રીયા સંગ માંહી, ખેલી રહ્યો ખટપટી;

ભટકમાં ભજલે તું ભગવતી. ચોક ૧.

વૃદ્ધ પણામાં વ્યાધી વળગ્યો વેળા ગઈ છે વટી,

જમ કીકર આવિને ઉભા એ ઘાટી અટપટી;

ભટકમાં ભજલે તું ભગવતી ચોક ૨.

આખર ઘાત છે મોટી માથે ખાંધો કસીને કટી;

દુર્લભ છે મનુષ્યા દેહ મોંઘો લો લાવો સૌ લટી;

ભટકમાં ભજલે તું ભગવતી. ચોક ૩.

માણ સમરણમાં હેત ન રાખે મુખથી બોલે ખટખટી,

અમીચંદ કહે સદા સમરણમે માણ લાંગે અટપટી;

ભટકમાં ભજલે તું ભગવતી. ચોક ૪.

છાંદ ૧૦૯

(રાહ ઉપરનો)

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી, છુટે તારા કર્મ

થાયે સુભ ગતી.

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી—ટેક.

ભક્તિ વીના મુકતી ના મળે, નહિ સમજે મુઠમતી;
લેહ વિના છંદ ભજન બનાવે, સોલે નહિ એક રતી,

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી ચોક ૧

સત ગુરૂ સમાગમ સદા કરે તો શાસ્ત્ર લેહ મળે અતી,
જ્ઞાન થાયે ઘટમે ઉજાગા ખસી જાયે કુમતી,

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી ચોક ૨

ઢાલ ધીરજની બાંધી બેસો મનમાં રાખી નીરવતી,
શીવલાલ કહે ગયો ભાઈ મુળચંદ એક પલકમાં વતી,

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી. ચોક ૩

અમીચંદ કહે અવધ આવશે કોઈ ન રહે એક ગટી,
પંથી જીવડો પંથે પધાર્યો તું કયાં રહેશે અતી,

ભજ મન તુંહી તુંહી તુંહી ભગવતી. ચોક ૪

છંદ ૧૧૦

ત્રીગુણ માયામાં તાહેરી; બ્રહ્મારૂઢ મોરારી;

તમેરે બ્રહ્માને તમે સાવંત્રી, તમે કુખેર ભંડારી.

ગણેસ તમે છો લક્ષ્મી, ઉમીયા ત્રીપુરારી,

એરે સ્વરૂપ સૌ એક છે; પડી માયા અંધારી,

ત્રીગુણ માયામાં તાહેરી. ચોક ૧.

રહીરે વ્યાપક ઘટઘટમે, છાયામાં તારી;
 ધુડત ધુડત કંઈ મરગએ, દુનીઆ દુરાચારી.
 ભુલ પડે માયા જાળમે રૂશીમુની દુધાધારી;

ત્રીગુણ માયામાં તાહેરી ચોક ૨.

પંચ તત્વ પ્રગટ કરી કીધા પુરૂષ ને નારી;
 ઘટમે રમે માતા અંબીકા; તારી ઘેંઘટ ન્યારી.
 શક્તિ શક્તિ સઘળે રહી, તું છે નીરાકારી;

ત્રીગુણ માયામાં તાહેરી. ૩

લક્ષ ચોરાસી ફરી મુવેા મુણેા અંબામાં માહારી;
 પદોણેા પાંચ રાતનો; કાયા બાડુતી મારી;
 મુકી જઈશ અમીચંદ કહે, લેા અંબામાં તારી.

ત્રીગુણ માયામાં તાહેરી પ્રજ્ઞા રૂદ્ર મોરારી. ચોક ૪.

છંદ ૧૧૧.

(રાહ ઉપરનો)

ધનરે અંબામાં તું માહેરી; માયા ખુબ તમારી;

ધનરે અંબામાં તું માહેરી.

બાળ રચી બાળગરની જેઠે આપમદારી;

ડમકેા ઓહંમ શખ્દનો; પડી માયા અંધારી;

ધનરે અંબામાં તું માહેરી ચોક ૧.

ધનજી શક્તિ પ્રગટ થયા. બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી;
 પાંચ તત્વ ત્રણ ગુણથી; રચી રચના સારી,
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી. ચોક ૨.

જુગતી કરીરે જુગતની; ઝાડ અરાડ ભારી;
 વનસ્પતી ખીલી રહી, ફળ ફુલ હબારી,
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી. ચોક ૩

ખોટો રૂપીઓ બાજીગરનો, તેવી માયામાં તારી
 અમીચંદ કહે, તુંહી તુંહી વાલી મા લેજો ઉગારી;
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી. ચોક ૪

છંદ ૧૧૨.

ગુણીજન ગાળેરે અસતની વાત તજે, એ રાહ.

સમજ મન મારારે, અસતની વાત તજે,
 કામ ક્રોધ છોડીરે, અંબાનું નામ ભજે.

લોભ મોહોમદ માયા મંમતા. મીથ્યા મન મસ્તાને,
 ચીત ચેતવણી કરી સમરલે. ધરજે અંબાનું ધ્યાને.

આઘ શક્તિથીરે તમો. સત્વ ગુણ રજે;

સમજ મન મારારે. ચોક ૧

હોંમકારથી ધનજી શક્તિ બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી, ત્રીગુણ
 માયા સધળે ફેલાઈ;

કીધા પુરૂષને નારી, જ્ઞાનની વાતારે. રૂઢેમાં
પ્રગટ હુજો.

સમજ મન મારારે. ચોક ૨

મારૂં તારૂં મીથ્યા સઘળું. મીથ્યા સૌ સંસારે,
માત પીતા નહીં આવે સંગે કોઈ; મીથ્યા
કુટુંબ પરીવારે,

માયા ધન દોલતરે. મીથ્યા સૌ છોડી જજો, સમજ
મન મારારે. ચોક ૩

સાચું નામ અંબાનું સમરો. શીવલાલ કે મુળચંદ
રંગીલદાશ કહે અંગ ઉમંગથી,
બોલે માણના છંદ; અમીચંદ કે છેરે. માણ મારી
મદત હુજો. સમજ મન મારારે. ૪

છંદ ૧૧૩.

(રાગ ઉપરનો)

આરાસુરવાળીરે, અંબા તું છે મારી. ઉભો કર જોડીરે,
કરૂં વિનંતી તારી, મુગટછત્ર કાનોમે કુંડલ ગળે.
નવસેરો હારે;

કર કંકન ખળકે છે ચુડો. રતન કરે ચમકારે.
અણુવટ વીંછવારે કમરે પટો છે બારી.

આરાસુરવાળીરે. ચોક ૫

હડપચી પર હીરો ચમકે, સુંદર મુખપર વાળી બાલ
 બાલ રહ્યા મોતી પોરાઈ;
 શોભે નાગણ કાળી રચી ખુબ રચનારે ખીલા કુલહનરી,
 આરાસુરવાળીરે. ચોક ૨
 જળસ્થળ મેરૂં પ્રગટ કીધા માંચે, કીધા પવનને પાણી;
 સુંલ નીસુંલને રણમાં રોઈળા, દેવતાની દયા આણી,
 અંબે દયાળીરે, માત મારી ખપ્પર ધારી.
 આરાસુરવાળીરે. ચોક ૩
 સદા શરણમાં રાખો તમારી, હું બાળક છું તારો.
 શીવલાલ કહે રંગીલદાસ બે, માણ પાર ઉતારો,
 અમીચંદ બેડીરે; છંદ બોલે લલકારી.
 આરાસુરવાળીરે. ચોક ૪

છંદ ૧૧૪.

(રાહ ઉપરનો)

ગુણીજન ગાજેરે, સદા ગુણ અંબા તણા; ભુટ્ટી નવ
 બશેરે; એના ગુણ છેરે ઘણા.
 ઓહંમ શબ્દ એક થયો કે ઉભા ઈચ્છા શક્તિ આપે,
 ત્રીગુણ માયા રચી રચના પળમેં સૃષ્ટી થાપે;
 એવી મારી માણરે, શોભાની નહીં મણા;
 ગુણી જન ગાજેરે. ચોક ૧

સુષ્ટી સારુ શુ' શુ' કીધું, કહેતાં નહિ આવે પાર,
આગળ રહીને કામ બનાવ્યા; વળી ન્યારા ને ન્યારા;
નીરંજન કે લાવેરે રચી ખુબ કરી રચના. ગુણીજન

ગાળેરે. ચોક ૨

પ્રથમ ચરીત્ર ચંદીપાઠમે, ધર્મુ વીળ્યુંએ ધ્યાને.
કરી વિનંતી વીળ્યું એલે; મધુકંઠત દમે મસ્તાને;
પાંચ હજારરે વરસ બુદ્ધ કરે ઘણા, ગુણીજન ગાળેરે.

ચોક ૩

આઘ શક્તિ અલખેલી, અંબા કયાં મોહીત મસ્તાને.
વિળ્યું જઈને ઉભા રણેમાં, લીધા દર્ધતનાં પ્રાણે;
એવા કામ કીધારે અસંખ્ય માએ દત્ત હણ્યા,

ગુણીજન ગાળેરે. ચોક ૪

અરે મુરખ મન તું ના ભુલીશ, ભુલતો નહીં લગારે;
આઘ શક્તિનું સમરણ કરજો ઉતરશે ભવપારે;
હરનીસ કરે છેરે, અમીચંદ તારી રટણા. ગુણીજન

ગાળેરે. ચોક ૫

છંદ ૧૧૫.

(રાહ નવી)

કોણ ઉતારે પાર, જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર.
મને તારો આધાર જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર
મન માયામાં મોહી રહો તો, ગુરૂ મીલા મને સાર;

જ્ઞાન આપી મને ગુણી કીધો મા, આવ્યો તમારે દુવાર.

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર. ચોક ૧.

પૂર્વ જનમને પુને કરીને, ગુરૂ મીલા મને સાર;
શીતર જેનું લીળું નથી તો, ક્યાંથી મીલે ગુરૂ દુવાર.

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર, ચોક ૨

અલધી આઈ, ગાંધી બન બેઠે; ચેલા મુંડી દો ચાર
જ્ઞાન વિના ગુરૂ જે નર થાએ, જાએ નકં દુવાર.

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર. ચોક ૩.

પ્રેમે ખ્યાત્તા દીધા ગુરૂએ, પીધા ઉતરવા પાર,
અમીચંદ કહે સર્વ ભકતને, માણ તારો આધાર;

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર. ચોક ૪.

છંદ ૧૧૬. (રાહ ઉપરનો)

કહું છું વારંવાર સમજ મન, કહું છું વારંમવાર,
જાઓને માણ દુવાર, સમજ મન કહું છું વારંમવાર,
કપટી પાખંડી કળજીગમારે, સમજવશેરે અપાર;
તે માટે હું તમને સમજાવું, કરજો ઘણોરે વિચાર,

સમજ મન કહું છું વારંવાર, ચોક ૧

સ્વગુરૂની સંગતી મહેલાવા આવશે ઘણુરે ગુમાર,
ચોતાનો મત ખેંચીને કહેશે, નીરંજન ગુરૂ કરો સાર,

સમજ મન કહું છું વારંમવાર ચોક ૨

સમજ વિના જે ખડ ખડ કરે, તે થોતે તો છે સાકાર,
નિરંજનને રૂપ નથી ભાઈ, એતો છે નીરાકાર.

સમજ મન કહું છું વારંમવાર. ચોક ૩.
મોઢે કહેવું સહેલું નીરંજન ગુપ્ત છે એનો દ્વાર,
આતમ ખોળ ખટ ચક્ર સાંધો, સમજો તત્વ વિચાર;

સમજ મન કહું છું વારંમવાર. ચોક ૪.
ગુરૂ હમારા ગુણવંત મળીયા, ખતલાવ્યો માળ દુવાર,
લેહ અલેહનો પડદો ખોલીને, છંદમાં મુક્યો સાર,

સમજ મન કહું છું વારંમવાર. ચોક ૫.
સાંભળી છંદ જ્યારે જ્ઞાન થયું, ત્યારે કરવો મન વિચાર,
જ્ઞાન થયું ત્યારે ગુરૂ કહેવાયા, નુગરાના માને આભાર;

સમજ મન કહું છું વારંમવાર. ચોક ૬.
શીવલાલ કહે જો જ્ઞાન કથો તો જાઓ ગુરૂ કેરે દ્વાર,
અણસમજે જો નીંદા કરશે તો, જકતનો ખાસો માર;

સમજ મન કહું છું વારંમવાર. ચોક ૭.

છંદ ૧૧૭ મો. (રાહ ઉપરની)

કથની છોડોને આંહી ॥ મેરે ભાઈ કઠની છોડોને આંહી ॥

સમજનારા સમજ ને જશે ભજશે તે અંખામાઈ ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૧ લો ॥

અજ્ઞાનતામાં માઈ ને તાઈ, જ્ઞાને દેખે ના કાઈ ॥

‘પારકું’ સુધારતાં પોતાનું બગડે એવી કેણી જુગ માંહી ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૨ ને.

શુરવીર થઈને સુરતાને સાંધો, સમજી બેસોને સમાઈ ॥

સમો ગયો ફરી આવો ન દેખો, પછી રહેશે પસ્તાઈ ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૩ ને.

વરસે હઠાડે આસો મહિનામાં, મગન રહીએ છંદ ગાઈ ॥

સમજનારા સમજીને બેસે, મુરખ કરે ચતરાઈ ॥

મેરે ભાઈ કથની છોડોને આંહી ॥ ચોક ૪ એ.

ભાવિ ભકત તો છંદમાં ખસન, બેસે ચિત્ત લગાઈ ॥

અમીચંદ કહે આશા પુરશે, એવી ઈચ્છા મનમાંહી ॥

મેરે ભાઈ કથની છોડોને આંહી ॥ ચોક ૫ મે. ॥

છંદ ૧૧૮.

કનૈયા નંદકા લાલા, બળ ગયે બનશીવાલા—એ રાહ.

મૈયા વંદુ હું વારંમવાર, સદા મને છે તારો આધાર.

અંબા તેરા કોઈ ન પાવે પાર, પલકમાં ખલક કરી તૈયાર

દોહરો.

અકળ સકળ ઘટમા રહો એક અંખડ તું આપ.

અગણીત કોઠી ઈંદમાં માજી તણો પ્રતાપ—મૈયા વંદુ.

ચોક ૧.

એવા તમે છોજી દીનદયાળ, સેવક જાણી મા કરો પ્રતીપાળ.

હોહરો.

અશંખ ધન લેળુ કરે, અહોનિશ અથડાય.

પાપે પૈસો મેળવે, નહી ખરચે નહી ખવાય.

મૈયા વંદુ હું વારમવાર ચો. ર.
કરપીધન કોઈથી નહીં ખવાય, લુટે ચોર પળમે પદ્યે થાય

હોહરો.

જગમાં જાણે સર્વ કો જુઠો છે સંસાર.

કેહુછે તેમ કરતો નથી. તો કેમ ઉતરશે પાર.

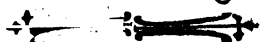
મૈયા વંદુ હું વારમવાર ચો. ૩
આપો જગમાં જશ અપાર, કઠણુ ભવસાગર સંસાર.

હોહરો.

જગ પાળણુ તુ ઈશ્વરી હરદમ કરું પ્રણામ.

વીને કરીને વીનવે, અમીચંદ કરે સલામ.

મૈયા વંદુ હું વારમવાર. ચોક ૪.

છંદ ૧૧૬

સખી.

જય જય સૌ ખેલો, આજ છે આણુંદની હેલી: ॥

વરત્યો જય જયકાર, ભગત મંડળી થઈ લેળી: ॥

અતિ આણુંદ ઉલ્લાસ, દાસની તું છે મેલી: ॥

સંકટ સમે સમરતાં આવી ઉભી રહે વેલી: ॥

કરી રક્ષણ સાચ કરે ભગત શીર ગાળે ડેલી: ॥
 સેવક ત્હારો અમીચંદ સલામ કરે મા ખેલી: ॥
 ઇસો.

સેવકને રાખો શરણાંગત, પડે સંકટે આવો મા ઝટ: ॥
 અમીચંદ કહે તારો ભગત, કરો દુરવીગન હર વખત: ॥
 અંખા મા તું મારી માણ: ॥ ભગતપર સદા રહે
 રાણીણ: ॥

છંદ ૧૨૦

સાખી

આણુંદ ભયો હુઈડા વીસે થયા માણના દર્શનણ: ॥
 ધન ભાગ્ય દિન આજનો, થાય માણનું સમરણણ: ॥
 સમરણ કરે વીગન હરે, નીર્મળ થાયે મનણ: ॥
 સદા સખુદિ આપજો, કહે સેવક અમીચંદણ: ॥

ઢોંસો.

જ્ઞાનમાં સદા રાખો ભરપુર: ॥
 જ્ઞાનથી મુખપર રહે મા નુર: ॥
 કટે પાપ જાય જનમકા દુર ॥
 આવ્યા વીગન કરો ચુર ચુર: ॥
 સેવક શરણાંગત ઉભો હજુર: ॥
 અમીચંદ કહે લીલા ભરપુર: ॥
 અંખા મા લાગું તારે ચરણ: ॥
 સેવક મા આવ્યો તારે શરણ. મારીમા: ॥

છંદ ૧૨૧.

મહાકાળી કરે કથ્યાણુ—૨૬

ચહેર સુરત ધીઆફળીઆમાં છે મહા કાળી. ॥

મારી માણુ આવે સૌ ભક્તિ કરવાણુ. ॥
 ભાવ કરી ધ્યાન ધરી રહે, સૌ, ભવજળ તરવાણુ. ॥
 માની છળી નીરખી, આણુંદ અંગમાં થાયે ॥
 સજયા સણુગાર શોભે સુંદર અંગેણુ ॥
 નખસીખ નીરખી છળી ભક્તને અતી ઉમંગેણુ. ॥
 ભાંગે દુઃખીઆરાનું દુઃખ સુખ કરે સહેળે ॥
 સહાયે કરે બાળે મુખ વેણુ ઉપંગેણુ વદ ચૌદસે છંદ ગાવા
 ખુબ આખ્યે રંગેણુ ॥

ગઝલ.

અંગ ઉમંગે સંગે રહીને માણુનું ધરવા ધ્યાને ॥ મારીમા ॥
 ઇંદરપરાના ભક્ત મંડળમાં ત્રણ પહેલા આગેવાને ॥

રેંકતા.

મંછારામ ને ચુનીલાલ કરે વિચારે ॥ સાથે કેસવરામ
 પણુ હતા માણુને દુવારે ॥
 ભાવે છંદ ગાઈ કહે શક્તિનો આધારે ॥
 હળીમળી બેઠા સૌ પાપ ઓસરવાણુ ॥ ભાવ કરી ધ્યાનધરી રહે ॥
 ચોક ૧ લો

માણ પુરો સૌની આશ, તમે મમમાયા ॥
 તમે ખુદ્દિ રૂપે ઘટઘટ વ્યાપેલ ॥
 દયા કરી મા દાસ જાણી, સખુદ્દિ આપેલ ॥
 કંઈ અજ્ઞાનિ જીવ હિંસા કરે અપારે ॥
 જેના દીલમાં દયા નહિ ખાંધે પાપેલ ॥
 નીચ કર્મ કરે નીચ કહેવાયે થાયે સંતાપેલ ॥

ગમ્મલ.

સસંગતના ફળ છે સારાં ભક્તિનું મન થાયે ॥ મારીમા ॥
 રમત ગમ્મત મૂકી દઇને, માણના ગુણ ગાયે ॥

ફેંકતા.

હર ચૌદસે માની ભક્તિ કરીને ગુણ ગાયે ॥
 માના ગુણ ગાયેથી પરસન થાયે મંમાયે ॥
 સખુદ્દિ આપે કરે ભઠતને મા દહાયે ॥
 હતા હલકી વર્ણુ સૌ લાગ્યા સુધરવાળ ॥
 ભાવધરી ધ્યાન ધરી ॥ ચોક ર જે
 ઘણા ગાંચી ખતરી વેપારી ધર્મ પશાયે ॥
 થયા શ્રીમંત દયા મન દીલમાં લાવીજી ॥
 ન્યાત મળીને સંપ કરી રહ્યા જીવ ખચાવીજી ॥
 આવા સમજી પુરૂષ તો દયા લાવી દે દાને ॥
 જીઓ ઉંચની ખુદ્દિ નીચમાં આવીજી ॥
 પૈસો મલે પરી વાર વધે સમાર્ગ સાવીજી ॥

ગઝલ.

ઇંદરપરાના ભક્ત મંડળમાં, આગેવાન વિવેકી ॥મારી મા ॥
સંપ કરી સૌ, ભાવથી આવે, દર્શનના છે ટેકી ॥

ફેંકતા.

એવા પ્રેમ ઉલટથી માને લાડ લડાવે ॥
એક દોરો કરી સોનાનો માને ચઢાવે ॥
કંઈ વ્યસનીને સમજાવી વ્યસન છોડાવે ॥
એવા ડાહ્યા પુરૂષને એ કામ કરવાળ ॥
ભાવ કરી ધ્યાન ધરી રહે. ॥ ચોક ૩ ને
માળ બુદ્ધિ રૂપે આવી સબુદ્ધિ આપે ॥
કંઈ સ્વાર્થ સાડું હિંસા કરતાળ ॥
રૂઢી મારગમાં ફસાઈ પાપ કરતાં ના ડરતાળ ॥
કંઈ અજ્ઞાની જીવ અણુસમજી કામ કરતાં ॥
કરે તેવું લોગવ સૌ ઓચરતાળ ॥
હિંમત રાખી પુનની પાળ બાંધે ભવજળ તરતાળ ॥

ગઝલ.

સર્વે દેવીનું એક સ્વરૂપ છે, શક્તિ રૂપે મંમાયા ॥મારી મા ॥
શક્તિ વડે જીવ સર્વે રહ્યા છે, શક્તિ વગર પડે કાયા ॥

ફેંકતા.

તમે નિર્મળ બુદ્ધિ કરી કરો સુધારો ॥
સૌ પ્રાણી માત્રને આસરો છે તમારો, હર ચૌદસે
છંદ ગાયે સંપ રાખે સારો ॥
કહે અમીચંદ પાપ કરતાં દરવાળ ॥ ભાવ કરી ધ્યાન
ધરી રહે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૨૨.

માજી આગળ બાળકની સ્તુતિ, રાહ ખડી.

મુસાફર પર મહેર કરી, પરદેશી પ્રાણીપર દયા કરો.
અમે બાળક અબાણુ જગતના, સમરતાં સંગ
રહ્યા કરો ॥

બાળપણે સમરૂં મા શારદા, જીંહાએ રહી રહો પરસન ॥
જ્ઞાન ધ્યાનમાં ચીત્ત સદા રહે, બાણુવા ઉપર ચોટે મન ॥
બાણુતી વખત બુદ્ધ પડે નહી, કંઠે રહી કર્મને રક્ષણ ॥
માત પીતાપર સદા પ્રેમ રહે ઉઠી સવારે કડું વંદન ॥
નીમ નોતિનું લાન પડે, રહાય કરી મા સંભાળ
લયા કરો ॥

હમે બાળક. ચોક ૧.

વેપાર સમે છે જીવાની અંદર, મહા લક્ષ્મી મા કરને
રહાય ॥

અખંડ ભંડાર ભર્યા રાખને. મહા લક્ષ્મી મા તું કહેવાય ॥
પુત્ર પરિવાર સંસારી સુખ જગતના એ કાર્ય કહેવાય ॥
સાહે કરને સદા ઈષ્ટદેવ આદ્ય અંબા મારી તું કહેવાય ॥
સંકટ સમે સમરતાં આવી ઘરદાસ અમારી લયાકરો ॥

હમે બાળક અબાણુ ॥ ચોક ૨

અમ પરદેશી પંથી મુસાફર બ્રમણાથી ભટકું જહીં તહીં ॥
જંગલમાં રહું વસ્તીમાં રહું, ભરદરીએ આગબોટનેમહીં ॥

ઉપર આભ ને નીચે પાણી, તારા વીના કોઈ માફ નહીં ॥
 અરજ સાંભળી પાર ઉતારો, પુત્ર અરજ કરે જહીં તહીં ॥
 અનેક સંકટ આવે શરીરપર, રહાય કરી સુખ દયા કરો ॥

અમે બાળક ચોક ૩.

અમે તમારા તમે અમારા, પીંડ બ્રહ્માંડના માલીકતમ ॥
 તુમથી અમે કંઈ જુદા નથી, પણ બ્રમણામાંભરમાયાઅમ ॥
 સુખ દુઃખ સંસાર ઉપાધી, સદા શરણ રાખો હરદમ ॥
 ભવ દુઃખ ભાંગી કરો અનુરાગી, સદા આશુદમાં રહેતારમ ॥
 અંભીચંદ કહે આતમ સ્વરૂપ, મુળ વસ્તુ પ્રાપ્ત મને થયા કરો ॥

અમે બાળક ચોક ૪

છંદ ૧૨૩ મો.

ધીરા રહીને ધ્યાન ધરો સૌ, માલિકની રાખે દરકાર ॥
 સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો, કામ ક્રોધ છોડી અહંકાર ॥
 ભક્તના છંદ ભક્ત ગાએ, વીવાદી કહેવાયે નહિ ॥
 અમતમ ગાઈએ એક નામના, તેમાં કંઈ અન્યાએ નહિ ॥
 ગુરૂ ભાઈ મારા સમજી, બોલું, શત્રુવટ કદી થાએ નહિ ॥
 જ્ઞાનિને સહુ સમાન દ્રષ્ટિ, કોઈનું બુરૂ રહાય નહિ ॥
 હાથે જોડી હલકાઈ બતાવે, વગર જોએ શાસ્ત્રનો સાર ॥

સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૧ લો.

એક ઓળખી એકને પકડી, સદા આનંદમાં રહ્યા કરો ॥

મમ ખાઈ ગુસ્સો મારી યેસવું, ધીરજના કુળ લયા કરો ॥
 તમે ગુણીજન ગુણસાગર છો, ગુસ્સામાં કેમ રહ્યા કરો ॥
 ભલી ખુરી ન માનું મનમાં, કહેવું હોય તે કહ્યા કરો ॥
 આજ આનંદ મારા મનમાં વાધ્યો, માણ નામનો ઉઠ્યો તાર ॥

સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૨ જો.

બોલો છંદ તમે ભાવે કરીને, શ્રવણ કરી સૌ સાંભળે છંદ ॥
 નિર્મળ વાણી માણ નામની, બોલો સર્વ છોડીને કંદ ॥
 ગાઓ નહિ તો ગાવા દો હુમને, સાફ દીલ રાખી તન મન ॥
 શ્રોતાજન શ્રવણ કરે જે, ભક્ત બોલે તે સાંભળે છંદ ॥
 એક પંથના સર્વે મુસાફર, ભુલ્યા માર્ગ શોધે સંસાર ॥

સરળ પંથ જોઈ ॥ ચોક ૩ જો.

અમ તમ બધા એક દેશના, આવ્યા મુસાફરી કરવાને ॥
 કર્મ સંભોળે ઉંચ નીચ બન્યા, ભક્તિ કરે સૌ તરવાને ॥
 માણ નામનું ધ્યાન ધરી સૌ, આવ્યા ભવજળ તરવાને ॥
 અરજ કરી માને સલામ કરી કહું, જન્મ મરણ દુઃખ હરવાને ॥
 અમીથંદ કહે ચાલો સંપત્તી, અંબા ઉતારે બેડો પાર ॥

સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૨૪ મો.

ચતુર્ગુરુ શબ્દમે' શીર ચઢાવી, ચેતી ચીત થર કર લીઆ ॥
 કથની છોડી કુમતિ સુધારી, માણ નામ સમર લીઆ ॥
 જન્મ લાયા કષ્ટુ ન લાયા અબળહૃદેશ પીછાન લીઆ ॥
 ઓરતીઆ અથડાઈ જાય છે, સલગુરુકા આસાનલીઆ ॥
 સ્વચ્છ રહી સ્વાસોસ્વાસ સાંધી, માણ નામકા ધ્યાન લીઆ ॥
 ધન મળેથી ધર્મ કરવો, દયા રખના માનલીઆ ॥
 દયા દીલથી દુર ના રાખું ભીતર ખળના ભરલીઆ ॥

કથની છોડી કુમતી સુધારી ॥ ચોક ૧ લો.

સાત પાંચકું છોડલીઆ મેં માણનામતો જપ લીઆ ॥
 એક નામ અખંડ આરાધી, માણ નામકા તપ લીઆ ॥
 અજર અમર ખ્યાલા લીઆ, ગુરુને ગુણીજનને ગુણ જડપત્રીઆ ॥
 અચપાકા ધર ધ્યાન ધુનમે, ધુન ધુન કાગ્ગે ચડપત્રીઆ ॥
 અગમ અગોચર અઘોર માયા, લક્ષ લગામમેં પકડલીઆ ॥

કથની છોડી કુમતિ સુધારી ॥ ચોક ૨ જો.

પ્રેમ પલાણુ પ્રેમેથી લીધું, જ્ઞાનઘોડા સણુગારત્રીઆ ॥
 ઢાલ ધીરજની બાધી બેથો છંદમાં શાર અપાર લીઆ ॥
 સાધન સાંધી ક્રીયા પાળી, છંદ મંત્ર વિચારલીઆ ॥
 સતની સમશેર હાથ લીધી, કામ ક્રોધ શત્રુકુ મારલીઆ ॥

આનુ બરછી એક ઇશ્વરી, અખંડ નામ ભિત્તરલીઆ ॥

કથની છોડી કુમતી સુધારી ॥ ચોક ૩ બે.

નાભી કમળથી ચલી સુરતા, શ્વાસોશ્વાસ ધ્યાન ધર લીઆ ॥

ચલી ખુમારી અખંડ અંગમાં, માની સચરાચર લીઆ ॥

રોમ રોમ રણુકાર ઉઠ્યા, જેને ગુરૂ વચન શીરપર લીઆ ॥

મળી ભેતમાં ભેત સમાઈ, લવજળ પાર ઉતર લીઆ ॥

અમીચંદ કહે સદા આનંદમાં, માણ નામ ફરફરલીઆ ॥

કથની છોડી કુમતિ સુધારી ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૨૫ મો.

ખમા ખમા મહારી મંભાયાને, ગહન ગતી તારી ન્યારી,

હજી તમે શણુગાર સને નાંખી, માયા જળ જ્રમણા ભારી.

આઘ અંતનો ઉપાય જણુવા કોઈ સમર્થ નહી તુજ વિના,

કોઈ જ્ઞાનીએ ગણુત્રી કરીને, લખી જણુવી સેજ ખિના.

સત્યયુગ, ત્રેતા, દ્વાપર, કલિયુગ, ચાર યુગના વરસાગિના,

લાખ તેંતાલીશ ઉપર હજાર વીસ, શક પડે તો ગિન લિના

મધવા કરે ચૌદ ચોકડીનું રાજ, એવા ઈંદ્ર થશે અધિકારી.

હજી તમે શણુગાર સને, નાંખી માયા જળ જ્રમણા ભારી-ચો. ૧

ચૌદ ઈંદ્ર એમ ભેતાં વહી જાયે, ત્યારે પ્રદ્ધાનો દીન ગણાય,

ત્રીસ દીન એવા જાયે પ્રદ્ધાના, ત્યારે તેનો એક માસ મનાય.

બાર માસ જ્યારે જાય પ્રદાના, ત્યારે તેનું તો વરસ કહેવાય,
 સો વરસ જ્યારે જાયે પ્રદાના, ત્યારે આઘશ્ચરિતની એક પળ થાય.
 સાઠ પલ એવી જશે માતાની, એક ઘડી લો વિચારી.
 હજી તમે શણુગાર સજે, નાંખી માયા જળ બ્રમણુ ભારી-ચો.૨
 સાઠ ઘડી એવી જશે માતાની, ત્યારે તેનો એક થાશે દીન.
 ત્રીસ દીનનો એક માસ થાય, બાર માસે વરસ લો ગીન.
 કેટી વરસ શણુગાર સજે, શેશ શંકર થાયે માયામાં લીન,
 પહેરી પોશાક મા પાછી ફરે, ત્રણ લોક તણે લય થાએ એ દીન.
 તાહારી ગતી મા સૌથી ન્યારી, અરજ સુણે ખપ્પર ધારી,
 હજી તમે શણુગાર સજે, નાંખી માયા જળ બ્રમણુ ભારી-ચો.૩
 કળિકાળમાં કીરપા કરી, માહાકાળી મા કલ્યાણુ કરો,
 સેવક જનને સહાય કરો, દુઃખ વેળા આવી હાથ શીરે ધરો,
 માહારે આશરો અંખા આપનો, શ્વાસોશ્વાસ જાય જપું ખરો.
 જપ તપ તાડું નામ સમરતાં ઝટ આવી તમે દુઃખ હરો
 અમીચંદ કહે અંતર નથી મા, હું તારો તું છે મારી,
 હજી તમે શણુગાર સજે, નાંખી માયા જળ બ્રમણુ ભારી-ચો.૪

છાંદ ૧૨૬.

પ્રણામ કરી સતગુરુ કહું તમને ચંદ્ર જોગણીનું કયું આશ્રમ ॥
 કીરપા કરી લેહ ભાંગેા અમારો સ્થાવર રહે કે ફરે જંગમ ॥
 જોગ જુક્તિથી સાધન સાધી કીરપા પાળી જોડો સ્થીર ॥
 પ્રેમરસ ખ્યાલા પીધા ગુરૂના શુદ્ધ થયું મા માડું શરીર ॥
 લહેર ચડી મામાજી નામની જ્ઞાને કરો મને ગુણ ગંભીર ॥
 પડવો નોમ રહે પૂર્વ દિશાએ માતા જોગણી સ્થાવર સ્થીર ॥
 સ્થીર રહે પણ દ્રષ્ટિ ફરે છે તે વાતનો હું ભાંગુ ભરમ ॥
 કીરપા કરી લેહ ભાંગેા અમારો ચોક ૧.

પ્રથમ જુએ અસ્માન જોગણી પંદર ઘડી તે ઉપર કાળ ॥
 દશ ઘડી જુએ દ્રષ્ટિ નીચે તે દ્રષ્ટિ જઈ પડે પાતાળ ॥
 દશ ઘડી જુએ ડાળી પાસે દક્ષિણ દિશા તે જાણવી કાળ ॥
 દશ ઘડી જુએ જમણી પાસે ત્યાં તેના થાય ખુરા અવાલ ॥
 પંદર ઘડી સન્મુખ જુએ તે સામું નહિ કરવું આશ્રમ ॥

કીરપા કરી લેહ ભાંગેા અમારો ચોક ૨.

થર મન થીર રાખી સાંભલો ચંદ્રમાનો કવુછવુ વિસ્તાર ॥
 પૂર્વ દિશાએ ધર ચંદ્રનું મેષરાશીનું છે નીરધાર ॥
 એ ચંદ્ર રહે સવા જે હહાડો તેમાં ફરે છે આઠે દ્વાર ॥
 સત્તર ઘડી રહે પૂર્વ દિશાએ અગ્નિ ખુણે પંદર નીરધાર ॥
 એકવીશ ઘડી રહે દક્ષિણ દિશાએ નૈઋત્ય ખુણે સોળ ઘડી આશ્રમ ॥

કીરપા કરી લેહ ભાંગેા અમારો ચોક ૩.

ચત્તિમ દિશા રહે અઢાર ઘડી ઝોમણીસ વાયવ્ય ખુણે રહે ચઢી ॥

ઊતર દીસા રહે પંદર ઘડી ઈસાન ખુણે ચૌદ ઘડી ગઈ ॥
 મેઘરાશી ફરી આઠે ખુણે એકસો પાંત્રીસ ઘડી થઈ ॥
 જે ખુણે ઘડી લોગવે ચંદ્રમા તે વખત તે જાણવા તહીં ॥
 અમીચંદ કહે લેદી લેદ લે અજાણ્યાને નહીં પડશે ગમ ॥
 કીરપા કરી લેદ લાંગો અમારો એ

છંદ ૧૨૭.

(બુલે બુલેરે ઓ મુસાફર બુલે એ રાહ.)

બુલા નહીં બુલારે, ઓ જ્ઞાની નહીં બુલા;
 ધશે સત્ સમશેર લઈ ધાલ, તોડી માયા જાળ.
 ભાગ્ય તેના ખુલારે, ઓ જ્ઞાની નહીં બુલા.
 જેને મળ્યું ગુરુનું જ્ઞાન, ધરે એક ધ્યાન, માયા કરે દૂરે;
 જુઓ જનક રાયનું જ્ઞાન, ગણે સમાન, વરસે મુખ નૂરે.
 એક હાથ છે સ્ત્રીયા તન, બીજે અગન ઝાળ ભરપૂરે,
 ગણે હરખ શોક સમાન, પ્રેમરસ પાન, કરે ચડે સૂરે.

પ્રેક્ષતા.

આ પ્રેમરસ શિવ શંકાદિકે પીધો, એ અજરરસ સુખ નારદે
 મન લીધો,
 જુઓ પ્રેમ ગે:પી મીરાંનો કારજ સીધો, લેવા સુખદેવજીએ જ્ઞાન.
 જનક ગુરુ કીધો, જોઈ ધડપણું જનકે દુવાર ઝટ ખુલારે,
 ઓ જ્ઞાની બુલા. ચોક ૧.
 નરસિંહની ભક્તિ ધડ થયા જુનાગઢ કૃષ્ણ આવે દોડી,

સારી મોસાળ મોરારી હુંડી સ્વીકારી સાચી પ્રીત જોડી.
જેણે સેવ્યા ગુરૂના ચરણ, સદા રહે શરણ, કરજાય તોડી
સુણે ભક્તમાળ કાનધરી, ગયાસૌ તરી, કર્મબંધ તોડી.

કેંકતા.

જઈ ગુરૂ શરણ શીર નમી, ગુરૂ જ્ઞાન લેવું,
ગુરૂ વચન ચડાવી શીર, શરણમાં રહેવું.
ગુરૂ વિના મળે નહીં જ્ઞાન, શાસ્ત્રમાં કહેવું
દેવ ગુરૂ ગણી સમાન, પ્રીત જોડી રહેવું,
ચિત્ત થર રાખી રહે થીર, જરા નહીં ભૂલારે,

એ જ્ઞાની નહી ભુલા ચોક ૨

સેવે વલ્લભ ધોળા માને, ધરીને ધ્યાને, ભજે બહુચરી,
હતા માણના એ ભક્ત જાણે સૌ જગત
આવ્યા ફરી ફરી.

ગયા શિળને મંદિરે, ઉભા થરથીરે, માતુ ધ્યાનધરી,
નહીં ચૂડો નાકમાં વાળી, માએ નથી ઘાલી
નમું કેમ કરી.

દેંકતા.

મારી માણ વિના નહીં નમુ દર્શન જ્યારે થાશે
એમ કરી ઉભા દિન રાત કરી અપવાસે,
થઈ પરસન્ન શિળ પૂરે ભક્તની આશે,
પેહેરી નથ નાકમે ખુશી કર્યા ત્યાં દાસે;
નમે નીચોવલી વલભ ભક્ત.

કુળકુલારે, ઝોજાની નહીં બુલા ચોક. ૩
 કેવી રાખી ભક્તની લાજ, કરે મા કાજ બુઝો ચંડી પાઠે,
 માર્કન રૂંધિનીવાણી, શક્તિ વખાણી, મુરથ વધસ સાથે.
 આપી રાજ કયાં માએ કાજે આળીને હાથે,
 રાખી શરણ મટાવે આવાગમન હાથ મૂકે માંથે.

ફેંકતા.

જેણે શિર ગરૂદેવ હરદમ, શિરપર ગાળે,
 તોડી માયા જાળ ઘટ બીતર માણ ખીરાળે.
 ત્રવેણી સંગમમા નાહીં ગેખી ઘંટ બાળે,
 કરો ભક્તિ ભક્ત સૌ રાખે ઈંટ દેવ લાળે.
 અમીચંદ કહે માણ નામ જરા નહી બુલારે.

ઝો જાની નહીં બુલા ચોક. ૪

છંદ ૧૨૮મેા.

પ્રથમ નમુ' ગણપતિની રાહનો છંદ

અહલ આવી દોરી તૂટી પ્રેમકી ॥ ઉડે ચલેરે પતંગ ॥
 ઉવા ખેલ પૂરા ફટક ગયે રંગ ॥
 માહ માયાની કયા કહું ચતરઈ કુહરતકા મંડાણ ॥
 રાખે નવ માસમાં ગર્ભસ્થાન ॥
 ત્રણસોસાઠ કામડીતું પીંજરું પાંચ રંગ પીછાન ॥
 બોત્તેર કોટડી હે ધરધાન ॥

હાડ માસથી બન્યું પૂતળું મજબુત હો ગએ અંગ ॥
 ઉવા ખેલ પૂરા ॥ ચોક ૧ લો
 એરે નગરમાં નવ દરવાજા દસમાં છુપા રહે દ્વાર ॥
 દેખો ત્યાં પવન વસે સરહાર ॥
 દે ઉગાડ હોઠ કુદરતકા ખેલ બત્રીસ હારોહાર ॥
 અજબ ખેલ પાણીકા સુમાર ॥
 એરે પાણીમાં મછલી તલપ રહી ખૂબ મચાવે જંગ ॥
 ઉવા ખેલ પૂરા ॥ ચોક ૨ નો
 હુકમ થયો હલકારા આવ્યા મુલક થયો ખેરાન ॥
 રાજા મન થઈને પડયા બે બાન ॥
 નવસે નાડી બંધ પડીગઈ ઝટ નીકલ ગએ જાન ॥
 થયું શહેર ખાખ બન્યું મસાણુ ॥
 આરે કાયાનો નથી ભરોસો એક દિન થાએ ભંગ ॥
 ઉવા ખેલ પૂરા ॥ ચોક ૩ નો
 એમ સમજી સત્ય ચાલો જગતમાં રાખી મનમાં ટેક ॥
 સર્વમાં શક્તિ રૂપે એક ॥
 ઠાકોરભાઈ પચ્ચી ધર અંબાના રાખી રદ્દા વિવેક ॥
 દાગીના કરે રાખીને નેક અમીચંદ કહે અજબ
 માયામાં કંઈ કંઈ ઉઠે બંગ ॥
 ઉવા ખેલ પૂરા ॥ ચોક ૪ થો

છંદ ૧૨૬મો.

રાહ ઉપરની

દેખા ખેલ કુદરતકા સમરતા સમજે કોઈ જ્ઞાનિ ॥

ભાંગે લેહ ભજતા ભવાનિ ॥

ઝેરે નગરમાં કિલ્લા પાણીકા સમજે કોઈ જ્ઞાની ॥

ગુણીજન ખોલે અવરવાણી, દશ દરવાજા દેખો પવનકા

સુરતાથી જાણી ॥

કોટ અગ્નિકા એ એધાણી ॥

ઝેરે નગરમાં રૈયત અંધી ખીન ધડ મસ્તાની ॥

ભાંગે લેહ ભજતા ભવાનિ ॥ ચોક ૧ લેહ

નહિ શીશ નહિ ઈંદ્રી બાદશાહકુ ખેઠે તખ્ત કરે રાજ્ય ॥

વજિર હાથ ખિના કરે છે કાજ ॥

નથી નાકકાન કોટવાલને પણ સાંભળે સર્વે અવાજ ॥

ઢાઢી ફરીઆઢી ઉભા સામાજ ॥

ભરી કચેરી ખેઠે તખ્તપર બાદશાહે જ્ઞાનિ ॥

ભાંગે લેહ ચોક ૨ ને

કરી સલામ નેકીદાર ખોલે નહિ હાડખીન શ્વાસ ॥

કંઠ ખીનખોલે પડે પ્રકાસ ॥

ખીન ઘોડેઅશ્વાર મુલકપર ફરતા ફરે આકાશ ॥

પકડ સમસેર પ્રીરે ચોપાસ ॥

જરા ભેખમ નહિ લાગે તનપર ચલે સમસેર જ્ઞાનિ ॥

ભાંગે લેહ ॥ ચોક ૩ ને

વહી લોહીકી નહી પડે નહી છાંટા પૃથ્વી પર ॥

તમાસા દેખા નગર અંદર ॥

અંધા પોઠી વાંચ રહ્યા બોલે મૂંગા પડે સાશ્ર ॥

બેરા સૂણે રાગ નગર અંદર ॥

અમીચંદ કહે અવર વાણી કોઈ સમજી લેશે જ્ઞાનિ ॥

ભાંગે લેહ ભજતા ભવાનિ ॥ ચો ૪ થો

છંદ ૧૩૦

મારી અરજ સુણો અંબામા બહુચરખાળી એ રાહ.

ઓ મારા વહાલામીત્ર હમે તમે મળ્યા એક દેશી,

ફરી ફરી મુશાફરી કરી થાકી ગયા બેશી,

મુલ માલીકતો છે એક નામ અનેક

તમે બ્રમણમાં લોલવાઈ ભુલી ગયા છેક,

તમે કહી સાંભળી વાત કરોછો વીવેક.

મુલ ધાંમ પહેઠીનો નથી મલ્યો કંઈ એકે

ખુલે અંતર પરદો કરણી હોએ જેની જેશો.

ફરી ફરી મુશાફરી કરી થાકી ગયા બેશી—એક ૧

ઘણા પંથ નીકળ્યા તેની ઘણી ગુચવણી.

વાણો તાણો જુદો થયું એક વસ્ત્રલો ગણી,

તેમ માયા બ્રમ નહી જુદા ગુરૂ ચેતવણી

કરો ભગતી ભાવે ભજન સારી કરો કરણી

મારૂં તારૂં કરે દુકાનદાર હોએ હવેશી.
 ફરી ફરી મુશાફરી કરી થાકી ગયા બેશી—ચોક ૨
 માહા માયા જાળમા ફસાઈ પડ્યા કંઈ શુરા,
 પ્રજ્ઞા વીળણું ભુલ્યા માહાદેવ સરખા પુરા.
 થયા માયા મોહોમાં જગત જીવ ચકચુરા,
 મુખ ભજે જમ નહી માયા છોડી ગયા દુરા
 જહાં લગી કાયામાં રહે જીવ માયામાં રહે પેશી
 ફરી ફરી મુશાફરી કરી થાકી ગયા બેશી—ચોક ૩
 માયા પ્રમગણે જે એક શંશે લાખેતા, તાળી
 શીવ શક્તીમાં નહી ફેર છોડો કપાળી,
 મુખ મુક્તા મુક્તી કહી મુક્તી માગો તે ખાલી.
 કરી કરણી ખપાવો કરમ માલીક લે આલી.
 અમીચંદ કહે અંબા નામે ભીતર ગયો પેશી
 ફરી ફરી મુશાફરી કરી થાકી ગયા બેશી—ચોક ૪

છંદ ૧૩૧મો.

રાહ ખડી

જરા નજર કરો બાળક ઉપર મહેર કરી દેને દર્શન :||
 ચરણ કમળનો દાસ તમારો પુત્ર જાણીને થાઓ પરસન :||
 ભુલ અમારી ક્ષમા કરજો ક્ષણુઃ ક્ષણુ મા થાય છે ભુલ :||
 જાણો જનુની જગતની માતા બાળક રમતાં ઘાલે ધુળ :||
 માથું ચોળાવતાં બાળક રૂએ રમતાં નહીં સમજે બીલકુલ :||

એ અજ્ઞાની અમેજ મુખાબાળી ન શકયા પાપના મુળ ॥
કોઈ કોઈવીરલા હશે જગતમાં કરમબી બાળી કરે અર્શી ॥

ચરણ કમળનો દાસ તમારો ॥ ચોક ૧

તપ કરે કોઈ જપ કરે કોઈ વૃત કરી જંગલમાં ફરે ॥
કોઈ ગંગાજળ તીર્થે નાચે કોઈ તાપી કોઈ સરોવરે ॥
કોઈ ઘર છોડે વૈરાગ્ય લાવે, લિક્ષા માગે ઘરેઘરે ॥
પાપી પેટ કોઈને ન મુકે તું અન્ન પૂર્ણ પુરૂં કરે ॥
અમે મુખ જીવ કુલાઈમરીએ વાવી જીવારને થયું કર્શી ॥

ચરણ કમળનો દાસ તમારો ચોક ૨

આ જીવથી કાંઈ બન્યું નહીં ગયો ફાગટ ફેરો મારો હશે ॥
શુક્રીત મેં કાંઈ કર્યું નથી. તો હયા તમને કયાંથી વસે ॥
અનંત ભવનો આ જીવ દુખી ફરતો ફરતો અહીં આંચો હશે ॥
કીરપા કરી તમે લાવો કરૂણા તો અવતાર મારો સફળ થશે ॥
એક લહે મૈયા લગી તુમારી માણ માણ મુખ લગે વર્સન ॥

ચરણ કમળનો દાસ તમારો ચોક ૩

કરમ કઠણને કાયા સુવાળી તેતો માણ જાણો છો સર્વ ॥
પૈસો ખર્ચી પુનની પાળ બાંધું એટલું બધું કાંઈ નથી દ્રવ્ય ॥
જે હશે તે આપ્યું તમારું અજ્ઞાની તો કરે ગર્વ ॥
એ તો સર્વ સંસારની માયા માની ભક્તિમાં સાર સર્વ ॥
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તેરે દર્શન બીન રહું તર્પણ ॥
ચરણ કમળનો દાસ તમારો પુત્ર જાણી મા થાઓ

પરસન ચોક ૪

આ છંદ પંચ તત્વથી કાયા બની તે વીષેનો

છંદ ૧૩૨.

રાહ લંગડી.

ગુરૂ ઉપદેશે જ્ઞાન થયું મને, ઇષ્ટ દેવની સાદ્ય જડી. :||
 સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી. :||
 એક અખંડ અવિનાશી સર્વમાં, સચરાચરમાં આપ ધણી. :||
 પીંડ પ્રદ્ધાંડમાં જુઓ તો, પાંચ તત્વથી કાયા બની. :||
 પ્રકૃતિ થઈ પરીપ્રદ્યથી, તમે સત્વ રજો ગુણ લો ગણી. :||
 આકાશ બન્યું આકાશમાં, અવકાશ રહ્યો સણુસણી. :||
 વાયુનો વેગ થયો તેમાંથી, અગ્નિ પરગટ થઈ પડી. :||
 સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી. :||

ચોક ૧ લો.

જલ બીંદુ પડ્યું આકાશમાંથી, ઇંદ તેનો ઉત્પન્ન કરી, માતાના
 તનમાં, રહે છે નવ માસ લગી ધ્યાન ધરી :||
 પીંડ બને છે ચોવીસ તત્વનું, સુક્ષ્મ કારણ માયા ખરી :||
 પીંડ પ્રદ્ધાંડને એકઠા જણો, ફેર નહિ એમાં જરી :||
 પવન પાણી પૃથ્વી ને અગ્નિ, આકાશમાં અવકાશ પડો. :||
 સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી. :||

ચોક ૨ નો.

મહા માયાની અઘોર ગતિ, આ પીંડની રચના જુઓ જરી :||
 તનમાં તપાસી મુરખ મન જોને, જરી વીચાર કરી :||

પાંચ તત્વ પણ પચીસ તેમાંથી, એકએક સાથે રહ્યા ઠરી. :||
 જુદા પાકીને જોશો તો, કુદતની કેવી કારીગરી :||
 સમે સમે જોઈ સમરણ કરવું, અજાની કરે જડાજડી :||
 સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી :||
 ચોક ૩ જો.

કેવી સુક્તિથી કાયા બની છે, નથી કર્તાની એધાણી :||
 કુદરત કરે છે એનો લેહ જાણો તો, જુઓ વેદ વાણી :||
 પાંચ તત્વનું પ્રગટ પીંજરું, લેહ પચીસ લોને જાણી, :||
 બીજા છંદમાં બતાવું આપે, બુદ્ધિ મા ગુરૂ જાની :||
 અમીચંદ કહે મા પ્રતાપે, બ્રહ્મ કેફની લાગી જડી :||
 સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી :||
 ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૩૩.

રાહ ખડી.

ધન બલીહારી માતા શારદા, કીરપા કરી મ્હારે મોંઢે ચડી :||
 વેદની વાણી જુક્તિએ જાણી, સમે જોઈ કહું પાએ પડી :||
 આઘ ઓંકાર ઉઠ્યો તેમાંથી, બાવન અંક બન્યા તત્કાળ :||
 આર માત્રા થઈ આવી તેમાંથી, વિશ્વપતિ લે છે સંભાળ :||
 આ પીંજરું પંચ તત્વનું, લેહ પચીસથી ઉપન્યું બાળ :||
 હાડ માંસ નાડી ને ચામડી, પાંચમાં શરીરપર ઉગેવાળ :||

આ પાંચ તો પૃથ્વીનો ભાગ, કૈાણ કર્તાએ કાયા ઘડી :||

વેદની વાણી જુક્તિએ જાણી :|| ચોક ૧ લો.

લોહી લઘુ ને વીર્ય કહીએ, એને વરૂણ ભાગ લો જાણી :||

લાળ ગળે ને સ્વેદ જે છે, એ પાંચો ભાગ છે પાણી :||

હાલણ, ચાલણ, ધાવણ, પસારણ, આકેશણ વાયુ લો માની :||

ભુખ, તરસ, નિંદ્રા, ને આળસ કાન્તિ એ તેજ કહે જ્ઞાની :||

પેટ, છાતી, કંઠ ને કમ્મર; શીરતું પોલ આકાશ ખડી :||

વેદની વાણી જુક્તિ એ જાણી :|| ચોક ૨.

આ કાયામાં દશ દરવાજા, પાંચ ઇન્દ્રિયને રાજા મન :||

વાયુ વીદ્યાન દશવસી રહ્યા મહીં, જુઓ નિંદ્રામાં આવે સપન :||

વ્યયા, ઉદાન, અપાન, સમાન, પ્રાણ, નાગ, કર્મ, કર્કલ દેવદત

ધન :||

જાગૃત, સ્વપ્ન, સુષુપ્તિ, તુરીયા, મુર્છા સમાધિ થાય કોઈ દિન :||

જુદ્ધિ, મન, અહંકાર, ચિત્ત, જુઓ આ પીંડ સાથે રહ્યા અડી :||

વેદની વાણી જુક્તિએ જાણી :|| ચોક ૩ જો.

આવી રીતે થઈ જીવની કાયા, મન રાજા થઈ બેઠો ઠરી. :||

સુખ દુઃખ, સંશેથી ભોગવે, સુરખ જીવ કહે માફ કરી. :||

મુળરૂપમાં મન મેળવો, સુરતા સાધી જુઓ ધ્યાન ધરી :||

બ્રહ્માંડ જોતાં પાર ન આવે, જુઓ પીંડમાં રહ્યો ફરી :||

અમીચંદ્ર કહે ઘટમાં ખોલ્યો, ખલક પતિની ખખર પડી :||

વેદની વાણી જુક્તિએ જાણી :|| ચોક ૪ થો

૧ કવ્વાલી ૧૩૪.

સમજ મન માણ, નામ સાઈ, અવસર સુખ નહિ મને ખ્યાઈ.
જગત સંસાર સ્વપ્ના તુલ, પડે ગફલત હો જાવે બુલ.
સદા મેં મનને માઈ, લાગે સંસાર સુખ ખાઈ.
સમજ મન૦ ચોક ૧.

ભજન મન કરલે હરહમ, સદા સુખ પાવે ખાલે ગમ.
માને અજ્ઞાન જે માઈ, આખર તે નહિ થશે તાઈ.
સમજ મન૦ ચોક ૨.

ગુરૂ સરણુ જઈ રહેવું, આપે જ્ઞાન પ્રેમથી લેવું.
ગુરૂનું જ્ઞાન છે ન્યાઈ, પળે પળે પ્રેમે સંભાઈ.
સમજ મન૦ ચોક ૩.

પ્રીતમ મારી પાસ હે ખ્યારે, ખોજત ખોળ દેખો દેહારે.
અખંડ આનંદનું ખાઈ, અમીચંદ નામ જપે તાઈ.
સમજ મન માણ નામ સાઈ. ચોક ૪.

૨ કવ્વાલી ૧૩૫.

ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે, પાપી પડે નરકે નહિ સુજે.
આપે ગુરૂ બોધ ન માને, પડે જઈ કુપ તે તાણે.
ખોટું ખર્ચ કરીને બુજે, સતી અસત્યથી ધુજે.
ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે. ચોક ૧.

પાપી કૌરવ દુર્યોધન, રમી દુત પાંડવ કાઢ્યા વન.
કરી રાજ મુલકોને દુજે, કાઢ્યા વન પાંડવ શત્રુ જે.
ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે. ચોક ૨.

સતી સંગ પાંડવ ચાલ્યા વન, વેઠે દુઃખ સત્યને કારણ.
સતી દુઃખ વેઠે લઈ ખુંજે, આખર સુખ અંતે કહું તુંજે.

ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી ખુંજે, ચોક ૩.
પાપી નહિ સમજે દુર્યોધન, કાઢ્યું એને કુળનું નીકંદન.
સાણા જન શમજે કહું તુંજે, અમીચંદ કહે અંબા મુજે.
ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી ખુંજે. ચોક. ૪.

૩ કવ્વાલી ૧૩૬.

નિરંજન તુંહી મંમાયા, પલકમેં ખલક બનાયા.
પશુ પરુષ કરી નારી, ખીલ્યા ફળકુલ હજારી.
પાંચ તત્વની કાયા સર્વમાં, છે તારી છાંયા.

નીરંજન તુંહી મંમાયા ચો. ૧.

નીર્ગુણ સ્વગુણથી મંડાણ, પડે કોઈ વીરલાને ભાન.
તરે તે છોડે જે માયા, ચલા જીવ છોડ ચલે કાયા.

નીરંજન તુંહી તુંહી મંમાયા. ચોક. ૨.

છે સઘળે તારો વાસ, રહે જેમ પુષ્પ અંદર ખાસ,
વસો તમે ઘટ ઘટ મંમાયા, તેરા કોઈ પાર નહિ પાયા.

નીરંજન તુંહી તુંહી મંમાયા. ચોક ૩.

મારે એક તુંહી તુંહી વાલી, સદા કરો મા રખેવાલી.
અમીચંદ ને ગાયા, થયા પરસંદ મંમાયા.

નીરંજન તુંહી તુંહી મંમાયા. ચોક. ૪.

માતાજીના ગરબા. ગરબો ૧ લો. ૧૩૭.

આવોની નંદલાલ રમવા આવોનીરે—એ રાહ.

પુંજુ મહાલક્ષ્મી માત શરણે રાખોનીરે, કેછે તમારો દાસ
શરણે રાખોનીરે,

શ્રીમાલ દેશના છેયે શ્રીમાલી.

પરસન થઈ માત મે હાથ ઝાલી, કરો કુળ દેવી રખેવાળી,
શરણે રાખોનીરે.

કુંગરવાળી તું મતખાલી, ભક્તની કરજો રખેવાળી.

પડે આયક્તેલો સંભાળી. શરણે રાખોનીરે, ૨
સરણાંગતને સહાયરે કરજો, અરજ અમારી કાને ધરજો.

દાસ જાણી દુઃખ હરજો, શરણે રાખોનીરે, ૩
તન મન ધન સદા સુખરે આપી, વંશ વૃદ્ધિ કરી પુત્રરે સ્થાપી,

પાપ કાપી સખુદ્ધિ આપી, શરણે રાખોનીરે, ૪
જોતાં જગત મને જીકું ભાસે, ઉંડાણે જોતાં થાઉંરે ઉદાસે.
એક દિન થાશે નાશે, શરણે રાખોનીરે. ૫

ધણી ધણીયાણી પુત્ર પિતા નહિં, પડયુંરે હશે જે ત્યાંનુરે તહિં.
જોયો સંસાર જીઠો આહિં, શરણે રાખોનીરે. ૬

મિથ્યા અભિમાન તજો સૌ પ્રાણી, સત ચાલો સૌ મરવુંરે.
જાણી, ગુરૂ જ્ઞાને થશો ગુરૂ જ્ઞાની, શરણે રાખોનીરે. ૭

એ કર જોડો માવીનતી કરૂં છું, હરિની સ તારૂં ધ્યાન ધરૂં છું,
તારે આધારે જગમાં ફરૂં છું, શરણે રાખોનીરે ૮

સર્વ સેવકની અરજ સ્વીકારો, હાથ જોડી કહે અમીચંદ.
તારો મા મને પાર ઉતારો, શરણે રાખોનીરે. ૯.

ગરબો ૨ ૧૩૮.

રાહ ઉપરની.

કરવા સેવકને સહાય અંબા આવોનીરે,
લાશું તમારે પાય અંબા આવોનીરે. ૧.

બાળપણું બાળ બુદ્ધિએ કહાડી માત પિતા સુખ આપતા દહાડી,
ખીલે જોખન કુત્રવાડી, અંબા આવોનીરે ૨.

જીવાની ખીલી ભર જોખન માડું, સંસાર સુખ લાગે મને ખ્યાડું,
નામ ન લીધું તમાડું. અંબા આવોનીરે ૩.

માડું તાડું કરી દીનરે કાપી, કંઈરે લવનો આ જીવ પાપી,
ખચાવો સખુદ્ધિ આપી, અંબા આવોનીરે. ૪.

ધન ધણીને છોકરા મારા, સંસાર સુખ મા લાગેરે ખ્યારા,
અંત સમે નહિ મારા. અંબા આવોનીરે. ૫.

સુખ માનું તેતો દુઃખનો દરીઓ, કાચી માટીનો જેવો કુંભ ભરીઓ,
સમજો તે પાર ઉતરીઓ, અંબા આવોનીરે. ૬.

સતયુગ શબ્દે જ્ઞાનરે આપી, આદ્ય શક્તિ અંતરમાંરે સ્થાપી,
તું છે ઘટમાં આપી અંબા આવોનીરે. ૭.

આદ્ય ઈશ્વરી દીન દયાળી, દુખીઆરાના દુખરે ટાળી,
પાર ઉતારો હાથ ઝાલી, અંબા આવોનીરે. ૮

તુજ ખીના નહીં કોઈનીરે આશ, અરજ કરી ઉભો તાહની પાસ,
અમીચંદ કહે તારો દાસ, અંબા આવોનીરે ૯

ગરબો ૩ જો. ૧૩૯.

સખી પડવે તે પથ પધારી, — એ રાહ

સખી આજ આનંદ મારે અંગેરે, મારે જાણું સહીએરોની સંગેરે.
 સાત વાર ગાવાનો ઉમંગે, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે.
 રવીવારની શોભા સારીરે, માનો મંડપ છે મીનાકારીરે.
 લાલ સાડીની બલીહારી, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે. ૧.
 સોમવારે અંદ્રમુખ જળકેરે, સપેત સાળુ ને મોતી અળકેરે.
 આવે દરશન કરવાં બલકે, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે. ૨.
 મંગળવારે મા મંગળકારીરે, માની લીખ લીખ જાત બલીહારીરે.
 ભક્ત કરે ભક્તિ તમારી, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે. ૩.
 બુધવારે બુદ્ધિ આપો હમનેરે, હાથ જોડી માગી કહું તમનેરે.
 મટે લક્ષ ચોર્યાસી ભમને, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે. ૪.
 ગુરુવારે ગુરુગમ આપીરે, લાંખો પાપ જન્મનાંરે કાપીરે.
 તમે ગટગટમા રહો વ્યાપી, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે ૫.
 સુકવારે સજી સણગારેરે, હીરા રત્ન કરે ચમકારેરે.
 માના દર્શન કરૂં વારે વારે, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે ૬.
 શનિવારે ઉભા સનમુખેરે, આપે સુખ ને કાપે દુઃખેરે,
 માના દર્શનથી થાય સુખે, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે ૭.
 રાહુ તેતુ નવે ઘરે કહીએરે, લાગી પાપ માણ નામ લઇએરે,
 અમીથ દ કહે શર્ણે જઈએ, લાગી ધૂન માણ નામની હમનેરે ૮.

ગરબો ૪ થો. ૧૪૦.

રાહ ઉપરની.

સદા ગણપત લાગુ પાએરે, માતા સરસ્વતી રહેા જીભ્યાએરે.
 આલ અંબા તે ગરબો ગાએ, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૧.
 માહકાળી તે પાવાવાલીરે, સાથે અંબા ને બહુચરવાલીરે.
 લેતા હાથોહાથ મા તાલી, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૨.
 માના સણગાર સુંદર ગળકેરે, હડપચી પર હીરો ચળકેરે.
 ગાતા ગરબો તે મુખડું મલકે, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૩.
 મળી ચોંસઠ ગરબા ગાતીરે, પહેરી સુંદર ચુંદડી રાતીરે.
 ફરે કુંદડી મા મહમાતી, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૪.
 માના ચાચરની શોભા ફૂડીરે, માને હાથે જડાવની ચુડીરે.
 તાળી હાથોહાથ લે ફૂદી, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૫.
 ગરબો સાંભળી દરશન કરવારે, એક ચીત્તે માનું ધ્યાન ધરવારે.
 મટે લક્ષ ચોર્યાસી ફરવા, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે. ૬
 આણી અંગ આનંદ મા ચાલીરે, કરી દરશન થઈછે ખુશાલીરે.
 લાખો જન્મના પાપમાં બાળી, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૭.
 માજી ભજતાં તે ભવ દુઃખ જાયરે, કાપે કષ્ટ ને સુખ થાયરે.
 તેથી સદા ભજે અ બાએ, ચાલો બેની આજ દરશન જઈએરે.૮.
 ગરબો ગાઈ ગયા મા ધામેરે, ભક્ત કરે દરસણ દેરામારે.
 અમીચ દજમે તારૂં નામે, ચાલો બેની આજ દરસન જઈએરે.૯.

વૈરાગનો ગરબો. ૧૪૧

અલખેલીરે અંખે માત જોવાને જઈએ એ રાહનો ગરબો

આ સંસાર મોહની જાળ માનો છે મારી,
માણ લજવાથી સુખ થાય કાયા નહિ તારી.
જાંજવાના પાણી જોઇને જે જન પીવાં જાયરે,
નીરાશ થઈને લાખે નીસાસા, ખાલી ખોટી થાય.

માનો છે મારી. ચોક ૧ લો

સુખ સ્વમામાં સંપતિ લોગવે, નજરે નક્કી દેખાયરે.
જગત સ્વપ્નું મોટું માનો, જાગી જોતે જણાએ, માનો છે મારી.

ચોક ૨ જો

પુત્ર પરિવાર સ્ત્રી આ જોખન, આખર અળગાં થાયરે.
લોક લજજાથી રૂદન કરીને, ધન દોલતને રહાય, માનો છે મારી

ચોક ૩ જો

આવ્યા ક્યાંથી ને ક્યાં જવાનું, રહેવું જઈ કોણ ઠામરે.
સ્વશુરનું સોધન કરીને પુછવું કરી પ્રશ્નામ, માનો છે મારી.

ચોક ૪ થો

આરે કાયા મારી કાણુ ભંજુર છે બતાવો મુક્ત થામરે.
તનમા તપાશતા માલમ પડશે અમીચંદ રહે નીજ ધામ.
માનો છે મારી, માણ લજવાથી સુખ થાય, કાયા નહિ તારી.

ચોક ૫ મો

ગરબો. ૧૪૨

રીસાવ્યો રસીક સંગાથે રાધા એ રાહ.

જગતમાં એક બ્રહ્મ બાણો સરખો, લાવી જન પોતે પોતામાં પરખો,

જગતમાં એક બ્રહ્મ બાણો સરખો.

જળ ભરી પાત્ર મૂકો હારો-હારે, સર્વમાં સૂર્ય તણોરે આકારે.

તેમ સોહોમ રહે થારે થારે, જગતમાં એક બ્રહ્મ બાણો સરખો.

ચોક ૧ લો.

નથી પુરૂષ નથી કોઈ નારે નથી બીખારીને દાતારે.

કરો આતમ તત્ત્વ વીચારે, જગતમાં એક. ચોક ૨ બે.

સુખદુઃખ સંસય થકીરે જણાએ, માયાની બ્રાંતિ બ્રમણથી થાએ.

ઘાટ ઘળે કંચન એક કહેવાયે, જગતમાં એક બ્રહ્મ બાણો સરખો.

ચોક ૩ બે.

ભજન પોતાનું પોતે કરે છે, જગ રૂપ થઈને પોતે ફરે છે.

અમીચંદ અંબાનુ ધ્યાન ધરે છે, જગતમાં એક બ્રહ્મ બાણો

સરખો ચોક ૪ થો.

ભજન રૂપી છંદ. ૧૪૩.

ગજકો બંધ છોડાયો નાથ મેંતો ગજકો બંધ છોડાયો રાહ.

દર્શનની બલીહારી, અંબા તારા દર્શનની બલીહારી.

અખંડ આનંદ જેના ઉરમાંરે આવે, નામ જપે નરનારી.

● અંબા તારા દર્શનની બલીહારી. ચોક ૧.

આતમ દરશી આપો પુતાળી, મનને નાંખ્યું મારી-
સત પાળે, ને ત્રુષ્ણા લ્યાગે, માણ દર્શન ચીત્ત થોરી.

અંબા તારા દર્શનની બલીહારી. ચોક ૨.

અજર અમર રસ પીવાને ઈચ્છે, ઉલટ અંગમાં ધારી.
માન તજે ને શાન સંભારે, કામક્રોધ નાંખે મારી.

અંબા તારા દર્શણની બલીહારી. ૩.

સમદમ સાધન સારા જાણે, લક્ષથી લેા વિચારી.
સોહમ શ્વાસોશ્વાસે સમરે સદા રહે આનંદકારી.

અંબા તારા દર્શનની બલીહારી. ચોક ૪.

અષ્ટ ભોગને એમ આરાધે, ગુરુનું જ્ઞાન વિચારી.
સતમારગનો મહિમા મોટો, અમીચંદ્ર કહે લલકારી.

અંબા તારા દર્શનની બલીહારી. ચોક ૫.

છંદ ૧૪૪.

ત્રોગુણ માયા મા તાહરી એ રાહ.

આતમ શક્તિ એભગવતિ, ભજતા પ્રતિ બધાશે.
શૂરીનર મુની સ્મરણ કરે જપતા શ્વાસોરે શ્વાસે.

આતમ શક્તિએ ભગવતિ ચોક ૧.

સત સ્મરણ સંભોગથી, થશે કર્મનો નાસે.
મનરે મંદીર સણગારીયુ, પ્રીતમ નહિ મારી યાસે.

આ તમશક્તિએ ભગવતિ. ચોક. ૨ બે.

જળ વિનાની જેમ માછલી, જીવ તેમ મારો ત્રાસે.
પીંડ પ્રહાંડ પાર પરમેશ્વર, લક્તીરસમાં લાસે.

આતમ શક્તિ એ ભગતિ. ચોક ૩.

ખોળતા ખોળતા ખોવાઈ ગયા ગાટ ગએ કંચન થાસે.
ઈષ્ટ દેવ મારી અંખિકા, અમીચંદ છે વિશ્વાસે.

આ તમ શક્તિ એ ભગવતિ ચોક ૪.

~~સુજંગી છંદ.~~

સુજંગી છંદ.

આદ્ય ઈશ્વરી અંખા તું માત માહરી.

ઉભો કર જોડી કરૂં વીનતી તારી.

ભજી લાવે લક્તી કરૂં શરણુ રહેવા.

સદા દાસને આશ પુરણુ સુખ લેવા.

પડી જાળ માયા તણી દુખકારી. ઉભો—૧

અતી દુખ વેઠી રહ્યો ગર્ભમાંહી.

ધરો ધ્યાન જનમ્યો ભુલ્યો ભાન આંહી.

ખુદ્દી જાળ આપો સદા ત્રીપુરારી. ઉભો—૨

ભમે ચોર લુટારા સદા રહે સંગે.

લોભ મોહ માયા કામ ક્રોધ અજો.

ઘણું છોડું, ન છુટે પડે દુઃખ ભારી. ઉભો—૩

જાય જીવાની જગતમાં ભાન ભુલી.

ખુદ્દી આંખ નીદ્રાથી બાદશાહી દુલી.

જોઈ અંજવાના નીર પીવા જાય ધારી. ઉભો—૪

તારા નામની ઢાલ મેં હાથ આવી.

પ્રેમ કૃપાળુ માત અંખા દયાળી.

તારા દાસને દુખ છે શીર ભારી. ઊભો—૫

તમે દેવના દુખ હરી સુખ આપ્યાં.

કરી ભકતને રહાય સંકટ કાંપ્યાં.

કરી બહાર આવો ભવ દુખ ભારી. ઊભો—૬

આપો જીવતાં જશ જીકત માંહે ઝાઝો.

કદા બુદ્ધ આવી ઝટ હાથ સહાજો.

મારે આશરો તારો કહુ વારંવારી. ઊભો—૭

એઠો નીરભે નારાયણી માત અંખા.

દયોની દાસને પાસ કરી હાથ લંખા.

આવો હસી ધસી નીરખું ચીત્ત થારી. ઊભો—૮

કરી ભકતની બહાર આવોને દોડી.

મારા કર્મનાં બંધ નાંખોને તોડી.

ધરી ધ્યાન રહું જ્ઞાનમાં ચીત્ત થારી. ઊભો—૯

અરજ સાંભળી આવો મા થઈ પરસન.

અમીચંદ્ર જોડી કહે હાથ ભકતન.

પુરો સર્વની આશ અરજ સ્વીકારી.

ઉભો કરજોડી કહું વીનતી તાહરી. ઊભો—૧૦

ગજલ.

- રાધે કુસ્ન રાસ રમે ખેલે મધુબનઃ ॥ ૧.
 કાન મુખ બાજે બંસી, નાચે થનથનઃ ॥ ૨.
 શબ્દ સુણુ લાગી ધુન ગોપી લઈ મગનઃ ॥ ૩.
 ઘર કામ છોડી દોડે જ્યાં રાધા કીસનઃ ॥ ૪.
 મળી સખી સાથ હાથ ઝાલી ત્રીલોવનઃ ॥ ૫.
 કાન ગોપી રાસ રમે થઈ પ્રેમુ પરસનઃ ॥ ૬.
 છ મહીનાની રાત કરી રમે જગજીવનઃ ॥ ૭.
 દેખને આવે દેવ છોડી ઇંદ્ર ઇંદ્રાસનઃ ॥ ૮.
 મોરમુગટ ધારી દઈ ચત્રભુજ દરસનઃ ॥ ૯.
 પ્રહ્લાચારી પોતે પ્રભુ એ છે નીરંજનઃ ॥ ૧૦.
 શંખ, ચક્ર, પદ્મ, ગદા, ગરૂડ વાહનઃ ॥ ૧૧.
 આરતી ઉતારે સર્વે ગોપી થઈ મગનઃ ॥ ૧૨.
 પ્રહ્લરૂપ પ્રહ્લ સલા લાગી વેદધુનઃ ॥ ૧૩.
 વીજયાશંકર વીજ્ઞુ ભક્ત કહેછે અમીચંદઃ ॥ ૧૪.
 આતમ શક્તિ અંતરજામી, પોતે નીરંજનઃ ॥ ૧૫.
 અનેક નામે એક પોતે સદા રહે પરસનઃ ॥ ૧૬.

આરતી. ૧૪૫.

જય ખખર ધારી, મા જય ખખર ધારી.
અનેક દૈત્યમાં હુણ્યા; અનેક દૈત્યમાં હુણ્યા.

છેતું સુખકારી ધન ધન ધન અંખે. ૧
મોહીત કરી મધુકર્ષતલ કીધા રણ પ્રાણે, માં કીધા રણ પ્રાણે
પ્રહ્લાનું દુઃખ ભાગ્યુ, પ્રહ્લાનું દુઃખ ભાગ્યું.
થયા સૌના કાળે, ધન ધન ધન અંખે. ૨
દુર મુખખમ ને મારી, કાળર ચુર કીધો;
મા કાળર ચુર કીધો.

ચીક્ષુના લીધા પ્રાણ, ચીક્ષુના લીધા પ્રાણ;
મહીસાશુર ખીધો. ધન ધન ધન અંખે. ૩
રૂપ ધરી અનેક મહીસાશુરઆવે, મા મહીસાશુરઆવે.
પાડો થઈ રણ ઉભો, પારો થઈ રણ ઉભો.
યુદ્ધ મચાવે. ધન ધન ધન અંખે. ૪

ક્રોધ કરીમાં ધસ્યાખઈના વિકરાળે, મા ખઈના વિકરાળે.
ખડગ લઈ મા દોડ્યા; ખડગ લઈ મા દોડ્યા.
મહીસાશુર ઝાલે. ધન ધન ધન અંખે. ૫
ક્રોધે ખની વિકાળ, ચઈડા ખહુ રીસે.
મા ચઈડા ખહુ રીસે માર્યો મહીસાશુર.
ઉરાડ્યું શીસે. ધન ધન ધન અંખે. ૬

જય જય કરે સૌ દેવ, બોલે દેવ વાણી,
મા બોલે દેવ વાણી.

બ્રહ્મા વિષ્ણુ વખાણે, બ્રહ્મા વીષ્ણુ વખાણે.
રૂદ્ર તું રૂદ્રાણી. ધન ધન ધન અંબે. ૭

પુણ્યવધાવે દેવ, પંચશબ્દ ગાજે, મા પંચ શબ્દગાજે.
દેવતાના દુખ કાપ્યા, દેવતાના દુખ કાપ્યા.

આયપા મારાજે. ધન ધન ધન અંબે. ૮
આરતી કરી આણુંદે, જે કોઈ ગાશે,
મા જે કોઈ ગાશે.

સંકટ હરે મા તેના, સંકટ હરે મા તેના.
કરજો બરદાશે, ધન ધન ધન અંબે. ૯

અદ્ય બુદ્ધી અબાણુ અમીચંદ તારો.
મા અમીચંદ તારો.

કીરપા કરીને હમને કીરપા કરીને હમને;
ભવ પાર ઉતારો. ધન ધન ધન અંબે. ૧૦

આરતી ૧૪૬.

જય જય જગ કરતા, મા જય જય જગ કરતા,
આરતી ઉતારે સેવક, આરતી ઉતારે સેવક, ભવના દુખ હરતા,
ધન ધન ધન અંબે. ૧

આઘ શક્તિ તું આપ, તખ્તપર ગાળે, મા તખ્તપર ગાળે;
સળ્યા સોળે સણુગાર, સળ્યા સોળે સણુગાર, સીંહુપર બિરાળે.

ધન ધન ધન અંબે. ૨.

ધન દીવસ મા આજ, થયું તારૂં દરસણુ, મા થયું તારૂં દરસણુ
સફળ થયો જનમારો, સફળ થયો જનમારો. કહું તમને

વંદન ધન ધન ધન અંબે. ૩

ઘનનન બાળે ગંટ ઝાંઝના ઝમકારે, મા ઝાંઝના ઝમકારે,
નોખત વાગે ગીરગીરતાલ, નોખત વાગે ગીર ગીર તાલ,

શોભા અપારે. ધન ધન ધન અંબે ૪.

અખંડ લોવનના ઇશ તમે છો માતા, મા તમે છો માતા,
અનેક નામે એકજ; અનેક નામે એકજ, તું ચંદી માતા.

ધન ધન ધન અંબે. ૫.

યુદ્ધ કીધું સુંભ સાથે, લડતી શક્તિ રણમાં,
લડતી શક્તિ રણમાં સુંભ, વચનથી ખેંચી કીધું આકર્ષણ,

ધન ધન ધન અંબે. ૬.

થઈ એક રૂપ યુદ્ધ કરીને, સુંભના લીધા પ્રાણે; મા શુભના
લીધા પ્રાણે.

દેવતાને રાજ આપ્યાં, દેવતાને રાજ આપ્યાં. થયાં અન્તર ધ્યાને,

ધન ધન ધન અંબે. ૭.

તું હોંમ સોંહોમ સુનકાર. સચરાચર વ્યાપી,
મા સચરાચર વ્યાપી, અમીચંદકહે સેવક; અમીચંદકહે સેવક.

તુંહી તુંહી મા વ્યાપી, ધન ધન ધન અંબે. ૮

છંદ ૧૪૭.

અમે જઈએ ઘેર, અમે જઈએ ઘેર, માણ રાખજો મેહોર

બાળક કહે તાહરો. હમે જઈએ ઘેર,

આજ આણુંદની હેલી થઈમા છંદ ગાયા ઉમંગે;

સકત મંડળી લેળી થઈ કહે શદા રાખજો રંગે.

ચાલે ખુબ લેહરે, અમે જઈએ ઘેર—ચોક ૧.

ઘેરં જાઉં ઘેર જાઉં કહીએ ખરા પણ મન માડું નહિ માને

ચડી ખુમારી. માણ નામની, છંદપર લાગ્યું ધ્યાને

કહુ બેર બેરે—અમે જઈએ ઘેર.—ચોક ૨.

કામ કાજ તો કરવા જગતનાં પાપી પેટને સાડું.

સંસાર સ્વપ્ન બુઢું જાણે જે તે તો ધ્યાન ધરે તાડ. મુરખ કરે એરે

અમે જઈએ—ચોક ૩.

હાથ જોડી હું અરજ કરી કહું મારી ધીનંતી કાન ધરજો

સંકટ કાપી સરણે રાખી, આવ્યાં વીધન દુર કરજો

અમીચંદ તેરે.

અમે જઈએ ઘેર.—ચોક ૪.

ભાહેર ખખર.

આ ચોપડી તથા ચંડી પાઠની ચોપડી નીચે
લખેલે ઠેકાણાઓએથી રોકડી કીંમતે મળશે, દેશાવર-
વાળાઓ પોસ્ટેલ માટે ૧ આનાની ટીક્કિટ વધુ ખીડવી.

૧ સુરત, આમલીરાનમાં બનાવનાર ઝવેરી શા.
અમીચંદ્ર મોતીચંદ્રને ત્યાંથી મળશે.

૨ સુરત, અંબા માતાના ઢેહેરામાં ટકોરખાનાની
નીચે ઘી વાળાની દુકાને મલશે.

૩ શા. મગનલાલ મોતીરામ રેશમી તથા
સુતરાઉ કાપડના વેપારી. ઠા. બરાનપુરી બાગળ-સુરત.

૪ બુકસેલર ઈચ્છારામ ભગવાનદાસ ઠે.
ઘડીઆલ આગળ મોતી રૂપાના ખાંચામાં. તથા
શનીવારના હાટમાં-સુરત.

મુચના—આ છંડની ચોપડીની કીંમત ૦-૬-૦ તથા
ચંડી પાઠ ગુજરાતીમાં બનેલાની કીંમત ૦-૬-૦

